

T. B. M. M. TUTANAK DERGİSİ

123 üncü Birleşim
16 . 7 . 1998 Perşembe

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	230
II. — GELEN KÂĞITLAR	231
III. — YOKLAMALAR	233,280,306
IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI	233
A) GÜNDEMĐĐŐ KONUŞMALAR	233
1. — Bursa Milletvekili Hayati Korkmaz'ın, katıldığı Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilâtı (AGİT) Parlamenterler Assamblesinin 7 nci Genel Kurulundaki izlenimlerine ilişkin gündemdiő konuşması	233:235
2. — Adana Milletvekili İ. Cevher Cevheri'nin, katıldığı Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilâtı (AGİT) Parlamenterler Assamblesinin 7 nci Genel Kurulundaki izlenimlerine ilişkin gündemdiő konuşması	235:236
3. — İzmir Milletvekili Sabri Tekir'in, katıldığı Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilâtı (AGİT) Parlamenterler Assamblesinin 7 nci Genel Kurulundaki izlenimlerine ilişkin gündemdiő konuşması	236:238
B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ	238
1. — Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt ve 30 arkadaşının, Sinop İlinin ekonomik ve sosyal sorunları ile çocuk emeğinin kiralınması olgusunun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/280)	238:240

C) TEZKERELER VE ÖNERGELER	240
1. — Ankara Milletvekili Rıza Ulucak'ın Adalet Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/366)	240
V. — ÖNERİLER	241,327
A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ	241,327
1. — (11/17) esas numaralı gensorunun gündemdeki yeri ve görüşme gününe ilişkin Danışma Kurulu önerisi	241
2. — Genel Kurulun 17 Temmuz 1998 Cuma günü 14.00-19.00 ve 20.00-24.00 saatleri arasındaki çalışmalarının yapılmamasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi	327
VI. — SEÇİMLER	241
A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM	241
1. — Adalet Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim	241
VII. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	242,280,288,307,
1. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu raporu (2/676) (S. Sayısı : 232)	242
2. — Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İttüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338)	242
3. — Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 arkadaşının aynı mahiyetteki kanun teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553)	242
4. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu raporu (1/689) (S. Sayısı : 631)	242
5. — Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar	

Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 arkadaşının, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 30 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 33 arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 30 arkadaşının, Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırılı'nın, Adana Milletvekili Arif Sezer'in, Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İstanbul Milletvekili Cefi Kamhi'nin, Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 6 arkadaşının, Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanı Van Milletvekili Mahmut Yılbaş, Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Metin Işık, Mardin Milletvekili Muzafer Arıkan ve 6 arkadaşının, benzer mahiyetteki kanun teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/708, 2/72, 2/73, 2/75, 2/129, 2/154, 2/166, 2/182, 242:279,280:285, 2/191, 2/194, 2/221, 2/270, 2/287, 2/293, 2/323, 2/369, 2/420, 2/459, 2/493, 288:306,307:326, 2/884, 2/959, 2/960, 2/1015, 2/1019, 2/1070) (S. Sayısı : 626)

327:328

VIII. — SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

285

1. — Hatay Milletvekili Nihat Matkap'ın, Bolu Milletvekili Mustafa Yünlüoğlu'nun partisine sataşması nedeniyle konuşması

285:287

IX. — SORULAR VE CEVAPLAR

329

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

329

1. — Mardin Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, TRT'ye alınan personele ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Cavit Kavak'ın yazılı cevabı (7/5515)

329:331

2. — İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın, yarıaçık cezaevlerine ve Edirne yarıaçık cezaevinde meydana gelen olaya ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun yazılı cevabı (7/5525)

331:334

3. — Adana Milletvekili Sıtkı Cengil'in, Adana'nın teşvik verilen iller kapsamına alınıp alınmayacağına ilişkin Başbakanın sorusu ve Devlet Bakanı Işın Celebi'nin yazılı cevabı (7/5534)

334:335

4. — Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırılı'nın, Hazine avukatlarının avukatlık hizmetleri sınıfından çıkarılacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'in yazılı cevabı (7/5558)

336:338

5. — Manisa Milletvekili Erdoğan Yetenç'in, Edirne cezaevinde kalan bazı mahkûmların naklinin engellendiği iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun yazılı cevabı (7/5566)

338:339

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak dört oturum yaptı.

Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, Karadeniz Bölgesinde,
Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın, Sivas'ta,
Meydana gelen terör olaylarına;

Kayseri Milletvekili Abdullah Gül'ün, Başbakanlık Takip Kurulu raporlarına;

İlişkin gündem dışı konuşmalarına İçişleri Bakanı Murat Başesgioğlu cevap verdi.

Kocaeli Milletvekili İsmail Kalkandelen ve 55 arkadaşının, İzmit'te SEKA'ya ait bir araziye Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.'ye bedelsiz vermek suretiyle görevlerini kötüye kullandıkları ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı maddesine uyduğu iddiasıyla Başbakan A. Mesut Yılmaz ve Sanayi ve Ticaret Bakanı E. Yalım Erez (9/28),

Yozgat Milletvekili Yusuf Bacanlı ve 55 arkadaşının, Denizcilik Müsteşarlığına ait bazı işlemin ihalelerinde ve personel alımıyla ilgili konularda görevini kötüye kullanma, ihaleye fesat karıştırma ve evrakta sahtecilik suçlarını işlediği ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240, 339 ve 366 ncı maddelerine uyduğu iddiasıyla Devlet Bakanı Burhan Kara (9/29),

Konya Milletvekili Necati Çetinkaya ve 55 arkadaşının, Bursa-Karacabey yolunun ihalesinde usulsüzlük ve partizanlık yapmak suretiyle görevlerini kötüye kullandıkları ve bu eylemlerinin Türk Ceza Kanununun 240 ıncı maddesine uyduğu iddiasıyla Başbakan A. Mesut Yılmaz ve Bayındırlık ve İskân Bakanı Yaşar Topçu (9/30),

Haklarında birer Meclis soruşturması açılmasına ilişkin önergeleri okundu; Anayasanın 100 üncü maddesine göre, en geç bir ay içerisinde olmak üzere, Danışma Kurulunca tespit edilecek görüşme günlerinin Genel Kurulun onayına sunulacağı açıklandı.

Ankara Milletvekili Ömer Faruk Ekinci'nin, (6/1081, 1082, 1083 ve 1084) esas numaralı sözlü sorularını geri aldığına ilişkin önergesi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Moldova'ya resmi bir ziyarette bulunan Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e refakat eden heyete Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın da iştirak etmesinin uygun görülmüş olduğuna ilişkin Başbakanlık tezkeresi kabul edildi.

İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya ve 23 arkadaşının, İçel Milletvekili Turhan Güven ve 19 arkadaşının, Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün ve 40 arkadaşının, Adana Milletvekili Orhan Kavuncu ve 19 arkadaşının, TBMM Genel Kurul Salonunun yenilenmesiyle ilgili olarak ileri sürülen yolsuzluk ve usulsüzlük iddialarını araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri üzerine kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (10/230, 231, 232, 233) (S. Sayısı : 703) üzerindeki görüşmeler tamamlandı.

Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün, İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın konuşmasında FP'ye,

Bayburt Milletvekili Ülkü Güney, Erzurum Milletvekili Lütfü Esengün'ün konuşmasında ANAP'a,

Devlet Bakanı Mustafa Yılmaz, Çanakkale Milletvekili Ahmet Küçük'ün konuşmasında şahsına, Sataşılması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının :

2 nci sırasında bulunan 232,

4 üncü sırasında bulunan 553,

5 inci sırasında bulunan 631,

Sıra sayılı kanun tasarıları ve tekliflerinin görüşmeleri, komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından,

3 üncü sırasında bulunan ve Hükümetçe Komisyona geri alınan 338 sıra sayılı kanun teklifinin görüşmeleri de, Komisyon raporu gelmediğinden,

Ertelendi.

6 ncı sırasında bulunan, Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu, 3505 Sayılı Kanun, Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanun, Belediye Gelirleri Kanunu ile 178 Sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının (1/708, 2/72, 2/73, 2/75, 2/129, 2/154, 2/166, 2/182, 2/191, 2/194, 2/221, 2/270, 2/287, 2/293, 2/323, 2/369, 2/420, 2/459, 2/493, 2/884, 2/959, 2/960, 2/1015, 2/1019, 2/1070) (S. Sayısı : 626) görüşmelerine devam olunarak, 71 inci maddesine kadar kabul edildi. 72 nci maddesi üzerinde bir süre görüşüldü.

Alınan karar gereğince, 16 Temmuz 1998 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşime 24.00'te son verildi.

Yasin Hatiboğlu
Başkanvekili

Ali Günaydın
Konya
Kâtip Üye

Haluk Yıldız
Kastamonu
Kâtip Üye

No. : 179

II. — GELEN KÂĞITLAR

16 . 7 . 1998 PERŞEMBE

Tasarı

1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Slovenya Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/796) (Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.7.1998)

Teklif

1. — Gaziantep Milletvekili Hikmet Çetin'in; Tabii Afet Nedeniyle Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/1238) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.7.1998)

Tezkereler

1. — Cumhurbaşkanlığı 1997 Yılı Kesinhesap Cetvelinin Sunulduğuna İlişkin Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Tezkeresi (3/1614) (Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.7.1998)

2. — Sayıştay'da Boş Bulunan Üyeliklere 832 Sayılı Sayıştay Kanununun 26.6.1996 Tarihli ve 4149 Sayılı Kanunla Değişik 6 nci Maddesi Gereğince Yapılacak Seçime Dair Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1615) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi : 15.7.1998)

Raporlar

1. — Denizlerde ve Yurt Yüzeyinde Görülen Patlayıcı Madde ve Şüpheli Cisimlere Uygulanacak Esaslara İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/755) (S. Sayısı : 715) (Dağıtma tarihi : 16.7.1998) (GÜNDEME)

2. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/786) (S. Sayısı : 717) (Dağıtma tarihi : 16.7.1998) (GÜNDEME)

3. — Devlet Denetleme Kurulu Kurulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/750) (S. Sayısı : 718) (Dağıtma tarihi : 16.7.1998) (GÜNDEME)

Sözlü Soru Önergisi

1. — Tokat Milletvekili Bekir Sobacı'nın Tokat-Erbaa SSK Hastanesi ile Niksar SSK Dispanserinin son durumuna ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi (6/1155) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.7.1998)

Yazılı Soru Önergeleri

1. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İl Özel İdaresi'nden Acil Destekleme Programı çerçevesinde Bayburt Valiliği ve Belediyelerine verilen ödenek miktarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5860) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.7.1998)

2. — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, 28 Şubat 1997 tarihinde yapılan Millî Güvenlik Kurulu toplantısına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/5861) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.7.1998)

3. — Erzurum Milletvekili Aslan Polat'ın, mütteahhitlik karnesi sahiplerine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/5862) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.7.1998)

4. — Erzurum Milletvekili Aslan Polat'ın, bölgelere göre birim fiyat uygulamasına geçilip geçilmeyeceğine ilişkin Bayındırlık ve İskân Bakanından yazılı soru önergesi (7/5863) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.7.1998)

5. — Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt'un, vali makam araçları alımlarına ilişkin Maliye Bakanından yazılı soru önergesi (7/5864) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.7.1998)

6. — İçel Milletvekili Oya Araslı'nın, İçel'in Mut İlçesinde kaçak kazı yapıldığı iddiasına ilişkin Kültür Bakanından yazılı soru önergesi (7/5865) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.7.1998)

7. — Antalya Milletvekili Yusuf Öztöp'un, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı araçlarına Büyükşehir Belediyesince verilen benzine ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/5866) (Başkanlığa geliş tarihi : 13.7.1998)

Meclis Araştırması Önergisi

1. — Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt ve 30 arkadaşının, Sinop İlinin ekonomik ve sosyal sorunları ile çocuk emeğinin kiralınması olgusunun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasanın 98 inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/280) (Başkanlığa geliş tarihi : 14.7.1998)

BİRİNCİ OTURUM**Açılma Saati : 14.00****16 Temmuz 1998 Perşembe****BAŞKAN : Başkanvekili Yasin HATİBOĞLU****KÂTİP ÜYELER : Levent MİSTİKOĞLU (Hatay), Haluk YILDIZ (Kastamonu)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 123 üncü Birleşimini açıyorum.

Çalışmalarımızın hayırlara vesile olmasını Cenabı Allah'tan niyaz ediyorum; Yüce Heyetinizi ve Yüce Milletimizi saygıyla selamlıyorum.

III. – YOKLAMA

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır; Genel Kurul salonunda hazır bulunan sayın üyelerin yüksek sesle işaret buyurmalarını rica ediyorum.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayımız vardır; çalışmalara başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce, gündem dışı söz talepleri vardır.

AGİT Olağan Genel Kuruluna katılan arkadaşlarımız, Genel Kurulda alınan kararlarla ilgili Yüce Heyetinizi aydınlatmak istediler. Orada Genel Kurul Genel Başkan Yardımcılığına mı yoksa bir komisyonun başkan yardımcılığına mı seçildi, şimdi bilemiyorum; Sayın Törtiner, Başkanlığı ziyaret ederek, bu konuda üye arkadaşların bilgi vermelerinin faydalı olacağını bana ifade ettiler; uygun mütalaa ettim; dolayısıyla, AGİT üyesi üç arkadaşımıza gündem dışı söz verdim.

IV. – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) GÜNDEM DİŞİ KONUŞMALAR**

1. – *Bursa Milletvekili Hayati Korkmaz'm, katıldığı Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) Parlamenterler Assamblesinin 7 nci Genel Kurulundaki izlenimlerine ilişkin gündem dışı konuşması*

BAŞKAN – Şimdi, sırasıyla, Sayın Hayati Korkmaz, Demokratik Sol Parti Grubu adına...

Bakalım, Batıda neler oluyor, bize ne getiriyor, ne götürüyor; Sayın Korkmaz, bunu arz ve ifade edecekler; buyurun...

Affedersiniz Sayın Korkmaz, bir hususu düzeltelim: "Demokratik Sol Parti Grubu adına" dedim, düzeltiyorum; grup adına değil, kişisel. Bu, zaten, gündem dışı konuşmadır. Tahtında müstetirdir o ifade; ama, ben, bir kere daha açayım. Sayın İlksoy, bakarsınız, Tüzüğün bir tarafına ters geldiğini ifade edebilir!..

ALİ İLİKSOY (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

HAYATİ KORKMAZ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin 7-10 Temmuz tarihleri arasında Kopenhag'ta yapılmış olan 7 nci Genel Kuruluya ilgili olarak söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlarken, hepimize saygılarımı sunarım.

Yeni dünya düzeninde, ekonomik, siyasî, insan hakları ve güvenlik gibi konularda, uluslararası kuruluş ve teşkilatlar, her geçen gün ağırlıklarını artırmaktadırlar. Son yıllarda, bu kuruluş ve teşkilatlarda görev alan değişik ülke parlamenterlerinden oluşan yapıların, demokratik yaklaşımlar

doğrultusunda, özellikle karar verme mekanizmalarında etkin hale geldiklerini görmekteyiz. Konunun önemini kavrayan gelişmiş ülkeler, parlamenter asamble üyelerini deneyimli hale getirmek için, uzun süreli olarak bu teşkilatlarda görevlendirmektedir; bu, ülke sorunlarının anlatılmasını ve haksız kararların alınmasını önleyebilen diyalogun kurulmasını kolaylaştırmaktadır. Bilindiği üzere, AGİT Parlamenter Asamblesinin Batı Avrupalı üyelerinin çoğu, uzun süredir bu görevlerini yürütmektedir. Ayrıca, meclis başkanı, senato başkanı, meclis başkan yardımcıları veya kendi ülkelerinin dışpolitika komisyon başkanları, parlamenterler asamblelerinde yer almaktadırlar.

Batılıların verdiği bu öneme karşın, Türkiye Büyük Millet Meclisinde grupları bulunan siyasî partilerin, deneyimli kadrolardan faydalanma konusunda, İchtüzüğün de getirdiği kısıtlamalarla yeterince faydalanamadığını düşünmekteyim. Üyelerin sık sık değiştirilmesi, deneyim kazanmalarını ve diğer ülke parlamenterleriyle sağlıklı bir diyalog kurulmasını engellemektedir. Türk delegasyonunun 8 üyeyle temsil edildiği AGİT-PA'nın bu yıl yapılan genel kurulunda, geçen yıl katılanlardan sadece iki üyenin bulunması da, buna çok açık bir örnektir.

Son yıllarda uluslararası forumlarda demokrasi ve insan hakları alanında, ülkemize yöneltilen çoğu haksız, abartılı ve art niyetli eleştiriler ve bunların sonucunda alınan kararlar, hepimiz tarafından iyi bilinmektedir. AGİT'te de, aynı şekilde, Türkiye'nin aleyhine kararlar alınması gelenek haline gelmiştir. Bütün bunlarda, bazı AGİT üyelerinin yanlış tutumunun katkısı olduğunu düşünmekle birlikte, kendimizi yeterince anlatamamamızın da önemi olduğunu düşünmekteyim.

Geçen yıl Varşova'da yapılan genel kurulda gördüğümüz diyalog eksikliğini gidermek için, yaptığımız program doğrultusunda yaklaşık 10 ülkenin AGİT heyetleriyle karşılıklı bilgi alışverişinde bulduk. Ayrıca, Türkiye'ye gayriresmî ziyaretlerde bulunan AGİT temsilcilerine tanınan bilgilendirmeler de çok faydalı olmuştur. Nitekim, AGİT Medya Özel Temsilcisi olan Sayın Duve, Varşova'da çok olumsuz tavır sergilemişken, Türkiye'ye yaptığı ziyaretten sonra, Kopenhag'ta lehimize görüşler açıklamıştır. Bu da, diyalogun faydasının açık bir örneğidir.

Diğer taraftan, daha önceki genel kurullardan farklı olarak, Türkiye'nin eleştirilmesini beklemek yerine, bütün değişik komitelerde farklı konuları gündeme getirme konusunda karar aldık ve uyguladık. Bu bağlamda, insan hakları ve terörizm, göçmen işçiler, Kıbrıs sorunu, enerjinin güvenilirliliği, yeni risk ve tehditler, AGİT ve diğer örgütler arasındaki ilişkiler ve AGİT'in Orta Asya'daki faaliyetlerinin geliştirilmesi gibi konuları gündeme getirdik.

Genel Kurul sürecinde, Demokrasi, İnsan Hakları ve İnsani Meseleler Komitesinde, Türkiye'ye düşmanca tavırlar sergilenmiştir. Ülkemize düşmanca tavır sergileyen üyelerin başında, İngiliz, Danimarkalı, Kanadalı, İsviçreli ve Kıbrıslı üyeler gelmektedir. Aynı şekilde, aleyhimize konuşmayan, fakat aleyhimize bazı maddelerin getirilmesi için girişimlerde bulunanlar da olmuştur. Bu çerçevede, Akın Birdal'a yapılan suikasti kınama kisvesi altında, görünüşte aşırı unsurlar taşımayan, ancak, Türkiye'nin genel imajını karalamaya yönelik olduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Size ekstre veriyorum efendim

Buyurun.

HAYATİ KORKMAZ (Devamla) – ...açık olan bir tasarı da Genel Kurula sunulmuştur. Bu tasarı, eksi bir kuralının geçerli olduğu Genel Komitede, kabul eden ülkelerin sayısı 9 ve reddeden ülkelerin sayısı 12 olmak üzere reddedilmiştir. Böylece, aleyhimize karar almak isteyenler hayal kırıklığına uğramıştır. İnsan Hakları Komitesinde "Türkiye'de yaşayan Kürtlerin insan haklarının ihlalleri" konusunda AGİT tarafından bir uzmanlar heyeti ve özel bir komiser atanması yönünde de önergeler sunulmuştur. Bu önergelerde, İnsan Hakları Komite Başkanı Alman Weisskirchen'in imzası da

bizzat bulunmaktaydı. Bizler, insan haklarının evrensel ve genel olduğunu, önergelerin belli bir gruptan bahsetmekle, bizzat kendisinin ırkçı bir nitelik taşıdığını toplantılar sırasında hatırlattık. Türkiye ile uğraşmanın, etnik kökene dayalı nefreti körüklemenin kimseye yarar getirmeyeceği mesajını güçlü bir şekilde ifade ettik.

AGİT tarihinde ülkemiz aleyhine bir karar, oylama sonucunda, ilk defa, 17'ye karşı 14 oyla reddedilmiştir; bu, Türkiye aleyhtarları için ikinci bir yıkım olmuştur. Başta, Sayın Uluç Gürkan, üye arkadaşlar ve Dışişlerinin değerli iki bürokratinin bir ekip ruhuyla çalışmaları sonucunda, Türkiye'nin aleyhine hiçbir karar alınmaması sağlanmıştır.

Türkiye'nin aleyhine karar çıkaramayanlar bunun üzüntüsü içindeyken, son gün, seçimlerde, Sayın Tekin Enerem'in de AGİT Başkan Yardımcılıklarından birine Danimarka gibi bir ülkede seçilmesi, aleyhimize davranışlar içinde olanlara AGİT tarafından verilmiş en iyi cevaptır. AGİT bürosunda bir temsilcimiz olması, bundan sonraki çalışmalara destek ve yön verecektir. Sayın Enerem'e yeni görevinde başarılar diliyorum.

Avrupa ülkelerinin dil, kültür ve etnik köken farklılıkları, toplumların ortak saygınlığı için köprü niteliği taşıması gereken bir unsurdur. Bu farklılıkları rekabet, husumet ve çatışma ortamına getiren eksik, dar görüşlü ve tek boyutlu yaklaşımlarda ısrar doğru değildir. AGİT bünyesinde de pek çok çatışmalar yaşanmış ve bunların sonucunda konu yavaş yavaş kavranılmaya başlanmıştır. Şon AGİT-PA toplantısının bu yolda bir dönüm noktası oluşturacağını ümit ediyorum, beni dinlediğiniz için hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, Demokratik Sol Parti Grubu üyesi Sayın Mahmut Erdir arkadaşımız, beraberinde, Türkiye'de de ilk grup olan Yedi Cüceler Tiyatro Grubuyla gelmişlerdi; bana da ifade ettiler. Ben, kendilerine de, o sevimli sanatkârlara da hoş geldiniz diyecektim; ancak, yoklama yapılmaya kadar salondan ayrılmışlar. Bu, sanata olan saygımızdan dolaydır; yoksa, biz, her balkona gelene buradan selam göndermeyiz, sanat farklı şeydir. Sayın Mahmut Erdir arkadaşımızın da gönlü böylece olmuş olsun.

2. – *Adana Milletvekili İ. Cevher Cevheri'nin, katıldığı Avrupa Güvenlikve İşbirliği Teşkilâtı (AGİT) Parlamenterler Assamblesinin 7 nci Genel Kurulundaki izlenimlerine ilişkin gündem dışı konuşması*

BAŞKAN – Şimdi, yine, AGİT üyesi Sayın Cevher Cevheri arkadaşımızın bu konudaki beyanlarını alalım.

Sayın Cevheri, buyurun.

İ. CEVHER CEVHERİ (Adana) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 7 ilâ 10 Temmuz 1998 tarihleri arasında Kopenhag'da yapılan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi 7 nci Genel Kurul Toplantısı ülkemiz açısından olumlu bir hava içinde geçmiş ve yararlı sonuçlar elde edilmiştir.

Bilindiği gibi, AGİT-PA, 1990 yılında imzalanan Paris Şartıyla kurulmuş olup, Helsinki Nihaî Sencedi ve Paris Şartını imzalayan 54 ülkenin parlamenterlerinden oluşan bir teşkilattir; Avrupa, Asya ve Kuzey Amerika parlamentolarının bulunduğu çok geniş kapsamlı bir platformdur.

Bu yılki Genel Kurul toplantısı öncesinde toplanan üç ayrı komitede raportörlerin sundukları raporlar, önemli değişiklikler olmadan kabul edilerek Genel Kurula gelmiş ve oylanarak kabul edilmiştir. Toplantıların son günü kabul edilen ve Kopenhag Deklarasyonu adı altında yayımlanan sonuç metninde, esas itibarıyla, AGİT yapı, kurum ve perspektiflerinin geliştirilmesine dair öneriler yer almıştır.

Kosova meselesi, özel madde olarak ele alınmış, İbrahim Rugova'nın özel temsilcisi Rıza Ni-ki, Rusların usulî itirazlarına rağmen, dinlenilmiştir. Kosova'da alınması gereken tedbirlerle ilgili önerileri kapsayan özel madde büyük bir ekseriyetle kabul edilmiş, verdikleri değişiklik önergele-ri reddedilen Ruslar yalnız kalmışlardır. Bu vesileyle, Rusya Federasyonunun, Ortodoks - Slav mil-liyetçiliği adına, her zeminde Sırpların koruyuculuğunu üstlendikleri bir kere daha teyit edilmiştir.

Sonuç belgesinde AGİT ekonomik şartı hazırlanmasına ilişkin tavsiyeler de yer almıştır. Bu meyanda, bütün AGİT ülkelerinin kuvvetli bir piyasa ekonomisine kavuşturulması, malî istikrarın sağlanması, işsizliğin azaltılması, ticarî engellerin kaldırılarak sınır ötesi işbirliğinin geliştirilmesi gereği vurgulanmaktadır. AGİT'in sadece insan haklarıyla ve çatışmaların önlenmesiyle değil, eko-nomik konularla da daha fazla ilgilenen bir teşkilat haline gelmesi de bir hedef olarak konulmak-tadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kopenhag Deklarasyonuna, özellikle Nordik ülkelerin ve Yunanlı parlamenterlerin dahil ettirmek istedikleri Türkiye aleyhtarı karar tasarıları esastan red-dedilmiştir. Böylece, 1992 yılından beri ilk defa, ülkemize ilişkin olumsuzluklar içermeyen bir dek-larasyon elde edilmiştir.

Haksız ve mesnetsiz argümanlarla ülkemizle uğraşmayı kendilerine iş edinmiş bazı parlamen-terler, bu yıl da aynı hasmane tavırlarını sürdürmüşlerdir. Bunların sadece insan hakları ve demok-rasi ideali için hareket ettiklerine inanmak çok güçtür. Çeşitli iç ve dış mihrakların, bu kişileri, ba-zı etkili yöntemler kullanarak yönlendirdiklerine dair kanaat taşımaktayım. Dışişlerinin ve ülkemiz lehine lobi faaliyetlerinde bulunan gönüllü kuruluşlarımızın bu noktaya bilhassa dikkatlerini çek-mek isterim.

Üç yıldır AGİT-PA Türk Grubu üyesi olarak görev yapmaktayım. Bugüne kadar ülkemize yö-nelik karar tasarılarına direnmekten ve savunma yapmaktan başka bir şeye fırsat bulamıyorduk. Ancak, bu yıl, mutad savunma görevimize ilaveten, çalışmalarına çok ciddi katkılarda bulunduk. Her üç komitede de görev yapan arkadaşlarımız, söz alarak, önemli sunuşlarda bulunmuşlardır.

Toplantılar sonunda, ülkemiz adına gurur verici bir olay da gerçekleşmiştir; Heyet Başkanımız İstanbul Milletvekili Sayın Tekin Enerem, önemli bazı adayları geride bırakarak, Asamble Başkan Yardımcılığına seçilmiştir. Böylece, Sayın Uluç Gürkan'dan sonra, ikinci defa, Türkiye, Asamble bürosunda temsil imkânına kavuşmuştur.

AGİT-PA 7 nci Genel Kurulunda başarılı olmamıza katkı sağlayan Dışişleri Bakanlığımıza ve grup sekreteryamıza, bu vesileyle teşekkür etmek isterim.

Ayrıca, bu önemli toplantı hakkında, kısa da olsa, Yüce Heyetinize bilgi sunma fırsatını ver-dikleri için, Sayın Başkana da şükranlarımı arz eder, hepimizi saygılarımla selamlarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Cevheri, çok teşekkür ediyorum.

3. – *İzmir Milletvekili Sabri Tekir'in, katıldığı Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilâtı (AGİT) Parlamen-terler Assamblesinin 7 nci Genel Kurulundaki izlenimlerine ilişkin gündem dışı konuşması*

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yine, AGİT üyesi Sabri Tekir Yüce Heyete bilgi sunacaklar. Sayın Tekir, buyurun efendim.

SABRİ TEKİR (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yüce Heyetinizi saygıyla se-lamlıyorum.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin 7-10 Temmuz 1998 tarih-lerinde Kopenhag'da yapılan 7 nci Genel Kurul Toplantısına, Türk heyetinin bir üyesi olarak ka-tıldık.

Biraz önce bilgi veren arkadaşlarımızın da ifade ettikleri gibi, bu konuda, özellikle gündem dışı konuşmaların çok kısa süreli olması nedeniyle, bir grup halinde, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatında alınmış olan kararlarla ilgili birtakım bilgileri Yüce Meclisin itilâna arz etmek üzere, birkaç arkadaş söz almış bulunmaktayız. Bu sözü verdiklerinden dolayı da, Sayın Başkanımıza teşekkürlerimi arz etmek istiyorum.

Avrupa'nın ortasında, Bosna-Hersek'ten sonra yeni bir insanlık trajedisi olan ve bütün Balkan bölgesinin de güvenliğini tehdit etme istidadı gösteren Kosova sorunu, AGİT-PA'nın da gündeminde özel bir madde olarak yer almıştır. Toplantı sonucunda, bu konuda bir karar kabul edilmiştir ki, bu karar da, gerçekten, hem Türkiye açısından ve hem de Kosovalılar açısından son derece sevindirici bir karar olmuştur.

Bahsedilen karar hakkında, Yüce Meclise, belli noktalarla dahi olsa, bir yerde bilgi vermeyi görev olarak kabul ediyor ve "Kosova Hakkında Deklarasyon" başlığını taşıyan bu karardaki Kosova'ya ilişkin başlıca unsurları arz etmeye çalışıyorum.

Bu deklarasyonda, Sırbistan-Karadağ'dan oluşan Yugoslavya Federal Cumhuriyetinin, Kosova'daki sivil halka karşı giriştiği saldırı şiddetle kınanmakta, bu çatışmanın çözümlenememesi halinde, bütün Balkan bölgesini etkileyebilecek bir tehlike potansiyeli yarattığına dikkat çekilmektedir.

Bunun dışında, Kosova konusunun, sadece yol açtığı ağır insan hakları ihlalleri nedeniyle değil, bütün bölgenin güvenliği bakımından da, uluslararası toplumun müdahalesini gerektiren bir durum olduğu teyit edilmektedir. Bu da son derece önemli bir gelişmedir.

Yugoslavya'nın Kosova'ya yönelik saldırgan tutumundan vazgeçmesi sağlanıncaya kadar, Avrupa Birliği, Amerika Birleşik Devletleri ve diğer tüm ilgili devletlerin, Yugoslavya'ya ekonomik yaptırımlar uygulaması için çağrıda bulunmaktadır.

NATO'nun, uluslararası hukuka uygun olarak ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin vereceği açık bir yetkiye dayanarak, Kosova'da, sivil halkı hedef alan saldırıları durdurmak amacıyla askerî güç kullanmasının uygun olacağı belirtilmektedir.

Öte yandan, Yugoslavya'nın toprak bütünlüğünün korunması, terörizme destek verilmemesi ve hiçbir nedenle terörist eylemlere başvurulmaması gerektiği vurgulanmaktadır.

Ayrıca, Kosova için, Yugoslavya'nın toprak bütünlüğü içerisinde güçlendirilmiş bir özerk statü tanınması ve bu amaçla, taraflar arasında derhal müzakerelere başlanması istenmektedir.

Son olarak, Kosova'nın yanı sıra, Sancak ve Voyvodina bölgelerine de uzun dönemli AGİT misyonları gönderilmesi talep edilmektedir.

Esasen, bu alınmış olan kararlara baktığımız zaman, Türkiye'nin, Kosova'ya yönelik dışpolitikasının temel esaslarını -bir- yerde- ihtiva ettiğini de gözlemlemiş oluyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Kosova sorununun, en kısa zamanda, AGİT ilkelerine uygun, barışçı yoldan müzakerelerle, acil ve kalıcı bir çözüme kavuşturulması, gerek ülkemizin Balkan bölgesinin barış ve istikrara kavuşmasındaki çıkarları gerekse kültürel ve tarihî bağlarımız bulunan ve oradaki Türk azınlığını da içeren Kosova Halkının daha büyük acılar çekmemesi için son derece önemli bulunmaktadır.

Malumlarımız olduğu üzere AGİT, üyeliği halen askıya alınmış olan Yugoslavya hariç, Kuzey Amerika'yı, Avrupa ve Avrasya'yı kapsayan 54 üyeli bir örgüttür. Ancak, AGİT'in bu gibi çatışmaları önleyecek özel bir askerî gücü ve yaptırım imkânı bulunmadığından, aldığı kararların uygulanması için, bütün Batılı örgütlerin ve üye devletlerin, AGİT Parlamentosunun ortaya koyduğu siyasî iradeye uygun şekilde, iyi niyetle, soruna çözüm aramaları gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun efendim.

SABRİ TEKİR (Devamla) – AGİT'in etkin üyelerinden biri olan ve pek çok AGİT ülkesiyle özel bağları bulunan ülkemizin, gerek Kosova gerek Balkan ve Kafkas bölgelerindeki diğer çatışmaların acil ve kalıcı çözümlere kavuşturulması yönündeki çabalarının artarak devam ettirilmemesinin zorunlu olduğu kanaatini taşıyorum. Bu konuda, Türkiye Büyük Millet Meclisi ile Dışişleri Bakanlığımız arasında bilgi akışı ve ortak çalışmaların, öntümüzdeki dönemde daha da geliştirilerek devam ettirilmesi gerektiğine inanıyorum.

Bu çerçevede, Doğru Yol Partisinden, AGİT'in üyesi olarak Asambleye katılmış olan sayın arkadaşımızın biraz önce ifade ettiği gibi, memnuniyetle ifade etmek istiyorum ki, bu Asamblede, bir Türk üye, Başkan Yardımcısı olarak seçilmiş bulunmaktadır. Ben, Başkan Yardımcısı olarak seçilen AGİT Parlamenter Asamblesi Türk Grubu Başkanı Sayın Tekin Enerem arkadaşımıza görevinde başarılar diliyorum ve gerçekten de, uluslararası platformlarda aktif hareket edildiği zaman, birçok konuda olumlu sonuçların alınabileceği kanaatimi ifade etmek istiyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle, hepinizi tekrar saygıyla selamlıyor ve Sayın Başkana da, bu takdir hakkını kullanarak gündem dışı konuşmayı verdiğinden dolayı teşekkür ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Tekir, Başkanlık da, tüm arkadaşlarımızın Avrupa'da gösterdiği bu gayretten dolayı size teşekkür eder.

Sayın milletvekilleri, gündem dışı görüşmeler tamamlanmıştır.

Bir Meclis araştırması önergesi vardır.

Sayın üyenin oturduğu yerden okumasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önergeyi okutuyorum:

B) GENSORU, GENEL GÖRÜŞME, MECLİS SORUŞTURMASI VE MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1. – *Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt ve 30 arkadaşının, Sinop İlinin ekonomik ve sosyal sorunları ile çocuk emeğinin kiralınması olgusunun araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/280)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Yüzyıllardır devam etmekte olup, son yıllarda medyanın gündemine yerleşerek kamuoyunun dikkatini çeken, yöresel deyişle "çocukların satılması" doğru bir deyimle çocuk emeğinin kiralınması olgusu, kırsal alanda ve özellikle yoksul orman köylerinde yaşayan çocukların belli bir süre (4-5 ay) ailesinden ve köyünden ayrı olarak emeğini başkalarına satıp aile gelirine katkıda bulunmasıdır.

Çocuk emeğinin kiralınması olgusu, Sinop İlimizin Durağan ve kısmen Boyabat, Dikmen ilçelerine bağlı dağ köylerinde yaşanmaktadır. Gelenekselleşmiş bu düzen, çocuk emeğinin kiralınması ve yörenin zengin çiftçilerinin hayvanlarına ve diğer gündelik işlerinde kullanılması, içinde bulunduğumuz bilgi ve teknoloji çağı diye adlandırılan yüzyılın ayıbıdır.

Bu anlayışla, ilin bu konuyla ilgili olarak içinde bulunduğu durumun araştırılarak tespit edilmesi ve alınacak tedbirlerin belirlenerek ekonomik ve sosyal potansiyelin ortaya çıkarılması için Anayasanın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Gerekeçe:

Hızlı ve dengeli kalkınmaya giden yolun bölgesel kalkınmadan geçtiği, dünyada yaygın olarak kabul gören bir görüştür. Bölgesel ve yöresel kalkınmanın temel amacı, bir yandan, ülke içindeki bölgeler arasındaki gelişmişlik farklarını azaltma, diğer yandan da, hedef bölgedeki ekonomik ve sosyal potansiyeli, tüm ülkenin refah düzeyini artıracak ve tabana yayacak biçimde hayata geçirmektir. Bu ise, her ülkenin ekonomik ve siyasal istikrarı için elzemdir.

Bu genel anlayış çerçevesinde, Sinop, ülkemizde göç veren üç ilden birisidir. Bilindiği üzere, göçün en önemli sebeplerinden biri bölgenin ekonomik açıdan yetersizliğidir. Anılan ilimizde, bu sebeplerden dolayı özellikle Durağan İlçemizde yöresel deyimle "çocukların satılması" doğru bir ifadeyle "çocuk emeğinin kiralanması" olgusu, Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünün araştırması sonucu ortaya çıkarılmış ve bu gerçek tüm açıklığıyla gözler önüne serilmiştir. Daha önce bu konu Meclis gündemine soru önergesiyle getirilmiş olmasına rağmen, konuya gereken hassasiyet gösterilmemiştir. İlde ortaya çıkan bu fotoğraf, olayın vahametini ve bunun bir devlet meselesi olduğunu ortaya koymaktadır. Teknoloji ve bilgi çağı olarak adlandırılan 21 inci Yüzyıla girerken, çeşitli platformlara aday olan Türkiye için konunun önemi kanaatimizce daha da öne çıkmaktadır. Durumla ilgili olarak yapılan tespitlerde aşağıdaki bulgular özellikle göze çarpmaktadır;

- İlçede eğitim düzeyinin çok düşük seviyelerde olduğu, bunun nedeninin ise ilçeye atama yoluyla gelen öğretmenlerin hemen bölgeden ayrılmak istemesi, nasıl olsa gideceğim mantığıyla eğitim ve öğretime yeterli özeni göstermediğinden kaynaklandığı (örnek olarak, 1998 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi birinci basamak sınavında, ilçe bazında bir öğrencinin başarılı olduğu tespit edilmiştir.)

- İlçede iş olanaklarının olmayışı nedeniyle sürekli sanayileşmiş kentlere iç göçün olduğu, 15 yaş üstü çocukların da bu göçün kapsamı içinde olması, 15 yaş altı çocuklara düşen sorumluluğu artırdığı,

- Son nüfus sayımında 28 bin olan ilçe nüfusunun 14 058'i yeşil karta sahip bulunduğu, dolayısıyla bölge insanının gelir seviyesinin çok düşük olduğu özellikle göze çarpmaktadır.

Her şeyden önemlisi, çocuk emeğinin kiralanması olgusunun bölgede ihtiyaç ile birlikte, toplumsal ve geleneksel bir alışkanlık haline dönüştüğü ve bunun yapılması gereken bir davranış biçimi olarak benimsendiği anlaşılmıştır.

Bu cümleden hareketle, eğitim, ekonomik ve sosyal hizmet açısından bölgenin son derece geri kalmışlığı, bölgeye devlet elinin uzanması ve 21 inci Yüzyıl ayıbına gereken hassasiyeti göstermesi zorunluluğu doğmaktadır. Konu, bölge ve yöre özelinde de olsa tüm az gelişmiş bölgelerimize uygulanabilecek ve modellik edecek bir biçimde Yüce Meclisimiz tarafından araştırılarak çözüm önerilerinin ortaya konulmasını saygılarımızla arz ederiz.

Kadir Bozkurt (Sinop)

Mustafa Dedeoğlu (Muğla)

Abdülbaki Ataç (Balıkesir)

Fevzi Arıcı (İçel)

Mehmet Ağar (Elazığ)

Nurhan Tekinel (Kastamonu)

Mahmut Duyan (Mardin)

Mahmut Nedim Bilgiç (Adıyaman)

Yusuf Bahadır (Trabzon)

Mehmet Gözlükaya (Denizli)

Zeki Ertugay (Erzurum)

Mehmet Gölhan (Ankara)

Cihan Paçacı (Elazığ)

Ünal Erkan (Ankara)

Osman Çilsal (Kayseri)

Mehmet Tatar (Şırnak)

Yusuf Bacanlı (Yozgat)

Hasan Karakaya (Uşak)

Ahmet Sezal Özbek (Kırklareli)

Hacı Filiz (Kırıkkale)

Ertuğrul Eryılmaz (Sakarya)

Tahsin Irmak (Sivas)

Bayar Ökten (Şırnak)

Ömer Bilgin (Isparta)

Nevzat Köse (Aksaray)

26- Halil Yıldız (Isparta)

Mustafa Kemal Aykurt (Denizli)

Mustafa Çiloğlu (Burdur)

Mehmet Ali Yavuz (Konya)

Sabri Güner (Kars)

İrfettin Akar (Muğla)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önerge gündemde yerini alacak; Meclis araştırması açılıp açılmaması hususundaki öngörüşme, sırasında yapılacaktır.

Komisyonundan istifa önergesi vardır; okutuyorum:

C) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. – Ankara Milletvekili Rıza Ulucak'ın Adalet Komisyonu üyeliğinden çekildiğine ilişkin önergesi (4/366)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Adalet Komisyonu üyeliğinden istifa ediyorum. Gereğini saygılarımla arz ederim.

Rıza Ulucak

Ankara

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır; okutup oylarınıza sunacağım:

V. – ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1. – (11/17) esas numaralı gensorunun gündemdeki yeri ve görüşme gününe ilişkin Danışma Kurulu önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

No: 127

Genel Kurulun 14.7.1998 tarihli 121 inci Birleşiminde gündeme alınması kabul edilen Başbakan Mesut Yılmaz hakkındaki (11/17) esas numaralı gensorunun, gündemin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmında yer almasının ve görüşmelerinin 20.7.1998 Pazartesi günkü birleşimde yapılmasının Genel Kurulun onayına sunulması, Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Hikmet Çetin
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

Salih Kapusuz
Fazilet Partisi Grubu
Başkanvekili

Uğur Aksöz
Anavatan Partisi Grubu
Başkanvekili

Saffet Arıkan Bedük
Doğru Yol Partisi Grubu
Başkanvekili

Metin Bostancıoğlu
Demokratik Sol Parti Grubu
Başkanvekili

Önder Sav
Cumhuriyet Halk Partisi Grubu
Başkanvekili

Mahmut Yılbaş
Demokrat Türkiye Partisi Grubu
Başkanı

BAŞKAN – Öneriyle ilgili söz talebi?.. Yok.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.
Gündemin "Seçim" kısmına geçiyoruz.

VI. – SEÇİMLER

A) KOMİSYONLARDA AÇIK BULUNAN ÜYELİKLERE SEÇİM

1. – Adalet Komisyonunda açık bulunan üyeliğe seçim

BAŞKAN – Adalet Komisyonunda boş bulunan ve Fazilet Partisi Grubuna düşen 1 üyelik için Van Milletvekili Sayın Fethullah Erbaş aday gösterilmiştir.

Bu arkadaşımızın seçimi hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Hayırlı hizmetlere vesile olsun inşallah.

Sayın milletvekilleri, gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleriyle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" bölümüne geçiyoruz.

Önce, mutat olduğu üzere, yarım kalan işlerden başlayacağız.

VII. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — *Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemlı, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232)*

BAŞKAN – Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifinin ikinci müzakeresine başlayacağız.

Komisyon?.. Hazır değil.

Müzakeresi ertelenmiştir.

2. — *Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci maddesine göre doğrudan gündeme alınma önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338)*

BAŞKAN – 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifinin maddeleri, üzerindeki önergelerle birlikte, İçtüzüğü'nün 88 inci maddesine göre Komisyona geri verilmişti.

Komisyon, raporunu henüz vermediğinden teklifin müzakeresini erteliyoruz.

3. — *Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 arkadaşının aynı mahiyetteki kanun teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553)*

BAŞKAN – Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısının müzakeresine başlayacağız.

Komisyon?.. Hazır değil.

Müzakeresi ertelenmiştir.

4. — *Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/689) (S. Sayısı : 631)*

BAŞKAN – Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının müzakeresine başlayacağız.

Komisyon?.. Hazır değil.

Müzakeresi ertelenmiştir.

5. — *Vergi Usul Kanunu, Anme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 arkadaşının, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 30 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 33*

arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 30 arkadaşının, Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Veynel Candan'ın, Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırılı'nın, Adana Milletvekili Arif Sezer'in, Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İstanbul Milletvekili Cefi Kamhi'nin, Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 6 arkadaşının, Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanı Van Milletvekili Mahmut Yılbaş, Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Metin Işık, Mardin Milletvekili Muzaffer Arıkan ve 6 arkadaşının, benzer mahiyetteki kanun teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/708, 2/72, 2/73, 2/75, 2/129, 2/154, 2/166, 2/182, 2/191, 2/194, 2/221, 2/270, 2/287, 2/293, 2/323, 2/369, 2/420, 2/459, 2/493, 2/884, 2/959, 2/960, 2/1015, 2/1019, 2/1070) (S. Sayısı : 626) (1)

BAŞKAN – Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile benzer mahiyetteki kanun teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu raporunun müzakeresine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon?.. Hazır.

Hükümet?.. Hazır.

Sayın milletvekilleri, geçen birleşimde, tasarının 72 nci maddesi üzerindeki görüşmeler tamamlanmış, verilen önergelerden 4'ü kafi imza bulunmadığından işlemden kaldırılmıştı.

Şimdi, madde üzerindeki Anayasaya aykırılık önergesini okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanunu ile 3505 sayılı Kanun, Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkındaki Kanun Tasarısının 72 nci maddesinde yer alan metin, Anayasaya aykırı olduğundan metinden çıkarılmalıdır.

Aslan Polat	Mustafa Ünalı	Zeki Ergezen
Erzurum	Konya	Bitlis
Yakup Budak	Celal Esin	Mehmet Altınsoy
Adana	Ağrı	Aksaray
Rıza Ulucak	Muhammet Polat	Mustafa Yünlüoğlu
Ankara	Aydın	Bolu
Zülfikar Gazi	Naimi Barım	Tevhit Karakaya
Çorum	Elazığ	Erzincan
Ömer Özyılmaz	Sıtkı Cengil	Ahmet Çelik
Erzurum	Adana	Adıyaman

(1) 626 S.Sayılı Basmayazı 17.6.1998 tarihli 103 üncü Birleşim Tutanağına ektir.

Ziyattin Tokar Ağrı	Faruk Ekinci Ankara	Ersönmez Yarbay Ankara
İsmail Özgün Balıkesir	Musa Okçu Batman	Mehmet Aykaç Çorum
Sacit Günbey Diyarbakır	Vehbi Hatipoğlu Diyarbakır	Abdülilahl Fıratl Erzurum
Şinasi Yavuz Erzurum	Mehmet Sılay Hatay	Fuat Fıratl İstanbul
Hüseyin Kansu İstanbul	Osman Yumakoğulları İstanbul	Ali Oğuz İstanbul
Zeki Ünal Karaman	Musta Kemal Ateş Kilis	Osman Pepe Kocaeli
Hanifi Demirkol Eskişehir	Kahraman Emmioğlu Gaziantep	Turhan Alçelik Giresun
Mustafa Köylü Isparta	İsmail Yılmaz İzmir	Avni Doğan Kahramanmaraş
Abdullah Özbey Karaman	Zeki Karabayır Kars	Memduh Büyükkılıç Kayseri
Kemal Albayrak Kırıkkale	Cafer Güneş Kırşehir	Hüseyin Arı Konya
Veysel Candan Konya	Lütfi Yalman Konya	Metin Perli Kütahya
Hüseyin Olgun Akın Ordu	Nezir Aydın Sakarya	Ahmet Nurettin Aydın Siirt
Abdulkadir Öncel Şanlıurfa	Feyzi İnceöz Tokat	Kemalettin Göktaş Trabzon
İlhan Sungur Trabzon	Şaban Şevli Van	Kâzım Arslan Yozgat

Remzi Çetin
Konya

Rıza Güneri
Konya

Ahmet Derin
Kütahya

Fikret Karabekmez
Malatya

Bülent Arıncı
Manisa

Hüseyin Yıldız
Mardin

Sabahattin Yıldız
Muş

Salih Katırcıoğlu
Niğde

Hasan Hüseyin Öz
Ordu

Cevat Ayhan
Sakarya

Latif Öztekin
Samsun

Musa Demirci
Sivas

Abdullah Arslan
Tokat

Bekir Sobacı
Tokat

Şeref Malkoç
Trabzon

Maliki Ejder Arvas
Van

İlyas Arslan
Yozgat

Abdullah Örnek
Yozgat .

BAŞKAN – Sayın Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

MALİYE BAKANİ ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, kesinti yapılan miktarın, ayın 20 nci günü akşamına kadar vergi dairesine yatırılmasına ilişkin bir belirlemenin, Anayasa aykırı olabileceğini düşünmek imkânsız gibi gözüküyor; bu nedenle, katılmak mümkün değildir efendim.

BAŞKAN – Önerge sahiplerinden...

ASLAN POLAT (Erzurum) – Gerekece okunsun efendim.

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekece:

Sosyal denge ve eşitlik ilkesine aykırıdır.

BAŞKAN – Önergeye Komisyon ve Hükümet katılmadılar; gerekece, arz ve ifade olundu.

BEKİR SOBACI (Tokat) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyorum efendim.

BAŞKAN – Karar yetersayısını arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Sayın milletvekilleri, karar yetersayısı yoktur; 15.30'da toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.11

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.30****BAŞKAN: Başkanvekili Yasin HATİBOĞLU****KÂTİP ÜYELER: Haluk YILDIZ (Kastamonu), Ali GÜNAYDIN (Konya)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 123 üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

5. — *Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Em-lak Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 arkadaşının, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 30 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Kemalettin Gökteş ve 33 arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 30 arkadaşının, Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırılı'nın, Adana Milletvekili Arif Sezer'in, Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İstanbul Milletvekili Cefi Kamhi'nin, Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 6 arkadaşının, Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanı Vanı Milletvekili Mahmut Yılmaz, Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Metin Işık, Mardin Milletvekili Muzaffer Arıkan ve 6 arkadaşının, benzer mahiyetteki kanun teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/708, 2/72, 2/73, 2/75, 2/129, 2/154, 2/166, 2/182, 2/191, 2/194, 2/221, 2/270, 2/287, 2/293, 2/323, 2/369, 2/420, 2/459, 2/493, 2/884, 2/959, 2/960, 2/1015, 2/1019, 2/1070) (S. Sayısı : 626) (Devam)*

BAŞKAN – Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet yerlerini aldılar.

Anayasaya aykırılıkla ilgili önerenin oylanmasını tekrarlayacağım; karar yetersayısını arayacağım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır; önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Yıldız, şu oturan arkadaşlarımızı, bakanları da dikkate almak suretiyle, özel olarak sayar mısınız. Özel olarak, bakanları da çift sayarak...

Sayın Komisyon, efendim, çerçeve 72 nci maddenin başlığı şöyle: "7338 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir." (Gürültüler)

Efendim?.. Ses gelmiyor mu?..

DEVLET BAKANI YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Bu arkadaş ne sayıyor?..

BAŞKAN – Efendim, ben rica ettim...

DEVLET BAKANI YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Siz tamam dediniz, o hâlâ sayıyor!.. Böyle Meclis olur mu?!

BAŞKAN – Efendim, müsaade buyurun... Sayın Seçkiner... Sayın Seçkiner...

DEVLET BAKANİ YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Otur yerine!..

KÂTİP ÜYE HALUK YILDIZ (Kastamonu) – Ne diyorsun be!..

BAŞKAN – Sayın Seçkiner... Sayın Seçkiner...

DEVLET BAKANİ YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Otur yerine!..

KÂTİP ÜYE HALUK YILDIZ (Kastamonu) – Ne diyorsun!.. Sen kimsin?!..

BAŞKAN – Sayın Seçkiner... Sayın Seçkiner...

KÂTİP ÜYE HALUK YILDIZ (Kastamonu) – Sen kimsin yahu!.. Şuna bak...

BAŞKAN – Sayın Yıldız, bir dakikanızı rica edeyim... Oturun efendim...

DEVLET BAKANİ YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Otur yerine!.. Niye sayıyorsunuz?..

MAHMUT BOZKURT (Adıyaman) – Bulduğun makamdan utan...

KÂTİP ÜYE HALUK YILDIZ (Kastamonu) – Bana bağırma ne hakkın var!..

BAŞKAN – Sayın Seçkiner... Sayın Seçkiner...

DEVLET BAKANİ YÜCEL SEÇKİNER (Ankara) – Efendim, siz tamam diyorsunuz, Kâtibi-niz sayıyor...

BAŞKAN – Sayın Seçkiner, ben işlemleri tamamladım, neticeye müessir hiçbir hal yok; siz her şeye müdahale ederseniz bu iş yürümez.

ALİ RIZA BODUR (İzmir) – Sayın Kâtip üye size saygısızlık yapıyor Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, ben söyledim, ben rica ettim; anlatamıyorum ki...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Tamam efendim; oylamaya geçelim.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Komisyon, arz ettim; buradaki, aşağıdaki düzenlemenin, ibarenin başında 3 rakamı da bulunduğuna göre, kanun düzenleme tekniği itibarıyla, bu fıkra değil, bent olmalı. Öyleyse, burayı "9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası" değil "3 numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir" diye düzeltiyoruz.

Doğru mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI BİLTEKİN ÖZDEMİR (Samsun) – Tamamdır Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Önerge üzerindeki işlemler tamamlandığına göre maddeyi bu izah ettiğim şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde okunduğu şekliyle, düzeltilmiş biçimiyle kabul edilmiştir.

73 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 73 - 7338 sayılı Kanununun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 16 - Veraset ve intikal vergisi aşağıda yazılı oranlar üzerinden alınır.

	Matrah	Veraset yoluyla intikallerde vergi oranı (yüzde)	İvazsız intikallerde vergi oranı (yüzde)
İlk	10.000.000.000 lira için	1	10
Sonra gelen	20.000.000.000 lira için	3	15
Sonra gelen	40.000.000.000 lira için	5	20
Sonra gelen	80.000.000.000 lira için	7	25
Matrahın	150.000.000.000 lirayı		
aşan bölümü için		10	30

Vergi tarifesinin matrah dilim tutarları, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle uygulanır. Bu şekilde hesaplanan dilim tutarlarının yüzde 5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu, bu suretle tespit edilen tutarları yarısına kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir.

Futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerle gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde oran % 20 olarak uygulanır. İkramiyenin aynı olarak ödenmesi halinde, fatura değeri esas alınır."

BAŞKAN – Maddeyle ilgili olarak Doğru Yol Partisi Grubu adına Sayın Tayyar Altıkulaç. Gruplar adına başka söz talebi var mı efendim?

MAHMUT YILBAŞ (Van) – Var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Tayyar Altıkulaç, buyurun.

DYP GRUBU ADINA TAYYAR ALTİKULAÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 626 sıra sayılı kanun tasarısının Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesini değiştiren 73 üncü maddesi üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere söz almış bulunuyorum; sözlerime başlarken, şahsım ve Grubum adına sizleri selamlıyorum, saygılarımı sunuyorum.

Tasarının bu maddesiyle Veraset ve İntikal Vergisi oranları ve vergi tarifesi matrah dilim tutarları değiştirilmektedir. Bu yapılırken, varislere uygulanan farklı vergi oranları da birleştirilmiş, füru, eşler, ana-babalar ile kardeşler, büyükanne-büyükbaba ve onların füruu şeklindeki ikili uygulama da tevhih edilerek aynı vergi oranlarıyla yükümlü kılınmışlardır.

Sayın milletvekilleri, küçük-büyük herkes için ölüm mukadderdir. Bu sonucu, tabii olarak, veraset ve intikal konuları takip edecektir. Bu gerçek, dilimizde "ölüm hak, miras helal" sözüyle ifade edilmiştir. Çoğu ölüm sonrasında, varisler birden fazla olduğuna göre ve hergün binlerce kişi ölümü tattığına göre, veraset ve intikal konusunun, toplumumuzda, geniş kitleleri ilgilendirdiğine şüphe yoktur. Bu itibarla, gerek veraset ve intikal konularının gerekse varislere intikal eden aynî ve nakdî varlığın vergilendirilmesinin makul, gerçekçi ve toplumun beklentilerine uygun şekilde düzenlenmesi önem arz etmektedir.

Vergi ödeme, hiç şüphesiz, kanunî bir zorunluluk olduğu kadar, aynı zamanda, manevî bir sorumluluktur. Bu yükümlülüğün dinî bir görev olan zekat müessesesiyle karıştırılması, bazılarının ileri sürdüğü gibi, yapılan zekat ödemeleri gerekçe gösterilerek, vergi kaçırmanın meşruiyeti şeklinde bir anlayışa sığdırılması kesinlikle yanlıştır.

Zekat, zengin olanlar için -matrahı sabit- dinî bir vecibe; vergi ise, ihtiyaç ve şartlara göre, devletin, fertleri yükümlü tuttuğu, zaman zaman, miktarını artırıp azalttığı, bazen tamamıyla kaldırdığı bir ödeme yükümlülüğüdür, askerlik gibi kutsal bir vatan borcudur.

Güvenlik içerisinde, ayyıldızlı bayrağın gölgesinde yaşayan, sağlık, eğitim gibi hizmetlerden yararlanan, kısacası, bu ülkenin havasını soluyup suyunu içen herkes, gücü nispetinde vergi borcunu ödemekle mükelleftir. Devlete düşen de, vergi yükünü topluma paylaştırırken, adil olmak, herkese taşıyabileceği yükü yüklemek; topladığı vergileri, lüks ve israfa dalmadan, ülke ve toplum yararına değerlendirmektir.

Müzakere konusu olan 73 üncü maddeyi, değiştirdiği Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun yürürlükteki 16 ncı maddesiyle birlikte değerlendirdiğimizde, yapılan değişikliğin doğru bir yaklaşımla ele alınmış olduğunu söylemeliyiz. Buna göre, vergi matrah dilimleri, günün şartları dikkate alınarak yükseltilmiş, buna karşılık, vergi oranları, daha makul bir düzeye indirilmiştir. Bir bakıma, ölüm sonrası acısı yaşayan dargelirli geniş kitlelerin ağır vergi acıları hafifletilmek istenilmiştir. Ancak, bu gerçekçi ve makul bulduğumuz düzenlemeye karşılık, ivazsız intikaller için tespit edilen vergi oranlarının yüksek tutulmuş olduğunu da belirtmeliyiz. Yani, veraset yoluyla intikallerde, vergi oranları, yüzde 1 ilâ yüzde 10 arasında değişmekte iken, bu nispet, ivazsız intikallerde yüzde 10 ilâ yüzde 30 arasında değişen oranlarla belirlenmiştir. Bunu, makul bulmadığımızı, yüzde 10, 13, 16, 20, 25, 30 şeklinde tespit edilen rakamların, sırasıyla, mesela, yüzde 4, 8, 10, 12, 15 diye belirlenmesinin daha uygun olacağını ifade etmek istiyoruz.

Diğer taraftan, varisler arasında uygulanmakta olan farklı oranların birleştirilerek, ikili tablonun kaldırılmasının da doğru bir tercih olduğunu düşünüyoruz.

Değerli milletvekilleri, sözlerimi, bu değerlendirmelerle noktalarken, tasarının, ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyorum, Muhterem Heyetinizi, tekrar, saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altıkulaç, teşekkür ediyorum.

Fazilet Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere, Tokat Milletvekili Sayın Sobacı; buyurun. (FP Sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA BEKİR SOBACI (Tokat) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; 626 sıra sayılı, birçok kanunda değişiklik yapan vergi kanunu tasarısının, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinde üzerinde değişiklik yapan 73 üncü maddesi üzerinde Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu madde, elan meri Kanunda, sıhriyet başına göre usul ve fûru varisler kategorisinde değişiklik yaparak, olumlu bir adım olarak, bu meri Kanundaki "kardeşler, büyükana, büyükbaba ve fûru için" ve ayrıca "fûru, eşler, ana ve baba için" olarak iki kategoriye ayırarak yapılan düzenlemeyi tek kategoriye indiriyor ve veraset yoluyla intikallerde vergi oranını birtakım dilimlere bölerek, 10 milyar lira için yüzde 1 ; 20 milyar lira için yüzde 3 ; 40 milyar lira için yüzde 5 ; 80 milyar lira için yüzde 7 ve son birim, 150 milyar lirayı aşan bölüm için de yüzde 10 veraseten intikal eden miktarlardaki vergileme yüzdelerini içeriyor.

Meri Kanunda altı dilimde vergilendirme vardı; burada, miktarlar, beş dilime düşürülüyor.

9.12.1997 tarih ve 10347 sayılı Kararnameyle, 1.1.1998 tarihinden geçerli olarak, bu miktarlar, 500 milyon liradan başlayarak 7,5 milyar liraya kadar yükseltilmiş. Bugün yapılmakta olan düzenlemeyle, en üst dilim, 150 milyar lirayı aşan bölüm olarak değerlendiriliyor.

Şimdi, ben, burada, merak ediyorum, Türkiye'de, 1 trilyon lira, bugün 4 milyon dolar yapıyor; ama, sitelerde, 1 milyon dolara, 2 milyon dolara, daireler satılıyor. Maliye bürokratları ve Bakanlığın, acaba, burada "1 trilyon lirayı aşan bölüm için" diyerek, niye 1 trilyon rakamını ilave etmediklerini merak ediyorum ve üst gelir gruplarını da burada bir koruma amacı yattığını ifade etmek isterim. Türkiye'de, İstanbul'da, bugün 10 milyon dolara yalılar, Boğazın arka sırtlarında 2-3

milyon dolara villalar satılıyor. Onun için, bu düzenleme gerçekçi değildir. Bu bazı buraya koymak lazım ki, daha sonra yeniden değerlendirme oranlarıyla gerçekten çok düşük tutulan, yüzde 10'da dondurulan bu kısmın da öntü açılmış olsun. Ben, sosyal devletin ve adil bir sistemin de düzeltilmesi ve telafisi olmasını temenni ediyorum. Buraya mutlaka trilyon bölümünü, miktarını yazmakta fayda var. Buradaki kaçmanın ana amacını, ben, böyle anlıyorum.

Şimdi, bu birimleri, bu bölümleri, Vergi Usul Kanunundaki yeniden değerlendirme sistemiyle belli bir istikrara kavuşturuyoruz. Ayrıca, Bakanlar Kuruluna da yüzde 50 -artı, eksi- tolerans yetkisi veriyoruz. Tekrar ifade etmek istiyorum ki, buradaki 1 trilyonu aşan bölümü ilave etmekte ülke gerçekleri açısından zaruret vardır arkadaşlar.

Yine, bu maddenin son fıkrasında da şöyle deniliyor: "Futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerle gerçek ve tüzelkişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde oran yüzde 20 olarak uygulanır. İkramiyenin aynı olarak ödenmesi halinde, fatura değeri esas alınır."

Şimdi, değerli arkadaşlar, zannediyorum, bu maddenin düzenlenmesinde sistemin temelinde "vergilendirilmiş kazanç kutsaldır" anlayışı yatıyor. Kazancın kendisi kutsal değildir; kazancı doğuran argümanlar kutsaldır, emek kutsaldır. Burada kutsal olan emektir ve emeğe dayalı oluşmuş sermaye kutsaldır; ama, sistemin bu hâkim anlayışını değiştirmek lazım. Yoksa, o zaman, gayri-meşru kazançları da... Zaten bu kanunla kazanç tarifini, gelir tarifini ve harcama tariflerini genişlettik. Onun için, burada, Gelir Vergisinden daha düşük oranda, sadece bir kolon loto ve toto oynayarak, müşterek bahislere katılarak, 150 milyar, 300 milyar, 500 milyar kazanan insanlardan sadece yüzde 20 keseceksiniz; alın teriyle, göz nuruyla, riske girerek kazanan insanlardan da, kurumlardan da, yüzde 40'lara varan, yüzde 30'lara varan, bu müşterek bahislerde, yani, kumar diye ifade edebileceğimiz bahislerde kazanılardan daha az alacaksınız.

Bunun şu sıkıntısı var arkadaşlar. Biz bu ülkede enflasyonu yeneceksek, enflasyonun kırılma eşiğini düşürmemiz lazım; paranın zor kazanılan bir meta olduğunu bu topluma oturtmamız lazım. Bugün Batı ülkelerinde 1 dolarını, 1 sterlinini cüzdanının içine dikkatlice yerleştiriyorsa o insanlar, paranın zor kazanıldığını bildiği içindir; ama, yıllardır reel ekonomi dışı uygulamalarla, parayı çok kolay kazanılan bir ülke haline getirdik, sıcak para cenneti haline getirdik; işte bu anlayış, insanları, yorulmadan, terlemeden, emek gibi kutsal olan argümanları kullanmadan kazanılan paranın tutsağı ve meraklısı, müşterisi haline getiren bir karardır; bunun da değiştirilmesi lazım. Biz bunu yapamazsak, reel ekonomiye de geçemeyiz arkadaşlar. Onun için, insanın zaaflarını istismar ederek kazanılan kazanç kutsal değildir; isterse vergisi verilsin. Biz burada kumarhaneleri bu amaçla, sosyal maliyeti çok yüksek olduğu için kapattık; ama, şimdi bakıyoruz, basında, efendim, turist sayısında düşme var, kumarhaneler açılınsın... Ne alakası var!? Yani, biz, burada, beyaz zehir kaçakçısının para kazanmasını önleyici tedbirleri aldık; onu suçluyoruz; o, bir insanın, tutkusunu, bağımlılığını, zaafını istismar eden bir kazançtır; ama, öbür tarafta, bu ülkenin gelir dağılımındaki uçurumlar üzerine bina edilmiş, sefaleti üzerine bina edilmiş fuhuş endüstrisinden para kazananlara, vergisini verdiği için de madalya takıyoruz. Bu, bu anlayıştan kaynaklanıyor değerli arkadaşlar. Onun için biz burada, bu kolay kazancın önünü kesmek, rant ekonomisinden de reel ekonomiye geçmenin yollarını bulmak zorundayız.

Bu maddedeki nispetleri yükseltmekte fayda var. Keşke, devlet, kişilerin zaafını istismar eden müşterek bahislerin en önemli uygulayıcısı, en önemli düzenleyicisi olmasa diye de düşünüyorum. Bu psikolojik altyapıyı oturttuğumuzda, işin yarısını halletmiş oluruz arkadaşlar; Türkiye'de ekonomik sıkıntılarının yarısı, enflasyonun yarısı -yüzde 50'si- bir tıbbi hastalıkta olduğu gibi, inanın, psikolojiktir. Onun için, paranın, zor kazanılan, terle kazanılan, emekle kazanılan bir meta olduğunu ve helal kazancın da, meşru kazancın da bu olduğunu gösterme noktasında, bu maddede, hiç

değilse, vergi nispetlerini yukarılara çıkarmakta fayda vardır ki, insanların kumar alışkanlıklarının altyapısı olan, Loto, Toto ve diğer müşterek bahislerin de, önüne geçilebilin.

Türkiye'de, bugün, kumarhaneyi teşvik edip, turizmi istismar ederek kumarhanelerin açılması isteyen anlayış, aslında, kaybolan trilyonlarının peşine düşmüştür; ama, o trilyonların maliyeti, toplumun karşısına ve bizim karşımıza çok büyük bir fatura olarak çıktı.

"Turistler oynayacak bu kumarı" diyorlar. Türkiye'ye gelen -ister Musevi olsun ister Hıristiyan olsun isterse putperest olsun- insanların, duygularını, zaafalarını kullanarak, evrensel ve millî ahlak kurallarını istismar ederek, onlara kumar oynatarak para kazanan bir ülke imajı, aslında, Türkiye'yi, uluslararası camiada da sıkıntıya düşürmüştür.

Şimdi, kumarhanelerin açılmasıyla turizmin canlanacağını, turist sayısının artacağını iddia eden ve basını, medyayı bu yolda kullananlara şunu ifade etmek istiyorum: Türkiye'deki sıkıntı o değildir. Türkiye'deki mevcut sistem ve oturtulmak istenen sistem, Türkiye'nin imajını yaralamıştır. Yarın, Akdeniz ve Ege'yi niye betonlaştırdık diye belki tartışacağız; belki, keşke, bakir kalsaydı, hiç bozulmasaydı diyeceğiz. Niye?.. "Gelecek bir turist 15 marka yatarsa" şeklindeki bir turizm politikası, Türkiye'de, bizleri, daha başka tedbirlere götürecektir ve götürmek zorunda bırakacaktır. Tedbir almamız gereken nedenlerden biri şudur: Türkiye'nin militarist bir sisteme doğru gittiği şeklinde, Avrupa'da, medya kuruluşlarında ve sivil baskı gruplarında yapılan propagandayla, Türkiye, korkunç bir imaj kaybına uğramıştır. Eğer, biz, Türkiye'de, turist sayısının düşmemesini istiyorsak ve Türkiye'nin sosyal siyasetteki bu imajını, Avrupa'da ve turizm potansiyeli taşıyan pazar ülkelerinde yükseltmeyi de istiyorsak, Türkiye'de, demokratik insan hakları ve özgürlüklere dayalı bir sistemi, bir an önce tesis etmek ve ilan etmek gerekir.

Ben, bu düşüncelerle, bu maddede, inşallah, gerekli düzeltmelerin yapılacağını ümit ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sobacı, teşekkür ediyorum.

Gruplar adına, Demokrat Türkiye Partisi Sayın Grup Başkanı talepte bulunmuştu, sonradan taleplerinden vazgeçtiler. Gruplar adına başka söz talebi yok.

Kişisel söz talebinde bulunan Sayın Aslan Polat; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Konuşmama başlamadan önce, bir iki günden beri, Erzurum ve çevresinde meydana gelen, gerek terör olaylarından dolayı gerekse erozyon olaylarından dolayı -erozyon olayından dolayı İspir ve Bayburt'ta, terör olayından dolayı Aşkale'de meydana gelen üzücü olaylardan dolayı- ölenlere rahmet, mallarını ve yakınlarını kaybedenlere de, devletin yardımını dilerim.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 626 sıra sayılı vergi kanunu tasarısının 73 üncü maddesi üzerinde, şahsım adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlarım.

Kanun tasarısı, eski halinde 50 milyon TL'den başlayan ilk dilimi, günün şartlarına uyum için 10 milyar TL'ye çıkarmakta ve 750 milyon TL olan son dilimi ise, 150 milyar TL üzeri olarak belirlemektedir.

Yine, eskiden, fûru, eşler, ana ve babalar için, kardeşler, büyükanne, büyükbabalar için ve ikinci gruplar dışında kalanlar için de üç ayrı grupta tasnif edilen sıralamayı, veraset yoluyla intikaller ve ivazsız intikaller diye iki kategoriye ayırmakta. Fûru, vesaire için yüzde 4 ve kardeşler, vesaire için yüzde 7 olan vergi nispeti, veraset yoluyla intikalde tek sütunda yüzde 1'e, bir ve ikinciler dışında kalanlar için yüzde 10 olan oran, ivazsız intikallerde de yüzde 10 olarak korunmakta ve Kanun, önceki haliyle, fûru vesaire için yüzde 20, kardeşler vesaire için de yüzde 25 olan, son

yüzdeler dışında kalanlar için yüzde 30 olan oranı, yeni haliyle de ivazsız intikallerde yüzde 30 olarak aynen korumuş olmaktadır.

Tasarının bu maddesi, genel olarak, kanun metnini günün koşullarına uydurmak ve oranları azaltıp, verasette esas değerleri yakalamayı amaçlamaktadır. Veraset ve intikallerde bizim asıl korkumuz, bilhassa eski intikal eden verasetlerde düşük nispetlerde tapuya kaydı bulunan taşınmazların satışları halinde, tapudaki değer ile satışta ortaya çıkan büyük farktan dolayı harcama ve tasarrufa yönelince, bu tasarının 25 inci maddesinin 7 nci bendindeki "kaynağı ne olursa olsun diğer her türlü kazanç ve iratlar" kapsamına girip, cezalı vergi ödemeye muhatap olabileme ve bunun tabii neticesi olarak, küçük yerleşim yerlerinde meydana gelebilecek ihbar ve şikâyetlerin doğuracağı huzursuzluk ortamının doğmasından endişe etmekteyiz.

Yine, Kanunun eski halinde "Bakanlar Kurulu, yukarıda yer alan matrah dilimlerini topluca 10 katına kadar artırmaya yetkilidir" kısmı, yeni değerler Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeneden değerlendirme oranında artırılacağı için, "Bakanlar Kurulu, bu suretle tespit edilen tutarları yarisına kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir" diye düzenlenmekte ve matrah, enflasyona göre otomatik olarak artırılıp, Bakanlar Kurulunun yetkisi azaltılmaktadır.

Yine, Kanunun ilk haliyle futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerde yüzde 20 olan vergi nispeti aynen korunmuş, yalnız yeni haliyle futbol müsabakalarına gerçek ve tüzelkişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişler ilave edilmesiyle bir nevi talih oyunları da kabul edilmiş ve zımnen de korunmuş gibi geliyor. Ayrıca, ikramiyenin aynı olarak ödenmesi halinde, mal veya hizmetlerin bedelinden ayrı olarak ikramiyeyi ödeyenlerce karşılanan vergiler ile masraflar dahil, fatura tutarı üzerinden kesinti yapılması öngörülmektedir.

Sayın milletvekilleri, Veraset ve İntikal Vergisi, özel mülkiyet ve miras haklarının geçerli olduğu ülkelerin hemen hepsinde yaygın bir şekilde uygulanan bir vergileme esasıdır. Sistemin temel unsurunu, devletin, kişinin miras hakkına dolaylı bir şekilde müdahale etmesi, mirasçıyla birlikte mirastan pay alması teşkil eder; hatta, devletin, miras hukuku yoluyla kendisini murisin mirasçıları arasına sokarak, mirastan direkt olarak pay aldığını görmek de mümkündür.

Türk Veraset ve İntikal Vergisi sistemi de, devletin, kişinin miras hakkına dolaylı ve dolaysız olarak müdahalesine imkân veren bir yapıya sahiptir.

Ülkemizde, devletin miras hakkına müdahalesinin üç yol ile gerçekleştirildiğini söylemek mümkündür.

1. Veraset ve İntikal Vergisi yoluyla, intikal konusu serveti vergilemek suretiyle mirastan bir pay almakta.
2. Servet intikalinin vergi dışı bırakılmasına yönelik olabilecek tasarruflara imkân bırakmak için sağ kişiler arasındaki ivazsız intikalleri de yine bu verginin kapsamına almak suretiyle mirastan pay almakta.
3. Kendisini murisin kanunî mirasçıları arasına sokarak az da olsa mirastan direkt olarak pay alma imkânı yaratmaktadır.

Fakat, devlet, Veraset ve İntikal Vergisi yolu ile miras hakkına müdahale ederken, bu müdahalenin sonucunda sağlanacak vergi gelirlerinin genel bütçe gelirleri içerisinde önemli miktarlara ulaştığını söylemek de mümkün değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ASLAN POLAT*(Devamla) – Netice olarak, intikal konusu malların gerçek değerinin nevi ve miktar olarak tespitinin zorluğunun yanı sıra, mirasçı sayısının da çok olması, Veraset ve İntikal

Vergisini devlet gelirleri içerisinde fazla etken bir seviyeye getirmemiştir. Mesela, Maliye Bakanlığının 1980 yılı rakamlarına göre, Veraset ve İntikal Vergisi tahsilatının bir önceki yıla göre artışı binde 3 olurken, Veraset ve İntikal Vergisi tahsilatının genel ve bütçe gelirleri içindeki payı 1980 yılında yine binde 3 olmuştur.

Netice olarak, devlet, vatandaşın, babasından kalan mirasından, çalışıp kazandığı her ürettenden ve kazancından vergi almakta ve "vatandaş olmanın şartlarını taşıyın" demekte; ama, ona ücret öderken, hizmet götürürken ve en önemlisi, topladığı vergiyi dağıtırken acaba adil olabiliyor mu? Memuruna "yarım puan fazla vermem" diyen devlet baba, birilerine bedava fabrika arsası, yüzde 130 bono faizi ödeyip, binbir zorlukla okuttuğu kız evlatlarının, vergisiyle maaşını ödediği devlet memurlarınca ağzının kapatılarak üniversiteden atıldığını gören bir vatandaş, işte asıl o zaman hamisinin öldüğünü hissedip, mirassız ve korumasız ortada kaldığını hissediyor.

Maddenin milletimize hayırlı olmasını diler, hepinize saygılar sunarım. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Polat, teşekkür ediyorum.

MALİYE BAKANI ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, izin verir misiniz?

BAŞKAN – Sayın Maliye Bakanımız, bir açıklama yapma ihtiyacı hissettiler; buyurun efendim.

MALİYE BAKANI ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; vergi yasa tasarımızdaki Veraset ve İntikal Vergisiyle ilgili düzenlemeler üzerinde iki gündür konuşuluyor. Ancak, buradan yapılan konuşmaların, kamuoyunda algılanamaması ya da yanlış algılanmış olabileceği endişesiyle, bazı açıklamaların yapılmasını gerekli gördük.

Öncelikle, şu hususu belirtmek gerekiyor: Ülkemizdeki Veraset ve İntikal Vergisi sistemi ne idi, hangi sorunları yaratıyordu, gerçek anlamda bir vergi niteliği taşıyor muydu? Veraset ve İntikal Vergisinin ülkemizdeki temel sorunu, aynen, daha önceden belirttiğimiz gibi, oranlarının yüksekliği idi; oranları, yüzde 4 ile yüzde 30 arasında değişiyor idi. Üstelik de, bu oranların uygulandığı matrahlar, yasadaki miktarların şu anda 10 kat artırıldığını da göz önüne alırsanız, 500 milyon lira ile 7 milyar 500 milyon lira arasında değişiyor idi. Şimdi, bu değerlerin, artık, Türkiye'de hiçbir anlamının olmadığı, dolayısıyla 7,5 milyarlık bir matrah üzerinden yüzde 20 vergi ödenmesini göz önüne alırsanız, Veraset ve İntikal Vergisinin temel sorununun, artık, bunun, özellikle, bu vergi sistemimiz içerisindeki niteliği itibarıyla, servetlerin tasfiyesine, çözülmesine neden olacak bir niteliğe büründüğünü çok somut olarak görüyorduk. Ne yapılıyordu o zaman; servetlerin değeri çok düşük gösteriliyordu; olağanüstü bir vergi kaçağıyla karşı karşıya kalıyor idik. Dolayısıyla da devlet bundan herhangi bir hâsılat sağlayamıyor idi. Dün bir sayın arkadaşımız belirttiler, gerçi orada üç sıfır eksik olarak belirttiler "milyar" ifadesini kullandılar; ama, 1998 yılında bile buradan beklenen vergi 4 trilyon liradır. Türkiye Cumhuriyetinin, 1998 yılı içerisinde Veraset ve İntikal Vergisinden alacağı para 4 trilyon lira; demek ki, burada bir anlamsızlık vardı. Daha önceki mantık çerçevesinde olayın çözümü nasıl oldu; öncelikle, oranlarda bir düşüklüğe gidildi; oranlar düşürüldü. Oranlar, yüzde 4 ile yüzde 20 arasında değişirken, yüzde 1 ile yüzde 10 arasına çekildi. Dolayısıyla, artık, servetlerin parçalanmasına neden olmayacak bu vergi oranı nedeniyle, gerçek matrahların beyan edilmesi olanak dahiline girdi ve vergi, ödenebilir bir hale getirildi.

Matrah dilimleri, daha önceki dilimlerle kıyaslanmayacak derecede çoğaltıldı. İlk dilim 10 milyar lirayla başladı, 150 milyar liranın üzeri için yüzde 10 vergi uygulanacağı belirtildi ve bu miktarların da her sene yeniden değerlendirilme oranında artırılmak suretiyle vergilendirileceği ilkesi getirildi. Dolayısıyla, artık, vergi, ödenemez bir durumda değil. Gerçek matrahların beyan edilmesi, gerçek değerlerin beyan edilmesi, özellikle de, Veraset ve İntikal Vergisi yoluyla karapara aklama gibi birtakım yöntemlerin kullanıldığı imajından kurtulması, bu anlamda, gerçek anlamda sağlanmış oldu; sistemin yaratmış olduğu sorunlar olduğu gibi çözümlenmiş oldu.

Bu arada, yasanın düzenlenmesi sırasında gözümüzden kaçan bir konu olduğu daha sonradan bize intikal eden sorunlardan anlaşıldı. Özellikle, sağlıklarında çocukları arasında miraslarını paylaşmaktan isteyen, kendilerinden sonra miras kavgasının doğmasını istemeyen anne ve babaların, çocuklarına, yaşamları sırasındaki ivazsız intikallerinde de, oranların birazcık daha düşük olması gereği bizce de makul karşılandı. Arkadaşlarımız bu konuda bir önerge hazırladılar ve "ivazsız intikaller, eğer, ana, baba, eş ve çocuklar arasında oluyor ise, bu takdirde, ivazsız intikallerde uygulanacak vergi oranı, yarısı oranında uygulansın" dediler; yani, yüzde 5 oranında uygulansın.

Değerli arkadaşlar, işte, Veraset ve İntikal Vergisinde yaptığımız düzenleme bu. Veraset ve İntikal Vergisi, vergi hukukumuzda, bir servet vergisidir. Servet vergilerinin, ödediği zaman servetin dağılmasına neden olmaması gerekir; ödenebilecek bir nitelikte olması gerekir. Kendisine veraseten intikal etmiş olan bir gayrimenkulün, bir apartman dairesinin, gerçek değer üzerinden şu tarife göre vergisinin ödenmesi halinde o apartman dairesinin satılmasına neden oluyorsa, vergide bir terslik var demektir. İşte, bu düzenlemeyle bu terslik ortadan kaldırılmıştır, herhangi bir sorun kalmamıştır.

Onun ötesinde, şu ana kadar ortaya çıkan bazı sorunlar da teknik olarak düzenlenmiştir; çünkü, bunların her birisi birer fıkra halinde getirilmiş. Ülkemizde çekilişler sonucunda elde edilen değerlerin, Veraset ve İntikal Vergisinin ödenmesiyle ilgili olağanüstü bir bürokrasi vardı; herkesin teker teker beyanname vermesi, ikamet ettiği yerde mi verecek, çekilişin yapıldığı yerde mi verecek, verdiydi vermediydi, ilişğini kestiymi kesmediydi... Bütün bu sorunların ortadan kaldırılması için, özellikle, çekiliş suretiyle dağıtılan bu tür ikramiyelerden vergi kesintisi uygulaması getirildi; daha önceden spor-totoda olduğu gibi, at yarışlarında da olduğu gibi; o da, bu olayın bir istisnası değildir. Dolayısıyla, bununla da, bu olay, çok büyük ölçüde çözüldü. Kesilen vergilerin de, izleyen ayın 20'si günü akşamında verilmesi, daha önceki muhtasar beyannamelerle ilgili uygulamalar çerçevesinde getirildi. Ancak, ne olduğunu anlamamakla birlikte, biraz önce, bunun da Anayasaya aykırı olduğu iddia edildi.

Değerli milletvekilleri, Veraset ve İntikal Vergisiyle ilgili düzenlemelerde, mirasın parçalanmasına, servetin dağılmasına engel olmayacak şekilde yapılan bu düzenleme, bundan sonra, gerçek miktarların beyanına neden olacak; vergi gelirlerinde, bu konuda, gerçek anlamda bir artış beklememekle birlikte, hiç değilse insanların yasadışı işlemlere kaymalarının önüne geçilmiş olacak. Dolayısıyla da, yapılan düzenleme doğru bir düzenlemedir. Yapılan işlem, sadece bundan ibarettir. Ancak, yapılan bu işlem üzerindeki eleştirileri hepimiz çok yakından dinlediniz; dolayısıyla, hiç değilse konunun bu kısmı daha açıklığa kavuşturulur ise, geri kalan kısımların, Parlamentonun gelecekleri içerisinde değerlendirilmesi daha kolay olacaktır diyor; hepimize saygılar sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Sayın Kul, görüş beyan edecek mi efendim? Sayın Kul hazır değil.

Sayın Bilgir? Buradasınız.

Sayın Bilgir, zatiâlinize ne kadar ekstre vereyim efendim?

ÇETİN BİLGİR (Kars) – 1 dakika...

BAŞKAN – 1 dakika?.. Zaten süre yetmiyor size...

ÇETİN BİLGİR (Kars) – Sadece teşekkür etmeyeceğim...

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bildiği gibi, Veraset ve İntikal Vergisi, intikalın nevine göre, bir tarifede üç ayrı gruba ayrılarak, artan oranda hesaplanmaktaydı. Kanışıklığı, işlem çokluğu ve veraset yoluyla intikallerdeki oran yüksekliği nedenleriyle, sızlanmalara sebep olan tarife

yeniden düzenlenmiş. Yeni düzenlenen tarifıyla, intikal nevileri, veraset yoluyla intikaller ve ivazsız intikaller olarak iki gruba ayrılmış ve birinci grupta veraset yoluyla intikallere, ikinci grupta ise ivazsız intikale ilişkin oranlara yer verilmiştir.

Veraset yoluyla intikallerden yüzde 1 ilâ yüzde 10 arasında cüzû bir vergi alınması sağlanmaktadır. Diğer taraftan, tarifenin ilk dilim tutarı olan 500 milyon lira, 20 kat artırılmak suretiyle, 10 milyara yükseltilmiştir, diğer dilim tutarları da buna paralel olarak artırılmış bulunmaktadır.

Ayrıca, matrah dilimlerinin her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılması esası getirilmiş ve Bakanlar Kuruluna da, matrah dilim tutarlarının yarısına kadarını artırma ve azaltma yetkisi verilmiştir.

Öte yandan, öteden beri, spor-toto ve spor-lotodan kazanılan ikramiyelerde uygulandığı gibi, yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyeler üzerinden de yüzde 20 oranında vergi tevkifatı yapılması esası getirilmiştir; iyi bir düzenlemedir, katılıyorum.

Saygılar sunuyorum. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bilgir, teşekkür ediyorum.

İSMAIL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkan, Sayın Bakana bir soru sorabilir miyim?

MUSTAFA KÖYLÜ (Isparta) – Sayın Başkan, benim de sorum var.

BAŞKAN – Efendim, bir tespit edelim sayıyı.

Efendim, başka soru sormak isteyen var mı? Yok.

Sayın Özgün, buyurun efendim.

İSMAIL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Başkanım, delaletinizle, Sayın Bakana bir soru arz etmek istiyorum: Tasarının 73 üncü maddesinin son fıkrasında "Futbol müsabakalarına ait müşterek bahislerle gerçek ve tüzel- kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazanılan ikramiyelerde oran yüzde 20 olarak uygulanır. İkramiyenin aynı olarak ödenmesi halinde, fatura değeri esas alınır" denilmektedir. Bu, tek oranlı bir vergileme, burada, eski mevzuatta da vardır, o korunuyor; ancak, Gelir Vergisi oranlarımızın yüzde 20'den başlanacağı dikkate alınırsa, bu oranın yüzde 20'nin üzerinde bir nispette tespit edilmesi daha doğru olmaz mı diye Sayın Bakana arz ederim?

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun efendim.

MALİYE BAKANİ ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, 1.1.1999 tarihinden itibaren Gelir Vergisi tarifemiz yüzde 15'ten başlıyor; dolayısıyla, buradaki tek oran, burada belirlenmiş olan oranların ortalaması şeklinde hazırlanmış bir orandır; çünkü, yüzde 10 ilâ yüzde 30 arasında değiştiriliyor. Kaynakta kesinti, yani, stopaj suretiyle yapılanlarda zorunlu olarak böyle bir oran belirleme olayı var; hem yüksek olmaması hem de çok düşük olmaması gerekiyor. Eski rejime paralel bir düzenleme yapmak suretiyle, ona denk gelen yüzde 20 oranı belirlenmiştir. Onun dışında da, değişik hesaplama yöntemleriyle, elbette ki farklı şeyler çıkarılabilir; ama, yüzde 20'lik oranın bu konudaki ihtiyacı gidereceğini düşünmüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Köylü, buyurun efendim.

MUSTAFA KÖYLÜ (Isparta) – Bu tasarının 52 nci maddesine göre, 16 milyar liradan fazla kâr eden, kazanç sağlayan mükelleflerden yüzde 45 vergi tahsilatı yapılıyor. Halbuki, bu talih oyunlarında, müşterek bahislerde ve ikramiyelerde sınırsız şekilde kazanç elde eden insanlardan sadece yüzde 20 vergi tahsilatı yapılıyor.

Şimdi, burada, Gelir Vergisi ödeyen mükellefler, ekonomiye katkıda bulunan ve daha önceki yıllarda da yine vergi ödemiş kişiler ve kurumlar, diğer tarafta ise arızî bir durum söz konusudur.

Biz, ekonomiye katkıda bulunan, istihdam imkânı sağlayan kişi ve kuruluşlara biraz daha teşvikçi olabilmek için ya onların vergi dilimlerini düşürmek mecburiyetindeyiz veyahut da bu arızı gelirlerdeki vergi oranını artırmak durumundayız.

Sayın Bakan, bu hususta ne düşünüyor, onu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan, buyurun efendim.

MALİYE BAKANİ ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Efendim, Sayın Köylü, trilyonlarca lira veya sınırsız şekilde elde edilen bu tür ivazsız intikallerdeki vergi oranını yüzde 20 olarak belirlediler; ama, yüzde 30, son limiti yüzde 30 yeni getirilen tasarıya göre.

Ancak, şu hususu açıkça ifade etmek gerekiyor Sayın Köylü: Gelir Vergisinin mantığıyla Veraset ve İntikal Vergisinin mantığı birbirinden farklıdır. Biraz önce de belirttiğim gibi, Veraset ve İntikal Vergisi, servet ve servet transferi üzerinden alınan bir vergidir; dolayısıyla, servet veya servet transferi üzerinden alınan vergiler birçok ülkede ya yoktur ya da o servetin çözümlenmesine neden olmayacak şekilde düşük oranlarla uygulanır ve bunun daha değişik, daha yüksek uygulanması, özellikle, yaşamında belki bir defa, yani taş çatlasa bir defa, iki defa şansı tutan çok şanslıdır büyük bir ihtimalle, ilk defa olacak veya şansı tutacak bu insanlardan bu vergi alındıktan sonra, bunun işletilmesi suretiyle kazanılan paralardan, ayrıca, zaten Gelir Vergisi alınacaktır; bu ortadan kaldırılmamaktadır. Bu, sistemi tamamlayan bir unsurdur; dolayısıyla da, şimdiye kadarki vergi teorisi ve Türkiye uygulamaları böyle bir düzenlemeyi zorunlu kılmaktadır.

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, maddeyle ilgili verilmiş 15 önerge vardır; ancak, 3 fıkra olması hasebiyle, 12 önergeyi geliş sırasına göre okutacağım ve sonra aykırılık derecesine göre işleme tabi tutacağım.

Buyurun efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 626 sıra sayılı kanun tasarısının 73 üncü maddesinde yer alan Veraset ve İntikal Vergisi oranlarının ivazsız intikallere ilişkin kısmının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

Mehmet Gözlükaya

Hacı Filiz

Sabri Güner

Denizli

Kırıkkale

Kars

Tahsin İrmak

İrfettin Akar

Sivas

Muğla

İvazsız intikallerde vergi oranı yüzdesi: 5,10, 15, 20, 25

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan çeşitli vergi kanunlarında değişikliği öngören 626 sıra sayılı kanun tasarısının 73 üncü maddesinde yer alan Veraset ve İntikal Vergisi oranlarının ivazsız intikallere ilişkin kısmının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İvazsız intikallerde vergi oranı yüzdesi: 5, 10, 15, 20, 25

İsmail Özgün

Lütfi Yalman

Nezir Aydın

Balıkesir

Konya

Sakarya

Zeki Karabayır Kars	Hayrettin Dilekcan Karabük	Yakup Budak Adana
Ertan Yülek Adana	Ahmet Doğan Adıyaman	Osman Hazer Afyon
Celal Esin Ağrı	Cemalettin Lafçı Amasya	Rıza Ulucak Ankara
Muhammet Polat Aydın	Alaattin Aydın Batman	Suat Pamukçu Bayburt
Abdulhaluk Mutlu Bilis	Mustafa Yünlüoğlu Bolu	İsmail Coşar Çankırı
Zülfikar Gazi Çorum	Ramazan Yenidede Denizli	Lütfü Esengün Erzurum
Sıtkı Cengil Adana	Ahmet Çelik Adıyaman	Sıddık Altay Ağrı
Murtaza Özkanlı Aksaray	Faruk Ekinci Ankara	Musa Okçu Batman
Altan Karapaşaoğlu Bursa	Ahmet Cemil Tunç Elazığ	Aslan Polat Erzurum
Şinasi Yavuz Erzurum	Nurettin Aktaş Gaziantep	Mehmet Silay Hatay
Emin Aydınbaş İçel	Azmi Ateş İstanbul	Osman Yumakoğulları İstanbul
Hasan Dikici Kahramanmaraş	Salih Kapusuz Kayseri	Mikail Korkmaz Kırıkkale
Mustafa Kemal Ateş Kilis	Osman Pepe Kocaeli	Veysel Candan Konya
Hanifi Demirkol Eskişehir	Kahraman Emmioğlu Gaziantep	Turhan Alçelik Giresun
Metin Kalkan Hatay	Mustafa Köylü Isparta	İsmail Kahraman İstanbul
Memduh Büyükkılıç Kayseri	Kemal Albayrak Kırıkkale	Cafer Güneş Kırşehir
Hüseyin Arı Konya	Hasan Hüseyin Öz Konya	Metin Perli Kütahya
Hüseyin Olgun Akın Ordu	Ahmet Demircan Samsun	Musa Uzunkaya Samsun
Ahmet Nurettin Aydın Siirt	Abdulkadir Öncel Şanlıurfa	Feyzi İnceöz Tokat
Şaban Şevli Van	Kâzım Arslan Yozgat	Rıza Güneri Konya
Mustafa Ünalı Konya	Ahmet Derin Kütahya	Salih Katırcıoğlu Niğde

Latif Özbek	Abdullah Arslan	Bekir Sobacı
Samsun	Tokat	Tokat
Maliki Ejder Arvas	Fethullah Erbaş	Abdullah Örneç
Van	Van	Yozgat

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 73 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Güven Karahan	Yalçın Gürtan	Kazım Üstünel
Balıkesir	Samsun	Burdur
Halil Çalık	Fevzi Aytekin	
Kocaeli	Tekirdağ	

Bir şahsa, ana, baba, eş ve çocuklarından (evlatlıktan evlat edinene yapılan ivazsız intikal-ler hariç) ivazsız mal intikali halinde vergi, ivazsız intikallere ilişkin tarifede yer alan oranların yarısı uygulanarak hesaplanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 73 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinde yer alan matrahın ikinci dilim tutarı olan "20 milyar lira için" ifadesinin, "25 milyar lira için" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erdoğan Toprak	Yalçın Gürtan	Cihan Yazar
İstanbul	Samsun	Manisa
İhsan Çabuk	Adil Aşırım	
Ordu	İğdır	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 73 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "yüzde 5" ifadesinin "yüzde 20" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erdoğan Toprak	Yalçın Gürtan	Cihan Yazar
İstanbul	Samsun	Manisa
Mustafa Karşlıoğlu	Halil Çalık	
Bolu	Kocaeli	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 73 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "yüzde 5" ifadesinin "yüzde 10" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Erdoğan Toprak	Yalçın Gürtan	Cihan Yazar
İstanbul	Samsun	Manisa
Mustafa Karşlıoğlu	Halil Çalık	
Bolu	Kocaeli	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan kanun tasarısının 73 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesinin fıkra metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Erdoğan Toprak
İstanbul

Yalçın Gürtan
Samsun

Cihan Yazar
Manisa

Mustafa Karşlıoğlu
Bolu

Halil Çalık
Kocaeli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan kanun tasarısının 73 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "bu şekilde hesaplanan dilim tutarlarının yüzde 5'ini aşmayan kesirler dikkate alınmaz" cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Erdoğan Toprak
İstanbul

Yalçın Gürtan
Samsun

Cihan Yazar
Manisa

Mustafa Karşlıoğlu
Bolu

Halil Çalık
Kocaeli

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan kanun tasarısının 73 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "yüzde 20" oranının "yüzde 15" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İhsan Çabuk
Ordu

Adil Aşırım
İğdır

Fevzi Aytekin
Tekirdağ

Mustafa İlmen
Edirne

Necati Albay
Eskişehir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan kanun tasarısının 73 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "yüzde 20" oranının "yüzde 5" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İhsan Çabuk
Ordu

Adil Aşırım
İğdır

Fevzi Aytekin
Tekirdağ

Mustafa İlmen
Edirne

Necati Albay
Eskişehir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 73 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "yüzde 20" oranının "yüzde 10" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İhsan Çabuk
Ordu

Adil Aşırım
İğdır

Fevzi Aytekin
Tekirdağ

Mustafa İlimen
Edirne

Necati Albay
Eskişehir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 73 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "yüzde 20" oranının "yüzde 25" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İhsan Çabuk
Ordu

Adil Aşırım
İğdır

Fevzi Aytekin
Tekirdağ

Mustafa İlimen
Edirne

Necati Albay
Eskişehir

BAŞKAN – Önergeleri aykırılık derecelerine göre işleme tabi tutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 626 sıra sayılı kanun tasarısının 73 üncü maddesinde yer alan Veraset ve İntikal Vergisi oranlarının ivazsız intikallere ilişkin kısmının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Gözlükaya
(Denizli) ve arkadaşları

İvazsız intikallerde vergi oranı yüzdesi: 5, 10, 15, 20, 25.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Özgün ve arkadaşlarının, biraz önce okuttuğum önergesindeki teklif de, aynen, yüzde 5, yüzde 10, yüzde 15, yüzde 20, yüzde 25'tir. Birbirine mutabık olduğu için, hatta, biaynihi olduğu için, birisi için işlem yapacağım, o işlemin neticesi her ikisini ihata etmiş olacak.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan çeşitli vergi kanunlarında değişikliği öngören 626 sıra sayılı kanun tasarısının 73 üncü maddesinde yer alan Veraset ve İntikal Vergisi oranlarının ivazsız intikallere ilişkin kısmının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İsmail Özgün
(Balıkesir) ve arkadaşları

İvazsız intikallerde vergi oranı yüzdesi: 5, 10, 15, 20, 25.

BAŞKAN – Şimdi, birbirinin aynı olan bu iki önergeyi birlikte işleme koyuyorum ve Sayın Komisyona, ne buyurduğunu soruyorum.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hükümet ne buyurur?

MALİYE BAKANİ ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet katılmadılar.

Önerge sahipleri ne buyurur efendim; gerekçe mi, beyan mı?..

HACİ FİLİZ (Kırıkkale) – Konuşmak istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Filiz, imzanız var; buyurun.

HACİ FİLİZ (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gelen tasarıda, bu ivazsız intikalde vergi oranı, ilk 10 milyar liraya kadar olan kısım için yüzde 10, sonra gelen 20 milyar lira için yüzde 15, sonra gelen 40 milyar lira için yüzde 20, sonra gelen 80 milyar lira için yüzde 25, matrahın 150 milyar lirayı aşan bölümü için yüzde 30 idi. Bunun daha adil hale gelmesi için hepsinden 5'er puan indirilmesi; yani, ilk 10 milyar lira için olanın yüzde 5'e, sonra gelen 20 milyar lira için olanın yüzde 10'a, sonra gelen 40 milyar lira için olanın yüzde 15'e, sonra gelen 80 milyar lira için olanın yüzde 20'ye ve matrahın 150 milyar lirayı aşan bölümü içinse yüzde 25'e inmesi sağlanacaktır, bu verdiğimiz önergenin kabul edilmesi halinde. Bu konuda, Meclisin onayının iyi olacağı düşüncesindeyim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz, teşekkür ediyorum.

Önergeye, Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılmadılar. Gerekçe arz ve ifade olundu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum...

MUSA UZUNKAYA (Samsun) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

BAŞKAN – Dikkate alacağım efendim.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Efendim, karar yetersayısı yoktur; saat 16.45'te toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.27

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 16.45

BAŞKAN : Başkanvekili Yasin HATİBOĞLU

KÂTİP ÜYELER : Levent MİSTİKOĞLU (Hatay), Ali GÜNAYDIN (Konya)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 123 üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Sayın Gözlükaya ve Sayın İsmail Özgün ve arkadaşlarının birbirinin aynı olan iki önergesini birlikte işleme tabi tutmuş ve oya arz etmişim; oylama esnasında karar yetersayısı bulunmadığı için ara verilmişti.

Çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VII. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

5. — *Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Em-lak Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkın-da Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, Kah-ramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 arkadaşının, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 30 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 33 arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Necmet-tin Erbakan ve 30 arkadaşının, Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Balıkesir Milletvekili İ. Ön-der Kırılı'nın, Adana Milletvekili Arif Sezer'in, Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Bayburt Millet-vekili Suat Pamukçu'nun, İstanbul Milletvekili Cefi Kamhi'nin, Samsun Milletvekili Murat Kara-yalçın'ın, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, İstanbul Mil-letvekili Ercan Karakaş ve 6 arkadaşının, Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanı Van Milletvekili Mahmut Yılbaş, Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Metin Işık, Mardin Milletvekili Muzaffer Arıkan ve 6 arkadaşının, benzer mahiyetteki kanun teklif-leri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/708, 2/72, 2/73, 2/75, 2/129, 2/154, 2/166, 2/182, 2/191, 2/194, 2/221, 2/270, 2/287, 2/293, 2/323, 2/369, 2/420, 2/459, 2/493, 2/884, 2/959, 2/960, 2/1015, 2/1019, 2/1070) (S. Sayısı : 626) (Devam)*

BAŞKAN – Şimdi, birbirinin benzeri iki önergeyi birlikte oylarınıza sunup, karar yetersayı-sının bulunup bulunmadığını arayacağım.

Sayın Komisyon ve Hükümet yerinde.

Önergeleri birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersa-yısı vardır. Birlikte işleme konulan iki önerge kabul edilmemiştir.

Bir başka önergeyi okutup, işleme tabi tutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüştürmekte olan kanun tasarısının 73 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan 7338 sayılı Ve-raset ve İntikal Vergisi Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasından gelmek üzere aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Güven Karahan
(Balıkesir) ve arkadaşları

Bir şahsa ana, baba, eş ve çocuklarından (evlatlıktan evlat edinene yapılan ivazsız intikaller hariç) ivazsız mal intikali halinde vergi, ivazsız intikallere ilişkin tarifede yer alan oranların yarısı uygulanarak hesaplanır.

BAŞKAN – Sayın Komisyon ne buyuyor?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Uygun görüşle takdire sunuyoruz efendim.

BAŞKAN – Evet, uygun görüş belirtiyorsunuz.

Sayın Hükümet?..

MALİYE BAKANI ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hükümet katıldı. Sayın Komisyon, belki de komisyon çoğunluğu itibarıyla, ancak uygun görüş ifade edebildi, bu, katılmama anlamına gelmediği için...

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Sayın Toprak, imzanızı çekmişsiniz...

ERDOĞAN TOPRAK (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – 5 önergedeki imzanızı çekmek suretiyle, o 5 önergeyi de mahsun ve melül bırakınız; dolayısıyla, önergeyi işlemden kaldırıyorum.

Sayın Çabuk, 4 önergeden imzanızı çekmişsiniz...

İHSAN ÇABUK (Ordu) – Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN – O 4 önerge de işlemden kaldırılmış oldu; böylece, önerge kalmadı.

Maddeyi, biraz önce kabul edilen değişiklik önergesiyle birlikte oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde değişiklik önergesiyle birlikte kabul edilmiştir.

74 üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 74 - 7338 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tasdikname ibraz etmeyen hak sahiplerinin istihkaklarından, veraset yoluyla intikallerde yüzde beş, ivazsız intikallerde yüzde onbeş oranında vergi karşılığı olarak tevkifat yaptıktan sonra, bakiyesini verebilirler. Tevkifatı yapanlar, tevkif ettikleri parayı en geç bir hafta içinde buldukları yerin mal sandığına yatırmaya ve keyfiyeti bağlı buldukları vergi dairesine yazı ile bildirmeye mecburdurlar.

Tevkifat yapmadan para ve senet verenlerle tevkif ettikleri parayı yukarıda belirtilen süre içinde mal sandığına yatırmayanlardan (hâkimler hariç), tevkif etmeye ve yatırmaya mecbur oldukları paralar Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir. Tevkifatı yapan ilgili kuruluşların, bu görevleri süresinde yerine getirmeyen sorumlularından, tevkif etmeye ve yatırmaya mecbur oldukları paraların %10’u oranında ayrıca ceza tahsil olunur.”

BAŞKAN – Madde üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Berberoğlu; buyurun.

DYP GRUBU ADINA OSMAN BERBEROĞLU (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Vergi Tasarısının 74 üncü maddesiyle ilgili olarak, Doğru Yol Partisi Grubu adına, söz almış bulunuyorum; Grubum ve şahsım adına sizleri saygıyla selamlarım.

Veraset ve İntikal Vergisi olarak ifade edilen 7338 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinde yapılan değişiklik nedeniyle, aynı kanununun 17 nci maddesinde de buna paralel olarak bir değişiklik yapılmakta ve maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları, biraz önce okunduğu gibi, değişikliğe tabi tutulmaktadır.

Bu değişikliklerin en önemlisi, tasdikname diye ifade edilen; yani, bir kişinin vefatından sonra, varislerinin, vergi dairesine vermiş oldukları beyanla ilgili olarak ilişik kesme belgesinin ve tahakkuk etmiş olan verginin yatırılmasından sonra, bankalardaki para veyahut da kıymetli kâğıdın geriye alınmasıyla ilgili gerçekleşmediği takdirde, tasdikname ibraz edemeyen hak sahiplerinin istihkaklarından, veraset yoluyla intikal halinde, daha önce yüzde 10 olan tevkifatın yüzde 5'e indirilmesi; yine ivazsız intikallerde de yüzde 20' olan vergi karşılığı tevkifatın yüzde 15'e indirilmesi konusudur ki, burada, görünen ve dikkatinizi çekmek istediğim bir husus var; veraset yoluyla intikallerde yüzde 10 olan tevkifatın yüzde 5'e indirilmesi, yine, ivazsız intikallerde yüzde 20 olan tevkifatın yüzde 15'e indirilmesi arasında bir oransızlık dikkati çekiyor. Dolayısıyla, bunun, özellikle ivazsız intikallerde yüzde 10 civarına indirilmesinde fayda gördüğümüzü ifade etmek istiyorum.

Yine, bu değişiklikte önemli gördüğümüz bir husus da, tevkifatın bir hafta içerisinde mal sandığına yatırılması keyfiyetiyle ilgili olarak vergi dairesine konunun bildirilmesi hususunda gerekli işlemi yapmayan kurum veya kuruluşlara, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre, gecikme zammı tatbik edileceği; bu konuda sorumlu olan kişilerden de, tevkif edilmesi mecbur olunan miktarın yüzde 10'u oranında ceza tahsil edileceği hükmünün gündeme getirilmiş olmasıdır.

Değerli milletvekilleri, 17 Hazirandan bugüne kadar Meclisimizde Vergi Tasarısı görüşülmektedir. Vergi Tasarısının görüşüldüğü ilk günden itibaren hepimizin üzerinde durduğu ve kanun tasarısının gerekçesinde de ifade edildiği gibi, verginin tabana yayılması, kayıtdışı ekonominin kayda alınması, sistemin açık ve basit hale getirilmesi, halen vergisini düzenli olarak ödeyen bireylerin vergi yükünü artırmadan vergi gelirlerinin artırılması ilkesi hedef alınmış bulunmaktadır. Tahsil etmeye çalıştığımız vergi, kamu açıklarının kapatılması ve halkımıza, tekrar, yol, su, elektrik, hastane ve buna benzer yatırımlar olarak ihtiyaçların karşılanması halinde geri dönmektedir. Bir anlamda, genel yatırımların, halktan toplanan paralarla, tekrar, halka dönüşünün sağlanmasıdır. Konuya bu açıdan baktığımız zaman, devletin bizzat yapmış olduğu yatırımların özelleştirilmesinde de, özelleştirmenin gerçek değerleri ve kamu menfaatinin göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Vergi toplamının ve vergi vermenin kutsallığı kadar, toplanan verginin en rasyonel biçimde kullanılması da şarttır; ancak, 55 inci Hükümetin bu konuda yeteri kadar hassas olduğunu ifade etmem mümkün değildir. Bu konuda bir örnekleme yapmak istiyorum: Antalya bölgesinde, elektrik dağıtım müessesesi olarak ifade ettiğimiz, TEDAŞ'ın, Kepez Anonim Şirketine intikali esnasında ortaya konulan tablo hiç de hoş değildir. TEDAŞ Antalya Elektrik müessesesi 1997 yılı verilerine göre 1 926 914 434 926 lira dönem kârı elde etmiş ve aynı kurum 1997 yılında 520 milyar lira civarında da Kurumlar Vergisi ödemesinde bulunmuştur.

HACI FİLİZ (Kırıkkale) – Sayın Başkan, salonda gürlütlü var; bir şey anlamıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Berberoğlu, bir dakikanızı rica edebilir miyim... Sürenizi durdurdum.

Sayın milletvekilleri, bir grup temsilcisi arkadaşımız görüş ifade ediyor. Sükûnetle dinlersek, yararlarınız hepimiz ve doğrusu da odur; hatibe de saygı gereğidir. Rica ediyorum...

Buyurun Sayın Berberoğlu.

OSMAN BERBEROĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, örnek vermeye çalıştığım hadişe, vergi toplamak için çalışan Maliye Bakanlığının, devletin bütçesini oluşturan diğer bakanlık-

larla iletişimi ve bu anlamda 55 inci Hükümetin yaptığı duyarsız davranışını ortaya koyma hadisesidir. Bu hususları daha dikkatli dinlemeniz gerektiğine inanıyorum.

Bakın, biraz önce ifade ettim, Antalya TEDAŞ müessesesi 1997 yılında 1 trilyon 926 milyar lira gelir elde etmiş. Bu müessesenin 1998 yılına aktardığı tahakkuk eden alacakları da 2 trilyon 326 milyar liradır ve 520 milyar lira civarında da Kurumlar Vergisi ödemiş.

Bu müessese, 29 Mayıs tarihinde, yapılan anlaşma çerçevesinde, Kepez Anonim Şirketine, devir hakkı sözleşmesiyle yapılan bir sözleşmeyle işletme hakkı devredildi. Hangi miktarda devredildi; 146 milyar 272 milyon liraya. Bu devir esnasında, bu müessesede çalışan tüm işçilerin doğabilecek olan yasal kıdem tazminatlarından da TEDAŞ sorumlu tutuldu.

Devir işleminin bitmesinden bir ay sonraki süre içerisinde, güvence bedeli olarak, o güne kadar, TEDAŞ'a gelmiş bulunan tüm abonelerin yatırmış olduğu güvence bedellerinin de bir ay içerisinde, anlaşma yapılan şirkete devredileceği ifade edilmiştir. Şu ana kadar toplanan bu miktar da 403 milyar 383 milyon liradır.

İşletme hakkı devir bedeli olan 146 milyar 272 milyon lira, sözleşme süresinde eşit taksitlerle TEDAŞ'a geri ödenecektir. Bu sözleşme süresi ne kadar bir süre? Burada önemli olan hadise bana göre bu. Sözleşme süresinin bitim tarihi 19.10.2058. Altmış yıllık bir sürede, kâr eden, devlete ait bir müessese, maalesef, 146 milyar 272 milyon rakamını tam 720 ayda eşit taksitlerle geri ödeyecektir.

Değerli milletvekilleri, vatandaşın tahsil ettiğimiz ve tahsil etmeye çalıştığımız vergiyi tabana yaymaya çalıştığımız bir ortamda bu gibi hadiseler, üzerinde durulması gereken ve bu Meclisin bizzatı takibe alması gereken hususlar olduğu için özellikle bu örneği verdim.

Düşünün, para kazanan ve kazandığı paradan devlete vergisini ödeyen bir müessese, kuruma, altmış yıllık bir süre içerisinde -tam 720 ayda- geri ödenecek; bu, aşağı yukarı, ayda 200 milyon liralık bir ödemeye tekabül eder. Bu ödemeler de Türk parasına bağlanmış, dövizde dahi bağlanmamış. Bunun bir tek ifadesi vardır; devlet, elindeki imkânları birtakım kurum ve kuruluşlara peşkeş çekerse, biz, burada vergi kanunları çıkarmaya çalışırken, vatandaşımıza inandırıcılığımızı yeteri kadar gösteremeyiz. (DYP sıralarından alkışlar)

Sayın Maliye Bakanımız, her konuşmasında, verginin tabana yayılması gerektiğini, hakça ve adil vergi yasalarının çıkması gerektiğini ifade etmekte; buna, yüreктen katılıyorum. Doğru Yol Partisi Grubu olarak da, biz, her zaman, adil ve tabana yayılan bir politika çerçevesinde vergi yasalarının çıkmasından yanayız; ama, toplanan verginin de, özellikle, özelleştirme ismi altında yapılan uygulamalarda mümkün olduğunca adil ve rayiç değerler üzerinden, kamu menfaatını dikkate alarak kullanılmasından yanayız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

OSMAN BERBEROĞLU (Devamla) – Sanmayın ki, Doğru Yol Partisi olarak, özelleştirmenin karşısındayız. Biz, her zaman özelleştirmenin destekçisi ve tatbikatçısı olduk, bundan sonra da olmaya devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlarım, sözlerimi burada bitirirken, uzun bir maraton halinde devam eden bu çalışmanın sonucu yasalaşacak olan vergi yasa tasarılarının tatbikatı sonrasında, artık, kamunun topladığı paraların, gerçek anlamda ve düzgün bir şekilde, gerek yatırımlarda gerekse özelleştirmede kullanılmasından yana olduğumuzu ifade ediyor; bunun aksi tahakkuk ettiği takdirde de, Doğru Yol Partisi olarak, her zaman bu konuların takipçisi olacağımızı ve bu tür uygulamaların karşısında olduğumuzu ifade ediyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Berberoğlu, teşekkür ediyorum.

Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Ali Oğuz; buyurun.(FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA ALİ OĞUZ (İstanbul) – Muhterem Başkanım, değerli arkadaşlarım; müzakere konusu yaptığımız kanun tasarılarının ilgili maddesi üzerinde, Grubum adına söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, Fazilet Partisi Grubu adına ve şahsım olarak Yüce Heyetinizi hürmet ve muhabbetle selamlıyorum efendim.

Değerli arkadaşlarım, 74 üncü maddede "7338 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir" hükmü yer almıştır. 17 nci maddenin birinci fıkrası aynen ibka edilmiştir; onda, bir değişiklik bahis konusu değildir; ancak, ikinci ve üçüncü fıkralar değiştirilmiştir.

İkinci fıkrada: "Tasdikname ibraz etmeyen hak sahiplerinin istihkaklarından, veraset yoluyla intikallerde yüzde 5, ivazsız intikallerde yüzde 15 oranında vergi karşılığı olarak tevkifat yaptıktan sonra, bakiyesini verebilirler. Tevkifatı yapanlar, tevkif ettikleri parayı en geç bir hafta içinde buldukları yerin mal sandığına yatırmaya ve keyfiyeti bağlı buldukları vergi dairesine yazıyla bildirmeye mecburdurlar" hükmü getirilmiştir.

Bu fıkradan anlaşılın şu ki; eğer, vergi ödenmişse, mübrez tasdikname muvacesinde verginin yatırılmış olduğu ispatlanmış olduğu için, herhangi bir güçlük bahis konusu değildir; ancak, tasdiknamenin ibraz edilmeyişi halinde ise, bu verginin nasıl tahsil edileceği hükmü böylece esasa bağlanmış bulunuyor.

Üçüncü fıkrada: "Tevkifat yapmadan para ve senet verenlerle tevkif ettikleri parayı yukarıda belirtilen süre içinde mal sandığına yatırmayanlardan (hâkimler hariç) -burada, hâkimin şahsıyla alakalı bir konu yok; burada kastedilen mahkemedir- tevkif etmeye ve yatırmaya mecbur oldukları paralar Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir. Tevkifatı yapan ilgili kuruluşların, bu görevleri süresinde yerine getirmeyen sorumlularından, tevkif etmeye ve yatırmaya mecbur oldukları paraların yüzde 10'u oranında ayrıca ceza ile tahsil olunur" hükmünü taşımaktadır.

Burada da, teknik bir madde olarak, gecikme halinde, hangi usullerle bu tahsilatın yapılacağı ve yapılması lazım geldiği hususu hükme bağlanmıştır; ki, bu da, devlet alacaklarının tahsiline dair kanun hükümlerine tevfiқан tahsil edileceği hükmü de böylece esasa raptedilmiş bulunmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, özellikle, kanunun 16 ncı maddesinde yapılan düzenlemeye paralel olarak, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17 nci maddesinde yer alan oranlar değiştirilmektedir. Buna göre, tasdikname ibraz etmeyen ve hak sahiplerinin istihkaklarından veraset yoluyla intikallerde yüzde 5, ivazsız intikallerde ise yüzde 15 oranında vergi karşılığı olarak tevkifat yapılması öngörülmektedir. Diğer taraftan, yapılan değişikliklerle, tevkif edilen paranın yatırılmasına ilişkin yedi günlük süre üç güne indirilmekte ve bu süre içerisinde yatırmayanlardan, tevkif etmeye ve yatırmaya mecbur oldukları paraların, 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsili Usulü Hakkında Kanunun hükümlerine göre yüzde 10 fazlasıyla gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilmesi sağlanacağı hükme bağlanmıştır ve gerekçe de buna göre tanzim edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, tabii, bunların hepsi güzel de, biraz önce konuşan hatip arkadaşımızın işaret ettiği bir konu var ki, tahsil edilen bu paraların, özellikle, titizlikle, hak ve memleketin ihtiyaçları gözetilerek, chemme mühimme tercih edilerek ve bir kuruluşuna zarar verilmeden, memleket hayrına kullanılması gerekirken; bunların, bazı zevatin ve kurumların gönüllerini almak hususunda peşkeş çekilerek, gerek özelleştirme konusundaki laubalilik veya ciddiyetsizlik gerekse bilerek, memleketin hayrına olduğu veya "kaz gelecek yerden tavuk esirgememe" kabilinden verildiği tak-

dirde, bundan daha fazlasıyla nema temin edileceği ve memleketin hayrına olacağı; ödenecek vergiler, çalıştırılacak insanların adedi bakımından fayda mülahaza edilerek, bazı gayrimenkullerin, birkısm zevata ve kurumlara verilmesi hususundaki davranışın çok acı bir şekilde tenkit edildiği, çok kötü bir örneğinin de burada dile getirildiği, milyarlarca, trilyonlarca lira paranın, senede 200 milyonluk bir tahsilatla nasıl verildiği hususu dile getirildi. Bu da, acı bir tablodur. Bu durum karşısında memleketin memuru sokaklarda "yüzde 20'nin üzerinde buçuk dahi vermem, yüzde 20'den bir kuruş fazla vermem" hususundaki dayatmaların, memurlar, işçiler ve emekliler üzerindeki tesiri de mülahaza ederseniz, ne kadar acıklı bir tabloyla karşı karşıya kaldığımız anlaşılmaktadır.

Bu hususu tespit ettim ve dile getirdim. Yüksek huzurlarınıza saygılarımla arz ediyorum efendim. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oğuz, teşekkür ediyorum efendim.

Gruplar adına başka söz talebi?.. Yok.

Sayın Oğuz, sizin, bir de kişisel söz talebiniz var, zamandan tasarruf için, şahsınız adına da konuşmak istiyor musunuz?

ALİ OĞUZ (İstanbul) – Evet, Sayın Başkan.

BAŞKAN – Kişisel söz talebinde bulunan Sayın Oğuz, buyurun.

ALİ OĞUZ (İstanbul) – Değerli arkadaşlarım, hepinizin malumu olduğu gibi, vergi, devlet hizmetlerine pay verme mecburiyetidir. Bunu, her vatandaş, canıgönülünden vermeyi arzu eder; mademki bu milletin vatandaşıdır; yolundan yürüyor, suyundan istifade ediyor, elektriğini kullanıyor, okulunda çocuğunu okutuyor; mademki bu kadar hayırlı bir hizmeti devlet görüyor, bunun karşılığında devletin harcamalarına katılmak, o vatandaş için mukaddes bir hizmettir; ama, biz, vergi dairelerinin, özellikle görünür yerlerine "Vergilendirilmiş kazanç kutsalıdır" diye yazarken, o kazan-cın hangi kutsal kaynaklardan geldiğini de hesap etmek mecburiyetindeyiz.

Yoksa, o kazanç kutsal değilse, o kazanç şaibeliyse, o kazanç ahlak ve adaba aykırıysa, bunu kutsal ilan etmenin fevkalade bir ciddiyetsizlik olduğunu ifade ediyorum ve diyorum ki, Cenabı Hak bu millete ne verirse, helalinden ve kolayından versin inşallah.

Hürmetlerimi arz ediyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Oğuz, teşekkür ediyorum.

Sayın Kul?.. Yok.

Sayın Bilgir, hazır.

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

ÇETİN BİLGİR (Kars) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 626 sıra sayılı bazı vergi yasalarında değişiklik yapan tasarinin 74 üncü maddesi hakkında kişisel olarak söz almış bulunuyorum; Genel Kurula saygılarımı sunuyorum.

Görüşülmekte olan tasarıyla vergi tarifesi yeniden düzenlenmiş ve tarife, üç gruptan iki gruba indirilmiştir. Ayrıca, veraset yoluyla intikallerde vergi oranı önemli ölçüde azaltılmıştır. Bu düzenlemenin sonucu olarak, vergiye karşılık olarak alınan teminat oranlarının da indirilmesi yoluna gidilmektedir. Buna göre, veraset yoluyla intikallerde, vergiye karşılık olarak alınan teminat oranı yüzde 10-15'ten yüzde 5'e, ivazsız intikallerde ise yüzde 20'den yüzde 15'e indirilmektedir.

Ayrıca, maddede yapılan bir düzenlemeyle, tevkif edilen paranın zamanında vergi dairesince yatırılmasını sağlamak amacıyla, yapılan tevkifatı öngörülen süre içerisinde yatırmayanlardan gecikme zammı alınması esası getirilmiştir. Özet olarak, halk yararına bir düzenlemedir; bu nedenle, maddeye katılıyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bilgir, teşekkür ediyorum.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Müzakereye konu madde iki fıkradan ibarettir; 11 önerge var, 8'ini işleme koyuyoruz.

Geliş sırasına göre okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 74 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yüzde 5" oranının "yüzde 10" olarak, "yüzde 15" oranının da "yüzde 20" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fevzi AYTEKİN
Tekirdağ

İhsan ÇABUK
Ordu

Necati ALBAY
Eskişehir

Mustafa İLİMEN
Edirne

Bülent AKARCALI
İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 74 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yüzde 5" oranının "yüzde 10" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fevzi AYTEKİN
Tekirdağ

İhsan ÇABUK
Ordu

Necati ALBAY
Eskişehir

Mustafa İLİMEN
Edirne

Bülent AKARCALI
İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 74 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yüzde 15" oranının "yüzde 10" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fevzi AYTEKİN
Tekirdağ

İhsan ÇABUK
Ordu

Necati ALBAY
Eskişehir

Mustafa İLİMEN
Edirne

Bülent AKARCALI
İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 74 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "bir hafta" ibaresinin "üç gün" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fevzi AYTEKİN
Tekirdağ

İhsan ÇABUK
Ordu

Necati ALBAY
Eskişehir

Mustafa İLİMEN
Edirne

Bülent AKARCALI
İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 74 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "yüzde 10" oranının "yüzde 15" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İhsan Çabuk
Ordu

Adil Aşırım
İğdır

Mustafa İlimen
Edirne

Fevzi Aytekin
Tekirdağ

Necati Albay
Eskişehir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 74 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "yüzde 10" oranının "yüzde 5" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İhsan Çabuk
Ordu

Adil Aşırım
İğdır

Mustafa İlimen
Edirne

Fevzi Aytekin
Tekirdağ

Necati Albay
Eskişehir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 74 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "yüzde 10" oranının "yüzde 8" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İhsan Çabuk
Ordu

Adil Aşırım
İğdır

Mustafa İlimen
Edirne

Fevzi Aytekin
Tekirdağ

Necati Albay
Eskişehir

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 74 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesinin fıkraya metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İhsan Çabuk
Ordu

Adil Aşırım
İğdır

Mustafa İlimen
Edirne

Fevzi Aytekin
Tekirdağ

Necati Albay
Eskişehir

BAŞKAN – Efendim, önergeleri, aykırılık derecesine göre işleme koyuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 74 üncü maddesiyle değiştirilmekte olan Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yüzde 5" oranının "yüzde 10" olarak "yüzde 15" oranının da "yüzde 20" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Fevzi Aytekin
(Tekirdağ) ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Komisyon önergeye ne buyuruyor efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

MALİYE BAKANİ ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, bütün önergelerdeki imzalarımı geri çekiyorum efendim.

BAŞKAN – Evet, Sayın Aytekin, 8 önergede imzanız var, hepsini çekiyorsunuz...

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Sayın Başkan, 11 önerge vardı, diğerlerini de işleme koyun.

BAŞKAN – Efendim, önergeleri aykırılık sırasına göre okutma işlemine geçtikten sonra imzalarını çektiği için -zaten, biz işleme başlamadan imzasını çekse, arkada üç önerge var, onu işleme koyacaktım; ama, olmadı; o bakımdan- işleme koyamıyorum; Yoksa, takip ediyorum Sayın Esengün; siz, müsterih olunuz.

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – Zamanlaması yerinde.

BAŞKAN – Efendim, 74 üncü maddeyi...

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz.

CEVAT AYHAN (Sakarya) – Karar yetersayısının aranılmasını istiyoruz. (ANAP ve DSP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – 74 üncü maddeyi oylarınıza sunacağım ve karar yetersayısını arayacağım.

MUSTAFA ÜNALDI (Konya) – Sayın Ayhan, karar yetersayısının aranılmasını istedi.

BAŞKAN – Ben ne yapıyorum ki Sayın Ünalı?!

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Oylamaya geçtikten sonra karar yetersayısının aranılmasını istediler.

BAŞKAN – Efendim, daha önce istediler; lütfen...

74 üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yetersayısı vardır; madde kabul edilmiştir.

MUSTAFA BAŞ (İstanbul) – Nerede var?!

BAŞKAN – Efendim, saydık...

75 inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 75 - 7338 sayılı Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Veraset ve intikal vergisi biri tahakkukundan itibaren bir ay içinde, diğerleri ise tahakkuku nu takip eden altıncı, onikinci ve onsekizinci aylarda olmak üzere dört eşit taksitte (gerçek ve tüzel kişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenecek ikramiyeler ile Spor Toto Teşkilatınca futbol müsabakalarına ait müşterek bahisler dolayısıyla dağıtılacak ikramiyelerden kesilen vergiler beyanname verme süresi içinde) ödenir.”

BAŞKAN – 75 inci maddeyle ilgili, Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın Dedeoğlu konuşacaktır.

Buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA MUSTAFA DEDEOĞLU (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun vergi ödeme zamanıyla ilgili 19 uncu

maddesinde değişiklik yapılması konusunda Doğru Yol Partisi Grusu adına söz almış bulunuyorum; sözlerime başlamadan, Yüce Meclisi en içten saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, yasalar, tüke ve halkın yararları için huzur, güven ve yaşamda kolaylıklar amacıyla, adalet ve hakkaniyet ilkeleri ışığında yapılır; günün koşullarına göre ve halkımızın azamî faydayı elde etmesi için ve vatandaşa gerçekten kolaylıklar sağlaması amacıyla, dikkat ve titizlikle değiştirilir; ancak, Hükümetin hazırlayıp Meclis gündemine getirdiği ve şu anda büyük bir bölümü kabul edilmiş olan, üzerinde tartışmakta olduğumuz bazı vergi kanunlarında değişiklik yapılması hususundaki kanun tasarısı için aynı şeyleri söyleyemiyorum. Buna da şaşmamak gerek; zira, kendi içinde bile tutarlı olamayan bu Hükümetten daha iyisini bekleyemeyiz; çünkü, bu Hükümetin, memur maaş zamlarını bile vaktinde belirlemeye gücü yetmemiş, anlaşılamamıştır ve bu şekliyle tarihe geçmiştir.

Muhalefeteyken maaş zammını beğenmeyen Sayın Mesut Yılmaz "bu zamma isyan etmeyen memurun kişiliğinden kuşku duyarım" diyordu. Kendisi şu anda Başbakan'dır. Enflasyonun yüzde 90'larda olduğu, her gün iğneden ipliğe her şeye zam yapılan bir ülkede memuruna yüzde 20 zammı bile çok görmekte "beğenirseniz yüzde 20, beğenmezseniz yüzde sıfır zam alırsınız" diyebilmektedir. Bu zihniyetteki bu Hükümetten iyi şeyler beklemek herhalde fazla iyimserlik olur.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan kanun tasarısının hazırlayıcısı 55 inci Hükümetin kendisinin de söz konusu tasarı hakkında birtakım tereddütleri olduğu kanaatindeyim. Zira, tasarı, alalecele hazırlanıp komisyonlardan geçirilmiş, büyük bir aciliyet arz ettiği belirtilmesine rağmen Meclis gündemine alınmamıştır; uzunca bir bekleyişten sonra ani bir kararla Meclisten geçirilmesi telaşına düşülmüştür. Bu da, Hükümetin bu konudaki tereddütünü açıkça ortaya koymaktadır.

Tasarı kapsamında, vergi mevzuatımızla ilgili pek çok sayıda kanun üzerinde değişiklikler yapılmakta, bir yamalı bohça halindeki vergi mevzuatımızı iyice içinden çıkılmaz hale getirmektedir. Oysa, vergi mevzuatımızla ilgili sistemin kökten değiştirilerek, bir bütün halinde yeni bir vergi sisteminin getirilmesi ülkemiz ve halkımız için daha faydalı olurdu.

Tasarının pek çok maddesinde olduğu gibi, 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisinin ödeme zamanıyla ilgili maddesi de, aceleye getirilerek hazırlanmış ve sadece devlet alacağıının bir an önce tahsil edilmesi amacıyla yönelik bir değişikliktir. Biz, Doğru Yol Partisi olarak, vatandaşımızı zora, sıkıntıya sokacak böyle bir değişikliğin karşısındayız. Zira, Partimiz, halkımızın benimsemiği, halkımıza kolaylık getirmeyen oldu bittilere her zaman karşı çıkmıştır ve bu prensibinden de asla taviz vermeyecektir; çünkü, yapılan değişiklik, vatandaşımıza herhangi bir kolaylık getirmediği gibi, vergi ödeme süresini oldukça kısaltarak, vatandaş güç durumunda bırakmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, değişiklik yapılan kanun maddesinin eski ve yeni haline bir göz atalım. Söz konusu yasanın 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında aynen şöyle denilmektedir: "Veraset ve İntikal Vergisi Tahakkukundan itibaren (5) yılda ve her yıl Mayıs ve Kasım aylarında olmak üzere iki eşit taksitte ödenir."

Burada, Yüce Meclisin dikkatini bir noktaya çekmek istiyorum. Bu fıkrada açıkça belirtildiği üzere, veraset yoluyla elde edilen intikallere ait vergilerin, beş yıl içinde ve 10 eşit taksitte ödenmesi hüküm altındadır. Taksitler, mayıs ve kasım aylarında olmak üzere, yılda iki defa, altı ay arayla ödenmektedir; yani, Veraset ve İntikal Vergisi, tahakkukundan itibaren, her altı ayda bir taksit olmak üzere, beş yılda 10 eşit taksitte ödenmektedir.

Şimdi de, bu fıkranın yeni şekline bakalım. Yeni fıkrada aynen şöyle denilmektedir: "Veraset ve İntikal Vergisi, biri tahakkukundan itibaren bir ay içinde, diğerleri ise tahakkukunu takip eden altıncı, onikinci ve onsekizinci aylarda olmak üzere 4 eşit taksitte ödenir." Önceki fıkradan farkı,

net olarak ortaya çıkıyor. Veraset yoluyla oluşan intikallerde beş yılda ve 10 eşit taksitte ödenen Veraset ve İntikal Vergisinin ödeme süresi kısaltılmaktadır; yani, biri tahakkuk anında olmak üzere, onsekiz ay içinde 4 eşit taksitte ödenmesi hüküm altına alınmaktadır.

Burada, vatandaşa herhangi bir kolaylık getirilmediği gibi, âdeta, vatandaşın iki ayağı bir pabuca sokulmaktadır; vatandaşı, gerçekten bıktırarak bir uygulama gündeme getirilmektedir; vatandaşın, anasından, atasından kalan menkul veya gayrimenkulleri, iktisap etmesi zorlaştırılmaktadır. Bu, şuna benzer: 5 saatlik yolu 1,5 saatte gitmeye kalkışmak ne kadar riskliyse, beş yıllık ödeme stüresini birbuçuk yıla indirmek de, ödemek açısından, vatandaş açısından o kadar mümkün değildir. Ancak, şartları iyileştirerek, yolu makul bir süreye indirmek mümkündür.

Değerli milletvekilleri, veraset yoluyla intikaller, genellikle ölüm neticesinde oluşmaktadır. Sevdiği yakını kaybetmiş kişi ya da kişilerin, daha acısını yüreğinden atamadan "birbuçuk yıl içerisinde şu kadar vergini ödeyeceksin" diye yakasına yapılmaktadır. Bu, bizim ananelerimizle asla bağdaşmayan bir durumdur. Yüreğinde bir yakınının acısını taşıyan bir insanı vergi için sıkboğaz etmek, bizim Partimizin ve ülkemizin prensipleriyle asla bağdaşmaz. Doğru Yol Partisinin insana verdiği değer, hiçbir şeyle kıyaslanamaz. Bunun içindir ki, Doğru Yol Partisi, vatandaşın yararına olmayan, vatandaşa kolaylık getirmeyen, halkımız için yaşamı zorlaştıran her türlü uygulamanın karşısında olmuştur ve olmaya da devam edecektir.

Değerli milletvekilleri, hepimizce malum olduğu üzere, Veraset ve İntikal Vergisinin, genel olarak vergi türleri içindeki payı, oldukça önemsizdir. Ödeme süresinin kısaltılması, devletin, vergi gelirlerini artırması açısından, kayda değer bir yarar sağlamayacak, üstelik, vatandaşın çektiği sıkıntı, yanına kâr kalacaktır; yani, devletin elde edeceği gelir, vatandaşın çektiği sıkıntıya değmeyecektir. Kısacası, yapılan işin günahı sevabını kurtarmayacak; olsa olsa, yalnızca vârisleri sıkıntıya sokacak ve hatta, vârislerin, kendilerine intikal eden malları yok pahasına satarak vergi ödemek zorunda kalmalarına neden olacaktır. Böyle bir durum, hiçbir vatandaşımız tarafından, asla tasvip edilemez. Vatandaşımızın tasvip etmediği böyle bir uygulamayı da, Doğru Yol Partisinin kabullenmesi mümkün değildir.

Hepimiz kabul ediyoruz ki, vergisiz devlet olmaz. Fert olarak, kendimize düşen vergiyi ödemek durumundayız; ancak, vergilerin, adalet ve hakkaniyet ölçüleri içinde olması, vatandaşın ödeme gücünün üzerine çıkmaması şartıyla. Düşününüz ki, taşrada yaşayan bir vatandaşımız, atasından intikal eden birkaç yüz metrekairelik veya bilemediniz, birkaç dönümlük toprağını sahiplenebilmesi için, tahakkuk edecek vergiyi, onsekiz ay gibi kısa bir sürede ödemek zorunda bırakılıyor. Bu kadar kısa bir sürede, böyle bir yükün altından kalkmak mümkün değildir. Özellikle de, kırsal kesimdeki, düzenli bir geliri olmayan yurttaşlarımızın, böyle bir vergi tahakkukunu göğüsleyebilmesi kolay değildir.

Biz, Doğru Yol Partisi olarak, vatandaşımızın, böyle bir sıkıntıyla başbaşa bırakılmasına karşıyız. Halkımızın, yaşamında en ufak bir sıkıntıya girmesine yol açacak her türlü uygulamaya karşıyız. Vatandaşı sıkboğaz etmeden vergi toplamının yollarını bulmak gerekmektedir. Bizim halkımız, her şeyde olduğu gibi, vergi ödemede de fedakârdır, özverilidir; kendine düşen ödevi, her zaman, severek ve isteyerek yerine getirir; yeter ki, kendisine güvenilsin, kendisine yeterli imkân ve zaman verilsin. Vatandaşın canını yakmayacak bir vergi sistemi, vatandaşımızın, vergisini, zamanında ve eksiksiz olarak ödemesini sağlayacaktır. Vatandaş canından bezdirecek, gücünün üstünde bir sistemi uygulamaya sokmak yerine, sıkıntıya düşürmeden, altından kalkabileceği bir sistemi getirmek gerekir. Ödemede vatandaşa kolaylık getiren bir sistem, vatandaşımızın vergisini gönül rahatlığıyla ve isteyerek ödemesini sağlayacaktır; bundan kimsenin kuşkusu olmasın.

Vergi ödemek için, atasından, ailesinden kalan menkul ya da gayrimenkulünü satmak zorunda bırakılmak, kimsenin arzu edeceği bir durum değildir. Bu nedenle, vatandaşa vergi ödemede kolaylık sağlanmalıdır. Bu da, vergi ödeme süresini biraz daha makul hale getirmek ve taksit sayısını artırmak suretiyle olabilecektir.

Biz, Doğru Yol Partisi olarak, halen onsekiz taksitte ödenen Veraset ve İntikal Vergisinin, en az beş taksitle ödenmesinden yanayız. Bu bakımdan, tasarıdaki taksit sayısı dörtten, beşe veya altıya çıkarılmalı ve beşinci veya altıncı son taksitin, verginin tahakkukunu izleyen yirmidördüncü ayda ödenmesi hüküm altına alınmalıdır. Bu durum, bir nebze de olsa, vatandaşımızın nefes almasını sağlayacaktır. Bu nedenle, 19 uncu maddenin bu şekilde değiştirilmesinin halkımız yararına olacağı inancındayız.

Sözlerimi bitirirken, Yüce Meclisi en derin saygılarımla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dedeoğlu, teşekkür ediyorum.

Fazilet Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere, Tokat Milletvekili Sayın Sobacı; bu yurun. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA BEKİR SOBACI (Tokat) – Sayın Başkan, değerli üyeler; 626 sıra sayılı, Vergi Usul Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu ve bir grup kanunda değişiklik yapan kanun tasarısının, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunuyla ilgili değişiklikler yapan 75 inci maddesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

75 inci madde, ödeme zamanını düzenleyen bir değişikliği içeriyor. Meri kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasındaki değişikliklerle, Veraset ve İntikal Vergisi tahakkukundan itibaren başlayan ödeme müddetini, yürürlükte olan kanun, beş yılda ve yıl içinde de iki taksit olmak üzere on taksitte ödenmesini içeriyordu. Burada yapılan değişikliklerle, Veraset ve İntikal Vergisi, biri tahakkukundan itibaren bir ay içinde, diğerleri ise tahakkukunu takip eden altıncı, onikinci ve onsekizinci aylarda olmak üzere dört eşit taksitte alınacak. Bunun ortalama vadesi dokuz aya gelir ve dokuz ay içerisinde ödenmiş oluyor.

Veraset bir hakktır; ama, bu noktada, Veraset ve İntikal Vergisi matrahını ve birimlerini düzenleyen maddede bu ödeme zamanı düzenlenirken, hiç değilse, ortalama birim alınarak, dargelirli ve düşük gelir gruplarının ödemesini, en azından, eski kanundaki gibi beş yıl içerisinde yaymakta fayda vardı. Hasbelkader evlenmeyi becermiş garibanların, kendilerine intikal eden mirasın Veraset ve İntikal Vergisini ödeme zorluğuna düşmeleri kuvvetle muhtemeldir. Bu düşük gelir gruplarındaki vatandaşlarımızın korunması açısından, bunu ben gerekli görmekteyim. Üst gelir grubundaki insanların zaten ödeme sıkıntıları yok, onların, zaten, unu tuzu kuru. Bu açıdan, hiç değilse, matrah-taki orta birimlerden ortalama bir ölçü koyarak bunu beş yıla yaymakta fayda vardı.

Yine, aynı fıkra içerisinde yer alan, Spor Toto ve müşterek bahislerden elde edilen kazançlardan, ikramiyelerden kesilen vergilerin beyanname süresi içerisinde ödenmesinin muhafaza edilme-si doğrudur, yerindedir ve meri kanunda da böyleydi; ancak, 73 üncü maddede de belirttiğim gibi, bu kolay kazançların vergisinin, beyanname verme süresinde değil de, kaynağında dengelemesinde fayda var.

Kazanmanın, gerçekten zor olduğunu, terleyerek ve emek sarf ederek olduğunu, biz, bu toplumda, Türkiye'de, ülkemizde oturtmak, yerleştirmek zorundayız. Şimdi, bu anlayışla gidersek, gerçekten, bugün, esnaf ve ticaret kesiminde, içticaret hadlerinde korkunç bir daralma vardır. Refahiyol döneminde yüzde 87'ye kadar çıkan sanayi kullanma kapasitesi, şu anda yüzde 50'lere inmiştir. Bunu çok önemli bir veri olarak görmek mecburiyetindeyiz. Eğer, bunu çok yakından görmek

istiyorlarsa, ben, Hükümet üyelerimize şunu tavsiye ediyorum; Siteler'e kadar gitsinler; çok uzak değil, şuradan 8-10 kilometre; Siteler esnafını bir gezsinler; görecekler ki, oradaki esnaf "biz, 1974 Kıbrıs Harekâtında böyle bir sıkıntı yaşadık; yıllar sonra, 24 sene sonra, bugün, aynı 1974'teki Kıbrıs çıkarmasında yaşadığımız durgunluğu yaşıyoruz" diyor. Savaş şartları mı var; hayır; ama, toplumumuz, yarın şunu fark edecek: Evet, Türkiye'de savaş şartları var; 55 inci Hükümetin, halkın manevî değerlerine, kültürel değerlerine, sosyal değerlerine karşı açtığı bir savaş var ve bu savaş, Anadolu'nun kalkınmasında motorgüç olan teşebbüs gücü olacak gruplara, değerli müteşebbislere de karşı açılmış bir savaştır. Toplum, bunu, günbegün, her an daha iyi anlamaktadır; yarın, irtica yasa tasarıları adı altında getireceğiniz, sosyal bünyeyi parçalayacak, dinamitleyecek tasarılar geldiği zaman da, Kıbrıs çıkarmasından sonra yeni bir savaşın, bir içsavaşın, hem de icra tarafından, halkın değerlerine karşı açılmış bir savaş fark edecektir.

Onun için, burada, kolay kazançların vergisini... Sayın Bakanımız ifade ettiler: "Efendim, orada, müşterek bahislerde, Spor Totoda, Lotoda kazanılan paralar da ekonomiye giriyor." Şimdiye kadar izlediğim kadarıyla, Millî Piyangodan, diğer müşterek bahislerden kazananlardan bir tanesinin dahi, ekonomiye verimli şekilde katıldığını görmedim. Haydan gelen huya gider. 75 yaşındaki Hüseyin Dedenin bile, Millî Piyangodan kazandığı ikramiyeden beş sene sonra hiçbir şey kalmadığını, aynı, eski durumuna düştüğünü gördük. Demek ki, arkadaşlar, gerçekten, kazancın kaynağı meşru değilse, emek içermiyorsa, ter içermiyorsa, onun, ben, millî ekonomiye, sosyal bünyeye de katkısı olacağı kanaatini taşıyorum.

Onun için, yine ifade ediyorum ki, vergi düzenlemeleri bir bütünlük arz eder; uygulanacak sosyal ve ekonomi politikalarıyla, ülkemizde, kolay kazancın önünü tıkamak mecburiyetindeyiz arkadaşlar.

Hükümetimiz, memur zammını yüzde 20'de dondurma kararı aldı; Başbakan "buçuk bile vermem" diyor. Belki, Türkiye'de -şuur altında- naylon istihdam var; bunu kabul edelim. Kim yaptı; belki geçmiş iktidarlar yaptı. Bir naylon istihdam var, aşırı istihdam, lüzumsuz istihdam var; memur üretmiyor, bürokrasi üretmiyor diyerek, "biz, yüzde 20'de donduracağız" düşüncesine bir nebze de katılmak mümkündür; ama, o düşüncüyü izhar ederken, orada direnirken, öbür tarafta, kolay kazancın yollarını tıkamazsanız, sizin bu direnmeniz boşa gider, bir sosyal kadüke olayıyla karşı karşıya kalırsınız, Kızılay'da memurları alçak sürdürürsünüz.

Onun için, bu bütünlük politikasını her kesime aynı şekilde yaklaştırmak mecburiyetindeyiz; sosyal devletin ilkeleri de bunu icap ettirmektedir arkadaşlar.

Onun için, eğer, 55 inci Hükümet, memurlara yüzde 20 zamda direniyor ve onların üretmediğini, çalışmadığını zımnen şuur altında taşıyorsa, bürokrasiyi ve kendi emrindeki memurlarını çalıştırmakla da mükelleftir; üretirmekle, onları üretken hale getirmekle de mükelleftir; ama, şimdi, siz, bunların karşısında, bu ifadelerle dururken, peşinden getireceğiniz dahiliye memurları ve diğer tasfiye yasalarıyla, vatansever, milliyetçi, muhafazakâr insanların çalışma aşkını, azmini kırarsanız, yerine mütegalibe, yağdanlıkçı insanlar gelir, istismarcılar gelir; ama, siz, ülkede, yine üretimi artıramazsınız. O insanların amir olduğu, vali olduğu vilayetlerde memur çalışmaz. Niye; çünkü, çok doğal bir tepki oluşacaktır. Çalıştırdığı memurla çatışan, yönettiği ildeki halkla çatışan değerleri savunan bir idarecinin başarılı olması mümkün değil arkadaşlar.

Onun için, 55 inci Hükümetin neyi düzenlediğine, Sayın Başbakanın, Hükümetimizin ve iktidar partilerinin bir kere daha dikkatlerini çekiyorum. Çok kötü sonuçlar doğuracak, çok hassas bir noktadasınız. Toplumun içbarışı bozulduğu an, ekonomiyi başaramazsınız, enflasyonu düşüremezsiniz. Sosyal katılımı sağlayamazsanız, enflasyonu düşüremezsiniz. Enflasyonu düşürmenin ana argümanlarından biri, hükümetlerin halka verdiği güvendir. Siz, bir taraftan, reel dışı, reel olmayan

bir ekonomiyi dört nala koşturacaksınız. 9 katrilyon borcu bu millete ödeteceksiniz; peşinden de, kalkıp, memurları, emek sarf eden insanları. Kızılay Meydanında alçak süründüreceksiniz!..

Onun için, yine tekrar ediyorum: Devletin ana görevlerinden biri, sosyal dengeyi sağlama mecburiyetidir. Bunu sağlayamazsanız, içpolitikada başarılı olamadığımız gibi, dışpolitikada da başarılı olmanız mümkün değildir. İçbünye çürükse, içbünye sarsıntı geçiriyorsa, siz, dışarıda da başarılı olamazsınız.

Burada, dün akşam arkadaşımız konuşurken "madde dışına çıkıyor" diye birtakım ithamlarda bulundular. Siz, bugün, bu ülkeyi, bir seneye yaklaşan şu iktidarınızda, aslında, dünyu umumiye şartlarına getirdiniz, Sevr Anlaşması şartlarına getirdiniz. Onun için, şimdi, Avrupa'da zordasınız, Orta Doğu'da zordasınız; kala kala, ne idiği belirsiz ve Türkiye'yi nereye getireceği belli olmayan bir dışpolitikayla, İsrail'in, siyonist gücün ve sermaye gücünün etkinliğini, Türkiye üzerinde her geçen gün hissettiriyorsunuz.

REFİK ARAS (Ankara) – İsrail'le anlaşmayı kim imzaladı?!

BEKİR SOBACI (Devamla) – Ondan sonra da, basında, "İsrail'e üs verildiği" noktasında haberler çıkıyor. Bunlar boş yere çıkmıyor. Onun için, Türkiye, dünyanın bütün dengelerini gözetmek zorundadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MUSTAFA RÜŞTÜ TAŞAR (Gaziantep) – İsrail'den lastik ithalatı ne zaman yapıldı?!

BEKİR SOBACI (Devamla) – Sayın Bakan, Tarım Bakanlığının sorumluluğu, şu anda sizin üzerinizde. Siz de, GAP'la ilgili, İsrail'in istahının nerelere kadar gideceği konusunda bir çalışma yaparsanız, inşallah, biz de istifade ederiz .

Bu sözlerle, hepinizi saygıyla selamlıyor: teşekkür ediyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sobacı, teşekkür ediyorum.

Gruplar adına başka söz talebi?.. Yok.

Kişisel söz talebinde bulunan Sayın Aslan Polat'ın Sayın Osman Hazer ile sıra değişimi oldu. Sayın Hazer, buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

OSMAN HAZER (Afyon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sıra sayısı 626 olan Çeşitli Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının, Veraset ve İntikal Vergisiyle ilgili 75 inci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Yasa, halen "Veraset ve İntikal Vergisi tahakkukundan itibaren 5 yılda ve her yıl mayıs ve kış aylarında olmak üzere iki eşit taksitte (Spor Toto Teşkilatınca futbol müsabakalarına ait müşterek bahisler dolayısıyla dağıtılacak ikramiyelerden kesilen vergiler beyanneme verme süresi içinde) ödenir" şeklinde uygulanmaktadır.

Görülmekte olan tasarının 75 inci maddesiyle, 7338 sayılı Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası şu şekilde değiştirilmektedir:

"Veraset ve İntikal Vergisi, biri tahakkukundan itibaren bir ay içinde, diğerleri ise tahakkukunu takip eden altıncı, onikinci ve onsekizinci aylarda olmak üzere dört eşit taksitte (gerçek ve tüzelkişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenecek ikramiyeler ile Spor Toto Teşkilatınca futbol müsabakalarına ait müşterek bahisler dolayısıyla dağıtılacak ikramiyelerden kesilen vergiler beyanname verme süresi içinde) ödenir."

Beyanname verme zamanı şu şekilde gerçekleştirilecektir: "Ölüm, Türkiye'de vuku bulduysa, beyanname, ölüm tarihini izleyen dört ay içerisinde; ölüm, yurt dışında vaki oldu ve mirasçıları Türkiye'de ise, beyanname, ölüm tarihini izleyen altı ay içerisinde verilir. Mirasçılar, ölenin bulunduğu memlekette iseler, beyanname, ölüm tarihini izleyen dört ay içerisinde; mirasçılar, ölenin bulunduğu yerin dışında başka bir ülkede iseler, beyanname, ölüm tarihini izleyen sekiz ay içerisinde verilir" deniliyor.

Tasarının 75 inci maddesinde yapılan değişiklikle "verginin tahakkukundan itibaren 5 yılda ve her yıl iki eşit taksitle ödenir" ibaresi, "ilk taksit vergisinin tahakkukundan itibaren bir ay içerisinde, bunu takip eden taksitler, altıncı, onikinci ve onsekizinci aylarda olmak üzere dört eşit taksitte ödenir" şeklinde düzenlenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Veraset ve İntikal Vergisi, daha ziyade, ömrümüzde bir veya iki sefer meydana gelmektedir. Böyle durumlarda da, vergi, beş senede on taksitte alınırken, bu, yeni yasa tasarısında birbuçuk seneye düşürülmüştür. Veraset ve İntikal Vergisinde, hemen hemen, peşin ödeme gibi bir durum meydana getiriliyor. Babasından veya annesinden kalan malın vergisinin kısa zamanda alınması, vereseleri sıkıntıya sokacaktır.

Veraset ve İntikal Vergisi, toplam vergi oranına göre çok düşüktür. Böyle bir noktada, Fazilet Partisi olarak, verginin, vatandaşı sıkboğaz etmeden, gönül rahatlığıyla ödenecek şekilde düzenlenmesi faydalıdır. Ödeme durumunun da, en azından, birbuçuk senenin üç seneye, taksit olarak alınması durumunda ise altı eşit parçaya bölünmesi en güzeldir diyorum; Üçü Meclisi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hazer, teşekkür ediyorum.

Sayın Kul?.. Salonda hazır değil.

Sayın Bilgir, buyurun.

ÇETİN BİLGİR (Kars) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 626 sıra sayılı Bazı Vergi Yasalarında Değişiklik Yapan Yasa Tasarısının 75 inci maddesi üzerinde söz aldım.

Görüşmekte olduğumuz bu tasarıyla, vergi tarifesi yeniden düzenleniyor ve tarife, üç gruptan iki gruba indiriliyor. Ayrıca, veraset yoluyla intikallerde vergi oranı önemli ölçüde azaltılıyor.

Vergi tarifesinde yapılan bu düzenlemeler sonucu, mükelleflerin vergi yükleri önemli ölçüde azaltıldığından, tahakkuk eden verginin biri tahakkuk tarihinden itibaren bir ay içinde, diğerlerinin ise, tahakkukunu takip eden altıncı, onikinci ve onsekizinci aylarda olmak üzere dört eşit taksitte ödenmesi esası getirilmektedir.

Ayrıca, gerçek ve tüzelkişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenecek ikramiyelerden kesilen vergilerin, Spor Toto Teşkilatınca, futbol müsabakalarına ait müşterek bahisler dolayısıyla dağıtılacak ikramiyelerden kesilecek vergilerin ödenmesinde olduğu gibi, beyanname verme süresi içinde ödenmesi sağlanmaktadır.

Teşekkür ediyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bilgir, teşekkür ederim.

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddeyle ilgili verilmiş önergeler vardır. Madde tek fıkralıdır; 9 önergenin, geliş sırasına göre, 4'ünü okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan çeşitli vergi kanunlarında değişikliği öngören 626 sıra sayılı yasa tasarısının 75 inci maddesinde düzenlenen 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "bir ay" ibaresinin "üç ay" olarak "onikinci ve onsekizinci aylarda" ibaresinin ise "dokuzuncu ve onikinci aylarda" olarak değiştirilmesi için gereğini arz ederiz.

Algan Hacaloğlu
İstanbul

Celal Topkan
Adıyaman

Yusuf Öztop
Antalya

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 626 sıra sayılı kanun tasarısının 75 nci maddesiyle değiştirilen 7338 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aksöz
Adana

Aykon Doğan
Isparta

Lütfü Esengün
Erzurum

Saffet Arıkan Bedük
Ankara

Ali İliksoy
Gaziantep

Hacı Filiz
Kırıkkale

Mahmut Duyan
Mardin

Veraset ve İntikal Vergisi, tahakkukundan itibaren üç yılda ve her yıl mayıs ve kasım aylarında olmak üzere iki eşit taksitte (gerçek ve tüzelkişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenecek ikramiyeler ile Spor Toto Teşkilatınca futbol müsabakalarına ait müşterek bahisler dolayısıyla dağıtılacak ikramiyelerden kesilen vergiler, beyanname verme süresi içinde) ödenir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan çeşitli vergi kanunlarında değişikliği öngören 626 sıra sayılı kanun tasarısının 75 inci maddesiyle değiştirilen 7338 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Veraset ve İntikal Vergisi, biri tahakkukundan itibaren bir ay içinde, diğerleri ise, tahakkukunu takip eden onikinci, yirmidördüncü ve otuzaltıncı aylarda olmak üzere dört eşit taksitte (gerçek ve tüzelkişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenecek ikramiyeler ile Spor Toto Teşkilatınca futbol müsabakalarına ait müşterek bahisler dolayısıyla dağıtılacak ikramiyelerden kesilen vergiler, beyanname verme süresi içinde) ödenir.

İsmail Özgün
Balıkesir

Lütfi Yalman
Konya

Nezir Aydın
Sakarya

Zeki Karabayır
Kars

Hayrettin Dilekcan
Karabük

Yakup Budak
Adana

İ.Ertan Yülek
Adana

Ahmet Doğan
Adıyaman

Osman Hazer
Afyon

Celal Esin
Ağrı

Cemalettin Lafçı
Amasya

Rıza Ulucak
Ankara

Muhammet Polat
Aydın

Alaattin Sever Aydın
Batman

Suat Pamukçu
Bayburt

Abdulhaluk Mutlu Bitlis	Mustafa Yünlüoğlu Bolu	İsmail Coşar Çankırı
Zülfikar Gazi Çorum	Ramazan Yenidede Denizli	Ömer Naimi Barım Elazığ
Tevhit Karakaya Erzincan	Lütfü Esengün Erzurum	Sıtkı Cengil Adana
Ahmet Çelik Adıyaman	Mehmet Sıddık Altay Ağrı	Murtaza Özkanlı Aksaray
Ömer Faruk Ekinci Ankara	Musa Okçu Batman	Zeki Ergezen Bitlis
Feti Görür Bolu	Altan Karapaşaoğlu Bursa	Ömer Vehbi Hatipoğlu Diyarbakır
Ahmet Cemil Tunç Elazığ	Aslan Polat Erzurum	Şinasi Yavuz Erzurum
Nurettin Aktaş Gaziantep	Mehmet Silay Hatay	Emin Aydınbaş İçel
Azmi Ateş İstanbul	Mehmet Fuat Fırat İstanbul	Hüseyin Kansu İstanbul
Osman Yumakoğulları İstanbul	Hasan Dikici Kahramanmaraş	Zeki Ünal Karaman
Fethi Acar Kastamonu	Salih Kapusuz Kayseri	Mikail Korkmaz Kırıkkale
Mustafa Kemal Ateş Kilis	Osman Pepe Kocaeli	Veysel Candan Konya
Hanifi Demirkol Eskişehir	Kahraman Emmioğlu Gaziantep	Turhan Alçelik Giresun
Metin Kalkan Hatay	Mustafa Köylü Isparta	Ekrem Erdem İstanbul
İsmail Kahraman İstanbul	Abdullah Özbey Karaman	Memduh Büyükkılıç Kayseri
Kemal Albayrak Kırıkkale	Cafer Güneş Kırşehir	Hüseyin Arı Konya
Hasan Hüseyin Öz Konya	Metin Perli Kütahya	Yaşar Canbay Malatya
Nedim İlci Muş	Hüseyin Olgun Akın Ordu	Ahmet Demircan Samsun
Musa Uzunkaya Samsun	Ahmet Nurettin Aydın Siirt	Zülfikar İzol Şanlıurfa
Abdulkadir Öncel Şanlıurfa	Ahmet Feyzi İnceöz Tokat	İsmail İlhan Sungur Trabzon
Şaban Şevli Van	Kâzım Arslan Yozgat	T. Rıza Güneri Konya

Mustafa Ünaldı Konya	Ahmet Derin Kütahya	Fikret Karabekmez Malatya
Sabahattin Yıldız Muş	Salih Katırcıoğlu Niğde	Latif Öztekin Samsun
Ahmet Karavar Şanlıurfa	Abdullah Arslan Tokat	Bekir Sobacı Tokat
Maliki Ejder Arvas Van	Fethullah Erbaş Van	İlyas Arslan Yozgat
	Abdullah Örnek Yozgat	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 75 inci maddesiyle değiştirilmekte olduğu Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "tahakkukundan" ifadesinin "beyanname verme tarihinden" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İhsan Çabuk
Ordu

Necati Albay
Eskişehir

Mustafa İlmen
Edirne

Ahmet Kabil
Rize

Bülent Akarcalı
İstanbul

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, önergeleri aykırılık derecelerine göre tekrar okutup işleme koyacağım.

En aykırı önergeyi okutuyorum :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 626 sıra sayılı kanun tasarısının 75 inci maddesiyle değiştirilen 7338 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Uğur Aksöz
(Adana) ve arkadaşları

Veraset ve İntikal Vergisi, tahakkukundan itibaren üç yılda ve her yıl mayıs ve kasım aylarında olmak üzere iki eşit taksitte (gerçek ve tüzelkişilerce düzenlenen yarışma ve çekilişlerde kazananlara ödenecek ikramiyeler ile Spor Toto Teşkilatınca futbol müsabakalarına ait müşterek bahisler dolayısıyla dağıtılacak ikramiyelerden kesilen vergiler, beyanname verme süresi içinde) ödenir.

BAŞKAN – Sayın Komisyon önergeye ne buyuruyor?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Uygun görüşle takdire sunuyoruz efendim.

BAŞKAN – Uygun görüş bildiriyorsunuz; peki.

Sayın Hükümet?..

MALİYE BAKANİ ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Katılıyorsunuz.

Efendim, Sayın Komisyon önergeye uygun gördü; Sayın Hükümet önergeye katıldı.

Önergeyi oylarınıza...

III. — YOKLAMA

(FP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MEHMET BEDRİ İNCETAHTACI (Gaziantep) – Sayın Başkan, 20 arkadaş yoklama istiyoruz. (DSP sıralarından "Oylamaya geçildi" sesleri)

BAŞKAN – Efendim, müsaade buyurun...

20 sayın üye, oylamaya geçeceğim sırada, ayağa kalkmak suretiyle yoklama talebinde bulundular. Şimdi, isimleri tespit edilen bu arkadaşlarımı arayacağım.

Sayın Aslan Polat?.. Burada.

Sayın Mehmet Bedri İncetahtacı?.. Burada.

Sayın Ali Oğuz?.. Burada.

Sayın Sacit Günbey?.. Burada.

Sayın Mustafa Yünlüoğlu?.. Burada.

Sayın Bahri Zengin?.. Burada.

Sayın Ömer Özyılmaz?.. Burada.

Sayın Şinasi Yavuz?.. Burada.

Sayın Hüseyin Kansu?.. Burada.

Sayın Ramazan Yenidede?.. Burada.

Sayın Memduh Büyükkılıç?.. Burada.

Sayın İsmail Özgün?.. Burada.

Sayın Mustafa Ünalı?.. Burada.

Sayın Ahmet Karavar?.. Burada.

Sayın Osman Hazer?.. Burada.

Sayın Mehmet Altan Karapaşaoğlu?.. Burada.

Sayın Necati Çelik?.. Burada.

Sayın Bekir Sobacı?.. Burada.

Sayın İlyas Arslan?.. Burada.

Sayın Ahmet Nurettin Aydın?.. Burada.

Şimdi, ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır; sayın üyelerin, Genel Kurul salonunda hazır bulduklarını yüksek sesle işaret buyurmalarını rica ediyorum.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yetersayımız vardır; çalışmalarına kaldığımız yerden devam ediyoruz.

**VII. — KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN
GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

5. – *Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Em-lak Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkın-da Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, Kah-ramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 arkadaşının, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün.*

İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 30 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Kemalettin Gökteş ve 33 arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 30 arkadaşının, Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırılı'nın, Adana Milletvekili Arif Sezer'in, Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İstanbul Milletvekili Cefi Kamhi'nin, Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 6 arkadaşının, Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanı Van Milletvekili Mahmut Yılbaş, Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Metin Işık, Mardin Milletvekili Muzaffer Arıkan ve 6 arkadaşının, benzer mahiyetteki kanun teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/708, 2/72, 2/73, 2/75, 2/129, 2/154, 2/166, 2/182, 2/191, 2/194, 2/221, 2/270, 2/287, 2/293, 2/323, 2/369, 2/420, 2/459, 2/493, 2/884, 2/959, 2/960, 2/1015, 2/1019, 2/1070) (S. Sayısı : 626) (Devam)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Sayın Uğur Aksöz ve arkadaşlarının önergesini Komisyon takdire bırakmış, Hükümet de önergeye katılmıştı.

Şimdi, önergeyi oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Efendim, Sayın İsmail Özgün ve arkadaşlarının, Sayın Algan Hacaloğlu ve arkadaşlarının, Sayın İhsan Çabuk ve arkadaşlarının önergeleri, biraz önce kabul buyurduğunuz önergeyle, işlemden kaldırılmış oldu; yani, maksat o önergeyle hâsıl olduğundan, bunları işleme koyma imkânım kalmadı.

Şimdi, maddeyi, kabul edilen önerge doğrultusundaki değişik şekliyle oylarımıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Efendim, değerli üyemiz Sayın Ünalı ve arkadaşlarının yeni bir madde teklifi var.

Sayın Komisyon, çoğunluğunuz var mı; ne buyuruyorsunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Sayın Başkanım, maalesef, çoğunluğumuz yoktur.

BAŞKAN – Çoğunluk olmadığı için bu önerenin işleme konulması mümkün olmadı.

Sayın Özgün ve arkadaşlarının 77 nci madde olmak üzere yeni bir madde teklifleri var.

Sayın Komisyon, çoğunluğunuz...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Maalesef, çoğunluğumuz yoktur efendim.

BAŞKAN – Bu önergeyi işleme koymak için de "çoğunluğumuz mevcut değil" dediniz; dolayısıyla, bu önergeyi de işleme tabi tutmam mümkün olmadı.

76 nci maddeyi okutuyorum:

DOKUZUNCU BÖLÜM
MOTORLU TAŞITLAR VERGİSİ KANUNU
İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİKLER

MADDE 76 – 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri kaldırılmış, maddeye beşinci fıkradan önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelerde yazılı taşıtlar için vergi, taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesine ödenir.”

BAŞKAN – Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Mustafa Yünlüoğlu; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – Muhterem Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen 626 sıra sayılı kanun tasarısının 76 ncı maddesi üzerinde söz almış bulunuyorum; şahsım ve grubum adına, Değerli Heyetinizi hürmetle selamlarım.

Değerli arkadaşlar, 76 ncı madde, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunuyla ilgili değişiklikleri ihtiva etmektedir. 197 sayılı Kanun, ta 1963 yılında kabul edilmiş. İşte, bu Kanunun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri kaldırılmış -taşıtlardan taşıt pulu vasıtasıyla vergi toplama uygulamasına son verilmiş- maddeye beşinci fıkradan önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir: Eklenen fıkra "(I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelerde yazılı taşıtlar için vergi, taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesine ödenir." şeklindedir.

Sayın milletvekilleri, vergiye tabi tutulan taşıtlar, ağırlıklarına, istiap hadlerine, motor güçlerine ve azamî kalkış ağırlıklarına göre dört tarife ayrılmışlardır. (I) ve (II) sayılı tarifelerde, hepimizin bindiği otomobiller, kamyonlar, kamyonetler, minibüsler ve otobüsler, (III) sayılı tarifede yatlar, kotralar ve motorlu özel tekneler sayılmakta; (IV) sayılı tarifede ise, uçaklar ve helikopterlerden bahsedilmektedir.

Değerli arkadaşlar, reform olarak takdim edilen bu tasarının, elbette güzel, iyi ve halkın yararına olan tarafları var. İşte, 76 ncı madde de bunlardan bir tanesidir. Sayın Bakanın iyiniyetinden de şahsen şüphem yok; kariyerine ve uzmanlığına saygım var; zaman zaman çıkışlar yapsa da, sabrına saygım var; ama, bu tasarının düzeltilmesi, revize edilmesi hususunda Fazilet Partimiz tarafından verilen yüzlerce önergemizin, konuşmalarımızın dikkate alınması gerekirken, parmak çokluğuyla, bu Hükümet, bundan önce çıkardığı gerek sekiz yıllık kesintisiz eğitimle ilgili yasa ve gerekse Haller Yasasında olduğu gibi, halktan yana değil, maalesef, rantiyeden ve holdinglerden yana olduğunu bir kez daha göstermiştir. Anlaşıyor ki, bu tasarının, özellikle -altını çiziyorum- bazı maddelerinin üzerinde, birilerinin, eskiden çocuklarımızın çizgi filmlerde seyrettikleri gibi "güç bende" diyen modern Hi-Man'lerin gölgesi vardır diye düşünüyorum. İşte, 11 inci, 14 üncü ceza maddeleri, 46 ncı, 48 inci vakıflarla, derneklerle ilgili maddeler; en önemlisi, hepimizin bildiği, rantiyeden, holdingden yana, birtakım teşvik yatırımları veren meşhur 30 uncu madde.

Sayın milletvekilleri, motorlu taşıtların vergilendirilmesi görüşülürken, elbette, ulaşım politikalarına da göz atmamız gerekir. Modern ülkelerde, gelişmiş ülkelerde kara taşımacılığı, toplu taşımacılığa kaydırılmıştır; raylı sistemlere, hızlı trenlere, metrolara geçilmiştir. Bu hususu geçiyorum.

Değerli milletvekilleri, reform olarak takdim edilen bu tasarının genel gerekçeleri sayılırken, birçok gerekçe ifade edilmiştir; kamu harcamalarının finansmanı karşılanacak, ekonomik büyüme sağlanacak, gelir dağılımının düzeltilmesi, adil olması sağlanacak... En önemlisi, bunların ötesinde, esas gerekçe şudur : Bu fakir, bu mazlum, bu mağdur milletten 4,5 katrilyon para alınması hedeflenmiştir.

REFİK ARAS (İstanbul) – Fakirden değil, zenginden alınacak.

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Devamla) – Bunun için de ne yapmak lazım; var olan vergi tabanını genişleteceksiniz, kayıtdışı ekonomiyi kayıt altına alacaksınız.

REFİK ARAS (İstanbul) – Doğru.

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Devamla) – Bunlar iyi temenniler, bunlar doğru tespitler, bunlara katılıyoruz, elbette saygımız var; ama, dost acıyı söyler. Biz bu milletin dostuyuz, hepimizin dostuyuz, kardeş bilen bir ruha sahibiz; ama, Sayın Hükümetin yanıldığı bir nokta var, olmazsa olmaz dediğimiz bir nokta, bir türlü anlamak istemediği bir nokta var. O nokta da şudur : Eğer kayıtdışı

ekonomiyi kayıt altına almak istiyorsanız -altını çizerek söylüyorum- önce kayıtdışı siyaseti kayıt altına almamız lazım, Türkiye'yi normalleştirmemiz lazım. Şunu demek istiyorum : Ülkenin yönetimini millî iradeye teslim etmemiz lazım; yani, devlet ile milleti barıştırmamız, şu içinde yaşadığımız kavga ortamını ortadan kaldırmamız lazım. Vatandaşım, benim ne güzel ne merhametli ne şefkatli ne adil devletim var demesi lazım; devletin de, benim ne güzel ne çalışkan vatandaşım vardır deme noktasına gelmesi lazım.

Oysaki, tam aksine, sayei Hükümetinizle, yani, Hükümetinizin icraatlarıyla, temel hak ve hürriyetleri yok eden, dayatan, zulmeden, jakoben ve militarist bir yönetim tarzıyla, ülke, bir korku toplumu haline gelmiştir; herkes birbirinden korkar, herkes birbirinden çekinir hale gelmiştir; jurnalılık, ispiyonculuk prim yapar hale gelmiştir; ülkenin fertleri, evlatları, bütün idarî mekanizmaları, âdeta, fişlenir hale gelmiştir. Bunları kabul etmemiz, bir dost olarak, mümkün değildir.

Eğer, bu ülkede, birileri veya bir kimse, bir irtica paranoyası uydurarak, birtakım vehimlerle, evladını askere gönderen, kazancından vergisini veren bu milletin hayat damarlarını kesmeye kalkarsa, yani, bu millete hayat veren damarları kurutursa, bu milletin inancıyla, tarihiyle, değer ölçüleriyle kavgalı hale gelirse -altını çizerek söylüyorum- bu milletin güvenini kazanamaz.

Değerli milletvekilleri, bu millet, devletine karşı itaatkâr ve saygılı bir millettir; devleti ebet müddet geleneğinden gelmektedir.

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, bunların maddeyle ne alakası var?!

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Devamla) – Ancak, bugün yürütülen kötü sosyal ve ekonomik politikalarından dolayı, bütün kesimler gibi -memurlar gibi, işçiler gibi, köylüler gibi, emekliler gibi- vergi veren esnaf da, vergi veren tüccar da zor durumdadır; siftah yapmayan binlerce esnaf ve tüccar vardır. Yine, kötü ekonomik şartlardan dolayı, ticaretine son veren, dükkânının kepengini kapayan binlerce esnaf vardır ve bu yetmiyormuş gibi, yanlış politikalarından dolayı vergisini ödemediğinden veya küçük bir usul hatası yaptığından -mesela, fiş kesmediğinden- dolayı milletiyle, devletiyle kavgalı binlerce esnafın olduğu bir ortamda...

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Sayın Başkan, konuyla alakası yok.

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Devamla) – ... siz, kalkar da, bir kartel medyasına kitabına uydurarak kaçırdığı vergilerden ötürü 10 trilyon vergi kesen bundan önceki bir İstanbul Defterdarını görevden alırsanız, bu millet size güvenmez.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Motorlu taşıtlarla bunun ne alakası var?

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Devamla) – Rahmetli Ziya Paşa "Milyonla çalan mesned-i izzette serefraz/Birkaç kuruşu mürtekinin cayı kürekdir!" demiştir. Şimdi, milyon kalmadığına göre, bu memlekette, trilyonla çalan izzeti ikbalde serefraz, milyoner mürtekinin cayı, kürekdir.

Sayın milletvekilleri, fakir olan bu millettен gönül rahatlığıyla vergilerini ödemelerini isteyebilirsiniz için; yani, bu tasarıyla hedeflediğiniz 4,5 katrilyonu alabilmeniz için, bu milletin size güvenebilmesi için, bu ülkede, İSKİ'lerin, ASKİ'lerin, Şişli'lerin ve koltuk skandallarının mutlaka olmaması lazım.

REFİK ARAS (İstanbul) – Madde, taşıt pulu... Madde bu!

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Mercümeek nerede, Mercümeek?!

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Devamla) – Çünkü, daha bir gün önce, 1 trilyon lira, sadece şu Genel Kurul salonunun sökümlüyle ilgili, bu Meclisi soydurmamız. Bunların önlenmesi lazım. Eğer, bunları önleyemezseniz -duruyorum, altını çiziyorum- bu millet size güvenemez.

Muhterem milletvekilleri, eğer, siz, tasarrufların 30 uncu maddesinde olduğu gibi, teşviklerle, kredilerle, ihalelelerle, özelleştirmelerle, bu millettен topladığınız vergileri soydurursanız ve topladığınız vergilerin yüzde 87'sini -100 liranın 87 lirasını- faiz adı altında rantiyecilere aktırırsanız, evet, bu millet size güvenmez. Bu millet, vergi olarak toplanan paralarının nereye harcandığına ba-

kar; ne verdiğine değil, nereye harcadığına bakar. Bir paranın nasıl kazanıldığını, nereden kazanıldığını öğrenmek istiyorsanız -bir söz vardır- nereye harcadığına bakmak lazım. Eğer, siz, zorbalıkla, hilekârlıklarla bu parayı topluyorsanız, elbette, kolayca, babanızın malı gibi, bu paraları holdinglere, tröstlere peşkeş çekebilirsiniz. Onun için, millet, verdiği bu paraların, kendisine iş, çocuğuna iş ve sofrasına aş olarak, gittiği yol olarak, içeceği su olarak dönmesini bekler. Eğer, döndüremiyorsanız, bu millet size güvenemez.

İHSAN ÇABUK (Ordu) – Bu millet size gösterecek...

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Devamla) – Sayın arkadaşlar, bu tasarımı, Genel Kurulda götülmeye başlandığı günden beri, mümkün mertebe, izlemekteyim. Gördüğüm o ki, iktidarın büyük ortağı hiç konuşmuyor -tabii ki, zamandan kazanmak için, haklı olarak- küçük ortağı, her maddeyle ilgili çıkıp bir iki kelime konuşuyor, âdeta bir noter vazifesi görüyor, tasdik ediyor...

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Sana ne!

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Devamla) – Ancak, yandan destekli payanda büyük bir ortak daha var ki -CHP- evlere şenlik... Bu tasarının veyahut da bu Hükümetin neresinde olup olmadığı belli değil; âdeta yasak savmaca, dostlar alışverişte görsün... Ne kızı veriyorlar ne düntürü küstürüyorlar. Onun için, bu millet, bizi de, bu tasarının müzakerelerini de, Meclisi de dikkatle izlemektedir, bu çeteleyi de tutmaktadır; zamanı gelince bunun hesabını soracaktır.

Ancak, itiraf etmemiz ve kabul etmemiz gerekir ki, hassaten Fazilet Partisi olmak üzere, bütün muhalefet partileri -bütün maddelerle ilgili- halkın yararına olan maddelere destek, zararına olanlara köstek olacak şekilde, sözlü ve yazılı bir mücadelenin içindedirler, mücadele vermektedirler. Tabii ki, parmak çokluğuyla, bu haklı öneriler, bu konuşmalar dikkate alınmıyor.

REFİK ARAS (İstanbul) – Maddeye geliyor musun?! Maddede ne yazılı, biliyor musunuz?! Bu madde, taşıt pulu maddesi.

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Devamla) – Bu konuşmaların, bu müzakerelerin -tabii ki bu tasarının da- ülkenin yararlarına aydınlık, daha aydınlık, daha demokrat, daha hür, daha yaşanılabilir; İstanbul Üniversitesindeki kızımızın "32 nci Gün"de dediği gibi "İstanbul Üniversitesinde okumaktan utanıyorum" dememesini gerektiren günler getirmesi dileğiyle, hepimize saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yünlüoğlu, teşekkür ediyorum.

Doğru Yol Partisi Grubu adına Sayın Ertugay; buyurun efendim. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA ZEKİ ERTUGAY (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan vergi kanunları tasarısının 76 ncı maddesi üzerinde, Doğru Yol Partisi Grubu adına görüşlerimi arz etmek üzere söz almış bulunuyorum. Sözlerime başlamadan önce, Yüce Heyetinizi saygılarımla selamlarım.

Madde üzerinde görüşlerimi belirtmeden önce, Sayın Başkanın da hoşgörüsüne sığınarak, son günlerde ülkemizin çok önemli sıkıntularından biri olan terör konusuna birkaç cümleyle temas etmek istiyorum.

Yüce Meclisin de çok iyi bildiği gibi, son günlerde, ülkemizin muhtelif yörelerinde, kanlı terör örgütünün faaliyetleri sonucu, çok sayıda vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. Bu vatandaşlarımıza Cenabı Allah'tan rahmet diliyorum, ailelerine ve Türk Milletine başsağlığı diliyorum.

Her ne kadar, birinci öncelikli tehlike olarak ilan ettiğimiz, ilan ettiğiniz, ilan edilen irticanın, kaç kişinin hayatına mal olduğunu, kaç kişiyi öldürdüğünü bilmiyorsam da, bu meydana gelen terör faaliyetleri sonucu, son günlerde, memleketim olan, milletvekili olduğum Erzurum'un Yavi Belde-sinde hayatını kaybeden, o önemli hadiseden sonra, çok sayıdaki vatandaşımızın acısından sonra çok büyük bir cinayet daha işlenmiş ve bölücü terör örgütü, Erzurum'un Aşkale İlçesinin Tokça Köyünde 5 vatandaşımızın canına kıymış ve vatandaşlarımızı şehit etmiştir.

Yine, bir önceki gün, yani bu olaydan bir gün sonra, Yüksekova'da 10'u güvenlik görevlimiz, askerimiz ve 7'si de korucumuz olmak üzere, 17 vatandaşımız şehit edilmiştir. Bunun ortaya koyduğu tablo çok açıktır. Türkiye'nin, bugün, gündemindeki en büyük problemi, kanlı terör örgütünün faaliyetlerine son verecek gerekli tedbirleri almaktır.

Sayın milletvekilleri, çıkarılacak her kanun, şüphesiz ki, insanlarımızın mutluluğu içindir, insanlarımızın daha iyi şartlarda yaşatılması içindir. Bir insanın yaşama hakkı, dünya kurulumundan beri, dün olduğu gibi bugün de, yarın da, elbette ki, en kutsal hakkıdır. Bugün, maalesef, insanımızın hayatını koruma konusunda, eğer, ciddi bir kayıp varsa, psikolojik olarak üstünlüğü kaybetmişsek, âdeta, yurdun her tarafında, doğudan batıya, kuzeyden güneye terör kol geziyor havası veriliyorsa, inanın, burada çıkarmaya çalıştığımız maddenin, çıkarmaya çalıştığımız kanunların fazla bir ehemmiyeti yoktur. Türk Milleti, şu anda, Yüce Meclisten ve Hükümetten, akan kanın durdurulmasını beklemektedir. (FP sıralarından alkışlar) Bu konuda yetkilileri, ilgilileri göreve davet ediyorum. Elbette ki, dün, doğuda ve güneydoğuda, münhasıran bu bölgelerde faaliyet gösteren bölücü terörün, bugün, ülkenin orta kısımlarına, Karadenize ve diğer yörelerimize sıçramış olması, artık, ülkenin, dün olduğu gibi, bugün de, çok önemli bir meselesi olduğunun çok net olarak, herkes tarafından kabul edilmesi gereken çok ciddi bir gerçektir; bu gerçeği unutmamamız gerekir.

Değerli arkadaşlarım, ben, basılan bu köye gittim; olayın hemen akabinde, şehit olan vatandaşlarımızın yakınlarının acılarını paylaştım; oradaki insanlarla konuştum. İnanın, iki kardeşini, iki çocuğunu kaybetmiş olan vatandaşımız, duygusunu "vatan sağ olsun, kader böyleymiş, Allah böyle yazmış" diye ifade ediyor; asla, devleti, milleti rencide edecek bir sitemde dahi bulunamıyor. Bu insanların bizden beklediği, önce güvenlik tedbirlerini eksiksiz olarak almak, psikolojik üstünlüğü elde etmek, vatandaşımıza moral vermek; sonra, ekonomik hizmetleri, yatırımları, yolunu, suyunu, elektriğini, iletişimini en iyi şekilde sağlamaktır. Bu basılan köyümüz, güpegündüz basılmıştır ve maalesef, güvenlik güçlerimiz, ancak beş saat sonra bölgeye varabilmişlerdir. Bunu başka türlü izah etmek mümkün değildir.

Elbette ki, devletimiz ve Hükümetimiz, gereken tedbirleri almaktadır; ancak, tedbir alınanın ölçüsti, zannediyorum, iktidar anlayışına göre de değişiyor. Bugün, alınan tedbirlerin, çok daha şiddetli, çok daha acilen alınması; ekonomik tedbirlerin yanında, sosyal tedbirlerin, göçü durduracak, vatandaşları orada yaşatacak tedbirlerin bir an önce alınması gerekmektedir.

Bu konuyu böylece ifade ettikten sonra, şimdi de, görüşülmekte olan maddeyle ilgili olan hususlara kısaca temas etmek istiyorum.

Bilindiği gibi, otomobil, minibüs, kamyon, kamyonet, otobüs gibi motorlu taşıtların vergisi, yaklaşık on yıldan beri taşıt pulu alınmak suretiyle ödenmektedir; ancak, bu uygulamadan beklenen otokontrol yoluyla verginin ödenmesini sağlamak yönündeki amacın pek gerçekleştirilemediğini, uygulamanın çok iyi yürütülemediğini anlamaktayız veya böyle anlaşılmaktadır.

Gündemdeki tasarının bu maddesiyle, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (A) ve (B) bentleri kaldırılmakta ve maddeye, beşinci fıkradan önce gelmek üzere bir fıkra daha eklenmektedir. Tasarının bu maddesiyle, bundan böyle, taşıt pulu alınması uygulaması kaldırılmakta ve Motorlu Taşıtlar Vergisinin doğrudan vergi dairesine ödenmesi cihetine gidilmektedir.

Taşıt pulu uygulamasının başladığı on yıldan bu yana, ülkemizde motorlu araç sayısının birkaç kat arttığı düşünülürse, zaten, ağır işyükü altında ezilen ve mevcut mükelleflerin bile takip edilmesini sağlayamayan, bu konuda acze düşen, en basit vergilerin bile ödenmesinde uzun kuyruklar oluşan vergi dairelerinin, bu yükü kaldırmakta zorlanacağı gayet açıktır.

Taşıt pulu uygulamasının kaldırılması, vergi dairelerinin yeniden yapılandırılmasını, bu da, yeni personel istihdamını gündeme getirebilecektir. Bu durumun, devletin küçültülmesi, iş akışının hızlandırılması, enflasyonla mücadele ve çağdaş devlet olma ilkeleriyle pek fazla bağdaştırılmayacağı kanaatindeyim. Halbuki, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi, emniyetle iyi bir işbirliği yapılarak, ta-

şıt pulu uygulamasının otokontrol sağlama fonksiyonu alınan tedbirlerle daha iyi işletilebilse, Motorlu Taşıtlar Vergisinin tahakkuk- tahsilat oranının büyük ölçüde artırılabacağı kanaatini taşıyorum.

Dünyanın pekçok gelişmiş ülkesinde, çağdaş bir model olan taşıt puluyla Motorlu Taşıtlar Vergisi tahsilatı uygulaması, halen, başarılı bir şekilde yürütülmektedir. Aslında, yasadan daha da önemlisi, uygulamadır. Bu bakımdan, uygulamadaki noksanlıkları gidermek, on yıl önce, o günün şartlarında uygulamaya konulmuş, bugünün şartlarında da daha acil, daha elzem olan bir uygulamanın islah edilerek yürütülmesi yerine, yeni bir yasal düzenlemeye, bu konuda bir madde değişikliğine ihtiyaç duyulmasının gereksiz olduğu kanaatindeyim.

Bu konudaki düşüncelerimi ifade ettikten sonra, Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyor; hayırlı akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Ertugay, teşekkür ediyorum.

Yarınki gündemdışı söz talebiniz böylece düşmüş oldu.

ZEKİ ERTUGAY (Erzurum) – Gündemdışı söz talebime cevap vermediğiniz için...

BAŞKAN – Neyse efendim... Burada 10 dakika konuştunuz; iyi oldu.

VIII. — SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1. — *Hatay Milletvekili Nihat Matkap'un, Bolu Milletvekili Mustafa Yünlüoğlu'nun partisine sataşması nedeniyle konuşması*

NİHAT MATKAP (Hatay) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim, Sayın Matkap, bir tezkereniz geldi; konuşmayı ben de dinledim.

NİHAT MATKAP (Hatay) – "Yandan çarklı, ne yaptığı belli olmayan..."

BAŞKAN – Efendim, izin veriniz. Konuşmayı ben de dinledim; hatta, siz bu tezkereyi göndermeden önce, arkadaşımın kendisine de bir not gönderdim. Yani, şu kelimeyi... Bu, siyasi literatürde çok kullanılan bir kelimedir, herkes herkese karşı kullanıyor; ama, burada kullanılması belki hoş olmayabilir, sizi üzmuş olabilir.

Bir dakika, Sayın Kul... Siz, oradan elinizi kaldırmayın; sözüm bitmedi.

MUSTAFA KUL (Erzincan) – Sayın Başkan, özür dilesin, sözünü geri alsın.

BAŞKAN – Sözüm bitmedi, ne söyleyeceğimi bilmiyorsunuz.

NİHAT MATKAP (Hatay) – Sayın Başkan, saygıyla dinliyoruz sizi.

BAŞKAN – Bu, sizi üzmüş olabilir; buna katılıyorum; ama, o kelimeyi daha da aşarak, başkasını üzmeyeceğinizi umarak, buyurun diyorum.

MUSTAFA KUL (Erzincan) – Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Matkap, 2 dakika da siz, nezaket içerisinde...

Çok açık ifade ediyorum, ben de uygun görmediğimi arkadaşşıma duyurdum zaten.

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Türkiye'ye duyurmanız lazım.

NİHAT MATKAP (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaklaşık bir aydır, teknik ve hukukî ağırlığı olan bir yasa tasarısı üzerinde görüşmeler yapıyoruz. Bu, ikinci ve üçüncü defa oldu sanıyorum. Fazilet Partisinin birkaç değerli sözcüsü, tasarı üzerindeki o muhteşem görüşlerini açıklayacağı yerde, Cumhuriyet Halk Partisiyle meşgul olmayı tercih ediyor.

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – Sizi sevdiğimizden...

NİHAT MATKAP (Devamla) – Hakikaten, bunu anlamakta güçlük çekiyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin Hükümetle olan ilişkileri çok açık, berrak. Bakınız, bugüne kadar, muhalefet partileri, her hareketleriyle, her tavırlarıyla Hükümeti yıkma gayreti içerisinde girerler. Bizim ilişkilerimiz, tabii, bundan önce, cumhuriyet tarihinde görülmemiş bir ilişki. Hükümet krizi çıkarmak istemiyoruz, Hükümetin yanlışlarını, benimsemediğimiz uygulamalarını çok açık bir şekilde

kilde anlatıyoruz, uyarıyoruz ve çoğu zaman, bu uyarılarımıza da yanıt alıyoruz. Türkiye'nin, bir hükümet krizi taşıma gücü de yok.

Dikkat ederseniz, bu vergi yasa tasarısında, başından itibaren nasıl bir tavır sergileyeceğimizi, ben, Grup Başkanvekili olarak, maddeler üzerinde yaptığım görüşmelerde, konuşmalarda açıkladım. Bu tasarının katıldığımız yanlarıyla ilgili hiç konuşma yapmayacağız dedim; ancak, daha mükemmel hale getirmek veyahut düzeltilmesi konusunda gerekli gördüğümüz müdahaleleri yapacağımızı da söyledim ve önergelerimizin bir kısmı kabul gördü, bir kısmı kabul görmedi. Bu konudaki düşüncelerimizi de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİHAT MATKAP (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen.

NİHAT MATKAP (Devamla) – Çünkü, biz, elimizden geldiğince zaman tasarrufunda bulunduğuz zaten. Denetim konularında da tavrımız açık.

Değerli arkadaşlarım, tabii, Fazilet Partisi Grubunun bütün değerli üyelerini kastetmiyorum; ancak, bu ilişkiyi halen anlamayan arkadaşlara şunu söylemem lazım: Eğer beyninizi almıyorsa, bizim günahımız ne!

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

FİKRET KARABEKMEZ (Malatya) – Senin gibi beyinsiz mi sandın bizi?!

BAŞKAN – Sayın Matkap, teşekkür ediyorum.

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun efendim.

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – CHP'nin bu Mecliste şu son aylardaki tavrını anlamak için, biraz evvel sayın sözcünün, Grup Başkanvekilinin söylediği gibi, ya çok akıllı olmak lazım ya hiç akıl sahibi olmamak lazım veyahut da CHP'nin içinde bulunduğu o psikolojiye sahip olmak lazım.

Daha dün, Kocaeli'ndeki yolsuzlukla ilgili verilen gensoruda CHP sıraları bomboştü.

ATILÂ SAV (Hatay) – Bu ne konuşması Sayın Başkan?!

VELİ AKSOY (İzmir) – Sayın Başkan, ne konuşması bu, ne sözü verdiniz?!

NİHAT MATKAP (Hatay) – Sayın Başkan, yeniden izah etmem gerekir sonra.

ATILÂ SAV (Hatay) – Bu ne konuşması Sayın Başkan?!

ALİ OĞUZ (İstanbul) – Beyninizi araştırıyoruz, bak!..

FİKRET KARABEKMEZ (Malatya) – Sizin beyninizi araştırıyoruz.

ATILÂ SAV (Hatay) – Olur mu?!

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Biraz evvel söylediği o sözü Sayın Matkap'a yakıştıramadığımı, kürsüde sataşmaya cevap verirken bir arkadaşımızı beyinsizlikle suçlama gibi yanlış bir tavrı kınadığımı arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Gruplar adına başka söz talebi?.. Yok.

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Süre, süre Sayın Başkan...

BAŞKAN – Efendim?..

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Vakit tamam Sayın Başkan, saat 19.00.

BAŞKAN – Peki efendim... Vakit tamamsa, tamamdır. Saat, şu anda 19.00'u biraz geçiyor.

Saat 20,15'te toplanmak üzere, birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.03

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati : 20.15

BAŞKAN : Başkanvekili Yasin HATİBOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Haluk YILDIZ (Kastamonu), Ali GÜNAYDIN (Konya)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 123 üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Çalışmalarımıza kaldığımız yerden devam edeceğiz.

**VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN
DİĞER İŞLER (Devam)**

5. – Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlâk Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 arkadaşının, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 30 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 33 Arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 30 arkadaşının, Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırılı'nın, Adana Milletvekili Arif Sezer'in, Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İstanbul Milletvekili Cefi Kamhi'nin, Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 6 arkadaşının, Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanı Van Milletvekili Mahmut Yılbaş, Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Metin Işık, Mardin Milletvekili Muzafer Arıkan ve 6 arkadaşının, benzer mahiyetteki kanun teklifleri ve Plân ve Bütçe Komisyonu raporu (1/708, 2/172, 2/173, 2/175, 2/1129, 2/154, 2/166, 2/182, 2/191, 2/194, 2/221, 2/270, 2/287, 2/293, 2/323, 2/369, 2/420, 2/459, 2/493, 2/884, 2/959, 2/960, 2/1015, 2/1019, 2/1070) (S. Sayısı: 626) (Devam)

BAŞKAN – Sayın Komisyon ve Hükümet yerlerini aldılar.

76 ncı maddeyle ilgili grup görüşleri ifade edildi.

Başka grup talebi?.. Yok.

Kişisel görüşlerini ifade etmek üzere, Sayın Memduh Büyükkılıç; buyurun efendim.

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 626 sayılı yasa tasarisinin 76 ncı maddesi üzerinde kişisel söz almış bulunuyorum; bu vesileyle, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunuyla ilgili olan bu maddede "18.2.1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri kaldırılmış, maddeye beşinci fıkradan önce gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

(I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelerde yazılı taşıtlar için vergi, taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin vergi dairesine ödenir." denilmektedir.

Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu uygulamasında, (I) ve (II) sayılı tarifede kayıtlı taşıtlar için -ki, bunların, kara taşıtları olarak kabaca değerlendirileceğini hatırlarsınız- taşıt pulu alınması suretiyle, hava ve denizle ilgili olan (III) ve (IV) sayılı tarifedeki taşıtlarda ise, kayıtlı buldukları yerin vergi dairesine ödemek suretiyle Motorlu Taşıtlar Vergisi tahsil edilmekteydi.

Bilindiği üzere, taşıt pulu satışları, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası aracılığıyla yapılmakta, bankanın tahsil ettiği vergilere ilişkin dekontlar ya da makbuzlar, vergi dairesine kâğıt olarak gönderilmekteydi. Bu tahsilatın mükellef hesabına işlenmesi, zaman zaman, belki süre kaybına neden olmakta ya da bu kayıtlar sırasında, kasıtlı olmayan, belki bir ihmal sonucu hatalara da vesile olmaktadır. Bu nedenle, özellikle devir işlemlerinde, mükellefin vergisini ödediğine dair kayıt ve tevsik sorunları, vesika sorunları yaşanmaktaydı.

Bu tasarı, bir bakıma kolaylık diyeceğimiz, ama, bunun yanında da, vergi, taşıtın vergi dairesine tescil edildiği ilgili şehre ya da vergi dairesine yatırılacağı için -ikametgâh bölgesine değil- belki bir miktar mahzur getirebileceği endişesini taşıdığımız bir vergi maddesini içermektedir.

Elbette ki, daha önceki uygulamayla, bankaların bazı şubelerinin bilgisayara geçmemiş olması da, bu işlemlerin yapılmasında aksamalara yol açmaktaydı; ancak, takdir edersiniz, vergi dairelerinde de, yine aynı şekilde, otomasyona ya da bilgisayar uygulamasına geçilmeyen yerlerde, benzeri aksaklıklar da görülebilecektir; zaman içerisinde, umuyorum, bunların da telafisi mümkün olacaktır.

Bu maddeyle ilgili olarak kişisel kanaatim şudur: Belki taşıt pulu alma şeklindeki bir uygulamayı kaldırmak, bürokraside görünürde bir kolaylık var imajını sergilese de, sonuç itibariyle yine de ocak ve temmuz aylarında olmak üzere, her iki dönemde, bu taşıtların vergisi yatırılacaktır; o açıdan, bankalardan taşıt pulu alınması uygulaması kaldırılıp, vergi dairesine aynı şekilde vergimizi yatırma şeklinde bir uygulama getirilmektedir.

Temmuz ayı içerisinde bulunuyoruz; takdir edersiniz, taşıt pullarının ikinci kısım vergisini ödeme pozisyonundayız. Halen de bu yasa yürürlüğe girmediğine göre, eski uygulamadaki gibi temmuz ayı içerisinde -sanırım Bakanım da bu görüşümüze katılır- yine taşıt pullarıyla ilgili ödemelerimizi yapacağımızı da hatırlatmakta yarar görüyorum; yani, bu uygulama daha hayata geçirilmediği için bir yanlış anlaşılmaya vesile olmamasını, taşıt pulu uygulaması kalkmış şeklinde değerlendirilmemesini, zaten, taşıt pulu olsa da olmasa da, sonuç itibariyle bu vergilerin verileceğini elbette ki hepimiz bilmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, ben, bu maddeyle ilgili görüşlerimi belirtiyor, tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Büyükkılıç teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Dumankaya.

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri, bizleri televizyonları başında izleyen aziz vatandaşlarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz bu vergi yasa tasarısının 76 ncı maddesiyle, motorlu taşıtlardan pul kaldırılıyor, (I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelerde yazılı taşıtlar için vergiler, taşıtın kayıtlı olduğu vergi dairesine yatırılıyor. Bu kadar basit ve kolay, bir cümlelik bir madde. Biraz önce buraya çıkan Anamühalefet Partisi değerli sözcüsünün bu maddeyle ilgili söyleyeceği sadece bu kadar; ama, bu maddeyle ilgili bunları söyledikten sonra, işte gazete patronlarına verilen paralar, yolsuzluklar, verilen reklamlar, şunlardan bunlardan bahsediyor, hiç maddeyle ilgili konuşma yapmıyor.

Bakin, şimdi, ben de buradan birkaç tane belge okumak istiyorum...

FİKRET KARABEKMEZ (Malatya) – Maddeyle ilgili mi? Madde üzerinde konuşun.

HALİT DUMANKAYA (Devamla) – Bakınız, 8 Aralık 1996 tarihli Resmî Gazetede Bakanlar Kurulunun 96/8639 sayılı kararı var; altında, Başbakan Prof. Dr. Necmettin Erbakan ve Prof. Dr. Tansu Çiller'in imzası var. Ne diyor burada?

FİKRET KARABEKMEZ (Malatya) – Sayın Dumankaya, maddeyle ilgili konuşun.

HALİT DUMANKAYA (Devamla) – Gazetelere verilen teşvikle ilgili deniliyor ki: "Asgarı 200 bin adet/günden az olmamak üzere, asgari 20 bin adet/gün basım yapan -yani, kartel oluyor- 4 ayrı günlük gazete ve derginin dağıtımını yapmak amacıyla komple yeni yatırım mahiyetindeki yatırımların yüzde 50'sine kadar fon kaynaklarından kredilendirilebilir. Bu kredinin yıllık faizi yüzde 50 olup, geri ödemesi 4 yılda 8 eşit taksitte gerçekleştirilir."

FİKRET KARABEKMEZ (Malatya) – Sayın Dumankaya, maddeyle ilgili konuşun.

HALİT DUMANKAYA (Devamla) – Şimdi, bu kartel medyasına, Sayın Erbakan ve Sayın Tansu Çiller'in -birinin Başbakan, birinin Başbakan Yardımcısı olduğu- zamanında verilen kredi. Şimdi, bu basına biz ne kadar kredi versek... Siz verdiniz, biz de verdiğimiz...

FİKRET KARABEKMEZ (Malatya) – Maddeyle ilgisi ne?

HALİT DUMANKAYA (Devamla) – Ama, bakınız, bu Meclis gece gündüz çalışıyor, bir defa yazıyor mu ki "Yahu, bu Meclis de iyi çalışıyor, bir aydır iyi çalışıyor."

Şimdi, döndüm öbür tarafa...

FİKRET KARABEKMEZ (Malatya) – Sayın Dumankaya, maddeyle ilgisi ne?

HALİT DUMANKAYA (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bakın, bu belge, KİT Komisyonu üyesi Fazilet Partisi Konya Milletvekili arkadaşım Veysel Candan'da var...

BAŞKAN – Sayın Dumankaya, Genel Kurula hitap eder misiniz.

HALİT DUMANKAYA (Devamla) – Bak ne diyor?.. Bak, şimdi, burada...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Bize konuş, maddeyle ilgili konuş...

HALİT DUMANKAYA (Devamla) – Ben, Genel Kurula bakıyorum.

Şimdi, bakınız, burada, Devlet Bakanı Sayın Prof. Sabri Tekir -bu bedelsiz oto ithalatlarının tanıtımı için çıkan bir karar ve bu karar, Ziraat Bankasına Adalet Bakanlığından fakslandığı- şunu diyor: "Başbakanlıkça, özel ithalat döviz hesabıyla ilgili olarak yurtdışı tanıtımın Adve Trise Reklam ve Tanıtım şirketine, yurtiçi tanıtımın ise Maya Fuarcılık Organizasyon Limitet Şirketine verilmesi bildirilmiştir." Başbakanlıktan bankaya bildiriliyor. Bu iki şirkete... Bunlar da Fazilet yan- daşı şirket. Bir defada verilen para ne kadar biliyor musun; Maya Fuarcılığa 3 milyon dolar, diğere de 750 bin Mark.

Değerli arkadaşlarım, demek ki, bunları... (FP sıralarından gürlütüler)

Değerli arkadaşlarım, bakın, bunları siz de veriyorsunuz; siz verince iyi de, başkası verince kötü olmaz...

FİKRET KARABEKMEZ (Malatya) – İnsaf!.. İnsaf!..

HALİT DUMANKAYA (Devamla) – O bakımdan, konuşan arkadaşım diyor ki: "Bu madde 4,5 katrilyon para sağlayacaktır." Şimdi, bu tasarıyla, verenden fazla alınmayacak, verenin yükü azaltılıyor, vermeyenden para alınacak.

VEYSEL CANDAN (Konya) – Yanlış!.. Yanlış!..

HALİT DUMANKAYA (Devamla) – Dolayısıyla, vergi, sosyal bir olaydır; vergi, sosyal dengeleri düzeltir. O bakımdan, bu kanun tasarısı, önemli bir reform kanunu tasarısıdır; çok az maddesi kalmıştır, inşallah, oylarınızla, çok yakın zamanda kanunlaşacaktır.

Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum. (ANAP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dumankaya, teşekkür ediyorum.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bedük, buyurun efendim.

SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, sayın konuşmacı, Sayın Tansu Çiller zamanında medyanın bir kısmına para verildiğinden bahsetti. 55 inci Hükümetin göreve başlama-sından sonraki onbeş gün içerisinde, yine belli bazı medyaya -ki, onların söylediği medyada- 22,5 trilyon para verildiği ifade edildi ve bu kürsüde de dile getirildi. Ondan bahsetmediğini kendisine hatırlatıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Efendim, Sayın Dumankaya...

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Her tarafa söyledi: size de söyledi, bize de söyledi.

BAŞKAN – Efendim, Sayın Dumankaya her tarafa söylemiş. Dumankaya'dır, söyler efendim.

ÜLKÜ GÜNEY (Bayburt) – Doğrusunu söyledi. Bunda rahatsız olacak bir taraf yok.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

HALİT DUMANKAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, siz de Sayın Hatiboğlusunuz; her tarafa söylersiniz.

BAŞKAN – Tabii...

Efendim, tabii, ben Hatiboğlu olunca, konuşmak zorundayım.

Sayın milletvekilleri, kişisel görüşmeler de tamamlandığına göre, maddeyle ilgili müzakereler tamamlanmıştır.

Madde tek fıkradır; zaten verilmiş 4 önerge vardır. Geliş sırasına göre arz ve takdim edelim Yüce Heyete.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan tasarinın 76 ncı maddesiyle 197 sayılı Kanununun 9 uncu maddesine eklenen fıkrada yer alan "yapıldığı yerin vergi dairesi" ibaresinin "ikametgâhının bulunduğu vergi dairesi" şeklinde değiştirilmesini saygılarımızla arz ederiz.

Mustafa Yünlüoğlu	Feti Görür	Kâzım Ataoğlu
Bolu	Bolu	Bingöl
Sacit Günbey	Zeki Karabayır	Musa Okçu
Diyarbakır	Kars	Batman
İsmail Özgün	Yakup Budak	İbrahim Ertan Yülek
Balıkesir	Adana	Adana
Ahmet Doğan	Osman Hazer	Celal Esin
Adıyaman	Afyon	Ağrı
Cemalettin Lafçı	Rıza Ulucak	Muhammet Polat
Amasya	Ankara	Aydın
Alaattin Sever Aydın	Suat Pamukçu	Abdulhaluk Mutlu
Batman	Bayburt	Bitlis
İsmail Coşar	Zülfikar Gazi	Ramazan Yenidede
Çankırı	Çorum	Denizli

Ömer Naimi Barım	Tevhit Karakaya	Lütfü Esengün
Elazığ	Erzincan	Erzurum
Sıtkı Cengil	Ahmet Çelik	Sıddık Altay
Adana	Adıyaman	Ağrı
Murtaza Özkanlı	Ömer Faruk Ekinci	Altan Karapaşaoğlu
Aksaray	Ankara	Bursa
Ömer Vehbi Hatipoğlu	Ahmet Cemil Tunç	Aslan Polat
Diyarbakır	Elazığ	Erzurum
Şinasi Yavuz	Nurettin Aktaş	Bedri İncetahtacı
Erzurum	Gaziantep	Gaziantep
Mehmet Sılay	M. Emin Aydınbaş	Azmi Ateş
Hatay	İçel	İstanbul
Hüseyin Kansu	Osman Yumakoğulları	Hasan Dikici
İstanbul	İstanbul	Kahramanmaraş
Fethi Acar	Salih Kapusuz	Mikail Korkmaz
Kastamonu	Kayseri	Kırıkkale
Musta Kemal Ateş	Osman Pepe	Veysel Candan
Kilis	Kocaeli	Konya
Hanifi Demirkol	Turhan Alçelik	Metin Kalkan
Eskişehir	Giresun	Hatay
Mustafa Köylü	Saffet Benli	Ekrem Erdem
Isparta	İçel	İstanbul
İsmail Kahraman	Bahri Zengin	Abdullah Özbey
İstanbul	İstanbul	Karaman
Memduh Btüyükkılıç	Kemal Albayrak	Cafer Güneş
Kayseri	Kırıkkale	Kırşehir
Hüseyin Arı	Hasan Hüseyin Öz	Metin Perli
Konya	Konya	Kütahya
Yaşar Canbay	Nedim İlci	Hüseyin Olgun Akın
Malatya	Muş	Ordu
Nezir Aydın	Ahmet Demircan	Musa Uzunkaya
Sakarya	Samsun	Samsun
Ahmet Nurettin Aydın	Zülfükar İzol	Abdulkadir Öncel
Siirt	Şanlıurfa	Şanlıurfa
İsmail İlhan Sungur	Şaban Şevli	Kâzım Arslan
Trabzon	Van	Yozgat
T. Rıza Güneri	Mustafa Ünalrı	Ahmet Derin
Konya	Konya	Kütahya

Fikret Karabekmez	Sabahattin Yıldız	Salih Katırcıoğlu
Malatya	Muş	Niğde
Latif Özbek	Ahmet Karavar	Abdullah Arslan
Samsun	Şanlıurfa	Tokat
Bekir Sobacı	Maliki Ejder Arvas	Fethullah Erbaş
Tokat	Van	Van
	Abdullah Örnek	
	Yozgat	

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Madde 76- 197 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerini kaldırıp beşinci fıkradan önce gelmek üzere eklenen fıkrada "(I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelerde yazılı" yerine "tüm" ibaresinin getirilmesini saygılarımızla arz ederiz.

Mustafa Yünlüoğlu	Feti Görür	Kâzım Ataoğlu
Bolu	Bolu	Bingöl
Sacit Günbey	Zeki Karabayır	Musa Okçu
Diyarbakır	Kars	Batman
İsmail Özgün	Yakup Budak	İbrahim Ertan Yülek
Balıkesir	Adana	Adana
Ahmet Doğan	Osman Hazer	Celal Esin
Adıyaman	Afyon	Ağrı
Cemalettin Lafçı	Rıza Ulucak	Muhammet Polat
Amasya	Ankara	Aydın
Alaatin Sever Aydın	Suat Pamukçu	Abdulhaluk Mutlu
Batman	Bayburt	Bitlis
İsmail Coşar	Zülfikar Gazi	Ramazan Yenidede
Çankırı	Çorum	Denizli
Ömer Naimi Barım	Tevhit Karakaya	Lütfü Esengün
Elazığ	Erzincan	Erzurum
Sıtkı Cengil	Ahmet Çelik	Sıddık Altay
Adana	Adıyaman	Ağrı
Murtaza Özkanlı	Ömer Faruk Ekinci	Altan Karapaşaoğlu
Aksaray	Ankara	Bursa
Ömer Vehbi Hatipoğlu	Ahmet Cemil Tunç	Aslan Polat
Diyarbakır	Elazığ	Erzurum
Şinasi Yavuz	Nurettin Aktaş	Bedri İncetahtacı
Erzurum	Gaziantep	Gaziantep
Mehmet Silay	Emin Aydınbaş	Azmi Ateş
Hatay	İçel	İstanbul

Hüseyin Kansu	Osman Yumakoğulları	Hasan Dikici
İstanbul	İstanbul	Kahramanmaraş
Zeki Ünal	Fethi Acar	Salih Kapusuz
Karaman	Kastamonu	Kayseri
Mikail Korkmaz	Mustafa Kemal Ateş	Osman Pepe
Kırıkkale	Kilis	Kocaeli
Veysel Candan	Hanifi Demirkol	Kahraman Emmioğlu
Konya	Eskişehir	Gaziantep
Turhan Açıkelik	Metin Kalkan	Mustafa Köylü
Giresun	Hatay	Isparta
Saffet Benli	Mustafa Baş	Ekrem Erdem
İçel	İstanbul	İstanbul
İsmail Kahraman	Bahri Zengin	İsmail Yılmaz
İstanbul	İstanbul	İzmir
Abdullah Özbey	Kemal Albayrak	Cafer Güneş
Karaman	Kırıkkale	Kırşehir
Hüseyin Arı	Hasan Hüseyin Öz	Metin Perli
Konya	Konya	Kütahya
Yaşar Canbay	Hüseyin Olgun Akın	Nezir Aydın
Malatya	Ordu	Sakarya
Ahmet Demircan	Musa Uzunkaya	Ahmet Nurettin Aydın
Samsun	Samsun	Siirt
Temel Karamollaoğlu	Zülfükar İzol	Abdulkadir Öncel
Sivas	Şanlıurfa	Şanlıurfa
İsmail İlhan Sungur	Şaban Şevli	Kâzım Arslan
Trabzon	Van	Yozgat
T. Rıza Güneri	Mustafa Ünalı	Ahmet Derin
Konya	Konya	Kütahya
Fikret Karabekmez	Sabahattin Yıldız	Salih Katurcioğlu
Malatya	Muş	Niğde
Latif Öztekin	Ahmet Karavar	Abdullah Arslan
Samsun	Şanlıurfa	Tokat
Maliki Ejder Arvas	Fethullah Erbaş	Abdullah Örnek
Van	Van	Yozgat

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Madde 76–197 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerini kaldırıp, beşinci fıkradan önce gelmek üzere eklenen fıkrada "taşıtların kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin" ifadesi yerine "yer" ifadesinin kullanılmasını saygılarımla arz ederim.

Mustafa Yüntüoğlu	Feti Görür	Kâzım Ataoğlu
Bolu	Bolu	Bingöl
Sacit Günbey	Zeki Karabayır	Musa Okçu
Diyarbakır	Kars	Batman
İsmail Özgün	Yakup Budak	İbrahim Ertan Yülek
Balıkesir	Adana	Adana
Ahmet Doğan	Osman Hazer	Celal Esin
Adıyaman	Afyon	Ağrı
Cemalettin Lafçı	Rıza Ulucak	Muhammet Polat
Amasya	Ankara	Aydın
Alaattin Sever Aydın	Suat Pamukçu	Abdulhaluk Mutlu
Batman	Bayburt	Bitlis
İsmail Coşar	Zülfikar Gazi	Ramazan Yenidede
Çankırı	Çorum	Denizli
Ömer Naimi Barım	Tevhit Karakaya	Lütfü Esengün
Elazığ	Erzincan	Erzurum
Sıtkı Cengil	Ahmet Çelik	Sıddık Altay
Adana	Adıyaman	Ağrı
Murtaza Özkanlı	Ömer Faruk Ekinci	Altan Karapaşaoğlu
Aksaray	Ankara	Bursa
Ömer Vehbi Hatipoğlu	Ahmet Cemil Tunç	Naci Terzi
Diyarbakır	Elazığ	Erzincan
Aslan Polat	Şinasi Yavuz	Nurettin Aktaş
Erzurum	Erzurum	Gaziantep
Bedri İncetahtacı	Mehmet Sılay	Emin Aydınbaş
Gaziantep	Hatay	İçel
Azmi Ateş	Hüseyin Kansu	Osman Yumakoğulları
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Hasan Dikici	Ahmet Dökülmez	Zeki Ünal
Kahramanmaraş	Kahramanmaraş	Karaman
Fethi Acar	Salih Kapusuz	Mikail Korkmaz
Kastamonu	Kayseri	Kırıkkale
Mustafa Kemal Ateş	Osman Pepe	Veysel Candan
Kilis	Kocaeli	Konya

Hanifi Demirkol	Kahraman Emmioğlu	Turhan Alçelik
Eskişehir	Gaziantep	Giresun
Metin Kalkan	Mustafa Köylü	Saffet Benli
Hatay	Isparta	İçel
Ekrem Erdem	İsmail Kahraman	Bahri Zengin
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Abdullah Özbey	Memduh Büyükkılıç	Nurettin Kaldırımçı
Karaman	Kayseri	Kayseri
Kemal Albayrak	Cafer Güneş	Hüseyin Arı
Kırıkkale	Kırşehir	Konya
Hasan Hüseyin Öz	Metin Perli	Yaşar Canbay
Konya	Kütahya	Malatya
Nedim İlci	Hüseyin Olgun Akın	Nezir Aydın
Muş	Ordu	Sakarya
Musa Uzunkaya	Ahmet Nurettin Aydın	Zülfükar İzol
Samsun	Siirt	Şanlıurfa
Abdülkadir Öncel	İsmail İlhan Sungur	Şaban Şevli
Şanlıurfa	Trabzon	Van
T. Rıza Güneri	Mustaf Ünalı	Ahmet Derin
Konya	Konya	Kütahya
Sabahattin Yıldız	Latif Öztekin	Abdullah Arslan
Muş	Samsun	Tokat
Bekir Sobacı	Maliki Ejder Arvas	Fethullah Erbaş
Tokat	Van	Van
	Abdullah Örnek	
	Yozgat	

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görülmekte olan Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu, Veraset ve İhtikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının 76 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "vergi dairesine ödenir" yerine "tediye edilir" şeklinde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

İsmail Özgün	M. Bedri İncetahtacı	Mehmet Altınsoy
Balıkesir	Gaziantep	Aksaray
Muhammet Polat	Mustafa Yünlüoğlu	Zülfikar Gazi
Aydın	Bolu	Çorum

Tevhit Karakaya	Lütfü Esengün	Ömer Özyılmaz
Erzincan	Erzurum	Erzurum
Sıtkı Cengil	Ahmet Çelik	Sıddık Altay
Adana	Adıyaman	Ağrı
Ziyattin Tokar	Ömer Faruk Ekinci	Musa Okçu
Ağrı	Ankara	Batman
Feti Görür	Altan Karapaşaoğlu	Mehmet Aykaç
Bolu	Bursa	Çorum
Sacit Günbey	Ömer Vehbi Hatipoğlu	Abdulilah Fırat
Diyarbakır	Diyarbakır	Erzurum
Aslan Polat	Şinasi Yavuz	Mehmet Sılay
Erzurum	Erzurum	Hatay
Azmi Ateş	Mehmet Fuat Fırat	Ali Oğuz
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Osman Yumakoğulları	Zeki Ünal	Mustafa Kemal Ateş
İstanbul	Karaman	Kilis
Osman Pepe	Hanifi Demirkol	Kahraman Emmioğlu
Kocaeli	Eskişehir	Gaziantep
Turhan Alçelik	S. Metin Kalkan	Mustafa Köylü
Giresun	Hatay	Isparta
Abdullah Özbey	Zeki Karabayır	Memduh Büyükkılıç
Karaman	Kars	Kayseri
Kemal Albayrak	Cafer Güneş	Hüseyin Arı
Kırıkkale	Kırşehir	Konya
Veysel Candan	Abdullah Gencer	Lütfi Yalman
Konya	Konya	Konya
Hüseyin Olgun Akın	Nezir Aydın	Musa Uzunkaya
Ordu	Sakarya	Samsun
Ahmet Nurettin Aydın	Abdulkadir Öncel	Ahmet Feyzi İnceöz
Siirt	Şanlıurfa	Tokat
Kemalettin Gökteş	İsmail İlhan Sungur	Şaban Şevli
Trabzon	Trabzon	Van
Kâzım Arslan	Ahmet Derin	Fikret Karabekmez
Yozgat	Kütahya	Malatya
Hüseyin Yıldız	Sabahattin Yıldız	Salih Katurcıoğlu
Mardin	Muş	Niğde
Mustafa Hasan Öz	Latif Öztekin	Musa Demirci
Ordu	Samsun	Sivas

Abdullah Arslan

Bekir Sobacı

Maliki Ejder Arvas

Tokat

Tokat

Van

Fethullah Erbaş

İlyas Arslan

Abdullah Örnek

Van

Yozgat

Yozgat

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, önergeleri, aykırılık derecesine göre işleme tabi tutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarinın 76 ncı maddesiyle 197 sayılı Kanunun 9 uncu maddesine eklenen fıkrada yer alan "yapıldığı yerin vergi dairesi" ibaresinin "ikametgâhının bulunduğu vergi dairesi" şeklinde değiştirilmesini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Yünlüoğlu (Bolu) ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Komisyon ne buyuruyor efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hükümet ne buyuruyor efendim?

MALİYE BAKANİ ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, bu maddeyle ilgili getirilen düzenleme, yıllardan beri, Türkiye'de bir türlü uygulayamadığımız, taşıtların ön camının sağ üst köşesine yapıştırılması gereken taşıt pulu. Bu uygulama, uygulayanlar açısından, bu pulların görüşü engellediği, camı doldurduğu; uygulayanlar açısından da, durduk yerde, tespit edildiği her takdirde, ödenmesi gereken verginin dörtte biri oranında usulsüzlük cezası kesilmesine, hatta, araçların da bir tarafa çekilerek alıkonulması gibi hükümlere neden oluyor idi. Bu uygulamayı ortadan kaldırmak için, bundan sonra, sadece pul yapıştırma yükümlülüğü ortadan kaldırılmış; ancak, bu vergilerin makbuz mukabilinde uygulanması esası getirilmiştir; yapılan düzenleme bundan ibarettir. Yine, eskiden olduğu gibi, bankalara, vergi dairelerine, Motorlu Taşıt Vergisiyle ilgili bedeller yatırılabilir.

Dolayısıyla, getirilen düzenleme, tamamen mükellefin lehine olan bir düzenlemedir. Bunun ötesindeki bir düzenlemeye katılmak mümkün değildir; çünkü, yıllardan beri, bu yükümlüler, zaten böyle bir uygulamayı beklemektedir. O nedenle, önergeye katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet önergeye katılmadı.

Önerge sahiplerinin söz talebi var mı efendim?

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Gerekece okunsun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekeceyi okutuyorum:

Gerekece : Devlet, vatandaşlara her türlü kolaylığı sağlamak zorundadır. Kişiler, vergilerini ikametgâh yerlerine daha rahat yatırabilirler. Gerekirse devlet, daha sonra, bu vergiyi, diğer vergi dairelerine, kendisi gönderebilir.

FİKRET KARABEKMEZ (Malatya) – Karar yetersayısının aranmasını istiyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Dikkate alacağım efendim.

Önergeye, Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılmadı.

Önergeyi oylarınıza sunacağım, karar yetersayısı arayacağım. Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Karar yetersayısı vardır, önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Madde 76 - 197 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerini kaldırıp, beşinci fıkradan önce gelmek üzere eklenen fıkrada "(I), (II), (III) ve (IV) sayılı tarifelerde yazılı" yerine "tümü" ibaresinin getirilmesini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Yünlüoğlu (Bolu) ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Komisyon katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hükümet katılıyor mu?

MALİYE BAKANİ ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet katılmadı.

Önerge sahibi Sayın Yünlüoğlu, söz mü, gerekçe mi?

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – Muhterem Başkan, değerli milletvekilleri; taşıt puluyla motorlu taşıtların vergilendirilmesi usulü bu maddeyle kalkıyor; anladık. Ancak, bunun yerine, taşıtların kayıtlı olduğu, tescil edildiği vilayetlere, illere bu vergiler yatırılacak. Ben arabamı Van'dan, Trabzon'dan, Bolu'dan aldysam, Ankara'da oturuyorsam, ben, arabamın vergisini Ankara'da yatırabilirdim, yani, ikametgâh olunan yerde, bu arabaların vergileri yatırılabilirdi diye düşünüyorum. O bakımdan, önergemi verdim.

Saygılar sunuyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yünlüoğlu, teşekkür ediyorum.

Sayın millitvekilleri, önergeye, Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılmadı.

Önergenin sahiplerinden Sayın Yünlüoğlu, gerekçesini ifade etti.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının 76 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "vergi dairesine ödenir" yerine "tediye edilir" şeklinde değiştirilmesini arz ve talep ederiz.

İsmail Özgün (Balıkesir) ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Komisyon, önergeye katılıyor musunuz?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

MALİYE BAKANI ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Efendim, önergeye, Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılmadı.

Önerge sahibi olarak?..

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Bu ibareten malî açıdan daha anlaşılır olacağından, kelimelerin bu şekilde değiştirilmesi, halkın kanunu tatbikine kolaylık getirecektir.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesi arz ve ifade olundu.

Şimdi, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Madde 76.- 197 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerini kaldırıp, beşinci fıkradan önce gelmek üzere eklenen fıkrada "taahhütlerin kayıt ve tescilinin yapıldığı yerin" ifadesi yerine "yer" ifadesinin kullanılmasını saygılarımla arz ederim.

Mustafa Yünlüoğlu (Bolu) ve arkadaşları

BAŞKAN – Sayın Komisyon ne buyurur efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

MALİYE BAKANI ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN – Önergeye Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılmadılar.

Önerge sahibi Sayın Yünlüoğlu?..

MUSTAFA YÜNLÜOĞLU (Bolu) – Gerekçesi okunsun efendim.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Türkçe kullanım açısından bu ifade daha tutarlı olacaktır.

BAŞKAN – Hükümetin ve Komisyonun katılmadığı, gerekçesi arz ve ifade olunan önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Bu önerge de kabul edilmemiştir.

Değişikliğe uğramayan maddeyi, okunduğu ve müzakere edildiği biçimiyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde, okunduğu şekliyle kabul edilmiştir.

Şimdi, yeni bir 77 nci madde teklifi var, komisyonun görüşünü alacağım; ama, önce başlığı okutacağım; çünkü, bir kere maddeye sıranın gelmiş olması lazım.

Başlığı okutuyorum:

ONUNCU BÖLÜM
DAMGA VERGİSİ KANUNU
İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİKLER

BAŞKAN – Şimdi, Sayın Komisyon, Erzincan Mebusu Sayın Naci Terzi ve arkadaşlarının, Sayın Mahmut Yılbaş'ın, Sayın Mustafa Yıldız ve Sayın Algan Hacaloğlu'nun, yine, Sayın Algan Hacaloğlu'nun yeni madde tedviyiyle ilgili teklifleri var.

Sayın Komisyon?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Çoğunluğumuz bulunmamaktadır Sayın Başkanım.

BAŞKAN – "Çoğunluğumuz olmadığı için bu yeni madde tekliflerinin müzakeresine imkân bulunamıyor" diyor Komisyon; dolayısıyla, bu önerileri işleme tabi tutmam mümkün değil.

MEMDUH BÜYÜKKILIÇ (Kayseri) – İçeriklerini bilseydik Sayın Başkan.

BAŞKAN – Efendim, grupların haberi var.

77 nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 77 – 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki hüküm eklenmiştir.

"Şu kadar ki her bir kağıt için hesaplanacak vergi tutarı (1) sayılı tabloda yer alan sınırlamalar saklı kalmak üzere 200 milyar lirayı aşamaz. Bir önceki yılda uygulanan bu azami tutar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır."

BAŞKAN – Efendim, Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın İlyas Arslan; buyurun. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA İLYAS ARSLAN (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 626 sıra sayılı vergi kanunu tasarısının 77 inci maddesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; sözlerime başlarken, Grubum ve şahsım adına, Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu maddeyle, 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılmıştır; Kanundaki eski metne ekli (1) sayılı tabloda yazılı nispetlere üst sınır konularak, 200 milyar lirayı aşamayacağı hükme bağlanmaktadır. Oysa, kanun koyucu, Kanunda ve Kanuna ekli tablolarda, zaten, gerekli gördüğü istisna ve muafiyetler ile sınırlamalarını koymuştur. 200 milyar gibi ikinci bir ek sınırlama, yüksek vergiye tabi kâğıtlardan yararlanacak ödeme gücü yüksek mükelleflere ek bir istisna getirmektedir. Böyle bir istisnanın, yatırım ve sermaye hareketliliği gibi hususların teşviki için getirildiği iddia edilebilirse de, mevzuatın, zaten ödeme gücü yüksek olan mükellefleri yeterince koruduğu kanaatindeyim. Burada millet adına bir sınırlamanın, ya tamamen kaldırılması ya da Plan ve Bütçe Komisyonunda müzakere edildiği gibi, 500 milyar sınırına çekilmesi doğru ve faydalı olacaktır.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz ekonomisi hiç de iç açıcı değildir. Yüksek enflasyon, işsizlik, bozuk gelir, vergi tarifesini, vergi yükü, bütçe açıkları, hükümetleri, bunlara çare arama yerine, nasıl borç para alırım diye daha çok düşünmeye sevk etmektedir.

Kamu harcamaları dengesinde esas kaynağın vergi olması gerekir. Oysa, hükümetler, vergi he-defini tutturamama beceriksizliğini, iradesizliğini, dış ve içborç alarak örtmektedirler; tabii ki, en kolay yol da budur. Oysa, hükümetler, taşın altına elini koyarak "bu aldığım borcu -er veya geç-nasıl olsa ödeyecek benim" demeli, daha borç almadan köklü çözümler bulma yoluna gitmelidir. Hükümetler "ben, şimdi, ihtiyacım olan parayı birkaç rantiyeciden alayım; geri ödeneceği zaman, nasıl olsa ben iktidarda olmam" mantığından kurtulmalıdır. Bu memleket hepimizin; bu gemide hepimiz birlikte varız.

1983 yılında başlayan borçlanmayla kaynak bulma yolu, 1994 kriziyle, özellikle kangren halini almış, sanayileşmeyi iyice baltalamıştır. 1980'li yıllarda 42 trilyon lira civarında olan içborç, 1994'te 800 trilyon liraya, 1998'in ilk üç ayında 7 katrilyon 376 trilyon liraya kadar ulaşmıştır. Dışborçlarımız ise, 1985 yılında 25 milyar dolar düzeylerindeyken, bugün 80 milyar doların üzerine çıkmıştır. Ekonomideki belirsizlik, içborçlanma vadesini kısaltmış, faizleri de yükseltmiştir.

Değerli milletvekilleri, şimdi bu borçlardan bahsetmenin zamanı mı diyeceksiniz. Bu aziz milletin hakkı olan vergiler, devletin, eğitime, sağlığa, sosyal güvenliğe, sanayileşmeye, tarıma ve ulaştırmaya ayrılan kaynaklarının toplamını aşan bir faiz yükünün ödenmesinde kullanılmaktadır. Sınırlı bütçe imkânları içinde faiz ödemelerine kaynak ayrılması yatırımları olumsuz yönde etkilemekte; sağlık, eğitim, bayındırlık ve iskân harcamalarının önemli miktarda kısılmasına sebep olmaktadır. İç ve dışborçlardaki artışın, bir avuç gelir sahibi gruba kaynak aktarılmasından başka bu ülkeye hiçbir faydası yoktur. Olan tek faydası, doğan her çocuğun bin doların üzerinde borçla doğmasını, ölene kadar borç altında belinin bükülmesini sağlamaktadır. Millet, ekonominin düzeltilmesi, borç batağından bir an önce kurtarılmasını bizlerden beklemektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin bugün her zamankinden daha çok istikrar ve demokratik uygulamalara ihtiyacı vardır. Siyasî istikrarı sağlayamamış bir ülkede ekonomik istikrarsızlıkların dorukta olması gayet normaldir. Enflasyon, toplum kesimlerindeki gelir dağılımı bozukluğu, sosyal adalet dengesizliği, millî birlik ve bütünlüğü zedelemek isteyen unsurların baş göstermesi de, siyasî istikrarsızlıkların önemli başka olumsuz etkileri olarak karşımıza çıkmaktadır. İşte, bugün, maşalı memurların gözününün saat 21.00'deki toplantıda olmasının istikrarsızlığın bir örneği olarak söylüyorum.

Siyasî istikrar olmadan ekonomik reformlardan bahsedilemez. Hükümetler için hak ve doğru olan, önünü görmek, parlamento desteğini arkasına almış olmaktır. Demokratik temayüller çerçevesinde ulaşılabilecek siyasî uzlaşma, güçlüklerin aşılmasında, demokrasinin güçlenmesinde faydalı olacaktır.

Bizim, ülke olarak vergi problemimiz varsa, kamu finansman açığımız endişe edilecek boyutlara ulaşmışsa ve halen yapısal bir tedbir alınmıyorsa, ülke için hayati önem taşıyan ekonomi, eğitim, sağlık, imar ve bayındırlık konularında hedeflerin çok gerisindeyse, bu, bizim çok düşünmemiz ve çok çalışmamız demektir.

Ayrıca, bunların başarılamamasının en önemli bir başka nedeni, Türkiye'de demokratik rejimin işletilememesidir. Halk ile yönetenler arasında, ciddi anlamda güven bunalımı vardır. Vergi ve diğer reform nitelikli kanunların başarıya ulaşması, bunların üzerinde uzlaşmaktan geçer, bunların iyi müzakere edilmesinden geçer. Burada, her şeyden önce, Türkiye Cumhuriyetinin yüce menfaatları gelmelidir.

Hangi hükümet işbaşında olursa olsun, halka güven vermeli ve demokrasi, insan hakları, hukuk, özgürlük, kalkınma gibi alanlarda yapısal düzenlemelere gidilerek, hızlı bir şekilde demokratik tavırlar ortaya konularak, bunlar da iyice hissettirilmelidir.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan vergi kanunu tasarısının tamamının, ülkemiz beklentilerine cevap vermesini ve Yüce Milletimize ve memleketimize hayırlı olmasını temenni ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Arslan, teşekkür ediyorum.

Gruplar adına, başka söz talebi?.. Yok.

Kişisel söz talebinde bulunan Sayın İncetahtacı; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

MEHMET BEDRİ İNCETAHTACI (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, Damga Vergisi, fiskal amaçlı bir vergidir. 77 nci madde, bu Damga Vergisini düzenlemektedir. Bu durumu, mevcut durumuyla, uygulama sorunlarıyla ve yapılan düzenlemeleyle kısaca anlatmaya çalışacağım.

Bilindiği gibi, kanuna bağlı (1) sayılı tabloda yazılı kâğıtlar, Damga Vergisine tabidir. Damga vergileri, kâğıtların cinsine göre, belirli bir miktar üzerinden veya nispi olarak, yani oransal olarak, hesaplanıp alınmaktadır. Vergilerin oransal olarak hesaplandığı hallerde -şirket sermayeleriyle ilgili kâğıtlar hariç tutularak- üst sınır bulunmamaktadır. Oransal vergiler, kâğıtlar üzerindeki değerler toplamı dikkate alınarak, hesaplanmaktadır. Şimdi, mevcut durum budur. Bu durumun getirdiği bazı aksaklıklar vardır; uygulamada bazı sorunlar vardır. Bunları da üç ayrı maddede toplamak mümkündür.

Bunları kısaca özetlemek gerekirse; birinci uygulama sorunu, özellikle uzun vadeli veya yüksek tutarlı sözleşmelerde ortaya çıkan aşırı yüksek vergilerin ödenmesi, olanaksız hale gelmektedir. İkinci uygulama sorunu, yüksek tutarlı Damga Vergisinden kaçmak için, mükelleflerce farklı yöntemler denenmekte, böylece, fazla vergi alınmak istenirken, hiç vergi alınamayan bir durum ortaya çıkmaktadır. Üçüncü uygulama sorunu ise, yüksek tutarlı Damga Vergisi, işletmelerin, yatırım veya işletme politikalarını etkilemektedir. Dikkat edilirse, bu üç durum, fiskal amaçlı Damga Vergisinin, gerek tahsilinde gerek mükelleflerle olan münasebetlerinde birtakım problemleri meydana getirmekte ve bu problemlerin aşılmasına imkân tanımamaktadır.

Yeni madde, birtakım düzenlemeler yapmaktadır, birtakım yenilikler getirmektedir. Buna göre, Damga Vergisi Kanununun (1) sayılı tablosunda yer alan her bir kâğıt için hesaplanacak Damga Vergisi tutarına bir üst sınır getirilmektedir; bu, yeni bir düzenlemedir.

Yine, her bir kâğıt için hesaplanacak en yüksek vergi tutarı, yıldan yıla değer kaybedeceği için, her yıl yeniden değerlendirmeye tabi tutularak yükseltilecektir. Türkiye'nin içerisinde bulunduğu enflasyonist ortamda bu düzenlemenin de mantıklı bir düzenleme olduğunu söyleyerek, hepimize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İncetahtacı, teşekkür ediyorum.

Sayın Kul?..

EMİN KUL (İstanbul) – Konuşmayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki, Sayın Kul keyfiyet etti, vazgeçti.

Sayın Bilgir, buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

ÇETİN BİLGİR (Kars) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bilindiği gibi, tahakkuku tahsiile bağlı olan Damga Vergisi, medeni ve ticari işlemlere hukuki bir nifelik kazandırmak amacıyla düzenlenen kâğıtlar üzerine konulmuş vasıtalı bir vergidir. Günümüzde, kişiler arasındaki ekonomik ve sosyal ilişkiler bir hayli artmış, çeşitlenmiş, hatta, ulusal sınırları bile aşmış ve bu durum da, vergi kapsamının giderek genişlemesine yol açmış bulunmaktadır. Kâğıt üzerine konulmuş bu mükellefiyet özelliğiyle, Damga Vergisinin, geniş bir uygulama alanına dönük olması nedeniyle ilgilendirdiği mükellef sayısı, diğer bütün vergilerde olduğundan çok daha fazladır. Ancak, günün değişen ekonomik koşullarına göre, para değerinde ortaya çıkan değişimler sonucunda, Damga Vergisine konu olan kâğıtlara ait matrah da büyük rakamlara ulaşmış bulunmaktadır. Bu durum, ödenecek Damga Vergisinin büyük rakamlara ulaşması nedeniyle, mükellefler tarafından şikâyet konusu yapılmakta, hatta, vergiden kaçınmalara bile neden olmaktadır.

Bu itibarla, tasarının 77 nci maddesiyle öngörülen değişikliklerle, 488 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasına "her bir kâğıt için hesaplanacak vergi tutarı (1) sayılı tabloda yer alan sınırlamalar saklı kalmak üzere 200 milyar lirayı aşamaz. Bir önceki yılda uygulanan bu azamî tutar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır" hükmü getirilmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, Damga Vergisine konu olan kâğıtlara ait matrahın büyük rakamlara ulaşması sebebiyle, tasarının 81 inci maddesinin (H) fıkrasıyla, 488 sayılı Kanunun mükerrer 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında geçen "...100 lira..." ibaresinin "...10 000 lira..." şeklinde değiştirilmesi önerilmiş bulunmaktadır.

Ayrıca, tasarının 82 nci maddesinin 8 inci bendiyle de "488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 13 üncü maddesi" hükmünün, uygulama alanı kalmaması sebebiyle, yürürlükten kaldırılması önerilmiştir.

Yapılan önerilerin tamamı, yasanın mantığına uygundur ve yerinde düzenlemelerdir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bilgir, teşekkür ediyorum.

Sayın milletvekilleri, madde üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Madde üzerinde önergeler vardır.

Madde tek fıkradır ve 5 önerge vardır; geliş sırasına göre okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüülecek 626 sayılı vergi kanunu tasarısının 77 nci maddesinde yer alan ve "sınırlamalar saklı kalmak üzere" ifadesinden sonra gelen "200 milyar" ifadesinin "500 milyar" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Maddenin değişiklik istenen şekli:

"Şu kadar ki, her bir kâğıt için hesaplanacak vergi tutarı (1) sayılı tabloda yer alan sınırlamalar saklı kalmak üzere 500 milyar lirayı aşamaz."

İlyas Arslan	Mehmet Aykaç	Abdullah Örnek
Yozgat	Çorum	Yozgat
Osman Hazer	Salih Katircioğlu	Hüseyin Arı
Afyon	Niğde	Konya
Kahraman Emmioğlu	Yakup Budak	İbrahim Ertan Yülek
Gaziantep	Adana	Adana
Ahmet Doğan	Celal Esin	Cemalettin Lafçı
Adıyaman	Ağrı	Amasya
Rıza Ulucak	Muhammet Polat	Alaattin Aydın
Ankara	Aydın	Batman
Suat Pamukçu	Abdulhaluk Mutlu	Mustafa Yönlüoğlu
Bayburt	Bitlis	Bolu
İsmail Coşar	Zülfikar Gazi	Ramazan Yenidede
Çankırı	Çorum	Denizli
Ömer Naimi Barım	Tevhit Karakaya	Lütfü Esengün
Elazığ	Erzincan	Erzurum
Sıtkı Cengil	Ahmet Çelik	Mehmet Sıddık Altay
Adana	Adıyaman	Ağrı
Murtaza Özkanlı	Ömer Faruk Ekinci	Musa Okçu
Aksaray	Ankara	Batman

Feti Grtr	Mehmet Altan Karapaşaoğlu	Ömer Vehbi Hatipoğlu
Bolu	Bursa	Diyarbakır
Ahmet Cemil Tunç	Aslan Polat	şinasi Yvuz
Elazığ	Erzurum	Erzurum
Nurettin Aktaş	Mehmet Bedri İncetahtacı	Mehmet Silay
Gaziantep	Gaziantep	Hatay
Mehmet Emin Aydınbaş	Azmi Ateş	Hüseyin Kansu
İçel	İstanbul	İstanbul
Osman Yumakoğulları	Hasan Dikici	Zeki nal
İstanbul	Kahramanmaraş	Karaman
Fethi Acar	Salih Kapusuz	Mikail Korkmaz
Kastamonu	Kayseri	Kırkkale
Mustafa Kemal Ateş	Osman Pepe	Veysel Candan
Kilis	Kocaeli	Konya
Hanifi Demirkol	Turhan Alçelik	Süleyman Metin Kalkan
Eskişehir	Giresun	Hatay
Saffet Benli	Ekrem Erdem	İsmail Kahraman
İçel	İstanbul	İstanbul
Bahri Zengin	Abdullah zbek	Zekir Karabayır
İstanbul	Karaman	Kars
Memduh Büyükkılıç	Kemal Albayrak	Cafer Güneş
Kayseri	Kırkkale	Kırşehir
Hasan Hüseyin z	Metin Perli	Yaşar Canbay
Konya	Kütahya	Malatya
Nedim İlci	Hüseyin Olgun Akın	Nezir Aydın
Muş	Ordu	Sakarya
Ahmet Demircan	Musa Uzunkaya	Ahmet Nurettin Aydın
Samsun	Samsun	Siirt
Zülfükar İzol	Abdulkadir ncel	İsmail İlhan Sungur
şanlıurfa	şanlıurfa	Trabzon
şaban şevli	Kâzım Arslan	Rıza Güneri
Van	Yozgat	Konya
Mustafa naldı	Ahmet Derin	Fikret Karabekmez
Konya	Kütahya	Malatya
Sabahattin Yıldız	Latif ztek	Ahmet Karavar
Muş	Samsun	şanlıurfa
Abdullah Arslan	Bekir Sobacı	Maliki Ejder Arvas
Tokat	Tokat	Van
	Fethullah Erbaş	
	Van	

BAŞKAN – Sayın Aytekin, mutadı veçhile, imzalarınızı geri çekiyorsunuz?

FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ) – Evet.

BAŞKAN – Evet, üç önergeden imzalar geri çekildi; bu suretle, önergeler işlemden kaldırıldı.

Dördüncü önergeyi işleme koyuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüülecek 626 sayılı Vergi Kanunu Tasarısının 77 nci maddesinde yer alan "ve sınırlamalar saklı kalmak üzere" ifadesinden sonra gelen "200 milyar" ifadesinin "500 milyar" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Maddenin değişiklik istenen şekli:

Şu kadar ki, herbir kâğıt için hesaplanacak vergi tutarı 1 sayılı tabloda yer alan sınırlamalar saklı kalmak üzere 500 milyar lirayı aşamaz.

İlyas Arslan (Yozgat) ve arkadaşları

BAŞKAN – Efendim, Sayın Komisyon, önergeye ne buyurur?..

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

MALİYE BAKANI ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, biraz önce Sayın İncecetahtacı'nın da çok açık bir şekilde belirttiği gibi, özellikle, ekonomik ve sosyal olaylardaki gelişmeler sonucu düzenlenen kâğıtların tutarlarının, artık, yüzmilyonlarca dolarla ifade edilmesi nedeniyle, ödenecek damga vergileri çok büyük miktarlara çıkmakta ve ödenemez hale gelmekte, bu nedenle de, bu tür işlemler nerede ise yapılmamaktadır. Uluslararası ilişkilerde bulunacak olan mütebbislerin önünü bu tür vergilerle kesmemek için böyle bir sınırlama getirme gereği duyulmuştur.

O nedenle de, 200 milyar liralık sınır, bu kâğıtlar için, zaten önümüzdeki yıllarda yeniden değerlendirilme oranında da artacağı için makul olarak görülmekte, bu nedenle de, önergeye katılmamaktadır efendim.

BAŞKAN – Efendim, önergeye Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılmadı.

Önerge sahibi Sayın Arslan?..

İLYAS ARSLAN (Yozgat) – Gerekeçeyi okuyun efendim.

BAŞKAN – Gerekeçeyi okutuyorum :

Gerekeç:

Kanunda ve kanuna ekli tapularda, kanun koyucunun gerekli gördüğü istisna, muafiyet ve sınırlamalar yer almaktadır. Böyle bir ek sınırlama, yüksek vergiye tabi kâğıtlardan yararlanacak ödeme gücü yüksek mükelleflere ek bir istisna getirmektedir.

BAŞKAN – Efendim, önergeye katılmadılar; önergeyi oya sunacağım...

III. – YOKLAMA

(FP sıralarından bir grup milletvekili ayağı kalktı)

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Sayın Başkan, toplantı yetersayı yoktur; yoklama yapılmasını istiyoruz. (ANAP ve DSP sıralarından "Bravo"sesleri, alkışlar[!])

BAŞKAN – Efendim, ben şimdi, yoklama isteminde bulunanları kontrol edeceğim.

Sayın Terzi?.. Burada.

Sayın Esengün?.. Burada.

Sayın İncetahtacı?.. Burada.
 Sayın Abdullah Örnek?.. Burada.
 Sayın Ali Oğuz?.. Burada.
 Sayın İsmail Coşar?.. Burada.
 Sayın Gazi?.. Burada.
 Sayın Candan?.. Burada.
 Sayın İlyas Arslan?.. Burada.
 Sayın Hasan Hüseyin Öz?.. Burada.
 Sayın Kâzım Arslan?.. Burada.
 Sayın Fethullah Erbaş?.. Burada.
 Sayın Şaban Şevli?.. Burada.
 Sayın Yıldız?.. Burada.
 Sayın Faruk Ekinci?.. Burada.
 Sayın Ahmet Nurettin Aydın?.. Burada.
 Sayın Yumakoğulları?.. Burada.
 Sayın Mehmet Ali Şahin?.. Burada.
 Sayın Latif Özbek?.. Burada.

Ad okunmak suretiyle yoklama yapılacaktır; salonda hazır bulunan sayın milletvekillerinin, yüksek sesle işaret buyurlmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, toplantı yetersayımız vardır; çalışmalarına devam ediyoruz.

VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

5. – *Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlâk Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 arkadaşının, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 30 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Kemalettin Gökteş ve 33 Arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 30 arkadaşının, Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırılı'nın, Adana Milletvekili Arif Sezer'in, Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İstanbul Milletvekili Cefi Kamhi'nin, Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 6 arkadaşının, Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanı Van Milletvekili Mahmut Yılbaş, Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Metin Işık, Mardin Milletvekili Muzaffer Arıkan ve 6 arkadaşının, benzer mahiyetteki kanun teklifleri ve Plân ve Bütçe Komisyonu raporu (1/1708, 2/172, 2/173, 2/175, 2/1129, 2/1154, 2/1166, 2/1182, 2/1191, 2/1194, 2/221, 2/270, 2/287, 2/293, 2/323, 2/369, 2/420, 2/459, 2/493, 2/884, 2/959, 2/960, 2/1015, 2/1019, 2/1070) (S. Sayısı: 626) (Devam)*

BAŞKAN – Sayın İlyas Arslan ve arkadaşlarının önergesini oya sunacağımız sırada yoklama istenmişti. Yapılan yoklama sonucunda toplantı yetersayı olduğu anlaşılmıştır. Dolayısıyla, şimdi, bu önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Bu suretle, 77 nci maddeyi, müzakere olduğu biçimiyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 77 nci madde okunduğu şekilde kabul edilmiştir.

78 inci maddeyi okutuyorum:

ONBİRİNCİ BÖLÜM
HARÇLAR KANUNU
İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİKLER

MADDE 78 - 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı "Tapu ve Kadastro İşlemlerinden Alınacak Harçlar" başlıklı (4) sayılı tarifinin I numaralı bölümünün 13 üncü fıkrasının (a) bendindeki binde 36 ve binde 18 oranları sırasıyla binde 10 ve binde 5, 20 nci fıkrasının (a), (c), (d), (e) ve (f) bentlerindeki binde 48 oranı binde 10 olarak değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Grupları adına, söz talebi var mı efendim?

AYHAN FIRAT (Malatya) – CHP Grubu adına söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ayhan Fırat, buyurun efendim.

CHP GRUBU ADINA AYHAN FIRAT (Malatya) – Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri; görüşülmekte olan vergi reformu kanunu tasarısı, 492 sayılı Harçlar Kanununda bazı değişiklikler öngörmektedir. Bu bağlamda, tüm inşaat sektörünü ve onun ötesinde konut edinmek isteyen tüm vatandaşları yakından ilgilendiren Harçlar Kanununun 13 üncü fıkrasının (a) bendinin yeniden düzenlenmesi huzurunuzda getirilmiş oluyor. Bilindiği üzere, sözü edilen madde "arsa ve arazi üzerine yeniden inşa olunacak bina ve sair tesislerin tescilinde bina vergisi değeri üzerinden binde 36 harç alınır" hükmünü içermektedir ve bu harç, binalara yapı kullanma iskân belgesi alınması aşamasında tahsil edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, ancak, kanunun yürürlüğe girdiği tarihte ülkemizde konut sorununun çözümlenmemiş olduğu ve istihdam alanının yaklaşık yüzde 30'unu kapsayan inşaat sektörünün desteklenmesi zorunluluğu gözönüne alınmış olup, konut inşaatlarının söz konusu harçtan muaf tutulması düşünülmüştür. Bu amaçla, 2982 sayılı Konut İnşaatında ve Kalkınmada Öncelikli Yörelerde Yapılacak Yatırımlarda Vergi, Resim ve Harç İstisna ve Muafıkları Tanınması Hakkında Kanunun 3 üncü maddesiyle "konut inşaatlarında 1997 yılı sonuna kadar harç alınmaz" hükmü konulmuştur. Beş yıl için öngörülen iskân harcı muafiyeti, 31.12.1997 tarihinde sona ermiş bulunmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, muafiyetin kalktığı Ocak 1998'den bu yana inşaat sektörüne bir göz atalım.

Ne ilginç bir tesadüftür ki, Devlet İstatistik Enstitüsünün verilerinden yapılan hesaplama göre, geçen yılın ilk üç ayında 21 877 adet yapı ruhsatı alınmışken, bu yılın aynı döneminde 16 000 adet yapı ruhsatı alınmıştır. Bir başka deyişle, harcın yürürlüğe girdiği ilk üç ayda konut inşaatı yüzde 26,7 oranında azalmıştır ve yine çok ilginç bir olgudur ki, iskân aşamasına gelmiş yüzlerce dosya belediyelerde beklemektedir, sahipleri başvuruda bulunmamaktadır. Yapılan tespitlere göre, konut sahipleri, yapı kullanma belgesini almadan konutlarına taşınmaktadırlar; belediyelerin bunları tespit edip 3194 sayılı Yasaya göre ceza uygulaması da mümkün olamamaktadır.

Konuyu rakamsal olarak şöyle ifade edebiliriz: Örneğin, 20 dairesel bir apartmanda 3 bin metrekarelik bir inşaatta, üçüncü sınıf dersek, aşağı yukarı, 1,5 milyar Türk Lirası bir harç alınması gerekiyor. Bu da, Türkiye'de, şu anda, konut açığının biraz daha artmasına neden oluyor. Türkiye'de şu anda 400 bin konut açığı var. Bu konut açığını kapatabilmek için, inşaat sektörünü bir noktada teşvik etmek gerekir.

İşte, bu madde, daha önceki oranları kaldırarak, binde 36 yerine binde 10 ve binde 18 yerine binde 5 harcı koyarak iskân almada da bir kolaylık sağlıyor ve inşaat sektörüne bir hız veriyor. Ne var ki, vatandaş, iskânını alırken, 60-70 milyon lira bir ödeme karşısında kalıyordu ki; bu da, bu yasa tasarısıyla yarı yarıya azaltılmış oluyor ve 1 numaralı bentteki de dörtte bir oranında düşürülmüş oluyor.

Bu madde böyle kabul edildiği takdirde, harç yaygınlaşmış olacak, toplam gelir yükselecek, konut sahibi kaçak iskân etmekten kurtulmuş olacak, kaçak yapılaşmanın yaygın olduğu ve -demin de söylediğim gibi- 400 bin konut açığının bulunduğu ülkemizde yasal yapılaşma desteklenmiş olacaktır; özellikle konut kooperatifleri, girmiş oldukları malî darboğazlardan belli bir ölçüde kurtarılmış olacaktır.

Yine, 13 üncü fıkranın, sosyal mesken ve işçi evleri ile bunlardan daha düşük evsafı meskenler için bina vergisi değeri üzerinden aldığı binde 8 oranı da binde 5'e düşürülüyor; bu şekilde, işçi konutları ve sosyal mesken inşaatları da teşvik edilmiş oluyor.

Bu maddenin Cumhuriyet Halk Partisi Grubunca uygun görüldüğünü belirtmek istiyor ve hepinize, beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP ve DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ayhan, teşekkür ediyorum efendim.

Fazilet Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere, Sayın Erbaş; buyurun efendim. (FP sıralarından alkışlar)

FP GRUBU ADINA FETHULLAH ERBAŞ (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 626 sıra sayılı bazı vergi kanunlarında değişiklik yapan yasa tasarısının 78 inci maddesi üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum; Grubum ve şahsım adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 492 sayılı Harçlar Kanununda "Tapu ve Kadastro İşlemlerinden Alınacak Harçlar" başlıklı (4) sayılı tarifenin 1 numaralı bölümünün 13 üncü fıkrasının (a) bendindeki binde 36 ve binde 18 oranları, sırasıyla binde 10 ve binde 5, yine, 20 nci fıkranın (a), (c), (d), (c) ve (f) bentlerindeki binde 48 oranı da binde 10 olarak değiştirilmiştir.

Şimdi, 13 üncü fıkranın (a) bendiyle şu söyleniyor: "Arsa ve arazi üzerine yeniden inşa olunacak bina vesair tesislerin tescilinde Emlak (Bina) Vergisi değeri üzerinden" binde 36 harç alınırken, oran, binde 26 daha az alınmak suretiyle binde 10'a düşürülüyor, yine, (a) bendinin ikinci pragrafında da "Bayındırlık ve İskân Bakanlığının görüşü alınarak, Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilmiş bulunan sosyal mesken, işçi evleri ve bunlardan daha düşük nitelikteki meskenler için, Emlak (Bina) Vergisi değeri üzerinden" binde 18 oranında harç alınırken, şimdi, bu binde 18 oran, binde 13 daha az alınmak suretiyle, binde 5'e indirilmektedir.

Keza, (4) sayılı tarifenin 1 numaralı bölümünün 20 nci fıkrasında ise, (a) bendinde "Gayrimenkullerin ivaz karşılığında veya ölüncüye kadar bakma akdine dayanarak yahut trampa hükümlerine göre devir ve iktisabında gayrimenkulün devir ve iktisap bedelinden az olmamak üzere emlak vergisi değeri üzerinden (cebrî icra ve şüyuun izalesi hallerinde satış bedeli, istismaklerde takdir edilen bedel üzerinden) devir eden ve devir alan için ayrı ayrı..." şeklinde, eski metinde olduğu gibi

devam etmiştir. Halbuki, burada, Arsa Ofisi olsun, diğer kamu kurumları olsun, ihale açmak suretiyle, bazı gayrimenkulleri satılabilmektedirler. Burada, ihale yoluyla satış hallerinde, satış bedeli, istimlaklerde takdir edilen bedel üzerinden, devir eden ve devir alan için ayrı ayrı olmak üzere, yine harç oranları düşürülmektedir. Sayın Bakanım ve bu tasarımı hazırlayanlar, eğer, bu "cebrî icra ve şüyuun izalesi hallerinde" ifadesinden sonra gelmek üzere "ihale yoluyla satışları" da ilave etmiş olsalardı, madde daha güzel olacaktı inancındayız.

Değerli arkadaşlar, bu harçların düşürülmesi, elbette ki, çok güzel bir olaydır; tasarımı hazırlayanları, Sayın Maliye Bakanlığı yetkililerini tebrik ediyoruz; önemli bir şey. Şu anda, yarım milyona yakın bir konut açığımız var. Tasarımın bu maddesinin, bu konut açığının bir an önce giderilmesinde, elbette, hayırlı bir işlev göreceği kanısındayız. Yine, kaçak yapılaşmanın önlenmesinde de önemli bir aşama olacaktır. Ancak, bana göre, bu tasarıda, bu vergi kanunlarında bir şey var; yani, vergi kanunuyla, elbette ki, devletimiz daha büyük gelir elde edecek. Bu harçların düşürülmesi olayı yanında bir şey daha gözümüzden kaçmasın. Maliye Bakanımız veya Bakanlık yetkilileri şunu düşünüyorlar: Kaz gelecek yerden tavuk esirgenmez. Burada, 25 inci maddeyle, 193 sayılı Kanununun 2 nci maddesi değiştirilmişti. Bu 2 nci maddede "ticarî kazançlar, zirafî kazançlar, ücretler, serbest meslek kazançları, gayrimenkul sermaye iratları, menkul sermaye iratları ve kaynağı ne olursa olsun diğer her türlü kazanç ve iratlar" deniliyor. Şimdi, gayrimenkullerimizi, 1998 beyan döneminde belli bir beyan esasına göre beyan ediyoruz; daha sonra bunu sattığımız zaman, aradaki fark, yani, satış fiyatı ile beyan fiyatı arasındaki fark, yeni tasarıya göre yüzde 15 ilâ yüzde 40 arasında Gelir Vergisine tabi olacak; dolayısıyla, Maliyenin buradaki binde 2'lik veya binde 2,6'lık gelir kaybı, yüzde 20, yüzde 45'e kadar çıkan bir oranda artmış olacaktır. Dolayısıyla, Maliye buradan çok daha büyük kazançlara ulaşmaktadır.

Her şeye rağmen, tasarımın 78 inci maddesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum. Maliye Bakanlığını, bu konudaki düzenlemesinden dolayı tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erbaş, teşekkür ediyorum.

Doğru Yol Partisi Grubunun görüşlerini ifade etmek üzere, Sayın Bedük; buyurun efendim.

DYP GRUBU ADINA SAFFET ARIKAN BEDÜK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 626 sıra sayılı kanun tasarısının 78 inci maddesi üzerinde Doğru Yol Partisinin görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum; Yüce Heyetinizi, şahsım ve Grubum adına saygıyla selamlıyorum.

Tasarımın 78 inci maddesiyle, Harçlar Kanununa bağlı tapu ve kadastro işlemlerinden alınan harçlarda değişiklik yapılarak indirime gidilmektedir. Bilindiği gibi, halen, özellikle gayrimenkullerin alım ve satımıyla ilgili olarak tapu muameleleri sırasında alıcı ve satıcıdan toplam binde 96 oranında alınan tapu harçları oldukça yüksektir. Bu yükseklik, bir noktada vergi mükelleflerini vergiyi kaçırabilmek için devleti kandırma çabası içerisine girmeye de neden olmaktadır. Gayrimenkulleri olan vatandaşlar, bilhassa, vergi kaçırabilmenin yollarını da aramak suretiyle, değerlerini düşük göstermekte; bir insan, eğer gayrimenkulünün değeri 5 milyar ise, bunu 1 milyar lira göstermekte, hatta, daha da aşağıda göstermekte; ama, aynı yerde bir başka mükellef, aynı nitelikteki bir gayrimenkulünün değerini ise tam anlamıyla göstermektedir ki, burada vergi kaybı açık ve bariz olarak ortaya çıkmaktadır.

Oysa, devletin görevi, mükellefe vergiyi sevdirebilmektir, sevdirmektir; gülerек, bilerek ve isteyerek vergisini ödeyebilecek bir anlayışı hâkim kılmaktır. Vergi Kanunu Tasarısının ana maksadı bu olmalıdır. Eğer, Vergi Kanununda yapılan bu revizyonu -biz reform demiyoruz- özellikle mükellefin anlayabileceği bir lisanla ortaya koyarsak, o takdirde, mükellef, severek, isteyerek vergisi-

ni ödeme gibi, fevkalade önemli, o derecede de şerefli bir görevi ifa etmiş olacaktır; ama, ne yazık ki, bu kanun tasarısında da, tasarı maddeleri anlaşılır bir lisanla yazılmadığından veya bazı maddelerdeki farklı kısımların veya getirilmiş olan birkısım hükümlerin farklı farklı yerlerde olması sebebiyle, mükellefleri, anlayabileceği bir şekilde vergi ödemeye teşvik edebileceğinden endişemiz vardır. Oysa, bizim üzerinde durmamız gereken nokta, basit, anlaşılabilir, vergisini zevkle götürüp ödeyebilecek; ama, vergiyi kaçırmayacak ve yine aynı şekilde, "ben vergimi ödedim; ama, gelecekte acaba başıma tekrar bir iş gelebilir mi" diye korku içerisinde olmayacak bir hususu mutlaka yakalamamız noktasıdır.

Değerli milletvekilleri, tereddütüm, her vesileyle ifade ettiğim gibi, Vergi Kanunu Tasarısında getirilen bu ifadelerin ve hükümlerin anlaşılabilir olmamasından kaynaklanmaktadır. Mutlaka bir malî müşavire veya bir muhasebeye gidip de, beyanamesini eğer doldurabilecek şekilde hazırlanıyorsa, burada, gerçekçi ve yine, vergi nispetini veya gelir nispetini artıracak bir anlayışı tam anlamıyla yakalayabileceğimiz inancımı taşıyorum.

Bu durumda, getirilen 78 inci maddede de, taraflar menfaat birliği içerisinde hareket ederek, yüksek tapu harcından kaçınmak için, işlem sırasındaki değerleri, gerçeğin çok altında göstermektedirler. Tapu harcı gelirinin kaybindan ziyade, söz konusu gayrimenkulü satan tarafından ödenmesi gereken Gelirler ve Kurumlar Vergisinde önemli kayıplar meydana gelmektedir. Bu nedenle, öteden beri herkesin görtüş birliği içerisinde olduğu üzere, tapu harçlarının, genel olarak binde 48'den, binde 10'a indirilmesi, gerçekten yerindedir ve isabetlidir. Bu suretle, gayrimenkullerin çeşitli şekillerde devir veya iktisabında, gayrimenkullerin irtifak haklarının ve gayrimenkul mükellefiyetinin, şirketlere sermaye olarak konulmasında, gayrimenkul üzerine irtifak hakkı tesis etmekle birlikte, alınmakta olan tapu harcı oranı, binde 48'den, yine, binde 10'a indirilmektedir.

Vergi oranının binde 10'a indirilmesi -tekrar ifade ediyorum- isabetli; ancak, alım-satım veya devir veya temlik konusu, gayrimenkulün gerçek rayiç bedeli hususunda, Maliye Bakanlığı, yol gösterici emsalleri, altı ayda bir, hiç olmazsa, yılda bir yayımlamalıdır. Bu konuyu da, mutlaka, sürdürülebilir ve uygulanabilir bir şekilde de ortaya koymalıyız.

Bu yapılmayıp da, işlemi takiben, takdir komisyonları devreye sokulursa, gereksiz, milyonlarca mal, ihtilaf yaratılmış olarak karşımıza çıkacaktır. Bu yetmiyormuş gibi, mahkemelerde, idarî yargıda, devlet ile mükellef arasındaki ihtilaf oldukça artacak ve bu suretle de, vatandaş bizar, insangütcü israfı ve bilhassa, bürokratik birkısım engellemeler ve işlemlerle karşı karşıya kalınacaktır; 1980'den önceki günlere tekrar dönülmüş olacaktır. Bu alanda, Batı ülkelerinde olduğu gibi, pozitif, radikal düzenlemelere gerçek anlamıyla ihtiyaç vardır.

Emlak Vergisinde yapılmış olan düzenlemeden sonra, buna paralel olarak, Harçlar Kanununda da, tapu ve kadastro işlemlerinden alınacak harçların indirilmesi, her ne kadar -tekrar ifade ediyorum- doğru ise de, biraz evvel işaret ettiğim eksikliklerin giderilmesi konusunda, Maliye Bakanlığının tedbir alacağı inancımı taşımaktayım.

Getirilen bu değişiklikle, gerçekçi değerler yakalanmalı ve gerçekçi bir vergilendirme, mutlaka gerçekleştirilmelidir.

Her ne kadar, Gelir Vergisi Kanununda tereddütlerimiz varsa da, bize göre, gizli bir servet vergisi getirilmektedir; Vergi Kanunu Tasarısının temelindeki anlayış, bize göre budur. "Tasarı ve harcamasına kaynak teşkil eden her türlü" ibaresi, görünürde, ekonominin kayda alınarak, her türlü gelirin vergilendirilmesinin hedeflendiği şeklinde de takdim edilmektedir; ancak, gelirin tarifine getirilen sınırsız bir boyut, servet mukayesesi yöntemiyle, gizli vergileme yolu da açılmaktadır. Sonucun nereye varacağı bilinmemektedir. Uygulamada, ciddi problemlerle karşı karşıya kalınacaktır.

Bu konuda, Mliye Bakanlığı, geniş bir yetki almaktadır. Vergiciliğin temel prensiplerinden olan vergiyi doğurana olay ve verginin konusuna giren gelir kavramları, âdeta, altışt edilmektedir. nemli olan, kazanç ve irat elde etme gayesiyle yapılan faaliyet ve işlemlerden doğan gerçek geliri kavramak ve vergilendirmektir. Bu değişiklik, bir anlamda, rtll servet beyanı sisteminin getirilmesi olup, bu yönden de mükellefler, sınırları belirsiz vergilemeyle veya risklerle, her an karşı karşıya kalacaktır. Bu itibarla, her mükellefin servetindeki değişimleri, âdeta, kamuya servet beyanı veriyormuş gibi, muntazam bir Şekilde takip etmesi de büyük bir önem taşımaktadır. Her ne kadar, geçmişte edinilmif olan servet unsurlarından kaynaklanan artışların vergilendirilemeyeceği söylenirse de, tasarıda buna açıkça yer verilmediği görülmektedir.

Bizim üzerinde durduğumuz nokta, zengin olandan, kazancı fazla olandan fazla, az olandan az alalım; ortadirekten de, onu yıkmayacak Şekilde az alalım; ama, fazla kazananadan ne kadar alınır-sa, tabi, onu da yıkmamak üzere, gerçekçi bir anlayış içerisinde vergilendirmeye tabi tatalım.

Bizim, bu kanun tasarısında, özellikle "az kazananadan az, çok kazananadan çok vergi alınması" ilkesini yıkabileceği, ortadan kaldıracılabileceği Şeklinde bir tereddttmiz vardır. Bu sebeple de, ortadireğin daha da bel vereceği, sıkıntı çekeceği, ktik ve orta ölçekli işletmeleri de -KOBİ'leri-sıkıntıya sokacağı inancını taşımaktayız. Bu vergilerle ilgili olarak -ki, Emlak Vergisi yine bunlarla ilgilidir, Harçlar Kanununda getirilen indirim de yine onları özellikle ilgilendirmektedir- getirilecek olan kolaylıklarla, uygulamalardaki ferahlılıkla ve açıklıkla, mükellefin sıkıntı çekmeyeceği ve bu konuda gerekli düzenlemelerin yapılacağı inancını ve ümidini taşıyoruz.

Bu duygularla, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (DYP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bedük, teşekkür ediyorum.

Anavatan Partisi Grubu adına, Sayın Refik Aras; buyurun. (ANAP sıralarından alkışlar)

ANAP GRUBU ADINA REFİK ARAS (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; huzurlarınıza, 626 sıra sayılı çeşitli vergi yasalarında değişiklik yapmakta olan tasarının 78 inci maddesi üzerinde, Anavatan Partisi Grubu adına görüşlerimi arz etmek için kmış bulunuyorum. Hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Şimdi üzerinde çalıştığımız 78 inci madde, 492 sayılı Harçlar Kanunu-na bağlı "Tapu ve Kadastro işlemlerinden Alınacak Harçlar" başlıklı bölümün 13 üncü ve 20 nei fıkralarında değişiklik yapmaktadır.

Bilindiği zere, Türkiye'de tapu harcı oranı fevkalade yüksektir. Tapuya gittiğimiz zaman, alıcı ve satıcı olarak birçoğumuzun doğru beyanda bulunmadığını biliyoruz. Neden yle oluyor; tapu harcı oranı çok yüksek de ondan öyle oluyor. Şu anda alıcıdan yüzde 4,8, satıcıdan yüzde 4,8 olmak üzere toplam 9,6 bir harç ödemesi söz konusu. Böyle olunca da kimse doğru beyanda bulunmuyor. Bu madde, bu çok önemli aksaklığı gideriyor ve alıcıdan yüzde 1, satıcıdan yüzde 1 oranında harç alınmasını ngrtyor. Bu düzenlemeyi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu akşamki oturumunda sonuçlandırabilir miyiz; inşallah sonulandırırız diye dşntyorum. Bugüne kadar bazı zorluklarımız oldu, inşallah bugün az olur.

Değerli milletvekilleri, ikibuçuk yıldan beri Parlametodayım; hükümetler tenkit edilirken - hangi hükümet olursa olsun- en çok duyduğum sözlerden biri "getirin doğru dürtüst bir vergi tasarısı, vergi reformu, biz de yanınızda olalım ve bu yasayı çıkaralım." işte, bugünkü 55 inci Hükümet bu işi yapmıştır; yani, gün, bugündür.

Değerli milletvekilleri, çok konuşuldu; ama, çok kısa başlıklarla bazı Şeyleri hatırlatmak istiyorum. Türkiye'de vergi oranları gerçekten yüksektir. Gelir Vergisinin alt dilimi yüzde 25'ten bu tasarıyla yüzde 15'e, st dilimi de yüzde 55'ten yüzde 40'a indiriliyor. Emlak Vergisi oranları çok

yüksekti; şimdi, bu oranları, işyerlerinde binde 5'ten binde 2'ye, meskende binde 4'ten binde 1'e, arazide binde 3'ten binde 1'e, arsada da binde 6'dan binde 3'e indirmek istiyoruz.

Türkiye'de, hayat standardı diye, kazanmadan, devletin vergi tahsil ettiği bir düzen vardı; bu tasarısı, bu hayat standardı müessesesini kaldırıyor.

Türkiye'de götürü vergi sistemi uygulaması kalkıyor, basit sistem diye bir sisteme dönülüyor.

Çiftçilerimizin çok büyük bölümü yüzde 1'lik ve 2'lik bir stopaj düzenine sokuluyor ve böylece problem çözülüyor.

Biraz evvel görüştük, taşıt pulu uygulaması kaldırılıyor.

Maliye, eskiden, borcunu ödemeyen mükelleften faiz alıyordu; ama, devletten olan gecikmiş alacağı faiz ödemiyo; bu yasa tasarısı bunu düzeltiyor. Başka ne oluyor; belgesiz ticarî malların kayda alınması sağlanıyor; belgesiz sabit kıymetler, düşük oranlı vergiyle envantere alınıyor; hemen herkesin şikâyetçi olduğu kayıtdışı ekonomiyi, kayıt içine almaya çalışıyor. Halen, 500 milyon liradan başlayan ilk vergi dilimi, 2 milyar liraya yükseltiliyor; Damga Vergisi uygulamasına - bugün, yine, kabul ettik- sınır getiriliyor.

Değerli milletvekilleri, arz ettiğim bu konularda, halkımızın, özellikle, dargelirli vatandaşlarımızın aleyhine olacak herhangi bir durum yoktur; ben böyle görüyorum; ama, insaf ile söyleyelim ki, bugüne kadar, bir aydan beri yapılan uygulamalarda, maalesef, bizim bu yasayı çıkarmamız, özenle geciktirildi. Yani, bizim elimizi tutan mı oldu; evet, biraz oldu. Kimler dersiniz, vallahi, isimlerini, bir aydan beri, her gün yüzlerce defa dinlediğimiz bir parti grubumuzun değerli milletvekilleri...

ÇETİN BİLGİR (Kars) – Adlarını da söyle...

REFİK ARAS (Devamla) – Burada, bir aydan beri televizyonlarının başında bizi izlemekte olan vatandaşlarımızın ezberledikleri isimleri, şimdi, ben de, yeniden size arz etmeye kalkarsam, zamanınızı almış olurum; ama, bir hususu belirtiyim ki, bunlardan, hiç değilse, bir önergeye iki defa imza koyan değerli milletvekillerinin isimlerini arz ederek, meseleyi geçmek istiyorum...

Bu önergelerde isimler, genellikle, alfabetik olarak sıralanmış ve arkadaşlarımız, üstünü okumadan, sadece sıradan imzalarını koymuşlar. 140 arkadaşımızın, sürekli isimlerini dinliyoruz. Şöyle olmuş: Üç sayfalık önergelerde, bazı arkadaşlarımız (8-9 arkadaşımız) hem birinci sayfaya imzalarını koymuşlar hem de öteki sayfalara ...

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Ne olmuş yani?!

REFİK ARAS (Devamla) – Müsaade ederseniz, hiç değilse, bu zaman geçirme önergelerine ikişer defa imza atan arkadaşlarımızın isimlerini okumak istiyorum: Sıtkı Cengil (Adana), Sayın Ahmet Çelik (Adıyaman). Mükerrer imza koymuşlar... (FP sıralarından gürültüler)

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Sayın Başkan, bu laubaliliğe, lütfen, son verin...

REFİK ARAS (Devamla) – ...Sayın Muhammet Polat (Aydın),

Sayın İsmail Özgün (Balıkesir), Sayın Mutafa Yünlüoğlu (Bolu)...

BAŞKAN – Sayın Aras, gayet tabii, önergeye milletvekilleri imza koyar...

REFİK ARAS (Devamla) – Peki, Sayın Başkanın, tamam, hay, hay.

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Bir aydan beri kürsüye çıkmadınız, bir defa olsun konuşmadınız, şimdi de çıkmış mugalata yapıyorsunuz...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MUSTAFA RÜŞTÜ TAŞAR (Gaziantepe) – Tamam, Sayın Aras, saygılarını sun...

BAŞKAN – Sayın Taşar, Sayın Aras...

REFİK ARAS (Devamla) – Tamam efendim.

Değerli milletvekilleri, Sayın Fazilet...

BAŞKAN – Sayın Aras, Sayın Güney'e bakarak konuşursanız iyi olur efendim.

REFİK ARAS (Devamla) – Tamam efendim; bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen...

REFİK ARAS (Devamla) – Fazilet Partili değerli milletvekili arkadaşlarım, ben, hepinizle birlikte iki buçuk, üç ay bütçede bu işin içinde yaşadım, bir aydır da Genel Kurulda yaşadım. Biz, si-zi her gün dinledik; müsaade edin de şurada üç-beş kelime de biz söyleyelim; yani, sinirlenmeni-zi gerektirecek bir husus görmüyorum. Netice itibariyle, bir aydan beri konuşulan şeylerin, okunan isimlerin üç-beş tanesini de ben söylemiş oldum.

BAŞKAN – Sayın Aras...

REFİK ARAS (Devamla) – Sayın Başkanın uyarısını dikkate alarak konuşmamı bitiriyorum.

55 inci Hükümetimizin getirdiği bu Vergi Kanunu, Reform Tasarısına yürekten inanıyorum. Hangi parti iktidarda olursa olsun, hangi Hükümet iktidarda olursa olsun, Türkiye'nin, böyle geniş kapsamlı, düzgün bir yasaya ihtiyacı vardı; inşallah, her parti, bunu, iktidarında güzel bir şekilde kullanır.

Hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (ANAP sıralılarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aras, teşekkür ediyorum.

HACI FİLİZ (Kırkkale) – Sayın Başkan, Sayın Aras'a yetki verin; istediği kişi çıksın konuşsun; istemediği konuşmasın; önergeye, istediği isim yazılsın, istemediği isim yazılmasın...

BAŞKAN – Gruplar adına başka söz talebi yok.

Sayın Bakan, bir talebiniz mi var?

MALİYE BAKANI ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Evet efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; belki de, bu tasarı konuşulmaya başladığı günden beri, herkesin, üzerinde bu kadar düzeyli konuştuğu, tartıştığı ve en azından mutabık kaldığı bir madde-nin üzerinde bazı açıklamalar yapma gereğini duyduğum için geldim; yoksa, maddede açıklanacak herhangi bir husus kalmadı; çünkü, herkes çok somut olarak gördü ki, bu düzenlemeyle, vergi oran-larının yüksekliliği nedeniyle, halkımızın genellikle "emlak alım-satım harcı" dediği ya da "emlak alım-satım vergisi" dediği vergilerin, alandan 4,8, satandan 4,8 olmak üzere, toplam 9,6 olarak tah-sil edildiği, bu nedenle de, değerlerin çok büyük ölçüde gizlenmesine neden olduğu vergi oranları, yüzde 1'e veya diğer bir ifadeyle binde 10'a indirilmektedir. Demek ki, toplam olarak 9,6'dan yüz-de 2'ye iniyor.

Yalnız, buradaki düzenlemeler sırasında, oranları indirilen harçlarla ilgili birkaç konuyu açık-larsam, zannediyorum, gölgede kalmış veya açıklanmamış birkaç konu da açıklığa kavuşmuş olur.

Öncelikle, ihaleler suretiyle satın alınan gayrimenkullerde de Emlak Vergisi bazının esas alın-maması, ihale sonucunda, onun üzerinden herhangi bir şekilde satış yapılırsa, onlar üzerinden harç alınmakla yetinilmesi şeklindeki Sayın Erbaş'ın önerisine değinmek istiyorum.

Sayın Erbaş, biraz önce arkadaşlarımız getirdiler Maliye Bakanlığının uygulamasını; eğer, özel kanunlarla oluşturulmuş olan komisyonlar marifetiyle değerlendirilmiş bir değer söz konusuysa, örneğin, bizim Arsa Ofisi Genel Müdürlüğümüz, kendi komisyonları marifetiyle bir gayrimenkulü değerlendirip de onu ihaleyle satıyorsa, harca esas alınacak değer, onların bildirdiği değer olacaktır. O, Emlak Vergisi değerinin altında bile kalsa, o değer üzerinden alınmaktadır. Uygulama bu şekilde yürütülmüş zaten; o nedenle, bu konuda ilave bir düzenleme yapmaya gerek yoktur. Daha açık bir ifadeyle, Arsa Ofisinin özel komisyonları tarafından belirlenmiş değerler üzerinden bir ihale yapılırsa, harç da onun üzerinden alınacaktır; yani, Emlak Vergisi bazı mutlakla aranmayacaktır; bu, çok önemli bir konu.

Diğer önemli konu, Sayın Bedük'ün dile getirdiği konu. Özellikle, asgarî değerle ilgili düzenlemelerin, tasarının ilk sevk edildiği şekilde, yürürlükten kaldırıyor olması nedeniyle ortaya çıkabilecek olan uyumsuzlara veya kaosa değindiler. Sayın Bedük haklılar; ancak, biz, Emlak Vergisiyle ilgili görüşmelerimiz sırasında, şu aşamada, asgarî değer esasının kaldırılmasının uygun olmayacağını, dolayısıyla, arkadaşlarımızın verdiği önergelerin uygun olduğunu görerek, Emlak Vergisinde asgarî değer esasını koruduk. Dolayısıyla, her dört yılda bir belediyeler tarafından beyan edilmiş olan değerler, asgarî değer olarak, yine, yürürlükte kalacağından dolayı, bu harç uygulamasında da, asgarî değer korunmasından dolayı herhangi bir kaos doğmayacaktır diye düşünüyoruz. Zannediyorum, o düzenleme nedeniyle, bu kaosun da ortadan kalktığı bir gerçektir.

Değerli arkadaşlar, Emlak Alım Satım Harçlarının 5 kat düşürülmesi, elbette ki, artık, mükelleflerimizin, Emlak Vergisi değerlerini gerçek rayiç bedelleri üzerinden beyan edeceği ve bunlar üzerinden, harçlarının, gerçek miktarları üzerinden ödeneceği varsayımına dayanmaktadır. Bu düzenlemeden sonra, zannediyorum, halkımız da, kendi iyi niyetiyle buna yanıt verecektir.

Teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bakan, teşekkür ediyorum.

Efendim, kişisel söz talebinde bulunan Sayın Osman Hazer. (FP sıralarından alkışlar)

Buyurun efendim.

OSMAN HAZER (Afyon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sıra sayısı 626 olan Çeşitli Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısının, Harçlar Kanunuyla ilgili 78 inci maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Gayrimenkullerin, belirli bir bedel karşılığında veya trampa şeklinde ya da ölünceye kadar bakma aktine dayanarak, devir ve intikallerde devreden ve devralandan tahsis edilen tapu işlem harçları, binde 48'den binde 10'a indirilmektedir.

Ayrıca, arsa ve arazi üzerine yeniden bina vesair tesislerinin inşa edilmesi üzerine tapuda yapılacak tescil işlemlerinde, halen binde 36 olarak uygulanan harç oranı binde 10'a indirilmektedir. Bu uygulama, konut inşaatlarındaki maliyetleri olduğu kadar, arsa üzerine yeniden inşa edilecek diğer binalar için de geçerli olacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; inşaat maliyetlerindeki artışlar, harç oranları indirilmek suretiyle, kısmen de olsa, tafisi mümkün olacaktır. Öte yandan, gayrimenkul mükellefiyetleri ve ya gayrimenkul üzerine irtifak hakkı kurulması devri işlemlerinde ve halen binde 48 olarak uygulanan harç oranı, binde 10 olarak belirlenmektedir. İnşa halleri dışındaki birçok gayrimenkul işleminde, irtifak hakkı tesisi yoluna gidilmekte ve bu uygulamanın geniş bir tatbikat alanı bulunmaktadır. Böylece, irtifak hakkı kurulmasında maliyet aşağıya çekilmektedir. Ayrıca, intifa hakkı sahibi olup, kuru mülkiyet sahiplerinden bu mülkiyet hakkını bedel karşılığı almak isteyenlerin ödemek zorunda olduğu binde 48 oranındaki tapu harcı, 4 kattan fazla indirim yapılarak binde 10 olarak düzenlenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir başka düzenlemeyle, özellikle tarım arazilerinde uygulama alanı bulan ve gayrimenkul mükellefiyeti tehir edilen işlemler için halen binde 48 olarak uygulanan harç oranı, binde 10 olarak belirlenmektedir. Harçlar Kanununda yer alan bu uygulamalarda, harç uygulaması, hem devreden hem de devir alanlar için söz konusu olduğundan, gerçekten yapılan bu indirimler etkisini her iki taraf için de gösterecektir. Böylece, yıllardan beri Emlak Vergisinin gerçek değeriyle belirlenmesini önlediği ve vergi kaybına yol açtığı öne sürülen yüksek oranlı harç uygulamasından vazgeçilmekte, emlakın değerinin rayiç bedeline erişmesi için bir fırsat oluşturmaktadır.

Bu maddeye olumlu baktığımızı ifade eder, bu duygularla Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.
(Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hazer, teşekkür ediyorum.

Sayın Kul?..

EMİN KUL (İstanbul) – Vazgeçtim.

BAŞKAN – Vazgeçtiniz...

Sayın Bilgir, nasıl olsa hazırdır!

Buyurun efendim. (DSP sıralarından alkışlar)

Sayın Bilgir, bu sıralar son konuşmalar; rekorunuzu bir egale edin bakalım!

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Sayın Bilgir, şu Kağızman'ın, Sarıkamış'ın dertlerinden de biraz bahsedin. Kars'ın, daha Digor'u var, Susuz'u var...

ÇETİN BİLGİR (Kars) – Erzurum'u var, İspir'i var, hepsinin sorunları var da; burada, bu şekilde konuşarak çözümleyeceksek iyi; çözümleyelim...

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Sayın bakan hazır buradayken, bir el atınsınlar; biraz dile getir.

BAŞKAN – Sayın Bilgir, siz buyurun.

ÇETİN BİLGİR (Devamla) – 55 inci Hüktümet, gerek Erzurum'a gerek Kars'a, 75 yılda yapılmış olan en büyük yardımı yapıyor; ondan emin olun. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; tasarının 78 inci maddesi üzerinde söz aldım; onu başka bir ortamda tartışırız. 78 inci madde üzerinde hazırladıklarımı sunmak isterim.

Tasarının 78 inci maddesiyle, 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (4) sayılı tarifenin 13/a fıkrasındaki binde 36 ve binde 18 oranları, sırasıyla, binde 10 ve binde 5'e, 20 numaralı maddesinin a, c, d, e ve f fıkralarındaki binde 48 oranları binde 10'a düşürülmektedir.

Tarifenin 13/a fıkrası, arsa ve arazi üzerine yeniden inşa olunacak bina ve sair tesislerin, ikinci paragrafında da, sosyal mesken, işçi evleri ve bunlardan daha düşük nitelikli meskenlerin tapu-ya tesciliyle ilgili işlemleri harç kapsamına almaktadır.

Bu madde kapsamındaki harçlar, 2 no'lu harç beyannamesiyle beyan edilen Emlak Vergisi değeri üzerinden hesaplanmaktadır. 2 no'lu harç beyannamesi, Emlak Vergisi beyannamesi verilmesi süresi içerisinde ilgili vergi dairesine verilmekte, hesaplanan harç aynı süre içerisinde vergi dairesince tahsil olunmaktadır.

Tarifenin 20/a fıkrası, gayrimenkul devir ve iktisabı işlemlerini, 20/c fıkrası gayrimenkul mükellefiyetinin tesis ve devri işlemlerini- Medeni Kanun 754'e göre- 20/d fıkrası gayrimenkul hükümündeki daimi ve müstakil hakların tesis ve devri işlemlerini, 20/e fıkrası gayrimenkul üzerinde irtifak hakkı tesis ve devri işlemlerini, 20/f fıkrası ivaz karşılığında kuru mülkiyet iktisabı işlemini harç kapsamına almaktadır.

Tapu harcı uygulamasında en fazla karşılaşılan işlem, 20/a fıkrası kapsamında gayrimenkul alım ve satım işlemleridir. Gayrimenkul devir ve iktisabında harcın...

ASLAN POLAT (Erzurum) – Bundan bir şey anlamın mı?!

ÇETİN BİLGİR (Devamla)– Dinlesen, anlayacaksın,Aslan Bey! Anlamanın güç olduğunu biliyorum, genel hatlarıyla anlatıyorum; ama, dinleseniz anlayacaksınız. Bu, hukukçuları da ilgilen-diriyor, onu da bilerek söylüyorum.

BAYAR ÖKTEN (Şırnak) – Biraz yavaş oku anlayalım, çok hızlı gidiyorsun.

ÇETİN BİLGİR (Devamla) – Görüşülmekte olan tasarının 78 inci maddesiyle yapılan düzen-lemeye, uygulamada en fazla karşılaşılan tapu işlemleri esas alınarak, bunların harç nispetleri dü-şürülmek suretiyle, mükelleflerin gayrimenkullerinin gerçek değerlerini beyan etmelerinin sağlan-ması, ayrıca, günün ekonomik şartları ve büyüyen gayrimenkul değerleri karşısında hesaplanan harçların, bilhassa dar ve orta gelirlilerce karşılanabilir seviyelere çekilmesi amaçlanmıştır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bilgir, teşekkür ediyorum.

Gerçekten, beni kırmadınız; 3 dakika oldu!

Madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Madde üzerinde verilmiş 10 önerge vardır; maddenin 1 fıkrası olması hasebiyle, 4'ünü okutuyo-rum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, çeşitli vergi kanunlarında değişikliği öngören 626 sıra sayılı yasa tasarısı-nın 78 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi için gereğini arz ederiz.

Değişiklik metni:

"2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı "Tapu ve Kadastro İşlemlerinden Alı-nacak Harçlar" başlıklı (4) sayılı tarifenin I numaralı bölümünün 13 üncü fıkrasının (a) bendinde-ki binde 36 ve binde 18 oranları sırasıyla binde 18 ve binde 9; 20 nci fıkrasının (a), (c), (d), (e) ve (f) bentlerindeki binde 48 oranı binde 24 olarak değiştirilmiş, fıkranın sonuna, bu konularla ilgili olarak verilen beyannamelerde, arazi, arsa veya bina değerinin emsaline göre düşük tutulduğunun tespit edilmesi halinde, beyan dönemiyle ilgili olarak, düşük olarak fark değeri üzerinden, yukarı-daki oranlar 3 kat artırılarak ek harç uygulaması yapılır."

Algan Hacaloğlu

Mustafa Yıldız

Metin Arifağaoğlu

İstanbul

Erzincan

Artvin

Veli Aksoy

Celal Topkan

İzmir

Adıyaman

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarının 78 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve tek-lif ederiz.

"2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı "Tapu ve Kadastro İşlemlerinden Alı-nacak Harçlar" başlıklı (4) sayılı tarifenin I numaralı bölümünün 13 üncü fıkrasının (a) bendinde-ki binde 36 ve binde 18 oranları sırasıyla binde 15 ve binde 10, 20 nci fıkrasının (a), (c), (d), (e) ve (f) bentlerindeki binde 48 oranı binde 25 olarak değiştirilmiştir.

İhsan Çabuk
Ordu
Mustafa İlimen
Edirne

Adil Aşırım
İğdır
Necati Albay
Eskişehir

Fevzi Aytekin
Tekirdağ

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarınnın 78 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı "Tapu ve Kadastro İşlemlerinden Alınacak Harçlar" başlıklı (4) sayılı tarifenin I numaralı bölümününün 13 üncü fıkrasının (a) bendindeki binde 36 ve binde 18 oranları sırasıyla binde 15 ve binde 10, 20 inci fıkrasının (a), (c), (d), (e) ve (f) bentlerindeki binde 48 oranı binde 28 olarak değiştirilmiştir."

İhsan Çabuk
Ordu
Mustafa İlimen
Edirne

Adil Aşırım
İğdır
Necati Albay
Eskişehir

Fevzi Aytekin
Tekirdağ

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan tasarınnın 78 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı "Tapu ve Kadastro İşlemlerinden Alınacak Harçlar" başlıklı (4) sayılı tarifenin I numaralı bölümününün 13 üncü fıkrasının (a) bendindeki binde 36 ve binde 18 oranları sırasıyla binde 20 ve binde 10, 20 inci fıkrasının (a), (c), (d), (e) ve (f) bentlerindeki binde 48 oranı binde 10 olarak değiştirilmiştir."

İhsan Çabuk
Ordu
Mustafa İlimen
Edirne

Adil Aşırım
İğdır

Fevzi Aytekin
Tekirdağ
Necati Albay
Eskişehir

BAŞKAN – Şimdi, önergeleri aykırılık derecesine göre tekrar okutup, işleme koyacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, çeşitli vergi kanunlarında değişikliği öngören 626 sıra sayılı yasa tasarısının 78 inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesi için gereğini arz ederiz.

Değişiklik metni:

"2.7.1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı "Tapu ve Kadastro İşlemlerinden Alınacak Harçlar" başlıklı (4) sayılı tarifenin I numaralı bölümününün 13 üncü fıkrasının (a) bendindeki binde 36 ve binde 18 oranları sırasıyla binde 18 ve binde 9; 20 nci fıkrasının (a), (c), (d), (e) ve (f) bentlerindeki binde 48 oranı binde 24 olarak değiştirilmiş, fıkranın sonuna, bu konularla ilgili olarak verilen beyannamelerde, arazi, arsa veya bina değerinin emsaline göre düşük tutulduğunun tespit edilmesi halinde, beyan dönemiyle ilgili olarak, düşük olarak fark değeri üzerinden, yukarıdaki oranlar 3 kat artırılarak ek harç uygulaması yapılır.

Algan Hacaloğlu (İstanbul) ve arkadaşları.

BAŞKAN – Sayın Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Hükümet?..

MALİYE BAKANİ ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeye Sayın Komisyon ve Hükümet katılmadılar.

Önerge sahibi konuşacak mı?

AYHAN FIRAT (Malatya) – Gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Tamam, gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Tapu ve kadastro işlemlerinde alınacak harçların vergi gelirlerini azaltmayacak; ancak, gerekçe değerlerle beyanda bulunulmasını özendirerek anlayışla yeniden belirlenmiştir. Beyanların emsale göre düşük tutulduğunun belirlenmesi halinde, fark için öngörülen değerlerin 3 katı ek harç uygulanması öngörülmüştür.

BAŞKAN – Önergeye Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet katılmadılar; gerekçe arz ve ifade olundu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

FEVZİ AYTEKİN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, önergelerdeki imzayı çekiyorum.

BAŞKAN – 3 önergede imzası bulunan Sayın Aytekin, eski minval üzere, imzasını geri çekti ve yeterli imza kalmadığı için, önergeler hükümsüz hale geldi.

78 inci maddeyi okuduğu ve müzakere olunduğu şekliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

79 uncu maddeyi okutuyorum:

ONİKİNCİ BÖLÜM BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU İLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİKLER

MADDE 79 – 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa aşağıdaki mükerrer 83 üncü madde eklenmiştir.

“Esnaf muafılığı belgesi harcı

Mükerrer Madde 83- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde yazılı şartları taşıyan ve anılan madde gereğince belge almak mecburiyetinde bulunan küçük esnaf ve sanat erbabının faaliyette bulunduğu yer belediyesince verilecek “Esnaf Muafılığı Belgesi” ile bunların her yıl yenilenmeleri esnaf muafılığı belgesi harcına tabidir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde, Fazilet Partisi Grubu adına, Sayın Candan; buyurun.

FP GRUBU ADINA VEYSEL CANDAN (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; konuşmama başlarken Yüce Heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

626 sıra sayılı vergi kanunu tasarısının 12 nci bölümü, Belediye Gelirleri Kanunu ile ilgili yapılacak değişiklikleri öngörmektedir.

Bu tasarımı görüşmeye başladığımızdan bu tarafa, Hükümet, bu tasarımı çıkarmaya çalışıyor. Hükümete mensup bir milletvekili arkadaşım verilen önergelerle ilgili bir açıklama yaptı; ancak, Hükümetin de, bu tasarının muhalefet tarafından engellenmemesi noktasında, gerçek dışı önergeler

verdiğini de, ben, burada ifade etmek istiyorum. Burada, zaman içerisinde verilen öngelerdeki imzaların çekilmesi demek, bir noktada, bu öngelerin ciddi olmadığını, Hükümetin de bu tasarıya ciddi manada sahip çıkmadığının bir işaretidir. Kaldı ki, ben, bu tasarıya "vergi reformu" demiyorum ve bu tasarımı, vergi tasarısı reformu olarak da kabul etmiyorum. Bu tasarıyla, herkes, bir taraftan, gerçek usulde vergi mükellefi olmuştur; vakıflar ve dernekler, ticarethane gibi gelir mükellefi olmuşlardır; vatandaşa daha çok vergi yükü getirmektedir, kırtasiyeyi artırmaktadır; akıllıca hazırlanmış olan bir vergi tasarısından daha az masrafla daha çok vergi toplanabilmelidir; üç aylık beyanlarla, mükellef, devamlı surette vergi dairesiyle muhatap olmaktadır; 250 milyon doların üzerindeki yatırımlar için yüzde 200 teşvik, özel holdingler için madde ilaveleri vardır. Ayrıca, Sayın Maliye Bakanının, sadece kendi Bakanlığı üst düzey yetkilileri için yüzde 200'e varan kıdem tazminatları içeren bir tasarıdır. Sokakta memurlar yürürken, yüzde 20'den fazla zam vermeyen Maliye Bakanı, kendi memurlarının çok üst düzeyde yetkililerinin bir kısmına, tasarının bir bölümünde yüzde 200'e varan tazminat getirmiştir. İşte, böyle bir tasarımı, burada, reform tasarısı olarak kabul etmek mümkün değildir.

Şimdi, 79 uncu maddeyle ilave edilen mükerrer 83 üncü madde şunu getirmektedir: Aslında, Sayın Dumankaya'nın dediği gibi, bir cümleyle, esnaf muafiyetlik belgesi... Zaten, fakir bir esnaf, orta halli bir esnaf, 50 yerden belge almaktadır; bu tasarıyla, bir de, ilgili bulunduğu belediyeden bir belge alacaktır. Buna da, yıllık 6 milyon ile 12 milyon lira arasında -80 inci maddede de bu var-bir para yatıracak ve böylece, her yıl, gidip bir belge alacaktır; yapılan iş budur. Eğer, siz, buna, "vergi reformu" diyorsanız, mesele yoktur. Yani, fakir bir esnaf muafiyet belgesi almak üzere, her yıl, muntazaman, yılın bir ayında, bir gününde belediyeye gidecek "benim esnaf olduğuma, muaf olduğuma dair bir belge ver" diyecek ve 12 milyon lira yatıracak; siz de, bunun adına, vergi reformu diyeceksiniz!

Değerli arkadaşlar, bu tasarımı içinde, belediyeleri ilgilendiren Emlak Vergisi var; bir de, bu muafiyet belgesi var. Bilindiği gibi, Emlak Vergilerini -belirli bir oranda- belediyeler tahsil eder ve özel idarelere teslim eder.

Bugün itibariyle, belediyeler, aslında, bir baskı altındadır. İller Bankası payı yüzde 8,5'ten 5,5'e inmiştir. Bazı belediyeler, proje karşılığı İller Bankasından aldığı paralar karşılığında hisseleri tamamen kesildiği zaman da, memur ve işçisine aylık verememektedir. Bazı alanlarda, Bayındırlık Bakanlığı müdahale ederek, mücavir alan sınırlarını değiştirmek suretiyle, birilerine veya bazı vakıflara, derneklere, partililere, yandaşlara imar imkânı çıkarabilmektedir. Belediyelerde yetki kısıtlaması vardır. Gıda kontrolleri belediyelerden alınmıştır. Belediye denetimlerinde anormallikler vardır. Denetlenen dosyalar bir daha denetlenmekte, mutlaka bir suç bulma maksadıyla da, belediyeler sık sık denetlenmektedir.

Belediyelere, hükümetler tarafından farklı muameleler yapılmaktadır. Hepimiz yakından takip ettik. Hükümetin büyük kanadı ANAP'lı, Şişli Belediye Başkanı hakkında basında çıkan birçok yolsuzluk ve usulsüzlük iddiaları var iken, İçişleri Bakanlığı müdahale etmedi, davulla, zurnayla hanım havaalanından gitti, gittikten altı ay sonra tutuklama kararı çıkarıldı ve hakkında yirminin üzerinde dava açıldı. Siz, bu belediyelere böyle sahip çıkmadıktan sonra bir esnafa "fakir bir esnafa git, heryıl bir tane belge al ve bu arada 12 milyon öde" deme mantığı çok yanlıştır. Belediyelere karşı farklı muamele yapılıyor demiştim; bakın, Kartal belediye başkanımız, mahkeme kararı olmasına rağmen, Bakanlık, hâlâ görevine başlatmamıştır; yine, Ankara Büyükşehir Belediye eski Başkanı Sayın Karayalçın, Japonya'da, Amerika'da sattığı tahvil paralarıyla borsada oynamış, devleti 10 milyon doların üzerinde zarara soktuğu halde, İçişleri Bakanlığı hakkında hiçbir işlem yapmamıştır. Yani, siz, binlerce esnaftan her yıl 6 milyon ilâ 10 milyon lira para alacaksınız; ama, belediyelerin harcadıkları paraları, kendi partinize yakın veya uzaklığına göre değerlendirirseniz; işte, bu, yanlıştır.

Değerli arkadaşlarım, ben, şöyle bir hesaplama yaptım, SEKA'da yüzde 200 teşvik indirimi verildi, 300 trilyon lira değerindeki arsa da bedava verildiği zaman, bura belediyenin alacağı düzenleme ortaklık payı, 100 bin esnaf muafiyet belgesine denk gelmektedir; düşünün şimdi, 100 bin tane!.. Burada bir hata yapılmamış olsaydı, belediye, burada arsa üzerinden düzenleme ortaklık payı almış olsaydı -ki, arsa payındaki bu rakam yüzde 35'tir- en azından, 100 bin esnaf belgesine karşılık olurdu. Yine, bugün gerçekleştirilen ve 1 milyar 160 milyon dolara, üçüncü sırada olan firmaların birinci firmaya çekilmek suretiyle ihale edilen ve gerçek değeri, 2,1 milyar dolar olan Petrol Ofisinde yapılan hata... Bu, doğru dürtüst olsaydı, 200 bin esnafımızın muafiyet belgesini karşılamış olacaktı.

Demin ifade ettim, madde 86, ek madde 28, en yüksek devlet memurunun tazminat aylığının brüt tutarı... Sayın Maliye Bakanımız, zannediyorum ki konuşmalarımı dinliyordur!

MALİYE BAKANI ZEKERİYA TEMİZEL (İstanbul) – Dinliyorum efendim.

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Bir ek madde getiriliyor ve Maliye Bakanlığı içerisinde "maliye hizmetleri sınıfı" adı altında en yüksek ücret alan memur maaşına, yüzde 200 tazminat vermek suretiyle... Şiz, bunun neşesine "reform tasarısı" diyorsunuz. Peki, ben, bunu nereden söyledim; bugün, bana, Maliye Bakanlığından birçok memur arkadaşımız telefon etti ve "bu, Bakanlık içerisinde bir bölücülüktür. Herkes bu sınıfa aktarılmak, bu tazminatı almak için siyasî taraf olur; adam bulup, daire başkanı olmak için, üst kademeye gitmek için uğraşırlar" dediler.

Değerli arkadaşlar, ben, açık ve net söylüyorum, bir vergi yasa tasarısının reform olması için, kısa, öz, anlaşılır, ülke gerçeklerine yakın, kırtasiyesi olmayan bir tasarı olması gerekir. Şimdi, sizin getirdiğiniz bu tasarının birçok bölümünü, buradaki milletvekili arkadaşlarımız bile, incelemeye başladığı zaman, anlamakta güçlük çekmekte. Hepimiz, birçok arkadaşımızın, maddelere oy verdikten sonra dışarı çıkarken "bu, hangi maddeydi; bu, ne getiriyordu ne götürüyordu?" diye sorduğuna yakından şahit oluyoruz.

Vergi reform tasarısı demek, bu milletin çiftçisini, esnafını, zenginini, mal varlığı olanını, herkesi, siyasî parti farkı gözetmeden, eşit düzeyde, gelirlerinin dağılımına göre vergilendiren, adil bir vergi sistemi getiren tasarı demektir. Esnaf, zaten odalara kayıt olurken bir belge bedeli ödemektedir; ticaret odasına, daha birçok odalara, mahallî idarelere buna benzer birçok belgeler için bedel öderken, bu düzenlemeyle, küçük esnaf, muafiyet belgesi adı altında ek bir belge daha alacak ve her yıl da, gidecek, bu belgeyi yenileyecek, bunun reform neresinde! Siz, bunu, bir maddenin içerisinde ilave ederdiniz, 6 milyonluk bir vergi koyardınız ve böylece ek bir maddeye de gerek kalmazdı.

O bakımdan, ben, bu tasarının tümüne karşıyım. Bu, toplamda 4 katrilyonluk bir vergi demektir; bu da, IMF'nin talimatıyla -tıpkı özelleştirmede olduğu gibi- 9 katrilyon 355 trilyonluk bir vergi limiti istemektedir. Hükümetin IMF'ye verdiği mektubun 4 üncü maddesinde, bu, yazılıdır ve yine Hükümete tavsiye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA GÜVEN KARAHAN (Balıkesir) – Allah razı olmadı; bir kerede madde üzerinde konuşsan!

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Müsaade ederseniz saygı sunayım.

BAŞKAN – Buyurun.

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Şimdi, madde üzerinde konuşmama hakkı, ANAP'lı tiyeden bize geçti. Buraya çıktığı zaman... (ANAP sıralarından gürültüler)

REFİK ARAS (İstanbul) – Bir aydan beri yaptığımız şey bu...

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Bakın, hayatta her şeyi doğru olarak, doğru söylemek lazımdır. Eğer, ben, yanlış söylediysem, özür dilerim; ama, yanlış söylemedim. Siz, madde dışına çıkmak suretiyle, bize hak tanıdınız.

Teşekkür ederim.

REFİK ARAS (İstanbul) – Siz, bir aydır çıkıyorsunuz.

VEYSEL CANDAN (Devamla) – Efendim, Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum; sağ olun. (FP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Candan, candan teşekkür ediyorum.

Doğru Yol Partisi Grubu adına, Sayın İlyas Yılmazyıldız; buyurun. (DYP sıralarından alkışlar)

DYP GRUBU ADINA İLYAS YILMAZYILDIZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan tasarının 79 uncu maddesi hakkında, Doğru Yol Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Tasarının bu maddesiyle, Belediye Gelirleri Kanununa yeni bir madde eklenmektedir. Hatırlanacağı üzere, daha önceki maddelerde, Gelir Vergisi yönünden esnaf muafılığı kapsamına giren küçük esnaf için esnaf muafılığı belgesi ihdas edilmişti. Bu defa yapılan düzenlemeyle, söz konusu esnaf muafılığı belgesinin, her yıl, belediyeler tarafından harç alınmak suretiyle verileceği ve yeni-leceği hükmü Belediye Gelirleri Kanununda derç edilmektedir. Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, artık, küçük esnaf ve sanat erbabı, esnaf muafılığı için gerekli şartları taşıdıkları takdirde, faaliyette buldukları yer belediyesinden esnaf muafılığı belgesi almak suretiyle kayda girmiş olacaktırlar. Ancak, bu belgelerin, Maliye ile belediyeler arasında sıkı bir işbirliği yapılarak verilmesi ve sürekli takip edilmesi gerekir ki, umulan amaç hâsil olabilsin.

Değerli arkadaşlar, esnaf, gerçekten büyük bir sıkıntıdadır. Burada da, bir çeşit, peşin vergi getirilmektedir. Tamam, küçüktür; ama, yarın bu miktar artırılabilir.

Maalesef, sayın bakanlarımız, birçok konuda, gerçekleri açık açık beyan etmekten çekinmektedirler. Örneğin, bir bakanımız, Balıkesir'e, ANAP il kongresine gitmektedir; ama, demektedir ki, ben çiftçilerin sorunları için gidiyorum. Bunun ilgisi yok; açık açık, Balıkesir'e il kongresine gidiyorum demesi lazım.

Sayın Bakan...

TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANI MUSTAFA RÜŞTÜ TAŞAR (Gaziantep) – Ne dersende, konuşmayacağım...

İLYAS YILMAZYILDIZ (Devamla) – Konuşmazsan konuşma; ama, Balıkesir'e ANAP il kongresine gidip, ondan sonra da "felaket var, onun için geliyorum" diye burada konuşmak doğru bir şey değil. Gerçekten, çiftçilerin sorunlarını incelemek için gitmeniz lazım.

Bunun dışında, bakıyoruz, yine bir sayın bakan, koyduğu maddeyle memurlar arasında bölütük yaratmaktadır. Maliye memurlarının bir kısmına yüzde 200 tazminat...

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ METİN ŞAHİN (Antalya) – O yok...

İLYAS YILMAZYILDIZ (Devamla) – Peki; devletin ihtiyaç duyduğu, çok kritik görev yapacak mühendisler var. Örneğin, Türksat uydusunu ayakta tutmak için 50 mühendise ihtiyaç var, 5 mühendisle bunu idare ediyorsunuz. Böyle düşündüğünüz zaman, Türkiye'nin pek çok bölgesinde, kritik görev yapan pek çok insan var, o zaman, onlara da bunu vermeniz lazım. Yani, eğer verilecekse, liyakata uygun, tanıma uygun, devletin yapacağı objektif sınav kriterlerini geçmiş insanlara bu tazminatlar verilebilir, buna bir itirazım yok; ama, sırf bir makamı işgal ettiği için, çoğu zaman

da siyasî destekle gelinen makamları işgal edenlere ekstra bir tazminat öderseniz, o zaman, iktidarlar değiştiğinde bu makamlar alınır, tazminatlar alınır; ama, maalesef, hedeflenen amaç hâsıl olmaz. Onun için, bunun mutlaka gözden geçirilmesi lazım.

Bu, maliye memurları arasında problem yaratmaktadır; ayrıyeten, diğer memurlar arasında problem yaratmaktadır. Yani, buna itirazım yok. Zaten, scyyanen verilen zamlar doğru bir zam değildir; bunu, KİT Komisyonunda her zaman dile getirdik. Yani, eğer, devlet, objektif olarak, liyakata uygun, bunları sınavlarla tespit edip ona göre atayacaksa, hakikaten, ihtiyaç duyduğu yerlerdeki bu elemanlara, arzu ettiği -hatta, özel sektörün üzerinde- tazminatlar vermelidir; iyi olur.

YILDIRIM AKTÜRK (Uşak) – O maddeye haftaya geleceğiz.

İLYAS YILMAZYILDIZ (Devamla) – İyi olur. Yani, bunun mutlaka gözden geçirilmesi lazım. Bu, şimdiden, daha, Maliye Bakanlığı içerisinde sıkıntı yaratmıştır ve dediğim gibi, siyasî etkiye çok açık, bir yerde cülus gibi bir şey olacaktır. Onun için, bunun, mutlaka gözden geçirilmesi lazım.

Biz, bugüne kadar, olumlu olan maddeleri hep desteklediğimizi ifade ettik; ama, bize gelen bu tür duyumları, bize gelen bu tür olumsuz eleştirileri de burada aktarmazsak, yanlış olur. Sayın Bakanımız, herhalde, bunu değerlendirecektir. En azından, bu tazminatı, mevkiiden, makamdan ziyade, belli sınavları aşarak, o liyakati gösteren insanlara vermek gerekir.

Tekrar ediyorum; burada, esnafımızla ilgili bir maddeyi görüşüyoruz. Esnafın, bugüne kadar, takipteki borçları 6 trilyon lirayı bulmuştur.

M. HADİ DİLEKÇİ (Kastamonu) – Maddeyle ne ilgisi var?!

İLYAS YILMAZYILDIZ (Devamla) – Esnaf, çiftçiden alacakları harman sonu borçlarını alamamaktadır. Niye; çünkü, buğdaya, siz, yemlik fiyat verirsiniz,.. Sayın Bakan, buradan gösteriyor "Bornova Enstitüsünün verdiği rapora göre, günü geçmiş ilacı ben kullanıyorum" diyor. Tamam, doğrudur; Enstitü, bu raporu vermiştir, kullanmaktadır; ama, aynı Bornova Enstitüsünün verdiği "bu buğdayların un kalitesine zararı yoktur, insan ve hayvan sağlığına zararlı olduğu tespit edilememiştir" raporu gözardı edilmektedir. İnşallah, Balıkesir'e geldiklerinde -her ne kadar bize bildirilmese de, Bandırma'ya geleceğini de öğrendik- Sayın Bakanımız, embriyo kararması yüzde 20'ye, yüzde 30'a kadar olan buğdayları, normal buğday fiyatından alacaktır. Bu konuda, yöredeki çiftçiler, Başbakan'dan ve Başbakan Yardımcısından görüşme talep etmişlerdir.

AGÂH OKTAY GÜNER (Ankara) – Vergiyi de orada konuşursunuz!..

İLYAS YILMAZYILDIZ (Devamla) – Tabii, tabii, orada konuşacağız; ama, bunu, burada...

AGÂH OKTAY GÜNER (Ankara) – Burada tarımı konuşun, vergiyi orada konuşursunuz!

İLYAS YILMAZYILDIZ (Devamla) – Tarımla da ilgisi var. Bakın, esnafa ilgili konuları konuşuyoruz. Geçen hafta cumartesi günü, seçim bölgemde, 50'nin üzerinde esnafı ziyaret ettim.

Hepsi, alacaklarını alamamaktan ve dükkânlarını kapatmak durumunda kalacaklarından şikâyetçiler. Aksakal'dan, bir kilogram buğday alınmamış diye arıyorlar. Bizim bölgemizde bütün buğdaylar hastalıklı. Bundan rahatsız olmayın...

Yine, Sayın Bakan "zeytinle ilgilendik" diyor. 1996 yılında 280 bin lira olan bir kiloğram zeytinyağına, 1997 yılında 290 bin lira vermişler. Enflasyon yüzde 100; ama, zeytinyağına verdikleri zam yüzde 5 ve diyor ki "kararnameyi hazırladık, 400 bin lira veriyoruz."

METİN BOSTANCIOĞLU (Sinop) – İlyas Bey, Maliye Bakanı söylemedi mi?!

İLYAS YILMAZYILDIZ (Devamla) – Günaydın! 400 bin lirayı, aralık ayında aldığımız zeytin için veriyorsunuz; biraz ayıp değil mi! İnsan biraz utanır! Yani, aralık ayında aldığımız zeytinin parası hâlâ ödenmemiş, gelip, bugün "temmuz ayında 400 bin liraya aldığımız zeytinin parasını ödü-

yorum, bak, ben, zeytinciye düşünüyorum" diyor. Depolar, ağzına kadar zeytinyağı dolu, zeytinyağı ithalatı yapılıyor. Ondan sonra, ben, zeytinciye düşünüyorum... Doğrudur! İşte, zeytin sezonu gelmektedir; ekim, kasım ayında zeytinyağının litresi en azından 650-700 bin lira olması lazımdır.

Bugün, buğday sezonudur, buğdayı konuşuruz; ama, eylül, ekim ayı geldiğinde zeytini konuşacağız; hiç merak etmeyin. Yani, nasıl olsa seçim bölgesinin bir tarafı buğdayla ilgili, bir tarafı zeytinle ilgili deyip, böyle, güya siyasî kurnazlıkla oradaki insanları tahrik etmeye çalışmak, sadece kendinizi aldatmaktır. Millet takip etmektedir. Üreticinin, tütününe, zeytinine, pirincine, buğdayına kadar her şeyini takip ediyoruz, bundan kuşkunuz olmasın. (ANAP sıralarından alkışlar!)

Teşekkür ediyorum... Teşekkür ediyorum...

Dolayısıyla, ben, son olarak, özellikle esnafımızın sıkıntıda olduğunu tekrar hatırlatıyorum. Ekonomik durgunluk had safhadadır; esnaf sifatah yapmadan dükkânını kapatmaktadır. Hele hele, böyle, işte, o belgeyi alın şu kadar para, bu belgeyi alın şu kadar para; bununla, sifatah yapamayan insanları daha fazla cendereye sokmak doğru değildir. Her şeyden önce, esnafın ihtiyaç duyduğu ucuz krediyi temin edebilmek lazımdır. Esnaf, devlete yük olmayan; ama, kendi ekmeğini taştan çıkaran bir kitledir; mutlaka desteklememiz gerekmektedir.

Bu duygularla, hepinize saygılar sunuyor, iyi akşamlar diliyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yılmazyıldız, teşekkür ediyorum efendim.

Kişisel görüşünü ifade etmek üzere, Sayın Polat; buyurun.

ASLAN POLAT (Erzurum) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan 626 sıra sayılı tasarının 79 uncu maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum; hepinizi saygıyla selamlarım. (DSP sıralarından "İspir'den bahset" sesleri)

Sizin de söylediğiniz gibi İspir'den bahsetmek istiyorum; ama, daha, henüz, iyi bir haber alamadım, hâlâ, daha, felaket devam ediyor.

Şimdi, bakın arkadaşlar, şu anda, Türkiye'de çok önemli bir konu var...

NABİ POYRAZ (Ordu) – Anlayamadım...

ASLAN POLAT (Devamla) – Anlatayım; siz de tüzeleceksiniz.

İspir-Bayburt arasında, devletin, Laleli Barajını yapmak istediği yerde, evvelsi gün 6 milyon metreküp civarında bir heyelan oldu ve Çoruh Nehrini kapattı. Dün akşama kadar su 7 metre yükselmişti; biraz önce aradım, İspir Kaymakamı da, Pazaryolu Kaymakamı da, Pazaryolu Belediye Başkanı da, hepsi, afet bölgesindeler, neticeyi henüz öğrenemedim. İnşallah, bugün, Devlet Su İşleri, dolu savağı açar da, İspir'i de, Bayburt'u da ve belki Yusufeli'ni de bu afetten kurtarır, korktuğumuz olmaz diye düşünüyorum.

Bu maddeyle, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde yazılı şartları taşıyan, kısaca, seyyar olarak, önüne bir araba koyup da bir şeyler satan satıcılar ile tüzelkişilerin mallarını, iş aktiyle bağlı olmaksızın, kapı kapı dolaşmak suretiyle tüketiciye satanların- giyim eşyası, süs eşyası gibi değerli eşya satanlar hariç olmak üzere- esnaf muafılığı şartlarını topluca taşıdıkları kabul ediliyor ve bunların, bu muafılıktan yararlanabilmesi için, ilgili esnaf odalarına kayıtlı olmak ve belediye- den de esnaf muafılığı belgesini almak zorunda oldukları beyan edilmektedir.

Belediyelerin vereceği esnaf muafılığı belgesi bir takvim yılı için olup, belediyelerin gelir durumuna göre, 6 000 000-12 000 000 TL arasında değişen bir tutarı bulunmaktadır. Bu madde, her ne kadar, Belediye Gelirleri Kanunundaki değişiklik adı altında takdim edilmekteyse de, realitede önemli bir gelir bırakmadığı gibi, belediyelerin, gerek bu kesimin bıraktığı çöpleri toplama gerek-

se- bu kanununun 26 ncı maddesiyle- belediye zabıtalılarının Maliye memurlarıyla beraber dolaşıp, bu kesimin sattıkları mallarla ilgili olarak, belge alıp almadıklarının kontrolüne harcadıkları giderleri, kesinlikle, bu maddeyle gelen gelirlerden çok fazla olacaktır.

Ayrıca, herhangi bir yoklamada, tek bir defa dahi sattığı malın belgesini ibraz edemeyen satıcıların belgelerinin iptal edilip yeni belge almaya zorlanmaları, kentlerin en alt grubunu temsil eden kesim ile yerel yönetimleri ekonomik yönden karşı karşıya getirecektir.

Sayın milletvekilleri, belediye gelirlerini artırmaya yönelik daha kapsamlı bir çalışma, şu anda, Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmekte olan Mahallî İdareler Kanunu Tasarısında getirilmeye çalışılmakta ve belediyelere, toplam bütçe gelirlerinden yüzde 15 civarında bir kaynak aktarımı öngörülmektedir; fakat, bu tasarıda da, yurt gerçeklerine reel bir şekilde eğilinmeyip, doğu ile batı arasındaki iklim, göç ve kentlerin gelişmişlik düzeyi ile rant üretmedeki adaletsizlik göz önüne alınmamıştır. Şöyle ki: Doğu kentleri, kışın, bölgelerinde yerde kalan kar ve don olayıyla, kar temizliğiyle fiilen beş altı ay ekstradan mücadele edip uğraşıyorlar; yazın da, kışın kar ve donun harap ettiği yollarının tamirine tüm kaynaklarını kullanmak suretiyle bütçelerini harcıyorlar. Getirilmekte olan Mahallî İdareler Kanunu Tasarısında da, doğu ile batı belediyelerine nüfusa göre para dağıtılacağı için ve bu fark dikkate alınmadığı için, bence, bir gerçek gözardı edilmiştir ve bu, çok önemli bir gerçektir.

Netice olarak, sonlarına yaklaştığımız, ek maddeleriyle 100 maddeye ulaşan bu vergi tasarısı, halkımızdan şu an aldığı vergileri, reel olarak yüzde 50, yani, bugünkü fiyatlarla 4,5 katrilyon civarında artırmayı planlamaktadır. El arabasıyla, kışın, kar ve don altında çalışan seyyar satıcılardan dahi 6 ilâ 12 milyon lira aidat şeklinde vergi alan ve tek hatada bu vatandaşları bir üst dilimden vergilendirmeye çalışan devlet, acaba, bu aldığı vergilerden de adil olarak faydalanmakta mıdır?

Bu vergilerden, şu an, yerel yönetimlere giden yüzde 5'lik miktar, belki de, toplanan vergilerin en faydalı alanlara gidenidir; çünkü, neticede, belediyelerce, bizzat orada yaşayan halka, yol, su, park, bahçe gibi hizmetler veya oranın halkından o belediyede çalışan işçilere ücret olarak ödenmektedir.

Genel yönetime gidenler ise, işte, onlar ise hiç iç açıcı değildir; çünkü, orada, çalışan memurlarına "yarım puan dahi vermem" diyen İktidar, topladığı verginin yüzde 87'sini, toplam nüfusları 120 bini geçmeyen rant çevrelerine faiz ödemesi olarak yapmakta, 250 milyon dolar veya daha fazla yatırım yapana bedava trilyon liralık arsa, yüzde 200 teşvik belgesi vererek sanal bir vergi cenneti yaratmakta, ülkenin herhangi bir köşesindeki bakkal, sattığı her ürünü KDV'li satmak mecburiyetindeyken, holding medyaları, promosyon adı altında KDV'siz ucuz mal satımıyla bu kesimi piyasadan silerken, KDV'sini, hiç yorulmadan, bu el arabasıyla, kışın 20-30 derece soğukta, Erzurum, Kars, Ağrı'da satış yapan esnafın ödediği vergiden, o, hiç üzülmeden, gönül rahatlığıyla almakta, fakat, en acısı da, şu gördüğümüz kanun tasarısı ona bu hakkı tanımaktadır.

İşte, bunu gören vatandaşlar, sürdürdüğü el arabasının ağırlığından değil de, bu haksızlığın ağırlığı altında ezilerek ve için için kendini yiyip bitirerek yaşamını sürdürmekte ve fakat, yine de vergisini ödemektedir.

Yine de, bu kanun tasarısının 79 uncu maddesinin milletimize hayırlı olmasını diler; hepinize saygıları sunarım. (Alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Polat, teşekkür ediyorum.

Sayın Kul?.. Salonda yoklar.

Sayın Bilgir?..

ÇETİN BİLGİR (Kars) – Sayın Dilekçi'ye devrettim.

BAŞKAN – Sayın Dilekçi, buyurun.

M. HADİ DİLEKÇİ (Kastamonu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 626 sıra sayılı vergi tasarısının 79 uncu maddesi üzerinde şahsım adına söz almış bulunmaktayım.

Gelir Vergisi Kanununda yer alan "esnaf muafılığı" müessesesi yeniden düzenlenmiş ve esnaf muafılığından yararlanan esnafa, esnaf muafılığı belgesi alma esası getirilmiştir.

Bu düzenlemeye paralel olarak, Belediye Gelirleri Kanununa mükerrer bir madde eklenmiştir. Eklenen bu maddeye göre, esnaf muafılığı belgesi alacak küçük esnaf; yani, seyyar satıcı dediğimiz kısım, bu esnaf muafılığı belgesini, faaliyette bulunduğu yer belediyesinden, harç karşılığı alacaktır. Eskiden, seyyar satıcılık yapan bu esnafımız, yer işgaline ve harç parası olarak -arkadaşlarımız, 6 milyon lira ile 12 milyon lira arasında paradan bahsettiler- zaten, bu parayı ödüyorlardı; ama, şimdi, belediyelerin gösterecekleri yerlerde, belediyelerin müsaadesiyle, bu esnafımız, bu şekilde, bu imkândan istifade edecektir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (DSP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Dilekçi, teşekkür ediyorum.

Madde üzerindeki müzakereler tamamlanmıştır.

Maddeyle ilgili verilmiş 5 önerge vardı; fakat, önerge sahipleri, önergelerini geri aldılar.

Maddeyi bu haliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Birleşime 5 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.17

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 23.22

BAŞKAN : Başkanvekili Yasin HATİBOĞLU**KÂTİP ÜYELER : Mehmet KORKMAZ (Kütahya), Ali GÜNAYDIN (Konya)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 123 üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

Sayın milletvekilleri, şu anda, oturumun başında, Danışma Kurulundan bir öneri geldi; okutuyorum:

V. – ÖNERİLER (Devam)**A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ (Devam)**

2. – Genel Kurulun 17 Temmuz 1998 Cuma günü 14.00 - 19.00 ve 20.00 - 24.00 saatleri arasındaki çalışmalarının yapılmamasına ilişkin Danışma Kurulu önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

No: 128

Tarihi: 16.7.1998

Genel Kurulun 17 Temmuz 1998 Cuma günü 14.00-19.00 ve 20.00-24.00 saatleri arasında yapılacak çalışmalarının yapılmamasının Genel Kurulun onayına sunulması, Danışma Kurulunca uygun görülmüştür.

Hikmet Çetin

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

Lütfü Esengün

FP Grubu Başkanvekili

Saffet Arıkan Bedük

DYP Grubu Başkanvekili

Nihat Matkap

CHP Grubu Başkanvekili

Uğur Aksöz

ANAP Grubu Başkanvekili

Metin Bostancıoğlu

DSP Grubu Başkanvekili

Müjdat Koç

DTP Grubu Başkanvekili

BAŞKAN – Efendim, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Efendim, vergi tasarısına kaldığımız yerden devam ediyoruz.

VII. – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN**DİĞER İŞLER (Devam)**

5. – Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlâk Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 arkadaşının, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 30 arkadaşının, Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 33 Arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 30 arkadaşının, Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Balıkesir Milletvekili İsmail

mail Özgün ve 40 arkadaşının, Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırılı'nın, Adana Milletvekili Arif Sezer'in, Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İstanbul Milletvekili Cefi Kamhi'nin, Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 6 arkadaşının, Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanı Van Milletvekili Mahmut Yılbaş, Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Metin Işık, Mardin Milletvekili Muzaffer Arıkan ve 6 arkadaşının, benzer mahiyetteki kanun teklifleri ve Plân ve Bütçe Komisyonu raporu (1/708, 2/72, 2/73, 2/75, 2/129, 2/154, 2/166, 2/182, 2/191, 2/194, 2/221, 2/270, 2/287, 2/293, 2/323, 2/369, 2/420, 2/459, 2/493, 2/884, 2/959, 2/960, 2/1015, 2/1019, 2/1070) (S. Sayısı: 626) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon ve Hükümet yerinde.

Görüştüğümüz tasarının 80 inci maddesini okutuyorum:

Madde 80 - 2464 sayılı Kanununun 84 üncü maddesine aşağıdaki 6 numaralı bent eklenmiştir.

"6. Esnaf muafılığı belgesi harcı: 6.000.000 12.000.000"

BAŞKAN – Madde üzerinde gruplar adına söz talebi?.. Yok.

Kişisel söz talebi?.. Yok.

Madde üzerinde 6 önerge vardı fakat, önerge sahipleri, önergelerini geri aldılar.

Böylece, bu madde de garip ve mahzun kaldı; yani önergesiz kaldı.

Maddeyi bu haliyle oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

81 inci maddeyi okutacağım...

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Sayın Başkan, Komisyon yok...

BAŞKAN – Efendim, bir dakika... Müsaade buyurun... Ben, burada, Meclisi yönetiyorum. Gayet tabii, 80'den sonra 81 gelir...

LÜTFÜ ESENGÜN (Erzurum) – Sayın Başkan, gelir; ama, Komisyon yok.

BAŞKAN – Efendim, 81 inci maddeyi okutacağım...

Komisyon hazır mı?.. Yok.

Hükümet hazır; ama, Komisyon yok. Komisyon olmadığı için, tabii, bir görüşme yapmamız da mümkün değil.

Böylece ve yeni alınan karara göre, pazartesi gününe bırakılacağını düşünüyorsunuz. Ben, bu işi sevdim. Ben, yarın 14.00'te gelip, başlayacağım; haberiniz olsun!..

Sayın milletvekilleri, bu tasarıyla ilgili Komisyon hazır olmadığına göre, tasarı üzerinde bir çalışma yapmamız mümkün değil. Biliyorsunuz, 24.00'e kadar çalışma süremiz var; ancak, diğer işleri takip bakımından da Hükümeti ve Komisyonu bulma imkânı gözükmemektedir.

Bu sebeple, Genel Kurulun 17.6.1998 tarihli 103 üncü Birleşiminde alınmış olan karar ile bugün kabul edilen Danışma Kurulu önerileri uyarınca, Başbakan Sayın Mesut Yılmaz hakkında verilen ve gündeme alınması kabul edilen (11/17) esas numaralı gensoruyu ve kanun tasarı ve tekliflerini görüşmek için, 20 Temmuz 1998 Pazartesi günü saat 14.00'te toplanmak üzere, birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.27

IX. – SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. – Mardin Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, TRT'ye alınan personele ilişkin sorusu ve Devlet Bakanı Cavit Kavak'ın yazılı cevabı (7/5515)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Devlet Bakanı Sayın Cavit Kavak tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delalet etmenizi saygılarımla arz ederim.

9.6.1998

Hüseyin Yıldız
Mardin

Sorular :

1. Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürü Sayın Yücel Yener'in göreve başlamasından itibaren TRT kurumuna kaç personel alınmıştır? Alınanlar hangi birimlerde görevlendirilmiş, konum ve unvanları nelerdir?

2. Kuruma alınanların sınavla alınmadığı, sınavla alınanların ise sınavlarında şaibeler olduğu şeklinde iddiaların gerçeklik payı ne kadardır?

3. Kuruma alınan kişilerin 12 Eylül 1980 tarihlerinde 1402 sayılı Kanun gereğince TRT içindeki görevlerine son verilen kişiler olduğu şeklindeki iddiaları nasıl karşılıyorsunuz?

4. TRT Genel Müdürü Yücel Yener'in; eski karısı olan Asuman Yener (Göktaşan)'in TRT'de denetçiliğe atandığı, şimdiki karısı Selma Yener'in ise seslendirme yönetmeni olarak görevlendirildiği, kardeşi Mustafa Yener'in Genel Müdürlük Baş Uzmanı olarak atandığı, bunun yanı sıra Yücel Yener'in kızı Elif Yener ise yine TRT içinde istihdam edildiği şeklindeki haberler kurumu yıpratmakta ve kurumun Sayın Yener tarafından bir çiftlik gibi kullanıldığı görüntüsü vermektedir. Bu konuda herhangi bir girişiminiz olacak mıdır?

T.C.

Devlet Bakanlığı

15.7.1998

Sayı : B.02.0.017.800(02)522

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 23.6.1998 tarih ve Kan.Kar.Md.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5515-13720/32407 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazı ile Mardin Milletvekili Hüseyin Yıldız tarafından gönderilen ve tarafımdan cevaplandırılması tensip edilen (7/5515-13720) esas no'lu soru önergesine ait cevabi yazımız ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz olunur.

Cavit Kavak
Devlet Bakanı

T.C.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu
Genel Müdürlüğü

6.7.1998

Sayı : B.02.2.TRT.0.61.00.00/1396

Devlet Bakanlığına
(Sayın Cavit Kavak)

İlgi : 25.6.1998 tarih ve B.02.017.800/(08)-481 sayılı yazıları.

İlgi yazıları ile Mardin Milletvekili Sayın Hüseyin Yıldız'ın Devlet Bakanımız Sayın Cavit Kavak tarafından cevaplandırılması talebiyle verdiği 7/5515-13720 sayılı yazılı soru önergesine kurumumuz cevabı aşağıda arz edilmiştir.

1. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürü Yücel Yener'in göreve başladığı 18.7.1997 tarihinden 30.5.1998 tarihine kadar, geçmiş yıllarda tasarruf tedbirleri sebebiyle meydana gelen personel açığımızın kapatılması amacıyla Kurumumuza naklen ve açıktan 344 personelin ataması yapılmış olup, ataması yapılan personelin unvan ve görev aldıkları birimler ekli listede gösterilmiştir.

2. Kurumumuza diğer kurumlardan naklen alınan memur ve şoförlerin dışında, yapılan tüm atamalar, Kurum mevzuatı gereği ilgili birimlerin temsilcilerinden oluşan en az beş kişilik Komisyon tarafından yapılan sınavla gerçekleştirilmektedir. Kurumumuzun müfettiş yardımcısı, mühendis ve spiker kadrolarına yapılan atamalar yurt çapında yapılan genel duyurulmuş sınav sonuçlarına, prodüktör, stajyer muhabir, resim seçici, kamera asistanı, stajyer montajcı, teknisyen ve bunun gibi kadrolara yapılan atamalar ise ÖSYM tarafından yapılan sınav sonuçlarına göre yapılmıştır. Önergede ileri sürülen şaibe hususunda bu güne kadar Kurumumuza ulaşmış bir iddia bulunmamaktadır.

3. Kurumumuz Genel Müdürü Yücel Yener'in Genel Müdürlüğü döneminde 1402 sayılı Kanun gereğince görevine son verilen personelden hiç kimsenin ataması yapılmamıştır.

4. 21.7.1969 tarihinde Kurumumuzdaki görevine başlayan Kurumumuz Genel Müdürü Yücel Yener'in ilk eşi Asuman Göktaşan'ın Kurumumuzun haber ve program hizmetlerinde 25 yılı aşkın bir hizmeti bulunduğundan, denetçi kadrosuna yapılan ataması mevzuat hükümlerimize göre olağan terfi sistemi içinde gerçekleştirilmiştir. Genel Müdür Yücel Yener'in halen evli bulunduğu eşi Belma Yener'in seslendirme yönetmeni kadrosuna ataması, Genel Müdür Yücel Yener'in görev süresinde gerçekleştirilmemiştir. Belma Yener 11.1.1993 tarihinde seslendirme yönetmeni kadrosuna atanmıştır.

Diğer yandan, 1.5.1969 tarihinde Kurumdaki görevine başlayan ve uzun bir süre muhabirlik yapan, daha sonra Haber Müdür Yardımcılığı ve İstanbul Televizyon Müdür Yardımcılığı görevinde bulunan Genel Müdür Yücel Yener'in kardeşi Mustafa Yener, profesyonel yöneticilik anlayışının bir gereği olarak, aktif ve kilit bir görev olan İstanbul Televizyon Müdür Yardımcılığı görevinden alınarak pasif bir görev olan genel müdür müşaviri kadrosuna atanmıştır.

Kurumumuz Genel Müdürü Yücel Yener'in Elif adında bir kızı bulunmadığı gibi Kurumumuz aslı kadrosunda görevli herhangi bir çocuğu da bulunmamaktadır.

Arz ederim.

Yücel Yener
TRT Genel Müdürü

Unvanlara Göre Yapılan Atamalar

<u>Unvanlar</u>	<u>Adedi</u>
Genel Müdür Yardımcısı	1
Genel Müdür Müşaviri	1
Bölge Müdürü	2
Üye	1
Müdür	1
Müfettiş Yardımcısı	3
Spiker	6
Muhabir	10
Prodüktör	7
Yardımcı Prodüktör	1
Kameraman	2

Unvanlar	Adedi
Kamera Asistanı	1
Memur	115
Şoför	45
Usta	1
Teksirci	1
Bekçi	1
Veznedar	1
Mühendis	10
Mimar	1
Teknisyen	21
Montajcı	2
Mütercim	5
Fotoğrafçı	1
Makyajcı	1
Ressam	1
Dekoratör	3
Butafor	1
Grafist	2
Yapım ve Yayın Elemanı	47
Stüdyo ve Film Yapım Elemanı	10
Yardımcı Yapım Elemanı	2
Çözümleyici Programcısı	1
Uygulama Programcısı	1
Sistem Çözümleyicisi	1
Masa Şef Yardımcısı	1
Stajyer Spiker	14
Uzman	3
Avukat	6
Laborant	2
Hekim	2
Hemşire	2
Sanatçı	4
Toplam	344

2. – İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın, yarıaçık cezaevlerine ve Edirne yarıaçık cezaevinde meydana gelen olaya ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun yazılı cevabı (7/5525)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıda yer alan sorularımın Adalet Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ercan Karakaş
İstanbul

1. Şu anda Türkiye'de kaç yarı açık cezaevi bulunmaktadır?
2. Bu cezaevlerinden hangisinde kaç mahkûm bulunmaktadır? Bu mahkûmlar hangi suçlardan hüküm giymişlerdir?

3. Yarıaçık cezaevlerine gönderilen hükümlüler nasıl ve hangi kriterlerle saptanmaktadır?
4. Son 5 yılda bu cezaevlerinde kaç firar gerçekleşmiştir?
5. Edirne'deki olaydan sonra görevden alınan bir yetkili var mıdır?
6. 22 Mayıs 1988 tarihinde Adalet Bakanlığına faks ile bilgi veren Edirne Cumhuriyet Başsavcısı, yaşanan hukuk dışılıklara neden zamanında müdahale etmemiş ya da edememiştir?
7. Edirne yarı açık cezaevinde meydana gelen skandalın soruşturması ne zaman tamamlanacaktır?
8. Soruşturma sonucu kamu oyuna açıklanacak mıdır?
9. Edirne'de bir tesadüf sonucu ortaya çıkan skandalın orada ve başka yerlerde tekrar yaşanmaması için hangi yeni tedbirler alınmıştır?

T.C.

Adalet Bakanlığı
Bakan : 1263

10.7.1998

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 23.6.1998 tarihli ve Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, A.01.0.GNS.0.10-00.02-13900 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5525-13746 Esas No'lu soru önergesine verilen cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Oltan Sungurlu
Adalet Bakanı

Sayın Ercan Karakaş
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yönelttiğiniz ve yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğimiz 7/5525-13746 Esas No'lu soru önergesinin cevabı aşağıda belirtilmiştir.

Soru önergesine konu olan hususlarda yaptırılan inceleme sonunda; soru önergesinin (2) ve (4) numaralı bölümünde yer alan hususlarla ilgili bilgiler ekte liste halinde sunulmuş olup, Ülkemizde 29 açık, 8 tarım açık olmak üzere toplam 37 açık ve tarım açık cezaevi bulunmaktadır.

Soru önergesinin (3) numaralı bölümü ile ilgili olarak, 2.1.1997 tarih ve 1-1 genelgeyle, asıl cezaların 1/10 unu kapalı cezaevlerinde geçiren hükümlüler açık cezaevlerine ayrılmakta iken, 27.2.1998 tarih ve 6-34 sayılı genelgeyle bu yıl asıl cezalarının en az 1/5'ini (diğer bir ifadeyle yatacağı sürenin 1/2'sini) kapalı cezaevinde çekmiş olması şartı getirilmiştir. Bu yılki genelge ile ayrıca, 647 sayılı Kanununun 19 uncu maddesi gereğince şartla tahliye tarihi 31.12.2004 yılından sonra olmaması gerekmektedir.

Gasp, hırsızlık, uyuşturucu ve zorla ırza geçmek suçundan hükümlü olanlar ile şartla tahliyesi 1997 yılında çıkarılan genelge ile 3 yılın altına düşenler açık cezaevlerine verilmekte iken, bu yılki genelgede 2 yılın altına düşenler açık cezaevlerine verilmek suretiyle açık cezaevlerine verilebilmede sıkı kurallar getirilmiştir.

Edirne'de meydana gelen olayla ilgili olarak Adalet Başmüfettişliğinin 17.6.1998 gün ve 60 sayılı kararı gereğince Edirne Tarım Açık Cezaevi Müdürü, iki cezaevi 2 nci müdürü, iki infaz ko-

ruma başmemuru ile iki infaz koruma memurunun görülen lüzum üzerine görevlerinden uzaklaştırılmalarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uyarınca karar verilmiş, bu kararın ilgililerine tebliğ olunması sonucu, söz konusu kişiler 17.6.1998 tarihinde görevlerinden ayrılmışlardır. Olayla ilgili soruşturma raporu tamamlanarak Bakanlığım Teftiş Kurulu Başkanlığına sunulmuş olup, dosya ve eklerinin incelenmesine Teftiş Kurulu Başkanlığınca devam edilmektedir.

Yargı organlarına tevdi edilen ve suç konusu bulunan tahkikat evrakının, muhakemelerin ahenliği prensibi gereğince kamuoyunun bilgisine her zaman açık olduğu, soruşturma raporunun disipline yönelik bölümlerinin ise kamu düzeni ilkelerine nazaran kamuoyuna açıklanmasının mümkün bulunmadığı düşünülmektedir.

Bakanlığım Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan mobil ekiplerce, tüm kapalı-açık cezaevlerinde gece-gündüz sık sık denetimler yapılmaya başlanmış ve devam etmektedir. Ayrıca, özel kesim iş yerlerinde hükümlülerin çalıştırılması faaliyeti durdurulmuş olup, ilgili Cumhuriyet Başsavcılıklarına Bakanlıkça onaylanmış veya onaylanmamış tüm protokol veya fason iş sözleşmelerinin mevzuat dairesinde feshi için talimat verilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Oltan Sungurlu
Adalet Bakanı

Liste I

31.5.1998 tarih itibarı ile cezaevlerimizde bulunan hükümlü sayısı:

Adıyaman Açık	158
Afyon Tarım Açık	95
Akşehir Açık	15
Ankara Açık	243
Ayaş Açık	78
Kalecik Açık	35
Antalya Açık	95
Bolu Açık	76
Bolvadin Açık	63
Burdur Açık	60
Bursa Açık	111
İmralı Açık	216
Ceyhan Tarım Açık	187
Çanakkale Açık	208
Çorum Açık	106
İskilip Açık	21
Edirne Tarım Açık	267
Erciş Açık	93
Erzincan Açık	54
Erzurum Açık	48
Eskişehir Tarım Açık	195
Dalaman Tarım Açık	253
Giresun Açık	69
Isparta Açık	33
Foça Tarım Açık	261
Kastamonu Açık	44

Zincidere Tarım Açık	151
Kırşehir Açık	74
Konya Açık	78
Kütahya Açık	40
Niğde Tarım Açık	239
Ordu Açık	39
Ödemiş Açık	62
Siirt Açık	40
Sivas Açık	148
Şanlıurfa Açık	155
Ünye Açık	49

Bu cezaevlerinde terör suçlusu hariç her türlü hükümlü bulunmaktadır.

Liste II

Açık cezaevlerinden son 5 yılda firar edenlerin sayısı:

1993 yılında	281
1994 yılında	230
1995 yılında	330
1996 yılında	420
1997 yılında	515

3. - Adana Milletvekili Sıtkı Cengil'in, Adana'nın teşvik verilen iller kapsamına alınıp alınmayacağına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Devlet Bakanı Işın Çelebi'nin yazılı cevabı (7/5534)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın delaletinizle Sayın Başbakan Mesut Yılmaz tarafından yazılı cevaplandırılmasını arz ederim.

16.6.1998

Sıtkı Cengil

Adana

Soru 1. Adana İlimiz Doğu ve Güneydoğudan sürekli göç almaktadır. Dolayısıyla işsizliğin ve geçim sıkıntısının en yoğun olduğu illerimizin başında gelmektedir. Bu durumu gözönünde bulundurarak Doğu ve Güneydoğu illerine verilen teşviklerin kapsamına ilimizi almayı düşünüyor musunuz?

Soru 2. Düşünüyorsanız herhangi bir çalışmanız var mıdır? Varsa ne aşamada?

T.C.

Başbakanlık

15.7.1998

Devlet Planlama Teşkilâtı

Müsteşarlığı

(Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü)

Sayı : B.02.1.DPT.0.10.02-72-252/2986

Konu : Yazılı soru önergesi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 23.6.1998 tarih ve Kan.Kar.Md.A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5534-13766/32494 sayılı yazısı ve eki,

b) Başbakanlığın 30.6.1998 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-812-14/3714 sayılı yazısı ve eki,

İlgi (a) ve (b)'de kayıtlı yazıların ekinde yer alan Adana Milletvekili Sıtkı Cengil'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği ve Sayın Başbakanın tarafımdan cevaplandırılmasını uygun gördükleri yazılı soru önergesinin cevabı eklidir.

Bilgilerinize arz ederim.

Işın Çelebi
Devlet Bakanı

Adana Milletvekili Sıtkı Cengil'in
Sayın Başbakan'a Yönelttiği Yazılı
Soru Önergesinin Cevabıdır.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinden sürekli göç aldığı belirtilen Adana İlinin Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerindeki illere verilen teşviklerden yararlandırılmasının düşünülmüş ve düşünülmümediği sorulmaktadır.

Bilindiği üzere; 21.1.1998 tarih ve 4325 sayılı Kanunun 2 nci maddesi; "Bu Kanunda geçen Olağanüstü Hal Bölgesi; Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Olağanüstü Hal Bölgesi ve Mücavir Alanına dahil iller ile Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca belirlenen fert başına Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla miktarları 1 500 ABD Doları veya daha az ve Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığınca belirlenen sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyi - 0,5 ve daha düşük bulunan illerden Bakanlar Kurulunca tespit edilecek illeri, kalkınmada öncelikli yöreler ise; Bakanlar Kurulunca bu yöreler kapsamına alınan illeri ve ilçeleri kapsar" şeklinde düzenlenmiştir.

Bu madde çerçevesinde; olağanüstü hal bölgesi ve mücavir alanına dahil Diyarbakır, Hakkâri, Siirt, Şırnak, Tunceli, Van, Bingöl, Bitlis, Batman, Mardin ve Muş illeri Kanun kapsamına alınmıştır.

Yine aynı maddenin Bakanlar Kuruluna verdiği yetkiye istinaden, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığınca belirlenen fert başına Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla miktarları 1 500 ABD Doları veya daha az ve Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığınca sosyo-ekonomik düzeyi - 0,5 ve daha düşük bulunan Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Bayburt, Erzurum, Gümüşhane, Iğdır, Kars, Ordu, Şanlıurfa ve Yozgat illeri Kanun kapsamına alınmıştır.

Bu suretle, Kalkınmada Öncelikli Yöreler kapsamında da yer alan 22 il Kanunun öngördüğü teşvik tedbirlerinden, bedelsiz arsa tahsisi desteğinden ise tüm Kalkınmada Öncelikli Yöre kapsamındaki iller yararlandırılmaktadır.

4325 sayılı Kanunun öngördüğü ilave teşvik tedbirlerinden Adana İlinin yararlandırılması imkân dahilinde bulunmamaktadır.

Esasen, ülkemizde teşvik belgeli olarak yapılacak yatırımlar; 25.3.1998 tarih ve 23297 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 98/10755 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları ve Yatırımları Teşvik Fonu Esasları Hakkında Karar ile bu Karara istinaden yürürlüğe konulan 98/1 sayılı tebliğde belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde desteklenmektedir.

Bu karar çerçevesinde, Adana İli normal yöreler kapsamında teşvik tedbirlerinden azami ölçüde yararlandırılmaktadır. Son yıllarda yatırımlarda Devlet Yardımları yönünden normal yöre yatırımları ile kalkınmada öncelikli yöre yatırımları arasında fazla bir ayrıcalık kalmamıştır. En önemli Devlet Yardımlarından olan yatırım indirimi, kalkınmada öncelikli yörelerde olduğu gibi normal yörelerde de yüzde 100 uygulanmaktadır.

4. – *Balıkesir Milletvekili İ. Önder Kırılı'nın, Hazine avukatlarının avukatlık hizmetleri sınıfından çıkarılacağı iddiasına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Zekeriya Temizel'in yazılı cevabı (7/5558)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Maliye Bakanı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını diliyorum.

Saygılarımla.

İ. Önder Kırılı
Balıkesir

1. Mahkemelerce yapılan keşiflere katılan Mübaşir ve Mal Müdürü Vekilleri ve hatta Millî Emlak Şeflerine kadar 3717 sayılı yasa uyarınca ödenen keşif ücretinin, Kamu Avukatları arasında ayrıcalık yapılarak, hazine avukatları dışındaki kamu avukatlarına ödenmemesi ve bir grup kamu avukatının, adli hiyerarşi içinde mübaşirden daha alt bir statüye indirilmesi, Anayasanın ve evrensel hukukun temel ilkelerinden biri olan eşitlik ilkesine aykırı değil midir? Bu uygulamanın sürdürülmesinden yana mısınız, düzeltilmesi için ne yapmayı düşünüyorsunuz?

2. Yeni Vergi Tasarısında yer alan Maliye Bakanlığının kısmen yeniden yapılanmasına ilişkin hükümlerle, hazine avukatları, "Avukatlık hizmetler" sınıfından çıkarılarak maliye hizmetleri sınıfına alınmaktadır. Eşit işe eşit ücret ilkesi ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun meslekte eşitlik anlayışı uyarınca, avukatlar arasında ayırım yapılamayacağı dikkate alındığında, avukatların, yalnızca çalıştıkları Bakanlıklar gözetilerek yapılan böyle bir ayrımcılığın, doğru bir uygulama olduğuna inanıyor musunuz? Avukatlık hizmetler sınıfını bölmekle amaçlanan kamusal yarar nedir?

T.C.

Maliye Bakanlığı

9.7.1998

Baş Hukuk Müşavirliği ve

Muhakemat Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.BHM.0/4394/11792-24355

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : TBMM Başkanlığının 29.6.1998 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-14046 sayılı yazıları.

Balıkesir Milletvekili Sayın İ. Önder Kırılı'nın 18.6.1998 gün ve 1030 sayılı yazılı soru önergesinde yer alan sorulara ait cevaplar aşağıda sunulmuştur:

1. Yazılı soru önergesinde; mahkeme heyeti ile birlikte keşif görevini mahallinde ifa etmeleri nedeniyle almakta oldukları "keşif ücretleri" soru konusu edilen hazine avukatları; Maliye Bakanlığının ana hizmet birimleri içinde birinci sırada bulunan (178 s. KHK 8. md.) Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğüne bağlı olarak görev yapan personeldir. Anılan Genel Müdürlüğün, Devlet Hukuk Danışmanlığı ve Savunmanlığı olarak tanımlanabilecek olan görevin ağırlığına, yoğunluğuna ve özgünlüğüne rağmen; gerek 657 sayılı Kanun ve gerekse diğer kamu avukatlarının tabi oldukları yasalar, her türlü özlük hakları ve yaptıkları iş bakımından diğer kamu avukatları ile Hazine avukatları arasında önemli farklar gözetmemiş bulunmaktadır. Oysa açıkça ifade edilmesi gerekir ki; Hazine avukatlarının Genel Bütçeye dahil tüm kamu kuruluşlarını, diğer kamu avukatlarının ise, yalnızca mensubu oldukları kamu kuruluşunu temsil yetkisine sahip bulunmaları karşısında, faaliyet alanları yönünden farklı durumda buldukları ortadadır. Gerçekten; genel bütçeye dahil kuruluşlardaki Hukuk Müşavirlikleri sadece danışma birimi niteliğinde olup, bu birimlerdeki görevliler, avukat sıfatını haiz değildirler. Bu nedenle, diğer Bakanlıkların avukat kadroları bulunmamakta ve bu görev, Hazine Avukatlarıncı ifa edilmektedir. Bu kapsamda Hazine Avukatları, sa-

ir kamu avukatları gibi, münferit birimlerin muayyen davalarını takip etmenin ötesinde; Yüce Meclis, Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık makamları da dahil olmak üzere, genel bütçe içindeki tüm daireler ve tüm Bakanlıkların da "avukatı ve aynı zamanda hukukî danışmanı olma" noktasında görev ifa etmektedirler.

Esasen yukarıda ifade edilen hukukî nedenler, Anayasa Mahkemesinin bir çok kararına da gerekçe teşkil etmiştir. Örneğin: Hazine Avukatlarına ödenmekte olan keşif ücretinin "Anayasanın eşitlik ilkesine aykırılığı" konusunda; Anayasa Mahkemesine başvurulmuş olup, Anayasa Mahkemesi E. 1987/24 K. 1987/32, T. 24.11.1987 sayılı kararı ile "işlevlerindeki benzerliğe rağmen, Hazine avukatlarının öteki kamu avukatlarına nazaran daha geniş bir alan içinde kamu hizmeti görmekte olmaları, başka bir deyişle yürütülen görevin ve üstlenilen sorumluluğun özellik ve nitelikleri gözönünde tutulduğu takdirde iptali istenen hükmün, Anayasanın "Kanun önünde eşitlik" başlığını taşıyan 10 uncu maddesindeki esaslarla çelişen ve çatışan, konu ve amaç bakımından kamu yararına ters düşen, Anayasanın sözü ve ruhu ile bağdaşmayan bir yanı da görülmemektedir." gerekçesi ile istemin reddine karar vermiş bulunmaktadır.

Mevcut düzenleme ile hiyerarşik bir sıralama yapılması amaçlanmadığından Hazine Avukatları dışındaki diğer kamu avukatlarının "Mübaşir"den daha alt bir seviyeye indirildiği şeklindeki bir yoruma katılınması da mümkün görülmemiştir.

2. Yeni vergi yasaları değişikliğine dair tasarıda yer alan Maliye Bakanlığının yeniden yapılmasına ilişkin hükümler ile hukuk devleti ilkesi çerçevesinde devlet gelirlerinin toplumun ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde bulunmasını temin edecek sağlıklı bir yapıya kavuşturulması amaçlanmaktadır. İfade edilen hususun, ülkemiz için yaşamsal önem taşıyan bir unsur olduğu açıktır.

Bu kapsamda, Bakanlığımızın tüm personeli 178 sayılı KHK ve değişiklikleri ile diğer kanunlarla kendilerine verilen görevler bazında işlev tanımları belirginleştirilerek yeniden yapılandırılmaktadır.

Maliye Hizmetleri sınıfına alınması öngörülen Hazine Avukatlarının bağlı oldukları, Baş Hukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü; aynı zamanda Devlet Hukuk Danışmanlığı sıfat ve fonksiyonuyla görev ifa etmekte olup, Bakanlığımız ana hizmet birimleri içinde ilk sırada bulunmaktadır. Anılan birimin görev ve teşkilatlanması hususunda tanzim edilen özel kanun olan 4353 sayılı Kanun uyarınca: Bakanlık makamından veya Bakanlık makamının muvafakatiyle Bakanlık (diğer) dairelerinden sorulan işlerin hukukî icapları hakkında mütalaa vermek (2. md. a bendi); Bakanlıklara ve genel muvazene içindeki diğer dairelere ait her türlü hukuk ve ceza davaları ile icra işlerini, ait olduğu makam ve mercilerde ikame, takip ve müdafaa ettirmek (2. md. c bendi); malî hususları ihtiva eden ve Hazineyi ilgilendiren idarî davalara karşı Bakanlıklar ve dairelerince hazırlanarak aynı kanunun 24 üncü maddesi gereğince Maliye Bakanlığına gönderilen müdafaaameler üzerinde icap ettiği takdirde hukukî mütalaa beyan etmek ve bu davaların duruşmalarında bu Bakanlık ve Daireleri Baş Hukuk Müşaviri, hukuk müşavirleri, müşavir avukatlar ve avukatları marifetiyle idarî kaza mercilerinde temsil etmek (2. md. d bendi) görevleriyle de mükelleftirler. Keza, 4353 sayılı Kanunun 31 inci maddesi hükmünce; bir mukavele mevcut olsun olmasın umumî muvazene dahilindeki Devlet daireleriyle diğer daire, müessese ve teşekküller veya hakikî ve hükmî şahıslar arasında çıkan ve henüz kaza mercilerine, hakeme veya icraya intikal etmemiş bulunan hukukî ihtilafların sulh yoluyla halinde menfaat görüldüğü takdirde Başhukuk Müşavirinin mütalaaasına istinaden 50 000 000 000 (50 milyar) liraya kadar bir hakkın tanınması veya menfaatin terkinini tazammun eden anlaşmalar veya mukavele tadilleri yapmağa vekaletler salahiyetlidir (31. md. 1. f.). Öyle ki; bu miktarı geçen anlaşmalarla mukavele tadilleri, ancak Devlet Şûrası

nın mütalaasına istinaden Maliye Vekaletince alınacak kararname ile yapılabilir (31. md. 2. f) Başhukuk Müşavirliğinin veya Devlet Şûrasının mütalaalarına muhalif olarak anlaşmalar veya mukavele tadilleri yapılabilmesi ise, İcra Vekilleri Heyetinden karar alınmasına bağlıdır (31. md. 3. f.).

Görüldüğü üzere, tüm Hazine davalarını takip ve müdafaa eden Hazine Avukatlarının Bakanlığımızın yeniden yapılandırılması çalışmalarında; malî hizmetler sınıfı içinde düşünülmemesi, anılan yargısal fonksiyonlarının yanısıra; yasa gereği malî işlerin hukukî icapları hakkında mütalaa ve-rilmesi ve bu konudaki müdafaanamerin hazırlanması işlevleri nedeniyle de gelir tahsilatındaki katkıları karşısında mümkün görülememektedir.

Yukarıda 1 inci sorunun yanıtında ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, Hazine Avukatları, diğer kamu avukatlarından hem görev, hem de işlev bakımından farklı ve ağırlıklı bir konumda bulunmaktadı. Bu bağlamda, Hazine Avukatlarının Malî Hizmetler sınıfı içinde mütalaa edilmesi; Anayasamızda ifadesini bulan "eşit işe eşit ücret ilkesi"nin bir ihlali olarak değerlendirilemez.

Diğer taraftan, yeniden yapılanma çalışmaları ile görev tanımlarının açık bir şekilde belirlenmekte olduğu ve bu uygulama ile personel veriminin ve kalitesinin artacağına şüphesiz bulunduğu ve neticeden Bakanlık hizmet üretimine artan ölçülere katkıda bulunulacağı dikkate alınacak olursa, yapılmakta olan hukuksal düzenlemelerdeki kamu yararının varlığı da kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Zekeriya Temizel
Maliye Bakanı

5. – *Manisa Milletvekili Erdoğan Yetenç'in, Edirne cezaevinde kalan bazı mahkûmların naklinin engellendiği iddialarına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Mahmut Oltan Sungurlu'nun yazılı cevabı (7/5566)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Oltan Sungurlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda gerekli işlemlerin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Erdoğan Yetenç
Manisa

Geçtiğimiz günlerde Edirne Cezaevinde kalan 25 mahkûmun diğer cezaevlerine nakli sırasında bu nakilleri engellemek için siyasî ablukaya alındığınız, bazı milletvekillerinin bu nakilleri engellemek için size başvurdukları basında yer almıştır.

1. Sizin mafyanın adamları olarak nitelediğiniz ve kara para, çek-senet tahsili, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı gibi yasadışı işleri organize ettiklerini söylediğiniz bu kişileri korumaya çalışan milletvekilleri kimlerdir?

Bu isimleri neden açıklamadınız? Böylesi kişileri kollamaya çalışan milletvekillerinin isimlerinin saklanması doğru mudur?

2. Bu tür yasadışı suç organizasyonlarının siyasî bağlarının olduğu yönünde iddiaların aydınlığa kavuşması, Meclisin ve siyasîlerin tümüyle şaibe altında bırakılmaması için bu isimleri açıklamamız gerektiğini düşünüyor musunuz?

3. Bu talepleri yerine getirmeyerek, bürokratlara siyasîlerden gelen baskılara karşı durmalarını söyleyerek gösterdiğiniz doğru ve takdire şayan tavrınızı bu isimleri açıklayarak sürdüreceksiniz?

T.C.

Adalet Bakanlığı

10.7.1998

Bakan : 1249

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 29.6.1998 tarihli ve Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, A.01.0.GNS.0.-10.00.02-14045 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan, Manisa Milletvekili Erdoğan Yetenç tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5566-13841 Esas No'lu soru önermesine verilen cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Oltan Sungurlu
Adalet Bakanı

Sayın Erdoğan Yetenç
Manisa Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yönelttiğiniz ve yazılı olarak cevaplandırılmasını istediğiniz 7/5566-13841 Esas No'lu soru önergesinin cevabı aşağıda belirtilmiştir.

Gerek milletvekili, gerekse diğer vatandaşların Bakanlardan talepleri olması tabiidir. Bunlar yazılı olabileceği gibi, küçük notlar halinde ve telefonlarla da olabilir.

Bu talepler, ilgili bakanlıklardaki kamu görevlileri tarafından kanuna uygunluğu ve haklılığı yönünden incelenmekte olup, inceleme sonucunda kanuna uygun ve haklı olanlar yerine getirilmeye çalışılmaktadır.

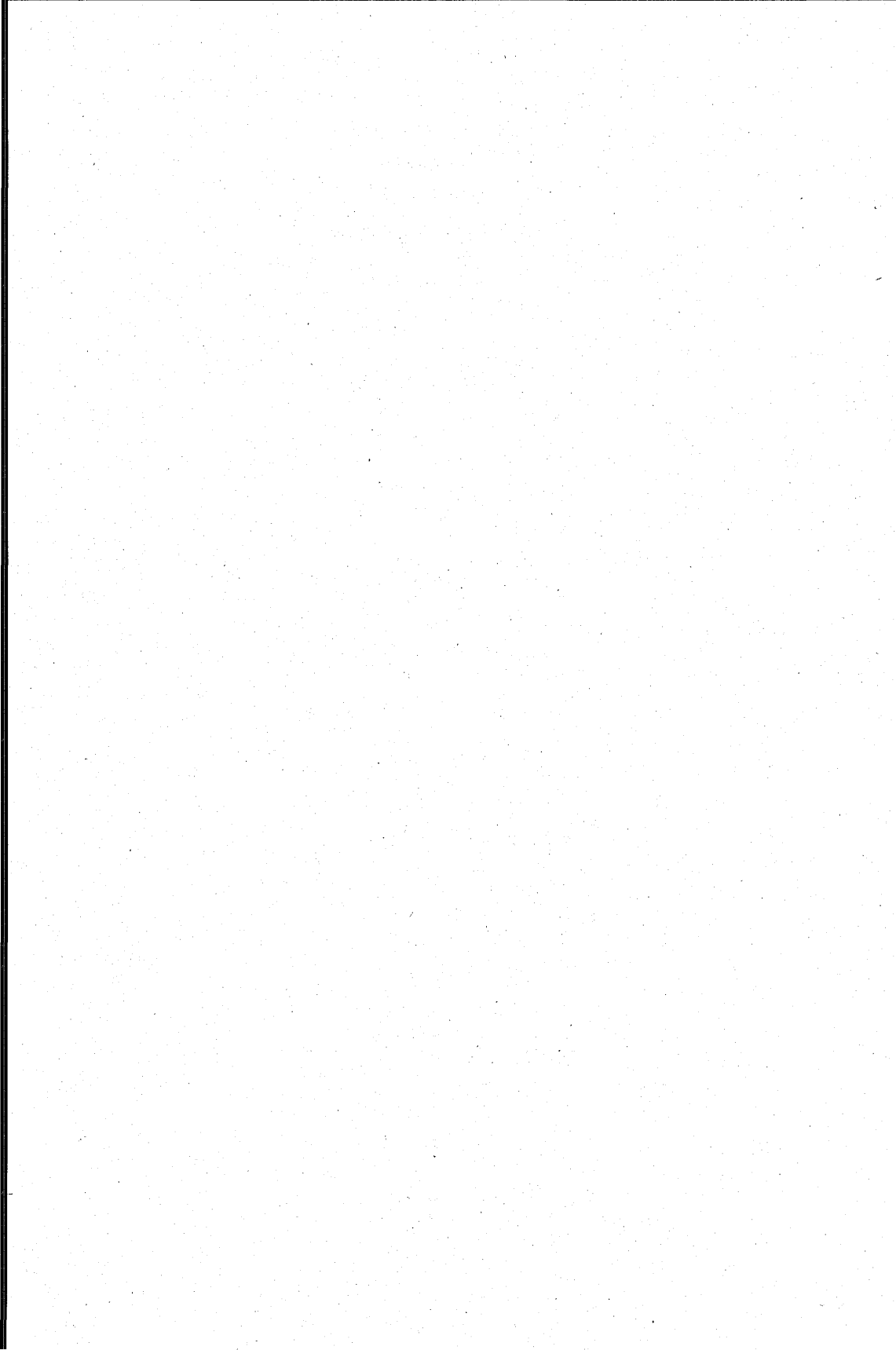
Milletvekillerinin, vatandaşların taleplerini bakanlıklara ulaşturmaları bir baskı değil, Anayasadan kaynaklanan temsil görevlerinin gereğidir.

Basın mensupları şahit oldukları bu kabil başvuru ve görüşmeleri farklı şekilde yorumlayabilmektedirler.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Oltan Sungurlu
Adalet Bakanı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

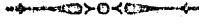
123 ÜNCÜ BİRLEŞİM

16 . 7 . 1998 PERŞEMBE

Saat : 14.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

S E Ç İ M

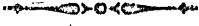
4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI
YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7

SÖZLÜ SORULAR

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

1. — Emniyet Teşkilâtı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair 490 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/217) (S. Sayısı : 132) (Dağıtma tarihi : 14.11.1996)

2. — Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemli, Anavatan Partisi Genel Başkanı Rize Milletvekili Mesut Yılmaz, Doğru Yol Partisi Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Tansu Çiller, Demokratik Sol Parti Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Antalya Milletvekili Deniz Baykal ile 292 Milletvekilinin; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 83 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/676) (S. Sayısı : 232) (Dağıtma tarihi : 26.2.1997)

(1. görüşme 20.11.1997 Perşembe günü tamamlanmıştır.)

3. — Bayburt Milletvekili Ülkü Güney ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 1076 Sayılı Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile 1111 Sayılı Askerlik Kanunlarında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/669) (S. Sayısı : 338) (Dağıtma tarihi : 17.6.1997)

4. — Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu Tasarısı ile Antalya Milletvekili Deniz Baykal ve 39 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Gürcan Dağdaş ve 6 Arkadaşının, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır ve 9 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 7 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 2 Arkadaşının İşçi ve Memur Emeklileri ile Bunların Dul ve Yetimlerinin Sendikalaşmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/702, 2/224, 2/929, 2/1000, 2/1023, 2/1024) (S. Sayısı : 553) (Dağıtma tarihi : 17.2.1998)

5. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/689) (S. Sayısı : 631) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

× 6. — Vergi Usul Kanunu, Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Gider Vergileri Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, Damga Vergisi Kanunu, Harçlar Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, İstanbul Milletvekili Emin Kul'un, Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 Arkadaşının, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün'ün, İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 30 Arkadaşının, Trabzon Milletvekili Kemalettin Göktaş ve 33 Arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 40 Arkadaşının, Konya Milletvekili Necmettin Erbakan ve 30 Arkadaşının, Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz'ın, Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 40 Arkadaşının,

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Konya Milletvekili Veysel Candan'ın, Balıkesir Milletvekili i. Önder Kırılı'nın, Adana Milletvekili Arif Sezer'in, Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay'ın, Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu'nun, İstanbul Milletvekili Cefi Kamhi'nin, Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın, Bursa Milletvekili Turhan Tayan'ın, Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş ve 6 Arkadaşının, Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanı Van Milletvekili Mahmut Yılbaş, Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Metin Işık, Mardin Milletvekili Muzaffer Arıkan ve 6 Arkadaşının, Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/708, 2/72, 2/73, 2/75, 2/129, 2/154, 2/166, 2/182, 2/191, 2/194, 2/221, 2/270, 2/287, 2/293, 2/323, 2/369, 2/420, 2/459, 2/493, 2/884, 2/959, 2/960, 2/1015, 2/1019, 2/1070) (S. Sayısı : 626) (Dağıtma tarihi : 24.3.1998)

7. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/1081) (S. Sayısı : 540) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

8. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/853) (S. Sayısı : 541) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

9. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/923) (S. Sayısı : 544) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

10. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/838) (S. Sayısı : 545) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

11. — Gaziantep Milletvekili Kahraman Emmioğlu'nun Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/910) (S. Sayısı : 546) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

12. — Van Milletvekili Mustafa Bayram'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/828) (S. Sayısı : 547) (Dağıtma tarihi : 13.2.1998)

13. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerin-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

den Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/981) (S. Sayısı : 568) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

14. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/973) (S. Sayısı : 569) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

15. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/1053) (S. Sayısı : 610) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

16. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/1165) (S. Sayısı : 613) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

17. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/974) (S. Sayısı : 616) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

18. — Elazığ Milletvekili Mehmet Açar'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/982) (S. Sayısı : 618) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

19. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/888) (S. Sayısı : 619) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

20. — Isparta Milletvekili Ömer Bilgin'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (3/978) (S. Sayısı : 623) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

21. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sıfatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İhtizüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/1144) (S. Sayısı : 426'ya 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

22. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/855) (S. Sayısı : 427'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 6.2.1998)

23. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/890) (S. Sayısı : 448'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

24. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/271) (S. Sayısı : 482'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

25. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/880) (S. Sayısı : 483'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

26. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/834) (S. Sayısı : 484'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

27. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İhtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/313) (S. Sayısı : 518'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

28. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/940) (S. Sayısı : 527'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

29. — Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Aydın Milletvekili Sema Pişkinsüt'ün İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/309) (S. Sayısı : 559'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 3.4.1998)

30. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/841) (S. Sayısı : 594'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 3.4.1998)

31. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/925) (S. Sayısı : 597'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 3.4.1998)

32. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/983) (S. Sayısı : 609'a 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 15.4.1998)

33. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/975) (S. Sayısı : 612'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 15.4.1998)

34. — Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Başbakanlık Tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyonun Kovuşturmanın Milletvekilliği Sifatının Sona Ermesine Kadar Ertelenmesine Dair Raporu ve Samsun Milletvekili Murat Karayalçın'ın İçtüzüğün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/975) (S. Sayısı : 612'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 15.4.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

çın'ın İçtüzüğü'nün 133 üncü Maddesine Göre Rapora İtirazı (3/988) (S. Sayısı : 614'e 1 inci Ek) (Dağıtma tarihi : 15.4.1998)

35. — Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/668) (S. Sayısı : 556) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

36. — Türk Ceza Kanununun Bazı Maddeleri ile Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/738) (S. Sayısı : 634) (Dağıtma tarihi : 2.4.1998)

37. — Tuz Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/696) (S. Sayısı : 492) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

38. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/549) (S. Sayısı : 291) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

39. — 211 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun 68 inci, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 209 uncu ve 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Geçici 139 uncu Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/628) (S. Sayısı : 382) (Dağıtma tarihi : 15.8.1997)

40. — Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına ve Kanuna Bir Ek Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Aynı Kanunun Ek 17 nci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Kırklareli Milletvekili A. Sezal Özbek'in, Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay ve 7 Arkadaşının ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/662, 1/666, 2/621, 2/434, 2/481) (S. Sayısı : 467) (Dağıtma tarihi : 21.1.1998)

41. — Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/638) (S. Sayısı : 383) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

42. — İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/437) (S. Sayısı : 302) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

43. — Bursa Milletvekili Ali Rahmi Beyreli, Hayati Korkmaz ve Denizli Milletvekili Haluk Müftüler'in, Türkiye Akreditasyon Konseyi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (2/1037) (S. Sayısı : 585) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYILE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

44. — Adana Milletvekili İ. Cevher Cevheri ve Uç Arkadaşının, Uç İlçe ve Bir İl Kurulması ile 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adana Milletvekili Mehmet Büyükyılmaz ve Uç Arkadaşının, Kadirli ve Sumbas İlçelerinin Adana İline Bağlanmasına İlişkin Yasa Önerisi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/546, 2/569) (S. Sayısı : 385) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

× 45. — Kuzey Atlantik Konseyine Taraf Devletler ve Barış İçin Ortaklık Programına Katılan Diğer Devletler Arasında Kuvvetlerin Statüsüne İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/589) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 28.7.1997)

× 46. — Batı Avrupa Birliği, Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Görevlilerin Statüsü Hakkında Anlaşmanın, Türkiye Tarafından Batı Avrupa Silahlanma Örgütü Faaliyetleri ile İlgili Olarak Uygulanması ve Buna İlişkin Mektupların Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/591) (S. Sayısı : 365) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 47. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/613) (S. Sayısı : 366) (Dağıtma tarihi : 30.7.1997)

× 48. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma ve Dışişleri komisyonları raporları (1/330) (S. Sayısı : 143) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

× 49. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/368) (S. Sayısı : 155) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 50. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/375) (S. Sayısı : 159) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 51. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/389) (S. Sayısı : 162) (Dağıtma tarihi : 16.12.1996)

× 52. — Türkiye Cumhuriyeti ile Estonya Cumhuriyeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

na Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/337) (S. Sayısı : 189) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 53. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim, Bilim, Kültür ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/341) (S. Sayısı : 188) (Dağıtma tarihi : 17.1.1997)

× 54. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/535) (S. Sayısı : 201) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 55. — Türkiye Cumhuriyeti ile Litvanya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/382) (S. Sayısı : 198) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

× 56. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/536) (S. Sayısı : 219) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

× 57. — Uluslararası Sergilere İlişkin Sözleşme ile Sözleşmeye Değişiklik Getiren Uluslararası Sergiler Bürosu Genel Kurulu Kararına Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/352) (S. Sayısı : 223) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

× 58. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/334) (S. Sayısı : 235) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 59. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/546) (S. Sayısı : 236) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

× 60. — Dünya Sağlık Teşkilâtı Anayasasının 24 ve 25 inci Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/373) (S. Sayısı : 262) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 61. — Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Dışişleri komisyonları raporları (1/532) (S. Sayısı : 266) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 62. — Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı (EİT), Ulusal Temsilciler ve Uluslararası Personelin Yasal Statüsüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/587) (S. Sayısı : 275) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

× 63. — İzmir Antlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/586) (S. Sayısı : 276) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

× 64. — Inmarsat Gemi Yer İstasyonlarının Karasularında ve Limanlarda Kullanılması Uluslararası Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/554) (S. Sayısı : 293) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 65. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı Anlaşması ve Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/450) (S. Sayısı : 296) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

× 66. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Uluslararası Teşkilâtı İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/517) (S. Sayısı : 294) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 67. — Uydular Aracılığı ile Haberleşme Avrupa Teşkilâtı Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 295) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 68. — Uydular Aracılığı ile Deniz Haberleşmesi Uluslararası Teşkilâtı Sözleşmesi ve İşletme Anlaşmasında Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/362) (S. Sayısı : 297) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 69. — Uydular Aracılığı ile Telekomünikasyon Uluslararası Örgütüne (Intelsat) İlişkin Anlaşmada Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/363) (S. Sayısı : 298) (Dağıtma tarihi : 29.4.1997)

× 70. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 71. — Dünya Turizm Teşkilâtı Tüzüğü'nün Bazı Maddelerinde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/327) (S. Sayısı : 320) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYILE
KOMISYONLARDAN GELEN DİGER İŞLER**

lık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/321) (S. Sayısı : 321) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 72. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Turizm İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/358) (S. Sayısı : 322) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 73. — Avrupa Meteoroloji Uyduları İşletme Teşkilâtı Dokunulmazlıklar ve Bağımsızlıklar Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/446) (S. Sayısı : 323) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 74. — Ekonomik İşbirliği Teşkilâtı (ECO) Transit Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/559) (S. Sayısı : 324) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

× 75. — Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Mahkeme Kararlarının Tanınması ve Tenfizi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/584) S. Sayısı : 357) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

× 76. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Göç Örgütü Arasında Örgütün Türkiye'deki Hukuksal Durumu, Ayrıcalıkları ve Dokunulmazlıkları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/448) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 77. — Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası Beşinci Ek Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/374) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

× 78. — Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Yapan Taşıtlarda Çalışan Taşıt Personelinin Çalışmalarına İlişkin Avrupa Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/610) (S. Sayısı : 367) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

× 79. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsrail Devleti Hükümeti Arasında Kara Taşımacılığı Alanında İlkeler Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları Raporları (1/617) (S. Sayısı : 472) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

× 80. — Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hong Kong Başkonsolosluğunun Yeni Hukuki Statüsünün Belirlenmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/624) (S. Sayısı : 473) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 81. — Sakatların Mesleki Rehabilitasyonu ve İstihdamı Hakkında 159 Sayılı Uluslararası Çalışma Teşkilatı (ILO) Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/626) (S. Sayısı : 507) (Dağıtma tarihi : 3.2.1998)

× 82. — Çocuk Haklarına Dair Sözleşmede Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/676) (S. Sayısı : 533) (Dağıtma tarihi : 4.2.1998)

× 83. — Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınır Olayı ve Uyuşmazlıkların Çözümüne Dair Sözleşme ve Sözleşmeye Ait Ek 1 ve 2 Numaralı Protokoller ile Türkiye - Azerbaycan Sınır Hattının Her İki Tarafında Kalan Onar Kilometrelik Bölgenin İçinde Yapılacak Sivil ve Askeri Hava Vasıtalarının Uçuşlarını Düzenleyen Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/648) (S. Sayısı : 534) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

× 84. — Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşması ile Ekonomik İşbirliği Örgütü Ticaret ve Kalkınma Bankası Kuruluş Anlaşmasını Tadil Metninin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/632) (S. Sayısı : 536) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

× 85. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Taşınacılığı Anlaşmasının Tadiline İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/331) (S. Sayısı : 261) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

× 86. — Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi (Gözden Geçirilmiş)'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Dışişleri komisyonları raporları (1/306) (S. Sayısı : 185) (Dağıtma tarihi : 9.1.1997)

× 87. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Letonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/631) (S. Sayısı : 548) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 88. — Türkiye Cumhuriyeti ve Moldova Cumhuriyeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/641) (S. Sayısı : 549) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 89. — Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında Hukukî ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/642) (S. Sayısı : 550) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

ğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/640) (S. Sayısı : 550) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 90. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Hususî Hukuk, Ticaret ve Ceza Hukuku Konularında Hukukî ve Adli İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/642) (S. Sayısı : 551) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

× 91. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Hukukî, Ticarî ve Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporları (1/679) (S. Sayısı : 552) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

92. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi ile İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 11 Arkadaşının ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin ve 19 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/817, 2/351, 2/771) (S. Sayısı : 491) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

93. — D-8 Uluslararası İcra Direktörlüğünün Türkiye'de Yararlanacağı Ayrıcalıklar, Bağışıklıklar ve Kolaylıklara Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/675) (S. Sayısı : 412) (Dağıtma tarihi : 18.12.1997)

94. — Denizcilik Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Denizcilik Müsteşarlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında 491 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/602, 1/220) (S. Sayısı : 468) (Dağıtma tarihi : 19.1.1998)

95. — Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile Yalova Milletvekili Yaşar Okuyan ve 11 Arkadaşının, 25.3.1988 Tarih ve 3419 Sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanuna Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/480, 2/705) (S. Sayısı : 274) (Dağıtma tarihi : 2.4.1997)

96. — İdarî Yargılama Usulü Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/531) (S. Sayısı : 145) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

97. — Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/538) (S. Sayısı : 244) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

98. — Hâkim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun İki Maddesinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/544) (S. Sayısı : 176) (Dağıtma tarihi : 19.12.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

99. — İcra ve İflas Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/555) (S. Sayısı : 228) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

100. — Yargıtay Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye Ekli Cetvelde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname Eki Cetvelde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/420, 1/284) (S. Sayısı : 251) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

101. — Türk Ceza Kanunu ile Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/530) (S. Sayısı : 146) (Dağıtma tarihi : 25.11.1996)

102. — Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Aydın Milletvekili Yüksel Yalova'nın, Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/653, 2/430) (S. Sayısı : 420) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

103. — Tanıtma Fonu Teşkili ile 11.7.1939 Tarihi ve 3670 Sayılı Millî Piyango Teşkiline Dair Kanunun 4 üncü Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında 3230 Sayılı Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Kahramanmaraş Milletvekili Hasan Dikici ve 30 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/575, 2/941) (S. Sayısı : 414) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

104. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Çevre ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/552) (S. Sayısı : 229) (Dağıtma tarihi : 21.2.1997)

× 105. — Hayvanları Koruma Kanunu Tasarısı ve Adalet ve Çevre komisyonları raporları (1/436) (S. Sayısı : 332) (Dağıtma tarihi : 6.6.1997)

106. — Erzurum Milletvekili Zeki Ertugay ve 14 arkadaşının; Tarihi Türk Ocağı Binasının Kamu Yararına Çalışan Türk Ocakları Umumî Merkezine Devrine Dair Kanun Teklifi ile Çanakkale Milletvekili Cümhur Ersümer ve 37 Arkadaşının ve Ankara Milletvekili Şaban Karataş ve 15 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/679, 2/53, 2/470) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

× 107. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Arsa Ofisi Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/581) (S. Sayısı : 181) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

108. — Ağrı Milletvekili M. Siddık Altay ve 8 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/334) (S. Sayısı : 147) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

109. — Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in, 4.7.1934 Tarih ve 2559 Sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/64) (S. Sayısı : 15) (Dağıtma tarihi : 14.5.1996)

110. — Türk Ceza Kanununun ve Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Birer Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarıları ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/439, 1/428, 1/430) (S. Sayısı : 34) (Dağıtma tarihi : 1.7.1996)

111. — Eski Yugoslavya'da İşlenen Bazı Suçların Kovuşturulması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/467) (S. Sayısı : 42) (Dağıtma tarihi : 9.7.1996)

112. — Türk Ticaret Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Adalet komisyonları raporları (1/297) (S. Sayısı : 55) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

113. — 3167 Sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/461) (S. Sayısı : 56) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

114. — Kimlik Bildirme Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/292) (S. Sayısı : 60) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

115. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarıları ile Kahramanmaraş Milletvekili Esat Bütün ve 19 Arkadaşının; 6136 Sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun Ek 8 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 11 Arkadaşının Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/443, 1/464, 2/348, 2/352) (S. Sayısı : 61) (Dağıtma tarihi : 15.7.1996)

116. — Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/460) (S. Sayısı : 62) (Dağıtma tarihi : 24.7.1996)

117. — Uzman Jandarma Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/463) (S. Sayısı : 64) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

118. — Siirt Milletvekili Mehmet Emin Aydın'ın, Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/342) (S. Sayısı : 65) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

119. — Taşınmaz Mal Zilyetliğine Yapılan Tecavüzlerin Önlenmesi Hakkında Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/456) (S. Sayısı : 66) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

120. — Devlet Mezarlığı Dışında Defnedilen Bazı Devlet Büyüklerinin Mezarları Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve İçişleri komisyonları raporları (1/462) (S. Sayısı : 67) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

121. — Belediye Kanununun 127 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/468) (S. Sayısı : 70) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

122. — Topyekûn Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı ve Adalet ve İçişleri komisyonları raporları (1/406) (S. Sayısı : 72) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

123. — Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/479) (S. Sayısı : 73) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

124. — Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunun İki Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/485) (S. Sayısı : 74) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

125. — Belediye Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/454) (S. Sayısı : 76) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

126. — Askerî Ceza Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/394) (S. Sayısı : 89) (Dağıtma tarihi : 28.8.1996)

127. — Muhtaç Çiftçilere Ödünç Tohumluk Verilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu Raporu (1/475) (S. Sayısı : 105) (Dağıtma tarihi : 22.10.1996)

128. — Sıtma ve Frengi İlaçları İçin Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/507) (S. Sayısı : 114) (Dağıtma tarihi : 7.11.1996)

129. — Sakarya Milletvekili Ersin Taranoglu'nun; Sapanca Gölü ve Civarındaki Su Kaynaklarının Korunması ve Kullanılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/20) (S. Sayısı : 125) (Dağıtma tarihi : 8.11.1996)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

130. — Kahramanmaraş Milletvekili Avni Doğan ve 56 Arkadaşının, Elbistan İl-
gezinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğ-
rudan Gündeme Alınma Önergesi (2/100) (S. Sayısı : 148) (Dağıtma tarihi : 29.11.1996)

131. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile
Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın,
1580 Sayılı Belediye Kanununun 15 inci Maddesinin 58 inci Bendine Tevfikan Bele-
diyelerce Kurulan Toptancı Hallerinin Sureti İdaresi Hakkında 80 Sayılı Kanunun
1 inci ve 552 Sayılı Yaş Sebze ve Meyve Ticaretinin Düzenlenmesi ve Toptancı
Halleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 21 inci Maddelerinin Değişti-
rilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/580) (S. Sayısı : 177)
(Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

132. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ile
Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın,
Maliye Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname-
nin Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komis-
yonu Raporu (2/583) (S. Sayısı : 184) (Dağıtma tarihi : 23.12.1996)

133. — Yozgat Milletvekilleri İsmail Durak Ünlü, Yusuf Bacanlı ve Lütfullah
Kayalar'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hük-
münde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında 2809 Sayılı Kanunda ve
78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında
Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma
Önergeleri (2/250) (S. Sayısı : 193) (Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

134. — Erzincan Milletvekili Tevhit Karakaya ve 20 Arkadaşının, Yüksek Öğ-
retim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin
Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hük-
münde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün
37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/119) (S. Sayısı : 194)
(Dağıtma tarihi : 25.12.1996)

× 135. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun 17
nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ile Kırklareli Milletvekili
Necdet Tekin'in; Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda
Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/522.
2/468) (S. Sayısı : 197) (Dağıtma tarihi : 29.1.1997)

× 136. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avustralya Arasında Suçluların Geri Verilmesi
Andlaşması ile Bu Andlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylan-
masının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komis-
yonları raporları (1/372) (S. Sayısı : 203) (Dağıtma tarihi : 31.1.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 137. — Maden Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/388) (S. Sayısı : 216) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

138. — Muhafazasına Lüzum Kalmayan Evrak ve Malzemenin Yok Edilmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/455) (S. Sayısı : 221) (Dağıtma tarihi : 4.2.1997)

139. — İzmir Milletvekili Hakan Tartan'ın, Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/584) (S. Sayısı : 227) (Dağıtma tarihi : 17.2.1997)

140. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/568) (S. Sayısı : 241) (Dağıtma tarihi : 7.3.1997)

141. — Tokat Milletvekili Ahmet Fevzi İnceöz ve 20 Arkadaşının; 765 Sayılı Türk Ceza Kanununun 574 ve 575 inci Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/54) (S. Sayısı : 243) (Dağıtma tarihi : 10.3.1997)

142. — Amasya Milletvekili Aslan Ali Hatipoğlu ve 9 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/190) (S. Sayısı : 230) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

143. — Maden Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (1/550) (S. Sayısı : 245) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

144. — Tekirdağ Milletvekili Enis Sülün ve 11 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/536) (S. Sayısı : 246) (Dağıtma tarihi : 11.3.1997)

145. — Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 298 Sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun 30 uncu Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/318) (S. Sayısı : 252) (Dağıtma tarihi : 14.3.1997)

146. — Adıyaman Milletvekili Celal Topkan ve 8 Arkadaşı ile Hatay Milletvekili Mehmet Silay ve 15 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kanununda Değişiklik Yapılması

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Hakkında Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/427, 2/431) (S. Sayısı : 253) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

147. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci ve 9 Arkadaşının, 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/2) (S. Sayısı : 255) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

148. — Bayburt Milletvekili Ülkü Güney'in, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Ek ve Geçici Maddeler Eklenmesi ve 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/12) (S. Sayısı : 256) (Dağıtma tarihi : 19.3.1997)

149. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/124) (S. Sayısı : 259) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

150. — Nevşehir Milletvekili Abdülkadir Baş ve 5 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/281) (S. Sayısı : 260) (Dağıtma tarihi : 28.3.1997)

× 151. — Motorlu Taşıtlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortasına İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Dışişleri komisyonları raporları (1/367) (S. Sayısı : 265) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

152. — İstanbul Milletvekili Algan Hacaloğlu ve 9 Arkadaşının, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/173) (S. Sayısı : 269) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

153. — Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilâtı Hakkında Kanuna Üç Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/457) (S. Sayısı : 270) (Dağıtma tarihi : 31.3.1997)

154. — Erzurum Milletvekili İsmail Köse'nin, Güvenlik Şeref Madalyası ve Güvenlik Üstün Hizmet Madalyası Kanunu Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/593) (S. Sayısı : 279) (Dağıtma tarihi : 4.4.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

155. — Sosyal Sigortalar Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/581) (S. Sayısı : 283) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

156. — Hatay Milletvekilleri Ali Uyar ve Hüseyin Yayla'nın, Üç İlçe ve Bir İl Kurulması ile İlgili Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/585) (S. Sayısı : 284) (Dağıtma tarihi : 9.4.1997)

157. — 17.7.1964 Tarih ve 506 Sayılı Kanun, 24.5.1983 Tarih ve 2829 Sayılı Kanun ile 17.10.1983 Tarih ve 2925 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile İstanbul Milletvekili Emin Kul'un ve İstanbul Milletvekili Cevdet Selvi ve 6 Arkadaşının Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler komisyonları raporları (1/572, 2/378, 2/387) (S. Sayısı : 286) (Dağıtma tarihi : 11.4.1997)

158. — Türk Silahlı Kuvvetlerinde İlk Nasıp İstihkakına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/421) (S. Sayısı : 289) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

159. — Türkiye Cumhuriyeti Ordusu Subay, Askerî Memur ve Muadilleriyle Astsubayların Giyeceğine Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Millî Savunma komisyonları raporları (1/548) (S. Sayısı : 290) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

160. — Askerî Havaalanları Çevresinde Uygulanacak İnşaat ve Her Türü Mania Sınırlamaları Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/405) (S. Sayısı : 292) (Dağıtma tarihi : 28.4.1997)

161. — Adıyaman Milletvekili Ahmet Çelik ve 10 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/467) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 2.5.1997)

162. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 16 Arkadaşının 28.3.1983 Tarih ve 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/149) (S. Sayısı : 305) (Dağıtma tarihi : 12.5.1997)

163. — Yurtdışında Bulunanların Sosyal Güvenlikleri Hakkında 20.3.1997 Tarih ve 4230 Sayılı Borçlanma Kanunu ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/592) (S. Sayısı : 313) (Dağıtma tarihi : 13.5.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

164. — Aksaray Milletvekili Sadi Somuncuoğlu ve 6 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/462) (S. Sayısı : 307) (Dağıtma tarihi : 14.5.1997)

165. — 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/590) (S. Sayısı : 309) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

166. — Erzurum Milletvekilleri İsmail Köse ve Zeki Ertugay ile Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen'in, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilâtının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/157) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

167. — Bitlis Milletvekilleri Zeki Ergezen ve Abdulhaluk Mutlu'nun; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/566) (S. Sayısı : 311) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

168. — İstanbul Milletvekili Ercan Karakaş'ın; Türk Vatandaşlığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/338) (S. Sayısı : 314) (Dağıtma tarihi : 15.5.1997)

169. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 1086 Sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 9 uncu Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/62) (S. Sayısı : 315) (Dağıtma tarihi : 21.5.1997)

170. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan'ın; İmrenler, İsmil ve Yeniceoba Adıyla Üç Yeni İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/288) (S. Sayısı : 317) (Dağıtma tarihi : 22.5.1997)

171. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/416, 1/431, 1/432, 1/481, 1/556, 1/577) (S. Sayısı : 319) (Dağıtma tarihi : 3.6.1997)

172. — Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın; Suşehri Adıyla Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/396) (S. Sayısı : 327) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

173. — Bolu Milletvekili Avni Akyol'un; Bir İlçe ve Düzce İlinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma önergesi (2/504) (S. Sayısı : 328) (Dağıtma tarihi : 5.6.1997)

174. — Erzincan Milletvekili Mustafa Kul ve Hatay Milletvekili Nihat Matkap'ın, 2108 Sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasasının Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/225) (S. Sayısı : 333) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

175. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınması Önergesi (2/460) (S. Sayısı : 334) (Dağıtma tarihi : 10.6.1997)

176. — Refah Partisi Grup Başkanvekilleri Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz, Malatya Milletvekili Oğuzhan Asiltürk ile Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya, Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün ve İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Şahin'in Siyasal Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/826) (S. Sayısı : 336) (Dağıtma tarihi : 11.6.1997)

177. — Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt ve 2 Arkadaşının, Kızılca-bölük Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/437) (S. Sayısı : 339) (Dağıtma tarihi : 23.6.1997)

178. — Konya Milletvekili Necati Çetinkaya'nın, Pasaport Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/708) (S. Sayısı : 277 ve 277'ye 1 inci Ek) (Dağıtma tarihleri : 4.4.1997; 24.6.1997)

179. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/713) (S. Sayısı : 342) (Dağıtma tarihi : 24.6.1997)

180. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Balıkesir Milletvekili İlyas Yılmazyıldız ve 25 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Konusunda Kanun Teklifi ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/567, 2/398) (S. Sayısı : 340) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

181. — Giresun Milletvekilleri Yavuz Köymen ve Rasim Zaimoğlu'nun, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/642) (S. Sayısı : 343) (Dağıtma tarihi : 25.6.1997)

182. — Refah Partisi Grup Başkanvekili Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz ve Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün, 5680 Sayılı Basın Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/839) (S. Sayısı : 346) (Dağıtma tarihi : 30.6.1997)

183. — 1615 Sayılı Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Gümrük Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında 564 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/302, 1/278) (S. Sayısı : 341) (Dağıtma tarihi : 4.7.1997)

184. — Gümüşhane Milletvekili Lütfi Doğan ve 41 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/92) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 7.7.1997)

185. — Kırşehir Milletvekili Cafer Güneş ve 5 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/698) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 8.7.1997)

186. — Siirt Milletvekili Nizamettin Sevgili'nin, 2809 Sayılı Yüksek Öğretim Kurumları Hakkındaki Kanunun 1 inci Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/763) (S. Sayısı : 354) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

187. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu ve 6 Arkadaşının, Şebinkarahisar Adı ile Yeni Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/689) (S. Sayısı : 355) (Dağıtma tarihi : 17.7.1997)

188. — Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İl Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/266) (S. Sayısı : 356) (Dağıtma tarihi : 21.7.1997)

189. — İstanbul Milletvekili Sedat Aloğlu ve 7 Arkadaşının, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu (2/812) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 25.7.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

190. --- Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 11 Arkadaşının; Yüksek Öğretim Personel Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/684) (S. Sayısı : 369) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

191. --- Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının; Şereflikoçhisar Adı ile Bir İl Kurulmasına Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/267) (S. Sayısı : 370) (Dağıtma tarihi : 31.7.1997)

192. --- Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük ve 3 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/265) (S. Sayısı : 373) (Dağıtma tarihi : 1.8.1997)

193. --- Bursa Milletvekili Mehmet Altan Karapaşaoğlu'nun, Dört İlçe ve Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/691) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 5.8.1997)

194. --- İzmir Milletvekili Hakan Tartan ve 4 Arkadaşının, Gaziler Günü Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/389) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 11.8.1997)

195. --- Van Milletvekili Fethullah Erbaş ve 47 Arkadaşının, Erciş İlçesinin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/121) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 11.8.1997)

196. --- Kırıkkale Milletvekili Hacı Filiz'in, Kırıkkale İline Bağlı Çerikli Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/3) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi : 15.8.1997)

197. --- Giresun Milletvekili Turhan Alçelik ve 12 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/699) (S. Sayısı : 380) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

198. --- Siirt Milletvekili Ahmet Nurettin Aydın ve Muş Milletvekili Necmüttin Dede'nin, Siirt İline Bağlı Aydınlar İlçesinin Adının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/822) (S. Sayısı : 384) (Dağıtma tarihi : 1.10.1997)

199. --- 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/657) (S. Sayısı : 386) (Dağıtma tarihi : 24.10.1997)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

200. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, Burdur İlinin Kalkınmada Öncelikli Yörelere Arasına Alınmasına Dair Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/557) (S. Sayısı : 394) (Dağıtma tarihi : 14.11.1997)

201. — Adana Milletvekili M. Halit Dağlı ve 12 Arkadaşının, Bir İl Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/646) (S. Sayısı : 395) (Dağıtma tarihi : 17.11.1997)

202. — Konya Milletvekili Ahmet Alkan ve 11 Arkadaşının, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu, 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 2802 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu ile Diğer Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması, Devlet Memurları ve Diğer Kamu Görevlilerine Memuriyet Taban Aylığı ve Kıdem Aylığı ile Ek Tazminat Ödenmesi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/683) (S. Sayısı : 399) (Dağıtma tarihi : 1.12.1997)

203. — Muğla Milletvekili Zeki Çakıroğlu'nun, 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun 235 inci Maddesine Bir Bent Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/488) (S. Sayısı : 400) (Dağıtma tarihi : 1.12.1997)

204. — Antalya Milletvekili Yusuf Öztop ve 8 Arkadaşının, Antalya İli Kale İlçesi Adının «Demre» Olarak Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/610) (S. Sayısı : 405) (Dağıtma tarihi : 16.12.1997)

205. — Rize Milletvekili Mesut Yılmaz ile İstanbul Milletvekili Bülent Ecevit ve 188 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 175 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/963) (S. Sayısı : 406) (Dağıtma tarihi : 17.12.1997)

206. — Kırklareli Milletvekili İrfan Gürpınar'ın, Kırklareli'nde Kırklareli Üniversitesi Adıyla Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/722) (S. Sayısı : 407) (Dağıtma tarihi : 18.12.1997)

207. — Seferberlik ve Savaş Hali Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/583) (S. Sayısı : 433) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

208. — Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanunun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/487) (S. Sayısı : 434) (Dağıtma tarihi : 6.1.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

209. — Denizli Milletvekili Haluk Müftülër ile Çanakkale Milletvekili Nevfel Şahin'in, 3143 Sayılı Sanayi ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (2/724) (S. Sayısı : 490) (Dağıtma tarihi : 26.1.1998)

210. — İçel Milletvekili Halil Cin'in, Anamur İlçesinin İl Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/762) (S. Sayısı : 470) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

211. — Çorum Milletvekili Yasin Hatiboğlu ve 73 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/269) (S. Sayısı : 471) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

212. — Yardım Toplama Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/636) (S. Sayısı : 493) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

213. — Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanunun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve İçişleri komisyonları raporları (1/698) (S. Sayısı : 494) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

214. — Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun Tasarısı ile Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Yozgat Milletvekili Yusuf Bacanlı ve 14 Arkadaşının, Antalya Milletvekili Yusuf Öztop ve 16 Arkadaşının ve Rize Milletvekili Avni Kabaoğlu'nun Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Adalet Komisyonu Raporu (1/655, 2/302, 2/570, 2/690, 2/901) (S. Sayısı : 496) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

215. — Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/693) (S. Sayısı : 497) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

216. — Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/646) (S. Sayısı : 498) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

217. — Toplu Konut Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/682) (S. Sayısı : 499) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

218. — İstanbul Milletvekili Mustafa Baş ve 15 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYILE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/297)
(S. Sayısı : 500) (Dağıtma tarihi : 27.1.1998)

219, — Konya Milletvekili Hüseyin Arı ve 14 Arkadaşının, Konya Ereğli'nin İl Olması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/181) (S. Sayısı : 495) (Dağıtma tarihi : 3.2.1998)

220, — Uzlaştırma Kurullarının Kuruluş, Görev ve Yetkilerine Dair Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili M. Seyfi Oktay'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/644, 2/145) (S. Sayısı : 537) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

221, — Hâkimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/656) (S. Sayısı : 538) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

222, — Türk Bayrağı Kanununun 3 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Türk Bayrağı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/663, 1/520) (S. Sayısı : 539) (Dağıtma tarihi : 11.2.1998)

223, — Niğde Milletvekili M. Salih Katırcıoğlu ve 14 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Ek 22 nci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/673) (S. Sayısı : 554) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

224, — Balıkesir Milletvekili İsmail Özgün ve 17 Arkadaşının, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/193) (S. Sayısı : 555) (Dağıtma tarihi : 20.2.1998)

225, — Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/399) (S. Sayısı : 576) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

226, — Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununun 19 uncu Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/400, 1/711) (S. Sayısı : 578) (Dağıtma tarihi : 2.3.1998)

227, — Ordu Milletvekili Şükrü Yürür'ün, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/692) (S. Sayısı : 583) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

228, — Bayburt Milletvekili Suat Pamukçu ve 11 Arkadaşının Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı K.H.K.'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

2809 Sayılı Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/366) (S. Sayısı : 584) (Dağıtma tarihi : 4.3.1998)

× 229. — Uluslararası Çalışma Teşkilâtı Anayasasında Yapılan Değişiklik Hakkındaki Belgenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/709) (S. Sayısı : 573) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

230. — Van Milletvekili M. Ejder Arvas ve 48 Arkadaşının, Erçiş Adıyla Bir İl ve Çelebibağ Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/807) (S. Sayısı : 574) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

231. — Muğla Milletvekili Mustafa Dedeoğlu ve 30 Arkadaşının, Bir İl ve Dört İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/820) (S. Sayısı : 575) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

232. — Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/403) (S. Sayısı : 577) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

233. — Türkiye Emekli Subaylar, Emekli Astsubaylar, Harp Malulü Gaziler, Şehit Dul ve Yetimleri ile Muharip Gaziler Dernekleri Hakkında Kanuna Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/703) (S. Sayısı : 579) (Dağıtma tarihi : 5.3.1998)

234. — Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/715) (S. Sayısı : 588) (Dağıtma tarihi : 6.3.1998)

235. — Adliye Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı ile Ankara Milletvekili Seyfi Oktay'ın Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (1/699, 2/1043) (S. Sayısı : 587) (Dağıtma tarihi : 9.3.1998)

236. — Şanlıurfa Milletvekili Zülfikar İzol ve 59 Arkadaşının, Şanlıurfa İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/120) (S. Sayısı : 590) (Dağıtma tarihi : 10.3.1998)

237. — İzmir Milletvekili Ali Rıza Bodur'un, Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi ve İçtüzüğü'nün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/787) (S. Sayısı : 591) (Dağıtma tarihi : 10.3.1998)

238. — 3056 Sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyi Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/707) (S. Sayısı : 592) (Dağıtma tarihi : 16.3.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

239. — Türkiye Vakıflar Bankası Türk Anonim Ortaklığı Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/719) (S. Sayısı 593) (Dağıtma tarihi : 16.3.1998)

240. — Ankara Milletvekili Ersönmez Yarbay'ın, Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/755) (S. Sayısı : 599) (Dağıtma tarihi : 17.3.1998)

241. — Niğde Milletvekili Akın Gönen ve 10 Arkadaşının, İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklénmesine Dair Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1095) (S. Sayısı : 601) (Dağıtma tarihi : 17.3.1998)

242. — Sinop Milletvekili Metin Bostancıoğlu'nun, Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/830) (S. Sayısı : 600) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

243. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in Karayolları Trafik Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya'nın, Kütahya Milletvekili Mustafa Kalemlî'nin, İzmir Milletvekili İsmail Yılmaz'ın ve Ankara Milletvekili Yücel Seçkiner'in Benzer Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1071, 2/614, 2/617, 2/634, 2/1028) (S. Sayısı : 602) (Dağıtma tarihi : 20.3.1998)

× 244. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/687) (S. Sayısı : 603) (Dağıtma tarihi : 24.3.1998)

× 245. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovakya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/635) (S. Sayısı : 604) (Dağıtma tarihi : 24.3.1998)

246. — Ağrı Milletvekili M. Sıddık Altay ve 10 Arkadaşının, 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/286) (S. Sayısı : 625) (Dağıtma tarihi : 24.3.1998)

× 247. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasına Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/629) (S. Sayısı : 605) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

248. — Mardin Milletvekili Fehim Adak ve 94 Arkadaşının, Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/184) (S. Sayısı : 624) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

× 249. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Anlaşması ile İlgili Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/720) (S. Sayısı : 630) (Dağıtma tarihi : 27.3.1998)

× 250. — Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinde Yapılan Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/726) (S. Sayısı : 628) (Dağıtma tarihi : 31.3.1998)

× 251. — Avrasya Ülkeleri Kadınları İşbirliği Grubu Kurulmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri komisyonları raporları (1/725) (S. Sayısı : 629) (Dağıtma tarihi : 31.3.1998)

252. — Anavatan Partisi Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Metin Öney, Adana Milletvekili Uğur Aksöz, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük, Demokrat Türkiye Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Metin Işık ve 14 Arkadaşının Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/1068) (S. Sayısı : 633) (Dağıtma tarihi : 2.4.1998)

253. — Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve İçişleri Komisyonları Raporları (1/605) (S. Sayısı : 636) (Dağıtma tarihi : 3.4.1998)

254. — Gaziantep Milletvekili Mehmet Bedri İncetahtacı'nın, İstiklâl Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatanî Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/885) (S. Sayısı : 639) (Dağıtma tarihi : 17.4.1998)

255. — Giresun Milletvekili Rasim Zaimoğlu'nun, 5434 Sayılı Emekli Sandığı Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve İhtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/893) (S. Sayısı : 640) (Dağıtma tarihi : 17.4.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

256. — Yüksek Öğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin Değıştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanuna Bir Ek Madde Eklennesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/684) (S. Sayısı : 641) (Dağıtma tarihi : 17.4.1998)

× 257. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Yatırımlarda Devlet Yardımları Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışışleri komisyonları raporları (1/722) (S. Sayısı : 643) (Dağıtma tarihi : 17.4.1998)

× 258. — Türkiye Cumhuriyeti ile Slovak Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışışleri komisyonları raporları (1/717) (S. Sayısı : 642) (Dağıtma tarihi : 20.4.1998)

× 259. — Türkiye Cumhuriyeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışışleri komisyonları raporları (1/731) (S. Sayısı : 645) (Dağıtma tarihi : 20.4.1998)

× 260. — Türkiye Cumhuriyeti ile Kuveyt Devleti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışışleri komisyonları raporları (1/724) (S. Sayısı : 644) (Dağıtma tarihi : 22.4.1998)

261. — Balıkesir Milletvekili Mustafa Güven Karahan'ın, Bazı Kanunlarda Değışiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Hükümünde Kararname ile İş Kanununun Birer Maddesinde Değışiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Malatya Milletvekili Ayhan Fırat'ın, Aydın Milletvekili M. Fatih Atay'ın, Trabzon Milletvekili Ali Kemal Başaran'ın, Kocaeli Milletvekili Bülent Atasayan'ın, Adıyaman Milletvekili Ahmet Çelik'in, Kocaeli Milletvekili Bekir Yurdağül'ün, Bartın Milletvekili Cafer Tufan Yazıcıoğlu'nun Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifleri ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (2/1104, 2/133, 2/284, 2/608, 2/837, 2/969, 2/1014, 2/1073) (S. Sayısı : 646) (Dağıtma tarihi : 22.4.1998)

× 262. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışışleri komisyonları raporları (1/658) (S. Sayısı : 647) (Dağıtma tarihi : 28.4.1998)

× 263. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışışleri komisyonları raporları (1/630) (S. Sayısı : 648) (Dağıtma tarihi : 28.4.1998)

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

× 264. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/732) (S. Sayısı : 649) (Dağıtma tarihi : 28.4.1998)

265. — 3194 Sayılı İmar Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (1/746) (S. Sayısı : 651) (Dağıtma tarihi : 5.5.1998)

266. — Sivas Milletvekili Mahmut Işık'ın, Sızır Adıyla Bir İlçe Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/397) (S. Sayısı 652) (Dağıtma tarihi : 5.5.1998)

× 267. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/739) (S. Sayısı : 653) (Dağıtma tarihi : 12.5.1998)

× 268. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Karadeniz'deki Deniz Alanlarından Sorumlu Yetkili Makamların İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/757) (S. Sayısı : 654) (Dağıtma tarihi : 12.5.1998)

× 269. — Çocukların Velayetine İlişkin Kararların Tanınması ve Tenfizi ile Çocukların Velayetinin Yeniden Tesisine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/758) (S. Sayısı : 655) (Dağıtma tarihi : 12.5.1998)

270. — Türk Kanunu Medenisinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/745) (S. Sayısı : 656) (Dağıtma tarihi : 12.5.1998)

271. — Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan ile Siyasî Parti Gruplarını Temsilek On Milletvekilinin, Siyasî Partiler Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/932) (S. Sayısı : 657) (Dağıtma tarihi : 12.5.1998)

272. — Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/756) (S. Sayısı : 660) (Dağıtma tarihi : 15.5.1998)

273. — İzmir Millevekili Metin Öney ve 7 Arkadaşının, 18 Mart Günü'nün Şehitler Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1122) (S. Sayısı : 661) (Dağıtma tarihi : 20.5.1998)

274. — İstanbul Milletvekili Halit Dumankaya'nın, 26.5.1927 Tarih ve 1050 Numaralı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 77 nci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İhtizüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/541) (S. Sayısı : 662) (Dağıtma tarihi : 20.5.1998)

× 275. — Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in, Giresun Milletvekili Turhan Alçelik ve 5 Arkadaşının, Erzincan Milletvekilleri Tevhit Karakaya ile Naci Terzi'nin,

**KANUN TASARI VE TEKLIFLERIYLE
KOMISYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

Erzurum Milletvekili İsmail Köse ile Aksaray Milletvekili Sadi Somuncuoğlu'nun, Elazığ Milletvekili M. Cihan Paçacı'nın, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili Bayburt Milletvekili Ülkü Güney, Demokratik Sol Parti Grup Başkanvekili Gaziantep Milletvekili Ali İlksoy, Mardin Milletvekili Muzaffer Arıkan ve Şırnak Milletvekili M. Salih Yıldırım'ın, Sinop Milletvekili Kadir Bozkurt ile Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in, Bolu Milletvekili Necmi Hoşver'in, Kastamonu Milletvekilleri Nurihan Tekinel ile Haluk Yıldız'ın, Trabzon Milletvekili Yusuf Bahadır'ın, Artvin Milletvekili Hasan Ekinci ve 4 Arkadaşının, Artvin Milletvekili Hasan Ekinci ve 4 Arkadaşının, İstanbul Milletvekili Ali Topuz ve 7 Arkadaşının, Aksaray Milletvekili Nevzat Köse'nin, Elazığ Milletvekilleri Ahmet Cemil Tunç, Ömer Naimi Barım ve Hasan Belhan'ın, Sivas Milletvekili Abdüllatif Şener'in, Kastamonu Milletvekilleri Hadi Dilekçi ile Fethi Acar'ın, Zonguldak Milletvekili Ömer Barutçu'nun, Tokat Milletvekili Ali Şevki Erek ve 3 Arkadaşının, Sakarya Milletvekili Ertuğrul Eryılmaz'ın, Malatya Milletvekili Miraç Akdoğan'ın, Erzincan Milletvekili Naci Terzi'nin, Samsun Milletvekili Nafiz Kurt ile Giresun Milletvekili Ergun Özdemir'in, Niğde Milletvekili Akın Gönen'in, Niğde Milletvekili Doğan Baran'ın, Amasya Milletvekili Ahmet İyimaya'nın, Kütahya Milletvekili Mehmet Korkmaz ve 4 Arkadaşının, Samsun Milletvekili Latif Öztekin ve 2 Arkadaşının, Kütahya Milletvekili İsmail Karakuyu'nun, Çorum Milletvekili Yasin Hatiboğlu'nun, Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya ve 17 Arkadaşının, Kilis Milletvekili Mustafa Kemal Ateş ve 13 Arkadaşının, Doğru Yol Partisi Grup Başkanvekili Ankara Milletvekili Saffet Arıkan Bedük'ün ve Çankırı Milletvekili İsmail Coşar'ın; Olağanüstü Hal Bölgesinde ve Kalınmada Öncelikli Yörelere İstihdam Yaratılması ve Yatırımların Teşvik Edilmesi ile 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifleri ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (2/1038, 2/1044, 2/1046, 2/1054, 2/1056, 2/1077, 2/1081, 2/1082, 2/1083, 2/1084, 2/1085, 2/1086, 2/1087, 2/1091, 2/1092, 2/1093, 2/1094, 2/1097, 2/1099, 2/1100, 2/1101, 2/1102, 2/1103, 2/1105, 2/1106, 2/1108, 2/1109, 2/1117, 2/1127, 2/1130, 2/1146, 2/1147, 2/1165, 2/1168) (S. Sayısı : 663) (Dağıtma tarihi : 20.5.1998)

× 276. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/764) (S. Sayısı : 682) (Dağıtma tarihi : 2.6.1998)

× 277. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Karadeniz'deki Deniz Alanlarından Sorumlu Yetkili Makamların İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/766) (S. Sayısı : 683) (Dağıtma tarihi : 2.6.1998)

278. — İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/775) (S. Sayısı : 685) (Dağıtma tarihi : 2.6.1998)

× 279. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/759) (S. Sayısı : 686) (Dağıtma tarihi : 2.6.1998)

280. — Radyo ve Televizyon Verici Tesislerinin Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne Devredilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/691) (S. Sayısı : 688) (Dağıtma tarihi : 2.6.1998)

281. — İskân Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm komisyonları raporları (1/770) (S. Sayısı : 687) (Dağıtma tarihi : 3.6.1998)

282. — Şanlıurfa İlinde Büyük Şehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/773) (S. Sayısı : 689) (Dağıtma tarihi : 9.6.1998)

283. — 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarıları ve Adalet, İçişleri, Tarım, Orman ve Köyşleri, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/674, 1/694, 1/700, 1/705, 1/736, 1/740, 1/742, 1/762) (S. Sayısı : 690) (Dağıtma tarihi : 17.6.1998)

284. — Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/749) (S. Sayısı : 691) (Dağıtma tarihi : 17.6.1998)

285. — Bursa Milletvekili Yahya Şimşek'in, Dört İlçe ve İnegöl İlinin Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/628) (S. Sayısı : 693) (Dağıtma tarihi 17.6.1998)

286. — Bartın Milletvekili Köksal Toptan'ın Yükseköğretim Kurumları Teşkilâtı Hakkında 41 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair 2809 Sayılı Kanun ile 78 ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve İçtüzüğün 37 nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (2/88) (S. Sayısı : 692) (Dağıtma tarihi : 19.6.1998)

287. — Niğde Milletvekili Akın Gönen'in Noterlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu (2/933) (S. Sayısı : 694) (Dağıtma tarihi : 19.6.1998)

288. — Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ile Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Ticaret Borsaları

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

ve Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/737) (S. Sayısı : 695) (Dağıtma tarihi : 19.6.1998)

289. — Yedek Subaylar ve Yedek Askerî Memurlar Kanunu ile Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Millî Savunma Komisyonu Raporu (1/771) (S. Sayısı : 698) (Dağıtma tarihi : 19.6.1998)

290. — Tarım Bakanlığı Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü ile Ziraî Mücadele ve Ziraî Karantina Genel Müdürlüğüne Bağlı Kurum - Okul ve Kuruluşlara Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun Adının ve Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Tarım, Orman ve Köyişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/690) (S. Sayısı : 696) (Dağıtma tarihi : 23.6.1998)

291. — Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/706) (S. Sayısı : 697) (Dağıtma tarihi : 23.6.1998)

292. — Denizli Milletvekilleri Mehmet Gözlükaya, Haluk Müftüler, Ramazan Yenidede ve Hilmi Develi'nin, Dazkırı İlçesinin Bağlılığının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Denizli Milletvekili Mustafa Kemal Aykurt'un Aynı Mahiyetteki Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu (2/1195, 2/1155) (S. Sayısı : 700) (Dağıtma tarihi : 23.6.1998)

293. — Bolu Milletvekili Avni Akyol ve 82 Arkadaşının, Millî Eğitim Temel Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile Konya Milletvekili Veysel Çandan ve 10 Arkadaşının, Samsun Milletvekili Musa Uzunkaya'nın, İstanbul Milletvekili Tayyar Altıkulaç ve 13 Arkadaşının ve Erzurum Milletvekili İsmail Köse ile Aksaray Milletvekili Sadi Somuncuoğlu'nun Aynı Konudaki Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/1080, 2/1055, 2/1064, 2/1067, 2/1078) (S. Sayısı : 701) (Dağıtma tarihi : 26.6.1998)

× 294. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında İnşaat Şirketlerinin Vergilendirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe ve Dışişleri komisyonları raporları (1/767) (S. Sayısı : 702) (Dağıtma tarihi : 26.6.1998)

295. — Kadastro Kanunu ile Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararıyla Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu (1/637) (S. Sayısı : 699) (Dağıtma tarihi : 29.6.1998)

× 296. — Uluslararası Telekomünikasyon Birliği Kuruluş Yasası ve Sözleşmesi ile Bunlara İlişkin Nihai Kararlar, Tavsiye Başlıklı Belge ve İhtiyari Protokolün Onay-

**KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE
KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**

lanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/765) (S. Sayısı : 704) (Dağıtma tarihi : 30.6.1998)

297. — Sekiz İlçe ve Üç İl Kurulması ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında 550 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması ve Bu Kararnameye Dört Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları raporları (1/779) (S. Sayısı : 705) (Dağıtma tarihi : 1.7.1998)

298. — Taşkömürü Havzasındaki Taşınmaz Malların İktisabına Dair Kanuna Ek Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/768) (S. Sayısı : 706) (Dağıtma tarihi : 1.7.1998)

299. — Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 41 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi ve Bolu Milletvekili Avni Akyol ve Burdur Milletvekili Yusuf Ekinci'nin, 4.11.1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (2/1096, 2/234) (S. Sayısı : 707) (Dağıtma tarihi : 1.7.1998)

300. — Terörle Mücadele Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/788) (S. Sayısı : 708) (Dağıtma tarihi : 1.7.1998)

301. — Jandarma Teşkilât, Görev ve Yetkileri Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/792) (S. Sayısı : 711) (Dağıtma tarihi : 9.7.1998)

302. — Kimlik Bildirme Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde ile Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçişleri Komisyonu Raporu (1/793) (S. Sayısı : 712) (Dağıtma tarihi : 9.7.1998)

× 303. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/777) (S. Sayısı : 713) (Dağıtma tarihi : 10.7.1998)

304. — 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile 1700 Sayılı Dahiliye Memurları Kanununun 23 üncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/748, 1/751) (S. Sayısı : 714) (Dağıtma tarihi : 14.7.1998)

(X) Açık oylamaya tabi işleri gösterir.